

Projekt: **Rozwój systemu kształcenia o profilu praktycznym w ramach Słupskiego Ośrodka Akademickiego (SOA)**

Program operacyjny: **Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020**

Oś priorytetowa: **4. Kształcenie zawodowe**

Działanie: **4.2. Infrastruktura uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym**

Numer umowy o dofinansowanie: **RPPM.04.02.00-22-0004/16-00**

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK STUDIÓW

„BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE”

Część pierwsza

– studia w tradycyjnym systemie kształcenia

Studia pierwszego stopnia
Profil praktyczny
Studia stacjonarne i niestacjonarne

SŁUPSK 2019

Kierunek studiów: **bezpieczeństwo narodowe**

Poziom i profil studiów: **studia pierwszego stopnia, profil praktyczny**

Specjalności modyfikowane/tworzone w ramach Projektu: **Cybermedia, Ochrona cyberprzestrzeni, Cyberzagrożenia**

Specjalności modyfikowane/tworzone w ramach POWER2: **Zarządzanie bezpieczeństwem i jakością w portach lotniczych, Zabezpieczenie logistyczne portów lotniczych**

Pozostałe specjalności: **Obrona Narodowa, Zarządzanie Kryzysowe, Bezpieczeństwo i Porządek Publiczny**

Skład zespołu przygotowującego projekt programu studiów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe

1. dr hab. Andrzej Urbanek – Dziekan Wydziału Nauk o Zarządzaniu i Bezpieczeństwie
2. dr hab. Mieczysław Koziński – Kierownik Katedry Cybernetyki i Inżynierii Bezpieczeństwa
3. dr Joanna Grubicka – adiunkt w Katedrze Cybernetyki i Inżynierii Bezpieczeństwa
4. dr Izabela Szkurłat – adiunkt w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego
5. dr Sylwia Kosznik – Biernacka – starszy wykładowca w Katedrze Cybernetyki i Inżynierii Bezpieczeństwa
6. mgr Magdalena Leszkiewicz – asystent w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego

1. Zespoły modyfikujące programy studiów

Projekt „Rozwój systemu kształcenia o profilu praktycznym w ramach Słupskiego Ośrodka Akademickiego (SOA), którego celem jest dostosowanie oferty edukacyjnej Akademii Pomorskiej do wymogów praktycznego kształcenia na potrzeby gospodarki i subregionalnego rynku pracy, jest efektem wspólnych wysiłków Akademii Pomorskiej w Słupsku, Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz Słupskiej Izby Przemysłowo - Handlowej.

W ramach projektu SOA, który zakłada szeroką współpracę przedstawicieli Akademii Pomorskiej z przedstawicielami przemysłu zostali powołani konsultanci zewnętrzni, będący pracodawcami i przedsiębiorcami, do pomocy w modyfikacji programów kształcenia. I tak na modyfikowanych specjalnościach podjęto współpracę z przedstawicielami firm:

- **Cybermedia** – MemexPawelWeichbroth, Komenda Miejska Policji, InfoCity Sp. z o.o., Aplit Gdańsk;
- **Cyberzagrożenia** – Witkac.pl, 4itsecurity, Komenda Miejska Policji w Słupsku, Security Legal;
- **Ochrona Cyberprzestrzeni** – MemexPawelWeichbroth, Security Legal Sp. zo.o., 4 IT Security Sp. zo.o.

Poszczególne zespoły w/w specjalnościach brały udział w szeregu spotkań z konsultantami zewnętrznymi. W zakresie proponowanych zmian programu kształcenia pracodawcy zaproponowali zwiększenie większej ilości warsztatów praktycznych, wskazano na konieczność jego dostosowania, poprzez uzupełnienie treści programów przedmiotów kierunkowych, do zakresu szkoleń przygotowujących na specjalności:

- Ochrona cyberprzestrzeni: do certyfikacji CISSP, CISA;
- Cyberzagrożenia: zwiększenie liczby godzin dotyczących ochrony informacji niejawnych, przestępczości komputerowej z uwzględnieniem metod jakimi posługują się sprawcy tego rodzaju przestępstw oraz zwiększenie liczby godzin z etyki w cyberprzestrzeni uwzględniającej psychologiczny charakter cyberprzestępczości;
- Cybermedia: zwiększenie godzin praktycznych dotyczącej reklamy internetowej oraz usług przez e-media o uzupełnienie o rozszerzoną rzeczywistość (AR) oraz uzupełnienie programu poprzez dodanie przedmiotu Metody, techniki i zastosowania sztucznej inteligencji.

Poszczególne zespoły osób, uwzględniły w programie nauczania uwagi pracodawców dając odbicie parcytowania zmian w treści sylabusów przedmiotowych.

2. Wnioski z analizy zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy

Z przeprowadzonej analizy potrzeb rynku pracy wynika, że województwo pomorskie należy do najszybciej rozwijających się regionów Polski w zakresie nowoczesnych technologii, w tym technologii informacyjnych.

Badania: *Analiza oczekiwań rynku pracy subregionu słupskiego* przeprowadzone przez Akademię Pomorską w Słupsku były m.in. nakierowane na wskazanie najistotniejszych dla subregionalnego rynku pracy kierunków kształcenia w kategoriach: dla regionu oraz dla konkretnej firmy. Wyniki badań potwierdziły, że najbardziej pożądanymi kierunkami studiów z punktu widzenia rozwoju firm i rozwoju subregionu będą kierunki związane m.in. z technologią informacyjną. W czasach postępu technologicznego bez potencjału w postaci pracowników o szerokich kompetencjach IT żadna firma nie jest w stanie odnosić sukcesów na rynkach krajowych i międzynarodowych, rywalizować z konkurencją, czy nawet tylko podtrzymać swoją działalność.

W *Prognozie zatrudnienia według grup zawodów sektorów w Polsce do 2020 roku* przewiduje się m.in. zwiększenie zapotrzebowania na specjalistów z dziedziny nowych technologii, w związku z rozwojem innowacji, technologii, informatyki, telekomunikacji, mediów. Ponadto wzrost popytu na specjalistów po studiach z wysokimi kwalifikacjami, szczególnie specjalistów od administracji i zarządzania, sprzedaży, marketingu i public relations, social media, analityków i doradców finansowych, specjalistów IT.

Badania rynku potwierdzają, że zapotrzebowanie na zawody związane z informatyką jest znaczące w sposób trwały oraz że w kolejnych latach może dalej wzrastać. Zapotrzebowanie na rozwinięte umiejętności praktyczne w zakresie zastosowania ICT są tendencją występującą nie tylko na poziomie samego województwa pomorskiego, ale również na poziomie całego kraju. Zatem osiągnięte kompetencje oferowane przez modyfikowane kierunki kształcenia dobrze rokują na znalezienie zatrudnienia w regionie i nie tylko.

Ponadto należy dodać, że proponowane specjalności są nowością w skali regionu.

3. Zgodność efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy

W wyniku konsultacji pracodawcy zaproponowali zmiany do programu kształcenia, które miały wpłynąć na jego poprawę i udoskonalenie. Szczególną uwagę zwrócono na przedmioty specjalistyczne i warsztaty. Zasugerowano zmniejszenie liczby godzin zajęć teoretycznych na rzecz zajęć praktycznych.

Ponadto konsultanci zasygnalizowali, że przynajmniej część wykładowców prowadzących zajęcia nie posiada doświadczenia praktycznego w zakresie wykładanych przedmiotów. Stąd pracownicy Instytutu przewidziani do prowadzenia zajęć specjalistycznych odbyli w ramach SOA staże zawodowe w celu podniesienia kwalifikacji w zakresie kształcenia praktycznego. Odtąd dobrą praktyką akademicką ma być prowadzenie zajęć z przedmiotów specjalistycznych przez praktyków czynnych zawodowo lub nauczycieli akademickich, którzy odbyli staże zawodowe w firmach. Ponadto w razie konieczności wskazane jest aby do prowadzenia zajęć specjalistycznych zatrudniać praktyków np. na godziny zlecane.

Kolejną sugestią pracodawców było zwrócenie uwagi w procesie kształcenia również na umiejętności interdyscyplinarne, powiązane z umiejętnością zarządzania czy kierowania

projektami; pracy w zespole; komunikatywności. Została ona uwzględniona w postaci przedmiotu realizowanego jako ogólnouczelniany p.n. *Biznesowa komunikacja interpersonalna*.

Po wprowadzeniu sugerowanych zmian pracodawcy/konsultanci uznali, że programy modyfikowanych specjalności: cyberzagrożenia, cybermedia, ochrona cyberprzestrzeni zostały opracowane kompleksowo i uwzględniają potrzeby rynku pracy.

4. **Analiza wyników monitoringu karier zawodowych**

Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA), poddaje analizie losy absolwentów kierunku m.in. bezpieczeństwo narodowe w Akademii Pomorskiej. Należy zaznaczyć, że dotychczasowe specjalności przede wszystkim umożliwiały podjęcie pracy przez absolwenta w służbach mundurowych. Według raportu z 2016 roku: procent absolwentów, którzy zostali zatrudnieni w zawodowych służbach mundurowych od uzyskania dyplomu przez absolwenta do 30.09.2017 to 15.2%. Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do zatrudnienia absolwenta w zawodowych służbach mundurowych to 8.20 miesiąca. Co najmniej 50% absolwentów zatrudnionych do 30.09.2017 w zawodowych służbach mundurowych uzyskało to stanowisko nie później niż w ciągu 10 mies. od uzyskania dyplomu¹.

Natomiast trudno jest się odnieść do raportu z monitoringu Losów Absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku przygotowanego przez Akademickie Biuro Karier, gdyż w przeprowadzonym badaniu absolwenci kierunku Bezpieczeństwo Narodowe liczyli zaledwie 8 osób.

---

¹ http://ela.nauka.gov.pl/reports/pl/kier/16_1_APS_20785_praca.pdf(13.09.2018)

1	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW	10
1.1	Nazwa kierunku studiów	10
1.2	Poziom studiów	10
1.3	Profil studiów	10
1.4	Forma studiów	10
1.5	System kształcenia	10
1.6	Zakres kształcenia	10
1.7	Liczba semestrów	10
1.8	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	10
1.9	Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	11
1.10	Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny	11
1.11	Sylwetka absolwenta	11
2	OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	14
2.1	Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego	14
2.2	Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji w ramach szkolnictwa wyższego i nauki	17
3	OPIS PROGRAMU STUDIÓW	19
3.1	Opis zajęć wraz ze sposobami weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta prowadzonych w tradycyjnym systemie kształcenia	19
3.1.1	Treści ogólnokształcące i humanistyczne	19
3.1.1.1	Wykaz zajęć	19
3.1.1.2	Szczegółowy opis zajęć	20
0.1.	Wychowanie fizyczne	20
0.2.	Język obcy	25
0.3.	Kultura języka ojczystego	30
0.4.	Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	36
0.5.	Użytkowanie IT – moduły ECDL Standard	43
0.6.	Kwalifikowana pierwsza pomoc – część I	50
0.6.	Kwalifikowana pierwsza pomoc – cz. II	58
0.7.	Podstawy filozofii	65
0.8.	Podstawy etyki	71
0.9.	Historia bezpieczeństwa	77
0.10.	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	84
0.11.	Podstawy pracy biurowej	91
0.12.	E-urzędnik	96
0.13.	Filozofia bezpieczeństwa	103
3.1.2	Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych	109
3.1.2.1	Wykaz zajęć	109
3.1.2.2	Szczegółowy opis zajęć	110
P.1.	Postawy socjologii	110
P.2.	Podstawy psychologii	117
P.3.	Podstawy zarządzania	124
P.4.	Podstawy ekonomii	130
P.5.	Podstawy wiedzy o państwie	135
P.6.	Podstawy wiedzy o prawie	142
P.7.	Współczesne systemy polityczne	149
P.8.	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	155
3.1.3	Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej	160
3.1.3.1	Wykaz zajęć	160
3.1.3.2	Szczegółowy opis zajęć	161

K.1. Teoria bezpieczeństwa	161
K.2. Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	169
K.3. Bezpieczeństwo personalne	178
K.4. Bezpieczeństwo państwa	186
K.5. Prawne podstawy bezpieczeństwa	194
K.6. Bezpieczeństwo społeczne	202
K.7. Polityka i strategia bezpieczeństwa	209
K.8. System bezpieczeństwa narodowego	216
K.9. Bezpieczeństwo międzynarodowe	223
K.10. Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	231
3.1.4 Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona narodowa”	240
3.1.4.1 Wykaz zajęć	240
3.1.4.2 Szczegółowy opis zajęć	241
S.1.1. Geografia bezpieczeństwa	241
S.1.2. Historia wojen i wojskowości	248
S.1.3. Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	254
S.1.4. Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	261
S.1.5. Siły zbrojne we współczesnym świecie	270
S.1.6. Prawno – ekonomiczne uwarunkowania obronności	277
S.1.7. System obronny państwa	282
S.1.8. Obrona cywilna	289
S.1.9. Planowanie cywilne	297
S.1.10. Obrona wspólna NATO	305
S.1.11. Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej	313
S.1.12. Współpraca cywilno-wojskowa	321
S.1.13. System zarządzania kryzysowego	326
S.1.14. Geograficzne systemy informacji przestrzennej – ECDL EPP GIS	333
S.1.15. Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego	341
S.1.16. Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa	349
S.1.17. Terroryzm międzynarodowy	356
S.1.18. Organizacja logistyki w zarządzaniu kryzysowym	361
S.1.19. Obrona przed bronią masowego rażenia	369
S.1.20. Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	376
S.1.21. Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	382
3.1.5 Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo i porządek publiczny”	389
3.1.5.1 Wykaz zajęć	389
3.1.5.2 Szczegółowy opis zajęć	390
S.2.1. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	390
S.2.2. Prawo karne materialne i prawo wykroczeń	397
S.2.3. Wybrane zagadnienia prawa cywilnego	406
S.2.4. Wybrane zagadnienia kryminalistyki	411
S.2.5. GIS w bezpieczeństwie i porządku publicznym	418
S.2.6. Prawa człowieka	426
S.2.7. Teoria pracy operacyjnej	431
S.2.8. Postępowanie administracyjne w instytucjach bezpieczeństwa publicznego	440
S.2.9. Wybrane zagadnienia kryminologii	446
S.2.10. Postępowanie w sprawach o wykroczenia	453
S.2.11. Wybrane zagadnienia prawa procesowego	460
S.2.12. Historia służb policyjnych na ziemiach polskich	467
S.2.13. Wybrane zagadnienia prawa policyjnego	472
S.2.14. Zadania policji w sytuacjach kryzysowych	477
S.2.15. Prewencja-wybrane zagadnienia	484
S.2.16. Działalność informacyjno-prasowa w Policji	492

S.2.17. Etyka zawodu policjanta _____	497
S.2.18. Podstawy ruchu drogowego _____	502
3.1.6 Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie kryzysowe” _____	509
3.1.6.1 Wykaz zajęć _____	509
3.1.6.2 Szczegółowy opis zajęć _____	510
S.3.1. Bezpieczeństwo powszechne _____	510
S.3.2. Ochrona ludności i infrastruktury krytycznej. _____	518
S.3.3. Medycyna katastrof _____	528
S.3.4. System zarządzania kryzysowego _____	536
S.3.5. Prawne podstawy zarządzania kryzysowego _____	546
S.3.6.. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy _____	552
S.3.7. Krajowy system ratownictwa medycznego _____	561
S.3.8. Obrona cywilna _____	569
S.3.9. Planowanie cywilne _____	577
S.3.10. Kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym _____	585
S.3.11. Systemy monitoringu zagrożeń _____	594
S.3.12. Teleinformatyczne systemy wspomaganie zarządzania _____	603
kryzysowego _____	603
S.3.13. Organizacja działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych. _____	612
S.3.14. Geograficzne systemy informacji przestrzennej ECDL EPP GIS _____	622
S.3.15. Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych. _____	630
S.3.16. Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym _____	639
S.3.17. Bezpieczeństwo ekologiczne _____	645
S.3.18. Organizacja wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych. _____	651
S.3.19. Obrona przed bronią masowego rażenia _____	660
S.3.20. Zarządzanie kryzysowe w warunkach klęsk żywiołowych. _____	669
S.3.21. Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego. _____	679
3.1.7 Treści specjalistyczne w zakresie „Cybermedia” _____	689
3.1.7.1 Wykaz zajęć _____	689
3.1.7.2 Szczegółowy opis zajęć _____	690
S.4.1. Bezpieczeństwo informacyjne _____	690
S.4.2. Techniczny wymiar cyberprzestrzeni _____	697
S.4.3. Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni _____	704
S.4.4. Cyberzagrożenia _____	711
S.4.5. Historia mediów _____	718
S.4.6. Socjologia mediów _____	724
S.4.7. Psychologia mediów _____	731
S.4.8. Teoria komunikacji _____	736
S.4.9. Prawne podstawy dziennikarstwa e-medialnego _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.10. E- media _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.11. Pokolenie sieci _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.12. Szkoła 3.0 Edukacja e-learningowa _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.13. Badania naukowe i komunikacja społeczna w Internecie _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.14. Diagnostyka cyberpatologii społecznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.15. Terapia cyberpatologii społecznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.16. Etyka mediów _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.17. Tworzenie materiałów multimedialnych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.18. Warsztaty dziennikarskie – telewizja internetowa _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.19. Warsztaty dziennikarskie – radio internetowe _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.20. Warsztaty dziennikarskie – radio praca na portalu internetowym _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.4.21. Monitorowanie zagrożeń społecznych w sieci _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.8 Treści specjalistyczne w zakresie „Ochrona cyberprzestrzeni” _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.8.1 Wykaz zajęć _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

3.1.8.2	Szczegółowy opis zajęć _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.1.	Bezpieczeństwo informacyjne _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.2.	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.3.	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.4.	Cyberzagrożenia _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.5.	Analiza ryzyka i zarządzanie systemami teleinformatycznymi _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.6.	Ochrona informacji niejawnych w sieciach teleinformatycznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.7.	Ochrona danych osobowych w sieciach teleinformatycznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.8.	Kryptoanaliza klasyczna i narzędzia kryptoanalizy _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.9.	Języki i techniki programowania _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.10.	Podstawowe techniki kryptologiczne i kryptografii _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.11.	Bezpieczeństwo w sieciach komputerowych w chmurze _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.12.	Badania naukowe i komunikacja społeczna w Internecie _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.13.	Narzędzia do walki z atakami cybernetycznymi _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.14.	Ataki na systemy informatyczne _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.15.	Prewencja ataków cybernetycznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.16.	Etyka mediów _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.17.	Monitoring zagrożeń cyberprzestrzeni _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.18.	Taktyka walki z atakami cybernetycznymi _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.19.	Uzyskiwanie dowodów cyberprzestępstw w Internecie i podstawy informatyki śledczej _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.5.20.	Obsługa i wykorzystanie BST _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.9	Treści specjalistyczne w zakresie „Cyberzagrożenia” _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.9.1	Wykaz zajęć _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.9.2	Szczegółowy opis zajęć _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.1.	Bezpieczeństwo informacyjne _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.2.	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.3.	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.4.	Cyberzagrożenia _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.5.	Analiza ryzyka i zarządzanie systemami teleinformatycznymi _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.6.	Ochrona informacji niejawnych w sieciach teleinformatycznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.7.	Ochrona danych osobowych w sieciach teleinformatycznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.8.	Cyberpatologie społeczne i ich konsekwencje _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.9.	Przestępczość komputerowa i internetowa _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.10.	Prawne i instytucjonalne uwarunkowania zwalczania cyberprzestępczości _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.11.	Techniki monitoringu cyberprzestrzeni _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.12.	Badania naukowe i komunikacja społeczna w Internecie _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.13.	Systemy monitoringu cyberprzestrzeni _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.14.	Diagnostyka cyberpatologii społecznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.15.	Terapia cyberpatologii społecznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.16.	Etyka mediów _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.17.	Narzędzia do walki z atakami cybernetycznymi _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.18.	Prewencja ataków cybernetycznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.19.	Taktyka walki z atakami cybernetycznymi _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.20.	Uzyskiwanie dowodów cyberprzestępstw w Internecie i podstawy informatyki śledczej _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.6.21.	Obsługa i wykorzystanie BSP _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.10	Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem i jakością w portach lotniczych” _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.10.1	Wykaz zajęć _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1.10.2	Szczegółowy opis zajęć _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.7.1.	Wprowadzenie do prawa lotniczego _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.7.2.	Światowe i krajowe organizacje lotnicze _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.7.3.	Podstawy teorii bezpieczeństwa lotniczego _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.7.5.	Podstawy aerodynamiki i budowy statków powietrznych _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
S.7.6.	Certyfikacja w lotnictwie _____	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

- S.7.7. Organizacja lotnictwa cywilnego w Polsce _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.7.8. Czynniki ludzkie w lotnictwie _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.7.10. Ochrona lotnisk _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.7.11. Systemowe zarządzanie bezpieczeństwem w organizacji lotniczej _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.7.12. System zarządzania jakością w organizacji lotniczej _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.7.13. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w lotnictwie _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 7.S.14. Terroryzm lotniczy _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.7.15. Niepożądane zdarzenia lotnicze _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.7.16. System ratownictwa lotniczego w Polsce _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.1.11 Treści specjalistyczne w zakresie „Zabezpieczenie logistyczne portów lotniczych” Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.1.11.1 Wykaz zajęć _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.1.11.2 Szczegółowy opis zajęć _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.1. Podstawy logistyki _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.2. Transport i spedycja lotnicza _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.3. Instytucje i organizacje lotnicze _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.4 Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.5. Infrastruktura portu lotniczego _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.6. Logistyczna obsługa pasażera w porcie lotniczym _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.7. Organizacja obsługi naziemnej w portach lotniczych _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.8. Środki transportu lotniczego _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.9. Systemy informatyczne w zarządzaniu procesami logistycznymi w portach lotniczych Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.10 Zarządzanie relacjami z klientem – programy lojalnościowe w transporcie lotniczym Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.11. Materiały niebezpieczne w transporcie lotniczym _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.12. Technologia transportu, przeładunku i składowania w lotnictwie _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.13. Zarządzanie łańcuchem dostaw _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.14. Zarządzanie logistyką w sytuacjach kryzysowych w porcie lotniczym _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.15 Zarządzanie zasobami ludzkimi w porcie lotniczym _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- S.8.16. Symulacje procesów logistycznych w transporcie lotniczym _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.1.12 Seminarium dyplomowe _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.1.13 BHP Bezpieczeństwo i higiena pracy _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.2 Harmonogram realizacji programu studiów _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- 3.2.1 Harmonogram realizacji programu studiów – studia stacjonarne (w systemie studiów tradycyjnych) Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.2.2 Harmonogram realizacji programu studiów – studia niestacjonarne (w systemie studiów tradycyjnych) Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.3 Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- 3.3.1 Ustalenia ogólne _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.3.2 Cel i zakres merytoryczny praktyk _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.3.3 Efekty uczenia się _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.3.4 Organizacja i przebieg praktyk _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.3.5 Zasady zaliczenia praktyk _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.3.6 Zasady kontroli praktyk _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.3.7 Opis zajęć _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- PZK. Praktyka zawodowa – kierunkowa _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- PZS. Praktyka zawodowa – specjalistyczna _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 3.4 Wskaźniki charakteryzujące program studiów _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- 4 OCENA I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
- 4.1 Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy _____ Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 4.2 Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
- 4.3 Opis sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

1.1 Nazwa kierunku studiów

Nazwa kierunku studiów: – bezpieczeństwo narodowe

1.2 Poziom studiów

Poziom studiów: – studia pierwszego stopnia

1.3 Profil studiów

Profil studiów: – praktyczny

1.4 Forma studiów

Forma studiów: – studia stacjonarne
– studia niestacjonarne

1.5 System kształcenia

System kształcenia: – kształcenie w systemie tradycyjnym

1.6 Zakres kształcenia

Merytoryczny zakres kształcenia: – obrona narodowa
– bezpieczeństwo i porządek publiczny
– zarządzanie kryzysowe
– cybermedia
– ochrona cyberprzestrzeni
– cyberzagrożenia
– zarządzanie bezpieczeństwem i jakością w portach lotniczych
– zabezpieczenie logistyczne portów lotniczych

1.7 Liczba semestrów

Liczba semestrów: – 6

1.8 Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów

Liczba punktów ECTS: – 180

1.9 Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta

Tytuł zawodowy: – Licencjat

1.10 Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Poziom studiów	Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział dyscyplin*	Dyscyplina wiodąca
SPS Bezpieczeństwo narodowe	Dziedzina nauk społecznych	nauki o bezpieczeństwie	91	nauki o bezpieczeństwie
	Dziedzina nauk inżynieryjno - technicznych	informatyka	9	
Razem			100	

* na podstawie uchwały Senatu AP z dnia 19.06.2019r.

Tabela procentowego udziału liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin kierunku

L.p.	Dyscyplina naukowa	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o bezpieczeństwie	164	91
2.	Informatyka	16	9
	Razem:	180	100

1.11 Sylwetka absolwenta

Absolwentów studiów pierwszego stopnia, profilu praktycznego, kierunku „Bezpieczeństwo narodowe” charakteryzuje:

1. Znajomość na podstawowym poziomie teoretycznych podstaw bezpieczeństwa narodowego w powiązaniu z innymi naukami społecznymi, związanymi merytorycznie z bezpieczeństwem w jego wymiarze personalnym, narodowym i międzynarodowym.
2. Znajomość prawnych uwarunkowań i procedur wszelkich działań podejmowanych w zakresie bezpieczeństwa personalnego, narodowego i wybranych aspektów bezpieczeństwa międzynarodowego przez administrację bezpieczeństwa oraz instytucje pozarządowe, w tym szczegółowa znajomość przepisów i procedur związanych ze specjalnością, w jakiej absolwent ukończył kształcenie.
3. Znajomość zasad funkcjonowania systemów bezpieczeństwa i instytucji partycypujących w realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem personalnym, narodowym i międzynarodowym.
4. Umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej do realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem wykonywanych w instytucjach, w jakich może być zatrudniony po ukończeniu studiów.
5. Umiejętność analizy i oceny wszelkich zjawisk noszących znamiona wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa personalnego, narodowego i międzynarodowego, w tym ich naukowa interpretacja.

6. Umiejętność przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych, prac pisemnych i wystąpień ustnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, a w tym prac magisterskich.
7. Umiejętność pracy w zespołach zadaniowych rozwiązujących problemy dotyczące bezpieczeństwa w jego wymiarze personalnym, narodowym i międzynarodowym.
8. Kompetencje w zakresie samodzielnego zdobywania i poszerzania wiedzy zawodowej, pracy zespołowej, myślenia przedsiębiorczego i innowacyjnego, partycypowania w opracowaniu programów społecznych na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych, określania priorytetów w sytuacjach zagrożenia, a ponadto postawy prospołeczne: asertywności i empatii oraz rozumienie istoty zagrożeń i ich skutków dla człowieka i środowiska.

Ponadto absolwentów charakteryzują wiedza i umiejętności szczegółowe wynikające z wyboru kształcenia w specjalnościach znajdujących się w ofercie studiów, a w tym:

- a) w zakresie **zarządzanie kryzysowe**:
  - a. znajomość: zasad i procedur, prawnych podstaw i metodyki działania struktur systemu zarządzania kryzysowego w sytuacjach kryzysowych, ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych i awarii technicznych;
  - b. umiejętności wykonywania podstawowych czynności w zakresie planowania, organizacji i realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym z wykorzystaniem teleinformatycznych systemów zarządzania kryzysowego.
- b) w zakresie **obrona narodowa**:
  - a. znajomość zagadnień związanych z realizacją zadań na rzecz obronności przez instytucje sektora militarnego i pozamilitarnego, w tym prawne i międzynarodowe uwarunkowania bezpieczeństwa militarnego Rzeczypospolitej Polskiej;
  - b. umiejętności wykorzystania nabytej wiedzy w realizacji zadań na rzecz obronności w tym zadań związanych z wykorzystywaniem narzędzi teleinformatycznych w sytuacji wystąpienia zagrożeń militarnych noszących znamiona sytuacji kryzysowych.
- c) w zakresie **bezpieczeństwo i porządek publiczny**:
  - a. znajomość zagadnień związanych z realizacją zadań przez Policję, strażę miejskie i gminne oraz instytucje administracji rządowej i samorządowej na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w społecznościach lokalnych;
  - b. umiejętności związane z organizacją i udziałem w działaniach związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego społeczności lokalnych, w tym umiejętności wykorzystania nowoczesnych narzędzi monitoringu i teleinformatycznego wsparcia działań związanych z reagowaniem na zagrożenia noszące znamiona sytuacji kryzysowych.
- d) w zakresie **cybermedia**:
  - a. znajomość zagadnień społeczno-kulturalnych aspektów e-mediów i praktyczno-zawodowych aspektów e-dziennikarstwa oraz zasad i procedur technicznej obsługi i praktycznego wykorzystania cybermediów,
  - b. umiejętność diagnozy i terapii zagrożeń społecznych związanych z użytkowaniem cyberprzestrzeni.
- e) w zakresie **cyberzagrożenia**:
  - a. znajomość zagadnień i procedur związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem informacji, monitorowaniem zagrożeń cyberprzestrzeni z uwzględnieniem edukacji społecznej w zakresie zagrożeń społecznych związanych z użytkowaniem nowych technologii informatycznych,
  - b. umiejętność wspierania realizacji różnorodnych projektów systemami informatycznymi zapewniającymi transparentność i efektywną współpracę, w tym pozyskiwanie, ochrona i weryfikacja danych w systemach informatycznych.

- f) w zakresie **ochrona cyberprzestrzeni**:
- a. znajomość zagadnień związanych z bezpieczeństwem teleinformatycznym, bezpieczeństwem państwa, przedsiębiorstw i instytucji administracji publicznej,
  - b. umiejętność standaryzacji bezpieczeństwa i modelowania inteligentnych sieci oraz pozyskiwania, przetwarzania, analizowania wizualizacji geoinformacji.
- g) W zakresie **zarządzanie bezpieczeństwem i jakością w portach lotniczych**
- a. znajomość: zasad i procedur, prawnych podstaw i metodyki działania struktur systemu zarządzania bezpieczeństwem i jakością w portach lotniczych, z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych;
  - b. umiejętności wykonywania podstawowych czynności w zakresie planowania, organizacji i realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem systemu zarządzania bezpieczeństwem i jakością w portach lotniczych, z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych.
- h) W zakresie **zabezpieczenie logistyczne portów lotniczych**
- a. znajomość: zasad i procedur, prawnych podstaw i metodyki działania struktur systemu zabezpieczenia logistycznego portów lotniczych, z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych;
  - b. umiejętności wykonywania podstawowych czynności w zakresie planowania, organizacji i realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem systemu zabezpieczenia logistycznego portów lotniczych, z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych.

Absolwenci kierunku studiów mają możliwość uzyskania dodatkowych, certyfikatów potwierdzających ich specjalistyczne umiejętności, a w tym:

- certyfikat KPP i tytuł „ratownika”, co uprawnia ich do udzielania pomocy medycznej na poziomie kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz współpracy ze służbami profesjonalnymi;
- certyfikat administratora bezpieczeństwa informacji;
- europejskie certyfikaty umiejętności komputerowych: ECDL BASE (potwierdzający obsługę komputerów na podstawowym poziomie); ECDL STANDARD (zaświadcza on o dodatkowych umiejętnościach specjalistycznych);
- certyfikat EPP GIS, potwierdzający umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy w zakresie Systemów Informacji Geograficznej;

2 OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

2.1 Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego

Podstawa prawna:	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2016, poz. 64 z późn. zm.) • Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018, poz. 2218)
-------------------------	---

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)	• kierunkowe efekty uczenia się
W	• kategoria wiedzy
U	• kategoria umiejętności
K (po podkreślniku)	• kategoria kompetencji społecznych
01,02,03 i kolejne	• numer kolejnego efektu uczenia się

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
WIEDZA: absolwent zna i rozumie	
K1_W01	w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania
K1_W02	w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w obszar nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk
K1_W03	w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami
K1_W04	w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych
K1_W05	w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa
K1_W06	w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa
K1_W07	w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa
K1_W08	w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
	strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa
K1_W09	w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa
K1_W10	w podstawowym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów
K1_W11	w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorii i praktykę bezpieczeństwa
K1_W12	w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa
K1_W13	w podstawowym stopniu zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi	
K1_U01	identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
K1_U02	wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
K1_U03	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
K1_U04	wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem
K1_U05	wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych
K1_U06	prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach
K1_U07	posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
K1_U08	posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa
K1_U09	przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa
K1_U10	przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
K1_U11	uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne

Numer efektu dla kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny, kierunek studiów: „bezpieczeństwo narodowe”
	związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa
K1_U12	posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K1_U13	planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa
K1_U14	samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do	
K2_K01	krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
K2_K02	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem
K2_K03	wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem
K2_K04	inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
K2_K05	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego
K2_K06	odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
K2_K07	rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
K2_K08	przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad

2.2 Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji w ramach szkolnictwa wyższego i nauki

Objaśnienie oznaczeń

K (przed podkreślnikiem)

W

U

K (po podkreślniku)

P6U_W

P6S_WG itd.

01,02,03 i kolejne

- kierunkowe efekty uczenia się
- kategoria wiedzy
- kategoria umiejętności
- kategoria kompetencji społecznych
- efekty uczenia się pierwszego stopnia dla poziomu 6
- efekty uczenia się studia pierwszego stopnia
- numer kolejnego efektu

Uniwersalna charakterystyka poziomu 6 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
Wiedza: zna i rozumie				
P6U_W	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodnie złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	K1_W01 K1_W02 K1_W03 K1_W04 K1_W05 K1_W06 K1_W07 K1_W08 K1_W09
		P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	K1_W11
			podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	K1_W06 K1_W12 K1_W13
			podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	K1_W13
Umiejętności: potrafi				
P6U_U	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	K1_U01 K1_U02 K1_U03
			wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym	K1_U04 K1_U05 K1_U06
	komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko	P6S_UK	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	K1_U07 K1_U08 K1_U09 K1_U10
			brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	K1_U11

Uniwersalna charakterystyka poziomu 6 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
			posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K1_U12
		P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	K1_U13
			współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	K1_U13
		P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	K1_U14
Kompetencje społeczne: jest gotów do:				
P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	K1_K01
			uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K1_U02
	samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań	P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K1_K03
			inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K1_K04
			myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K1_K05
		P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu 	K1_K06 K1_K07 K1_K08

3 OPIS PROGRAMU STUDIÓW

3.1 Opis zajęć wraz ze sposobami weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta prowadzonych w tradycyjnym systemie kształcenia

3.1.1 Treści ogólnokształcące i humanistyczne

3.1.1.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści ogólnokształcące i humanistyczne	Wychowanie fizyczne	O.1.
	Język obcy	O.2.
	Kultura języka ojczystego	O.3.
	Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	O.4.
	Użytkowanie IT – moduły ECDL STANDARD	O.5.
	Kwalifikowana pierwsza pomoc	O.6.
	Podstawy filozofii	O.7.
	Podstawy etyki	O.8.
	Historia bezpieczeństwa	O.9.
	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	O.10.
	Podstawy pracy biurowej	O.11.
	E-urzędnik	O.12.
	Filozofia bezpieczeństwa	O.13.

3.1.1.2 Szczegółowy opis zajęć

O.1. Wychowanie fizyczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.1	Wychowanie fizyczne	Z	0			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I-II		
Dyscyplina:						
Nauki o kulturze fizycznej						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
SWFiS		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	60	0
Zajęcia praktyczne [razem]	60					
• Nauczanie zasad higieny i bezpieczeństwa	1	-	-	-		
• Kształtowanie zdolności motorycznych	10	-	-	-		
• Doskonalenie sprawności ogólnej i specjalnej	16	-	-	-		
• Nauczanie umiejętności ruchowych	24	-	-	-		
• Nauczanie zasad organizacji imprez sportowych, przepisów wybranych gier	2	-	-	-		
• sprawdziany zaliczeniowe	7	-	-	-		
łącznie:	60	-	-	-	60	0
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Informacja, dyskusja			ćwiczenia praktyczne, pokaz sposobu wykonania techniki			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
Nie dotyczy			Nie dotyczy			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• brak			• brak przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego uczestnictwa w programowych zajęciach wychowania fizycznego W przypadku studenta z ograniczeniami zdrowotnymi (S-OZdr):			

	<ol style="list-style-type: none"> 1. W sytuacji, gdy uczelnia zapewnia zajęcia WF studentom z orzeczeniem o niepełnosprawności, student realizuje przedmiot WF w tych grupach w wymiarze godzinowym właściwym dla jego kierunku. Wykładowca odpowiedzialny za realizację WF na danym kierunku zobowiązany jest do poinformowania na piśmie kierownika SWFiS, którzy studenci z jego grupy będą realizować WF w grupie dla studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności. W przypadku braku możliwości realizacji WF w jakiegokolwiek grupie dla studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności – student realizuje przedmiot razem ze swoim kierunkiem. 2. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach wykładowca może ustalić inny sposób realizacji zajęć np. <ol style="list-style-type: none"> a. zaliczenie w formie pisemnej zagadnień teoretycznych wymaganych przez wykładowcę (w tym też wykonanie prac pisemnych związanych z kulturą fizyczną). b. zaliczenie w formie prowadzącego rozgrzewkę, dopingowanie walczących (podpowiadanie rozwiązań taktyczno-technicznych). 3. Student posiadający <u>ograniczenia zdrowotne, który chce ćwiczyć w tzw. normalnej grupie, ma do tego prawo.</u> <ul style="list-style-type: none"> • W przypadku choroby (kontuzji) studenta, ma on obowiązek przedłożenia prowadzącemu zajęcia zwolnienia lekarskiego w terminie 14 dni od daty wystawienia zwolnienia.
--	--

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- uczyć studentów dostrzegać zależności pomiędzy aktywnością ruchową a poziomem zdrowia (wpływ AF na poszczególne układy organizmu ludzkiego)
- zapoznać studentów z podstawowymi przepisami i elementami techniczno-taktycznymi poszczególnych dyscyplin sportowych realizowanych w ramach programu nauczania oraz zagadnieniami z zakresu kultury fizycznej (sprawność fizyczna - zna testy i sprawdziany zasygnalizowane w trakcie zajęć)

w zakresie umiejętności:

- uczyć studentów posługiwać się wybranymi umiejętnościami: gimnastycznymi, lekkoatletycznymi, z zakresu zespołowych i indywidualnych gier sportowych w stopniu umożliwiającym poprawne ich zademonstrowanie
- uczyć ich dokonać pomiaru stopnia rozwoju poszczególnych zdolności motorycznych, w szczególności wytrzymałościowych, z zastosowaniem prostych testów diagnostycznych
- uczyć ich zorganizować zajęcia rekreacyjne lub sportowe i je przeprowadzić.

w zakresie kompetencji społecznych:

- uczyć studentów dbałości o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonywania czynności życia codziennego i dodatkowo zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, zwłaszcza z zakresu sprawności oddechowo-krążeniowej - test Coopera,
- uświadamiać im potrzeby uczenia się przez całe życie (uczestnictwa w rywalizacji sportowej, stosowania zasady fair play)
- uczyć ich realizacji zadań w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia, w tym przestrzegania zasad bezpieczeństwa pracy oraz współdziałania i pracy w grupie

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer	treści kształcenia	ilość godzin
-------	--------------------	--------------

tematu		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
	Nie dotyczy				
razem zajęć teoretycznych:					
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1	Nauczanie zasad higieny i bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych - pomoc i asekuracja.	1	-	-	
2	Nauczanie metod kształtowania zdolności motorycznych, w szczególności wytrzymałościowych (formuła treningu zdrowotnego).Kształtowanie zdolności motorycznych: zwłaszcza wytrzymałościowych.	10	-	-	-
3	Doskonalenie sprawności ogólnej i specjalnej w oparciu o: lekkoatletyczne formy ruchu, gry i zabawy ruchowe, formy gimnastyczne, gry zespołowe i indywidualne formy ruchu. (<i>Siłownia</i> : oddychanie podczas ćwiczeń, technika wykonywania ćwiczeń mięśni: klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, barków, ramion i przedramion, nóg). <i>Koszykówka</i> : poruszanie się po boisku, podania i chwyt, kozłowanie prawą i lewą ręką, rzut do kosza z biegu z prawej i lewej strony, rzut do kosza z miejsca, <i>Unihokej</i> : poruszanie się po boisku, podanie forhandem i backhandem, przyjęcie podania, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, drybling, <i>Piłka nożna i futsal</i> : sposoby poruszania się po boisku, podania i przyjęcia piłki w miejscu i w ruchu, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, zwody ciałem, drybling <i>Badminton</i> : poruszanie się po boisku, sposoby trzymania rakiety, uderzenia obronne i atakujące, gra szkolna i właściwa.	16	-	-	-
4	Nauczanie umiejętności ruchowych z zakresu: judo i samoobrony. Nauczanie umiejętności ruchowych z zakresu judo. Technika judo: <u>wybrane rzuty</u> z grup: te - waza (rzuty ręczne), koshi - waza (rzuty biodrowe), ashi - waza (rzuty nożne), renraku - waza (kombinacje rzutów). <u>parter</u> : osae komi - waza (trzymania), kansetsu - waza (dźwignie), shime - waza (duszenia).	24	-	-	-
5	Nauczanie zasad organizacji imprez sportowych (rekreacyjnych) oraz wybranych przepisów sportowych	2	-	-	-
6	Zajęcia podsumowujące: sprawdziany zaliczeniowe.	7	-	-	-
razem zajęć praktycznych:		60	-	-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		60		-	
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się:					
kategoria	numer	treść			
wiedza		Nie dotyczy			
umiejętności		Nie dotyczy			
kompetencje społeczne		Nie dotyczy			
		Nie dotyczy			
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie bez oceny				

warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ obecność na zajęciach ✓ uwaga: wszystkie nieobecności nieusprawiedliwione muszą być odrobione (nieobecności te odrabiane są w innych grupach do końca semestru, w którym należy zaliczyć przedmiot wychowanie fizyczne); ✓ w przypadku nieobecności usprawiedliwionych – zajęcia należy odrobić zgodnie z wymaganiami wykładowcy w celu zrealizowania programu zajęć (w tym przypadku ilość odrobionych zajęć ustala wykładowca) ✓ uzyskanie pozytywnej oceny z elementów ocenianych przez wykładowcę (sprawdziany techniczne, test Coopera oraz aktywny udział w zajęciach) ✓ uwaga: w sytuacji braku możliwości pracy z inną grupą ze względów zdrowotnych, student uzyskuje ocenę na podstawie prac pisemnych i zaliczeń teoretycznych*(S-OZdr
sposób zaliczenia zajęć :	
kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, z możliwymi błędami student: wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie min. 60%; akceptuje i przyjmuje opinie innych osób; oddaje 2 prace z zakresu KF (ocenione pozytywnie przez wykładowcę) • brak zaliczenia – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne; student: wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.; nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób; nie oddał prac zaliczeniowych
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
Nie dotyczy	Nie dotyczy
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Program szkolenia Polskiego Związku Judo. • Polski Związek Judo: Judo, kombinacje i kontrrzuty. • Bąk R.: Rola współczesnego wychowania fizycznego w kształtowaniu zdrowia (na podstawie badań wytrzymałości za pomocą testu Coopera uczniów szkoły podstawowej nr 8 w Słupsku). Lider 12 (2005), Warszawa. • Drabik J.: Aktywność, Sprawność i wydolność fizyczna jako mierniki zdrowia człowieka. AWF, Gdańsk 1997. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Arlet T.: Koszykówka. Podstawy techniki i taktyki, Kraków, 2001. • Bilaska M., Unihokej, Wyd. AWF Biała Podlaska, 1999. • Chojnacki M.: Piłka nożna. AWF, Poznań 1987. • Delavier F.: Atlas treningu siłowego, Warszawa 2000 • Drobnik A. i wsp.: Gimnastyka. Wyd. Sport, Bydgoszcz 1998. • Młynarski W.: Teoretyczne i empiryczne zagadnienia rekreacji i turystyki. AWF Katowice 2008. • Nawara H., Badminton. AWF, Wrocław, 2009. • Toczek-Werner S. (red.): Podstawy rekreacji i turystyki. AWF, Wrocław 1997. • Stawczyk Z.: Gry i zabawy lekkoatletyczne. Poradnik dla nauczycieli wychowania fizycznego. AWF, Poznań 1990. • Starzyńska S., Tywoniuk - Małysz A.: Unihokej. Podstawy techniki i taktyki w ćwiczeniach, grach i zabawach. Gdańsk, 1998. • Starzyńska S.: Unihokej dla małych i dużych. Gdańsk 2001. 	
C. Materiały źródłowe:	
•	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://153.19.160.11/swfis/ 	

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	dr Robert Bąk
telefon:	59/8405382
e-mail:	studiumwf@apsl.edu.pl

O.2. Język obcy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.2.	Język obcy	ZO s.. I-IV; E	12			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	I, II, III, IV		
Dyscyplina:						
Językoznawstwo						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	120	72	240	288	360	12
• lektorat (zajęcia praktyczne) z bezpośrednim udziałem nauczycieli	120	72	-	-		
• przygotowanie do zajęć	-	-	50	50		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	50	50		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/projektu/wystąpienia ustnego	-	-	20	40		
• czytanie i praca z literaturą specjalistyczną – praca na platformie e-learningowej	-	-	120	148		
łącznie:	120	72	240	288	360	12
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
nie dotyczy			ćwiczenia komunikacyjne, translacyjne, konwersacja, metoda projektu, praca w laboratorium komputerowym i inne			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
nie dotyczy			percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, wykonywanie ćwiczeń na polecenie nauczyciela, przygotowanie do zajęć, kolokwium, zaliczeń i egzaminu; przygotowanie prezentacji, czytanie i praca z literaturą specjalistyczną			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

brak		wiedza i umiejętności językowe z zakresu szkoły średniej (zalecany poziom B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)			
Uwagi dodatkowe: Zaleca się studentom, którzy nie spełniają kryterium początkowego (biegłość językowa na poziomie średnio zaawansowanym niższym) uzupełnienie kompetencji językowych na dodatkowych (równoległych do zajęć lektoratu języka obcego) komercyjnych kursach językowych dla studentów, organizowanych przez Studium PNJO lub przez inne podmioty, celem uzyskania końcowej biegłości językowej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.					
Cele przedmiotu:					
w zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> student kończący przedmiot lektorat języka obcego powinien znać podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym 					
w zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> student kończący lektorat języka obcego powinien znać język obcy w stopniu umożliwiającym samodzielne analizowanie tekstów specjalistycznych oraz posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego 					
w zakresie kompetencji społecznych:					
<ul style="list-style-type: none"> student powinien posiadać świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia w języku obcym 					
Treści kształcenia:					
zajęcia praktyczne (lektorat):					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS		SNS	
		N	EL	N	EL
1.	Treści ogólne, niezależne od wybranego języka: <ul style="list-style-type: none"> praca na platformie e-learningowej z materiałami dydaktycznymi do nauki języka obcego wskazanymi przez wykładowcę analiza nieskomplikowanych obcojęzycznych tekstów specjalistycznych z zakresu bezpieczeństwa narodowego wskazanych przez wykładowcę; praca z materiałem audiowizualnym w języku obcym; przyswajanie podstawowego słownictwa specjalistycznego z zakresu bezpieczeństwa narodowego; tworzenie tematycznych projektów językowych wykorzystujących inwencję i kreatywność studentów (np. prezentacje multimedialne); wyszukiwanie w zasobach internetowych materiałów obcojęzycznych związanych z tematem pracy licencjackiej tworzenie angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskiego słownika pojęć specjalistycznych przygotowanie notatek celem samokształcenia, pracy z językiem i rozwijania umiejętności korzystania z języka obcego jako narzędzia do zdobywania wiedzy. korzystanie z materiałów interaktywnych, w tym portali specjalistycznych praca na platformie e-learningowej / zasoby internetowe 	120	-	72	-
razem zajęć :		120	-	72	-
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się (student):					
kategoria	numer	Treść			
wiedza	W_01	zna w podstawowym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów			
umiejętności	U_01	potrafi przygotować samodzielnie prezentacje i wystąpienia ustne w języku obcym			

	U_02	ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		
kompetencje społeczne	K_01	ma świadomość konieczności samokształcenia w języku obcym		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną , egzamin (forma pisemna)			
termin zaliczenia:	zaliczenie z oceną po każdym semestrze nauki, egzamin po IV semestrze nauki			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • pozytywne zaliczenie kolokwium pisemnych i ustnych oraz prezentacji weryfikujących osiągnięte efekty uczenia się • obecność na zajęciach • pozytywne zaliczenie egzaminu 			
ogólne kryteria oceny studentów:	<ul style="list-style-type: none"> • student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 51% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności 			
sposób zaliczenia zajęć:				
SEMESTR I				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	60
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	40
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS1} = (K_1 \times 0,60) + (K_2 \times 0,40)$			
SEMESTR II				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	60
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	40
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS2} = (K_1 \times 0,60) + (K_2 \times 0,40)$			
SEMESTR II				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₄	25
		U_01	K ₅	25
		K_01	K ₆	25
Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₂	25	
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS2} = (K_4 \times 0,25) + (K_5 \times 0,25) + (K_6 \times 0,25) + (P_2 \times 0,25)$			
SEMESTR III				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	60

uczenia się:	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	40
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS3} = (K_1 \times 0,60) + (K_2 \times 0,40)$			
SEMESTR IV				
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Kolokwium pisemne	W_01, U_02	K ₁	60
	Prezentacja /projekt/ kolokwium ustne	U_01	P ₁	40
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KS4} = (K_1 \times 0,60) + (K_2 \times 0,40)$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za poszczególne semestry i egzamin			
przedmiot oceny i sposób weryfikacji efektów uczenia się:	Przedmiot oceny	Efekty uczenia się	Kod	Waga oceny w %
	Ocena końcowa za semestr pierwszy	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS1}	20
	Ocena końcowa za semestr drugi	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS2}	20
	Ocena końcowa za semestr trzeci	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS3}	20
	Ocena końcowa za semestr czwarty	W_01, U_01, U_02, K_01	O _{KS4}	20
	Ocena z egzaminu	W_01, U_01	O _E	20
sposób wyliczenia oceny:	$O_{KM} = \{ [(O_{KS1} \times 3) + (O_{KS2} \times 3) + (O_{KS3} \times 3) + (O_{KS4} \times 3)] : \Sigma P \} \times 0,8 + (O_E \times 0,2)$ O _{KS} – ocena końcowa semestralna O _E – ocena z egzaminu O _{KM} – ocena końcowa z przedmiotu/modułu językowego ΣP – liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu			
skala ocen:	Skala	Ocena	Uwagi:	
	3,0 – 3,24	dst	Wyliczenie oceny końcowej z przedmiotu następuje zgodnie z § 30 ust.1 c i d oraz § 41 ust.1 Regulaminu Studiów AP w Słupsku	
	3,25 – 3,74	dst+		
	3,75 – 4,24	db		
	4,25 – 4,74	db+		
	4,75 – 5,00	bdb		
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W10			
U_01	K1_U10			
U_02	K1_U12			
K_01	K1_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dydaktyczne do nauki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Podręcznik do nauki gramatyki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Interaktywne materiały dydaktyczne wybrane przez wykładowcę. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dodatkowe wybrane przez wykładowcę. • Słowniki angielsko/niemiecko/rosyjsko-polskie i polsko-angielsko/niemiecko/rosyjskie. • Słowniki tematyczne. • Słowniki interaktywne. 				

C. Materiały źródłowe:

- Materiały przygotowane lub wskazane przez wykładowcę.

D. Przydatne strony internetowe:

- strony z materiałami dydaktycznymi on-line do wybranego podręcznika
- portale do nauki języków obcych
- strony jednostek naukowych, badawczych, urzędów (terminologia specjalistyczna)
- strony wydawnictw prasowych
- strony portali specjalistycznych

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik SPNJO mgr Bożena Sypiańska
telefon:	Sekretariat: 59 840 53 25
e-mail:	jezykiobce@apsl.edu.pl

O.3. Kultura języka ojczystego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.3.	Kultura języka ojczystego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Językoznawstwo						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	22	27		
• studiowanie literatury	-	-	8	8		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytorijnych, zbieranie materiałów do pracy zaliczeniowej, przygotowanie pracy zaliczeniowej (<i>case study</i>),			

		przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • brak 		<ul style="list-style-type: none"> • znajomość problematyki językoznawczej na poziomie szkoły średniej oraz swobodne komunikowanie się w języku polskim w mowie i na piśmie 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu kultury języka ojczystego • zapoznać ich i uwrażliwić na różne odmiany i gatunki wypowiedzi językowych • zapoznać ich z najczęściej spotykanymi błędami w wypowiedziach językowych • zapoznać ich z socjolingwistycznymi uwarunkowaniami odmian i gatunków wypowiedzi językowych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe błędy w konstruowaniu wypowiedzi pisemnych i ustnych • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk socjolingwistycznych • nauczyć ich wykorzystywania w praktyce w podstawowym zakresie sposobów unikania naruszeń kultury języka ojczystego • nauczyć ich przygotowania w języku polskim wystąpień ustnych i prac pisemnych obejmujących problematykę kultury języka • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę kultury języka • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poprawnościowych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Kultura języka a komunikacja językowa: język i jego funkcje; kultura języka – pojęcie i istota; składniki kultury języka; podstawowe pojęcia kultury języka: system językowy, norma językowa, uzus, teksty.	2	0,5
3.	Kryteria poprawności językowej: typologia i klasyfikacja błędów językowych, przyczyny i konsekwencje błędów; kryteria poprawności wewnątrzjęzykowe i zewnątrzjęzykowe; kryteria oceny poprawności innowacji.	2	1
4.	Komunikacyjny aspekt kultury języka: pojęcie sprawności komunikacyjnej; sytuacyjna i społeczna sprawność komunikacyjna; komunikacja językowa i jej zakłócenia; ogólne zasady skutecznego komunikowania w języku; rodzaje wypowiedzi pisemnych; zasady poprawnego tworzenia i redagowania tekstów.	2	1
5.	Formy wypowiedzi: rodzaje form i gatunków wypowiedzi ustnych; sztuka monologu; sztuka dialogu; debata; sztuka erystyki- czyli prowadzenia sporów; wypowiedzi okolicznościowe, rozmowy; perswazja i manipulacja językowa.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1

		razem zajęć teoretycznych:	10	5
zajęcia praktyczne:				
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin		
		SS	SNS	
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1	
2.	Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku: charakterystyka zjawiska; procesy i tendencje rozwojowe; ochrona języka w Polsce świetle obowiązujących przepisów prawa.	3	2	
3.	Zróżnicowanie semantyczno-leksykalne współczesnego języka polskiego: czynniki różnicujące mowę - geograficzny, socjalny itp.; odmiany funkcjonalne współczesnego języka polskiego.	2		3
4.	Socjolingwistyczna charakterystyka odmian współczesnego języka polskiego w ujęciu komunikacyjnym: język wystąpień oficjalnych, style regulująco-komunikujące, np. urzędowy, język polityki i propagandy, pojęcie nowomowy, język potoczny, język prasy i środków masowego przekazu.	2		
5.	Zagadnienia poprawności leksykalno-semantycznej: kryteria oceny poprawności doboru leksykalnego, paradygmatyczny dobór elementów leksykalnych - np. nazwy wielowyrzowe, pleonazmy, wybór właściwego synonimu, wyrazy wieloznaczne, neosemantyzmy.	3	2	
6.	Zagadnienia poprawnościowe w dziedzinie składni i fleksji: syntaktyczne użycie form przypadkowych, zapożyczenia składniowe, odmiana nazwisk; właściwe posługiwanie się wyrazami zapożyczonymi.	2		3
7.	Moda językowa i język Internetu: pojęcie mody językowej, moda w języku a kultura konsumpcji; cechy pisowni internetowej, leksyka internetowa (adresy internetowe, ikony internetowe; emotikony, akronimy).	2		
8.	Kultura komunikacji językowej: grzeczność w komunikacji językowej; brutalizacja języka publicznego; estetyka słowa; wulgaryzmy w języku.	2		
9.	Komunikacja młodego pokolenia użytkowników polszczyzny: kod ograniczony, język sytuacyjny; język obrazowy, SMS-y; porozumiewanie się elektroniczne; „analfabetyzm funkcjonalny” i jego uwarunkowania.	2		3
10.	Zajęcia podsumowujące	1	1	
		razem zajęć praktycznych:	20	15
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	zna i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu kultury języka polskiego		
	W_02	zna i rozumie zróżnicowanie semantyczno-leksykalne współczesnego języka		
	W_03	zna i rozumie uwarunkowania współczesnej kultury symbolicznej		
umiejętności	U_01	posiada umiejętności stosowania wiedzy z zakresu teorii języka do badania odmian językowych		
	U_02	potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności z zakresu kultury języka polskiego		
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę kultury języka oraz typowe dokumenty administracyjne		
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne takie jak np. komunikat, informacja dla pracy,		

		oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna		
kompetencje społeczne	K_01	potrafi samodzielnie i krytycznie dokonać oceny przekazywanych treści związanych z kierunkiem kształcenia		
	K_02	jest gotów do budowania osobistego potencjału i doskonalenia zawodowego		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną (<i>case study</i>)			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna (<i>case study</i>): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01	60
	2.	praca pisemna (<i>case study</i>)	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times 01 + 0,4 \times 02$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za pracę pisemną (<i>case study</i>), wykonanie zadań o charakterze praktycznym			
kryteria oceny:	<p>1) Praca pisemna (<i>case study</i>): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne</p>			

	<p>niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach polegających na przygotowaniu i prezentacji określonych form wypowiedzi językowych (np. pismo administracyjne, podanie, przemówienie, komunikat dla prasy): Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$ <p>Kryteria oceny zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy • 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1,	praca pisemna (<i>case study</i>)	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01, K_02	50
	2.	samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	W_01, U_03, U_04, K_01, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma kolokwium:				
forma kolokwium :	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			

kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U14				
U_03	K1_U09				
U_04	K1_U10				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> H. Jadacka, Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2007. A, Markowski, Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne, Warszawa 2007. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> M. Bugajski, Język w komunikowaniu, Warszawa 2007. J. Grzenia, Komunikacja językowa w Internecie, Warszawa 2009 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Materiały przygotowane do zajęć przez wykładowcę 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> www.pwn.pl www.rjp.pl 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa				
telefon:					
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

O.4. Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
O.4.	Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Informatyka						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	5	5	-	-		
• wykłady	9	4	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium i pracy pisemnej	-	-	-	-		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	45	30	5	20	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	14	9	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	27	18	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie pracy pisemnej (case study)	-	-	1	5		
• studiowanie literatury	-	-	1	5		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	1	5		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	2	5		
łącznie:	60	40	15	35	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykłady, dyskusja			wykłady wprowadzające do ćwiczeń, pokaz nauczanych umiejętności, wykonywanie praktycznych zadań przez			

	studentów (w tym zadań zaliczeniowych)		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, przyswojenie podstawowego aparatu pojęciowego lingwistyki	praktyczne doskonalenie nabytych umiejętności, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania (podstawy obsługi środowiska komputerowego); technologia informacyjna komunikacyjna (ict). 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawy użytkowania obsługi środowiska komputerowego; w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych. 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw użytkowania IT zapoznać studentów z podstawowymi kluczowymi założeniami w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych oraz oprogramowania zapoznać studentów z podstawowymi założeniami przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania zapoznać studentów z kluczowymi złozeniami sieciowymi oraz znajomości systemów łączności komputerowej, umiejętności łączenia się z siecią zapoznać studentów z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami zapoznać studentów z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów podstawowych czynności pracy z komputerem nauczyć studentów wykorzystania wiedzy w celu zastosowania przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania nauczyć studentów dostosowywania głównych ustawień systemu operacyjnego i używania wbudowanych mechanizmów pomocy nauczyć studentów stosowania odpowiednich metod i narzędzi z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów z korzystania z technologii IT jako narzędzia komunikowania, gromadzenia i przetwarzania informacji nauczyć ich wykorzystania technologii IT w procesie permanentnej samo edukacji <ul style="list-style-type: none"> rozwijać ich potrzebę permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru z zakresu: obsługi urządzeń, tworzenia plików, zarządzania sieciami informatycznymi oraz bezpieczeństwem danych. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.		
2.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego: społeczeństwo informacyjne – pojęcie, istota i cechy; etapy rozwoju społeczeństwa informacyjnego; cyberprzestrzeń i jej cechy; zagrożenia cyberprzestrzeni; etyka i prawne uwarunkowania pracy w sieci.	2	1,5
3.	Podstawy pracy z komputerem: zapoznanie z podstawnymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Podstawy pracy z komputerem B1</i> ; technologia informacyjna i komunikacyjna (ICT); sprzęt informatyczny i komputery; podstawowe zasady pracy z komputerem; praca w sieci; bezpieczeństwo i	2	1,5

	higiena.		
4.	Podstawy pracy w sieci: zapoznanie z podstawowymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Podstawy pracy w sieci B2</i> ; podstawowe pojęcia związane z Internetem; przeglądanie Internetu; informacje uzyskane z Internetu; podstawowe pojęcia związane z komunikacją w Internecie; korzystanie z poczty elektronicznej.		
5.	Przetwarzanie tekstów: zapoznanie z podstawowymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Przetwarzanie tekstów B3</i> ; edytory tekstów; tworzenie dokumentów; formatowanie, wstawianie obiektów; drukowanie; korespondencja seryjna.	7	4
6.	Arkusze kalkulacyjne: zapoznanie z podstawowymi założeniami modułu <i>ECDL/ICDL Arkusze kalkulacyjne B4</i> ; aplikacje do tworzenia arkuszy i zasady pracy z nimi; tworzenie arkuszy; zarządzanie arkuszami; wykresy; formatowanie arkuszy.	3,5 -	2,5
7.	Zajęcia podsumowujące.	0,5	0,5
razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.	1	1
2	ECDL/ICDL Podstawy pracy z komputerem: komputery i sprzęt – aspekty teoretyczne i zasady użytkowania; pulpit, ikony, ustawienia; efekty pracy ze sprzętem komputerowym; zarządzanie plikami; dostęp i praca w sieci; bezpieczeństwo i higiena użytkowania i pracy ze sprzętem komputerowym.	10	6
3	ECDL/ICDL Podstawy pracy w sieci: teoretyczne podstawy przeglądania Internetu; przeglądanie Internetu – aspekty praktyczne; informacje uzyskane z Internetu; pojęcia związane z komunikacją w Internecie; korzystanie z poczty elektronicznej.	10	6
4	ECDL/ICDL Przetwarzanie tekstów: praca z aplikacją; tworzenie dokumentu; formatowanie; wykorzystanie tabel i obiektów graficznych; Korespondencja seryjna; przygotowanie wydruków.	11	7
5	ECDL/ICDL Arkusze kalkulacyjne: użycie aplikacji; tworzenie dokumentu; zarządzanie arkuszami; formuły i funkcje; formatowanie; wykresy; formatowanie arkusza i drukowanie.	11	8
6	Zajęcia podsumowujące	2	2
razem zajęć praktycznych:		45	30
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		60	40
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	

wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu modułów ECDL/ICDL BASE		
	W_02	zna narzędzia IT i podstawowe zasady ich obsługi i wykorzystania dla celów własnych i zawodowych		
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego i warunkujące go czynniki		
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy związane z obsługą urządzeń ICT		
	U_02	potrafi korzystać w podstawowym zakresie z narzędzi ICT		
	U_03	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie normami prawnymi i etycznymi związanymi z pracą w sieci		
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy z zakresu ICT w rozwiązywaniu problemów o charakterze zawodowym		
	K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad prawnych i etycznych przy korzystaniu z urządzeń ICT i pracy w sieci		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>4) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>5) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, K_01	60

	02	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6x01 + 0,4x02</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną (case study)			
kryteria oceny:	<p>2) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>3) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	60
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6x01 + 0,4x02</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	zadania praktyczne	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			

sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W09				
W_02	K1_W09				
W_03	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02, K1_U04				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K02, K1_K03				
K_02	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Cieciora M., <i>Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań</i>, Warszawa, 2006. • Hernandez Michael J., <i>Projektowanie baz danych dla każdego</i>, Warszawa 2014. • Kopertowska M., <i>ECUK Bazy danych</i>, Warszawa 2004. • Żarnowska-Mazur A., <i>Użytkowanie baz danych</i>, Warszawa 2014 . • Kopertowska M., <i>ECUK Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2006. • Kopertowska-Tomczak M., <i>ECDL Moduł 6. Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2009. • Kopertowska M., Sikorski W., <i>Grafika menedżerska i prezentacyjna. Poziom zaawansowany</i>, Warszawa 2015. • Żarowska-Mazur A., Mazur D., <i>ECDL S4 Edycja obrazów Syllabus v.2.0</i>, Warszawa 2015. • Gajda W., Gimp., <i>Praktyczne projekty</i>, Gliwice 2015. • Żarowska-Mazur A., Mazur D., <i>ECDL. Współpraca Online. S7. Syllabus v. I. 0</i>, Warszawa 2016. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Flanczewski S., <i>ACCESS w biurze i nie tylko</i>, Warszawa, 2007. • Kopertowska M., <i>ECUK Przetwarzanie tekstów</i>, Warszawa, 2006. • Rokicka-Broniatowska A., <i>Wstęp do informatyki gospodarczej</i>, Warszawa, 2004. • Kopertowska M., Sikorski W., <i>Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2006. • Lewandowska-Tarasiuk E., <i>Sztuka wystąpień publicznych czyli jak zostać dobrym mówcą</i>, Warszawa 2001. • Rokicka-Broniatowska A., <i>Wstęp do informatyki gospodarczej</i>, Warszawa 2004. • Heller S., <i>Anatomia projektu. Współczesne projektowanie graficzne - wpływy i inspiracje</i>, Warszawa 2008. • Jankowski M., <i>Elementy grafiki komputerowej</i>, Warszawa 2005. 					

- Kellby S., *Fotografia cyfrowa. Edycja zdjęć*, Warszawa 2008.
- Malina W., et al, *Podstawy cyfrowego przetwarzania obrazów*, Warszawa 2002.
- BowdurE., *Usługi w sieciach informatycznych*, Warszawa 2014.
- *Multimedia, technologie internetowe, bazy danych i sieci komputerowe*, Zbiór wykładów wszechniczy popołudniowej, tom2, M. Kopacz (red.), Warszawa 2011, dostęp: http://it-szkola.edu.pl/materialy/multimedia_tehnologie_internetowe_bazy_danych_i_sieci_komputerowe/

C. Materiały źródłowe:

- przygotowane przez wykładowcę w zależności od potrzeb

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://ecd1.pl/>
- http://www.tp.szczecin.pl/nowy_ecdl/testyp_ne.html

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.5. Użytkowanie IT – moduły ECDL Standard

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.5.	Użytkowanie IT – moduły ECDL Standard	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Informatyka						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	5	5	20	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatoria	4	4	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium i pracy pisemnej	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	45	30	5	20	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	42	27	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie pracy pisemnej (case study)	-	-	2	5		
• studiowanie literatury	-	-	1	5		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	1	5		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	1	5		
łącznie:	50	35	25	40	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
konwersatoria, dyskusja		wykłady wprowadzające do ćwiczeń, pokaz nauczanych umiejętności, wykonywanie praktycznych zadań przez studentów (w tym zadań zaliczeniowych)				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek;		praktyczne doskonalenie nabytych umiejętności,				

studiowanie literatury, przyswojenie podstawowego aparatu pojęciowego lingwistyki		studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania IT (podstawy obsługi środowiska komputerowego); technologia informacyjna komunikacyjna (ICT). 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawy użytkowania obsługi środowiska komputerowego; w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw użytkowania IT z uwzględnieniem zakresu wiedzy i umiejętności zawartych w wybranych modułach ECDL/ICDL STANDARD zapoznać studentów z podstawowymi kluczowymi założeniami w odniesieniu do: technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT), komputerów, urządzeń komputerowych oraz oprogramowania zapoznać studentów z podstawowymi założeniami przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania zapoznać studentów z kluczowymi złozeniami sieciowymi oraz znajomości systemów łączności komputerowej, umiejętności łączenia się z siecią zapoznać studentów z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami, w tym przepisami RODO zapoznać studentów z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów podstawowych czynności pracy z komputerem z uwzględnieniem zakresu wiedzy i umiejętności zawartych w wybranych modułach ECDL/ICDL STANDARD nauczyć studentów wykorzystania wiedzy w celu zastosowania przechowywania, kompresowania i dekompresji danych przy użyciu dedykowanego oprogramowania nauczyć studentów dostosowywania głównych ustawień systemu operacyjnego i używania wbudowanych mechanizmów pomocy nauczyć studentów stosowania odpowiednich metod i narzędzi z bezpieczeństwem danych oraz urządzeń i ochrony ich przed realnymi zagrożeniami 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów z korzystania z technologii IT jako narzędzia komunikowania, gromadzenia i przetwarzania informacji nauczyć ich wykorzystania technologii IT w procesie permanentnej samo edukacji rozwijać ich potrzebę permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru z zakresu: obsługi urządzeń, tworzenia plików, zarządzania sieciami informatycznymi oraz bezpieczeństwem danych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć.	0,5	0,5
2.	IT Security: istota bezpieczeństwa IT; złośliwe oprogramowanie; bezpieczeństwo w sieciach; kontrola dostępu; bezpieczeństwo użycia technologii Web; bezpieczna komunikacja; bezpieczne zarządzanie danymi; kwestie ochrony środowiska a technologie IT.	2	2
3.	IT a RODO: podstawowe pojęcia związane z RODO; przegląd dyrektywy RODO o ochronie danych osobowych; prawa osób, których dane dotyczą; praktyczne wdrażanie przepisów RODO przez użytkowników IT; naruszenie i egzekwowanie przepisów.	2	2

	Kollokwium zaliczeniowe	0,5	0,5
razem zajęć teoretycznych:		5	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; kryteria oceniania i zaliczenia formy zajęć; zasady korzystania z laboratorium; zasady pracy na platformie e-learningowej.	2	2
2	ECDL/ICDL Użytkowanie baz danych: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Użytkowanie baz danych</i> ; podstawowe pojęcia związane z bazami danych i ich użytkowaniem; obsługa aplikacji baz danych; praca z tabelami; wybieranie informacji z baz danych; formularze; wydruki.	8	5
3	ECDL/ICDL Grafika menedżerska i prezentacyjna: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Grafika menedżerska i prezentacyjna</i> ; ogólne zasady pracy z prezentacjami; tworzenie prezentacji; posługiwanie się tekstem w prezentacjach; wykorzystanie wykresów w prezentacjach; wykorzystanie obiektów graficznych w prezentacjach; przygotowanie pokazu prezentacji;	8	5
4	ECDL/ICDL Edycja obrazów: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Edycja obrazów</i> ; koncepcja obrazów cyfrowych; przechwytywanie obrazów cyfrowych; obsługa edytorów grafiki; praca z obrazami; rysowanie i malowanie; przygotowanie obrazu do publikacji.	8	5
5	ECDL/ICDL Web Editing: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Web Editing</i> ; teoretyczne i prawne aspekty stron internetowych; podstawy teoretyczne i używanie HTML; authoring WWW; używanie obiektów; style; przygotowanie do publikacji.	8	5
6	ECDL/ICDL Współpraca online: podstawowe założenia modułu <i>ECDL/ICDL Współpraca online</i> ; zasady współpracy online; przygotowanie do współpracy online; używanie narzędzi do współpracy online; współpraca mobilna.	8	5
7	Zajęcia podsumowujące: kollokwium zaliczeniowe	3	3
razem zajęć praktycznych:		45	30
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		50	35
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu wybranych modułów ECDL/ICDL STANDARD	
	W_02	zna narzędzia IT i podstawowe zasady ich obsługi i wykorzystania dla celów własnych i zawodowych	
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego i warunkujące go czynniki	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy związane z obsługą urządzeń ICT	
	U_02	potrafi korzystać w podstawowym zakresie z narzędzi ICT	
	U_03	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie normami prawnymi i etycznymi związanymi z pracą w sieci	
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy z zakresu ICT w rozwiązywaniu problemów o charakterze zawodowym	
	K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad prawnych i etycznych przy korzystaniu z urządzeń ICT i pracy w sieci	

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>6) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>7) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01 K_02	60
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6xO1 + 0,4xO2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną (case study)			
kryteria oceny:	<p>4) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>5) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student</p>			

	wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, U_04	60	
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	40	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	4) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 5) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_04, K_01, K_02	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01, K1_W09
W_02	K1_W09
W_03	K1_W11, K1_W12
U_01	K1_U01
U_02	K1_U02, K1_U04
U_03	K1_U07
U_04	K1_U14
K_01	K1_K02, K1_K03
K_02	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Cieciora M., <i>Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań</i>, Warszawa, 2006. • Hernandez Michael J., <i>Projektowanie baz danych dla każdego</i>, Warszawa 2014. • Kopertowska M., <i>ECUK Bazy danych</i>, Warszawa 2004. • Żarnowska-Mazur A., <i>Użytkowanie baz danych</i>, Warszawa 2014 . • Kopertowska M., <i>ECUK Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2006. • Kopertowska-Tomczak M., <i>ECDL Moduł 6. Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2009. • Kopertowska M., Sikorski W., <i>Grafika menedżerska i prezentacyjna. Poziom zaawansowany</i>, Warszawa 2015. • Żarowska-Mazur A., Mazur D., <i>ECDL S4 Edycja obrazów Syllabus v.2.0</i>, Warszawa 2015. • Gajda W., Gimp., <i>Praktyczne projekty</i>, Gliwice 2015. • Żarowska-Mazur A., Mazur D., <i>ECDL. Współpraca Online. S7. Syllabus v. I. 0</i>, Warszawa 2016. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Flanczewski S., <i>ACCESS w biurze i nie tylko</i>, Warszawa, 2007. • Kopertowska M., <i>ECUK Przetwarzanie tekstów</i>, Warszawa, 2006. • Rokicka-Broniatowska A., <i>Wstęp do informatyki gospodarczej</i>, Warszawa, 2004. • Kopertowska M., Sikorski W., <i>Grafika menedżerska i prezentacyjna</i>, Warszawa 2006. • Lewandowska-Tarasiuk E., <i>Sztuka wystąpień publicznych czyli jak zostać dobrym mówcą</i>, Warszawa 2001. • Rokicka-Broniatowska A., <i>Wstęp do informatyki gospodarczej</i>, Warszawa 2004. • Heller S., <i>Anatomia projektu. Współczesne projektowanie graficzne - wpływy i inspiracje</i>, Warszawa 2008. • Jankowski M., <i>Elementy grafiki komputerowej</i>, Warszawa 2005. • Kellby S., <i>Fotografia cyfrowa. Edycja zdjęć</i>, Warszawa 2008. • Malina W., et al, <i>Podstawy cyfrowego przetwarzania obrazów</i>, Warszawa 2002. • BowdurE., <i>Usługi w sieciach informatycznych</i>, Warszawa 2014. • <i>Multimedia, technologie internetowe, bazy danych i sieci komputerowe</i>, Zbiór wykładów wszechnicy popołudniowej, tom2, M. Kopacz (red.), Warszawa 2011, dostęp: http://it-szkola.edu.pl/materialy/multimedia_technologie_internetowe_bazy_danych_i_sieci_komputerowe/ 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowane przez wykładowcę w zależności od potrzeb 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://ecd1.pl/ • http://www.tp.szczecin.pl/nowy_ecdl/testyp_ne.html 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.6. Kwalifikowana pierwsza pomoc – część I

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	Nazwa					
O.6.	Kwalifikowana Pierwsza Pomoc – część I	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	10	15	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	8	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego/praca na platformie	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	20	5	5	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	18	-	-		
• zajęcia podsumowujące CUP	1	1	-	-		
• przygotowanie do zajęć podsumowujących/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	5	5		
łącznie:	30	30	20	20	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria			dyskusja dydaktyczna (burza mózgów, dyskusja wielokrotna), metoda przypadku, metoda symulacyjna, metody eksponujące (metoda fotojęzykowa, plakat, film), pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, metoda czterech kroków, ćwiczenia, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		literatury, przygotowanie do ćwiczeń symulacyjnych, przygotowanie do ćwiczeń podsumowujących, przygotowanie do zaliczenia wybranych ćwiczeń	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> brak 		<ul style="list-style-type: none"> podstawowa wiedza w zakresie biologii człowieka w zakresie wiedzy nabytej w szkole średniej 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie studentów do realizacji zadań z zakresu ratownictwa w czasie akcji ratowniczych, w tym w szczególności udzielania osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego kwalifikowanej pierwszej pomocy w miejscu zdarzenia, do czasu przekazania poszkodowanych personelowi zespołów ratownictwa medycznego lub personelowi zakładów opieki zdrowotnej, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów umiejętności rozpoznania w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia osoby poszkodowanych i udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w różnych grupach wiekowych, nauczyć wykorzystywania wiedzy w celu zastosowania odpowiednich procedur udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w zależności od stanu zdrowia poszkodowanego, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować poczucie odpowiedzialności za jakość udzielanej pomocy, kształtować właściwe postawy etyczne wśród studentów podejmujących czynności ratunkowe, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		N	N
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Organizacja ratownictwa medycznego – podstawy prawne: System Państwowe Ratownictwo Medyczne. Organizacja współczesnego ratownictwa zintegrowanego -podstawy prawne działania. Ratownictwo przedszpitalne. Jednostki współpracujące z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne.	0,5	0,5
3.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego i miejsca zdarzenia. Bezpieczeństwo higieniczno-sanitarne. Ryzyko zakażeń m.in. WZW i HIV. Zestawy ratownicze, dezynfekcja sprzętu.	0,5	0,5
4.	Ocena poszkodowanego: wywiad ratowniczy, ocena podstawowych funkcji życiowych i obrażeń ciała –badanie wstępne i badanie szczegółowe urazowe.	1	1
5.	Ocena poszkodowanego nieprzytomnego: ocena przytomności, oddychania i krążenia –technika badania tętna w każdej grupie wiekowej. Resuscytacja: dorosły, dziecko, niemowlę, noworodek, sytuacje szczególne. Udrożnienie dróg oddechowych – bezprzyrządowe i przyrządowe nadkrtaniowe metody drożności dróg oddechowych, odsysanie dróg oddechowych, tlenoterapia bierna i czynna -wentylacja workiem samorozprężalnym i maską twarzową. Zasady defibrylacji metodą półautomatyczną i automatyczną: działanie, wskazania, przeciwwskazania.	1	1
1.	Zagrożenie wstrząsem: przyczyny i objawy wstrząsu. Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy we wstrząsie. Pozycja przeciwwstrząsowa.	1	1
2.	Urazy mechaniczne i obrażenia: sposoby postępowania w przypadku złamań, zwichnięć, skręceń przy stosowaniu procedur ratowniczych.	1	1

	<p>Podrażnienie urazu kręgosłupa –objawy, zasady postępowania. Stabilizacja i unieruchomienie kręgosłupa w odcinku szyjnym. Zasady postępowania w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy – procedury ratownicze.</p> <p>Inne stany nagłe: przypomnienie objawów padaczki, cukrzycy, zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu, zatruc. Postępowanie z chorym na padaczkę w czasie i po ataku oraz w innych napadach drgawkowych. Postępowanie z chorym na cukrzycę: przytomnym i nieprzytomnym. Postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia zawału serca, w przypadku podejrzenia udaru mózgu, w przypadku podejrzenia zatruc. Mechanizm tonięcia. Postępowanie ratownicze w przypadku podtopienia.</p>		
3.	Taktyka działań ratowniczych: zdarzenie masowe, mnogie, pojedyncze, segregacja, karta udzielania pomocy, logistyka. Zasady współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (LPR).	1	1
4.	Ewakuacja ze strefy zagrożenia: zasady identyfikacji zagrożeń, wyznaczenie strefy zagrożenia, sposoby ewakuacji poszkodowanych w różnych warunkach taktycznych.	1	1
5.	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych: stres, jego objawy oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. Rola wsparcia psychicznego dla poszkodowanych i ratowników. Zasady organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia, w szczególności dla dzieci.	1	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	10
		10	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		N	N
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego i miejsca zdarzenia. Bezpieczeństwo higieniczno-sanitarne. Ryzyko zakażeń m.in. WZW i HIV. Zestawy ratownicze, dezynfekcja sprzętu.	1	1
3.	Ocena poszkodowanego: wywiad ratowniczy, ocena podstawowych funkcji życiowych i obrażeń ciała –badanie wstępne i badanie szczegółowe urazowe. Układanie i zapinanie na desce ortopedycznej.	2	2
4.	Ocena poszkodowanego nieprzytomnego: ocena przytomności, oddychania i krążenia –technika badania tętna w każdej grupie wiekowej. Resuscytacja: dorosły, dziecko, niemowlę, noworodek, sytuacje szczególne. Udrożnienie dróg oddechowych – bezprzyrządowe i przyrządowe nadkrtaniowe metody drożności dróg oddechowych, odsysanie dróg oddechowych, tlenoterapia bierna i czynna -wentylacja workiem samorozprężalnym i maską twarząwą.	3	3
5.	Zasady użycia defibrylacji metodą półautomatyczną i automatyczną: działanie, wskazania, przeciwwskazania.	0,5	0,5
6.	Zagrożenie wstrząsem: udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy we wstrząsie. Pozycja przeciwwstrząsowa.	0,5	0,5
7.	Inne stany nagłe: przypomnienie objawów padaczki, cukrzycy, zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu, zatruc. Postępowanie z chorym na padaczkę w czasie i po ataku oraz w innych napadach drgawkowych. Postępowanie z chorym na cukrzycę: przytomnym i nieprzytomnym. Postępowanie ratownicze w przypadku podejrzenia zawału serca, w przypadku podejrzenia udaru mózgu, w przypadku podejrzenia zatruc.	2	2

	Mechanizm tonięcia. Postępowanie ratownicze w przypadku podtopienia.		
8.	Urazy mechaniczne i obrażenia: sposoby postępowania w przypadku złamań, zwichnięć, skręceń przy stosowaniu procedur ratowniczych. Podejrzenie urazu kręgosłupa –objawy, zasady postępowania. Stabilizacja i unieruchomienie kręgosłupa w odcinku szyjnym. Zasady postępowania w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy – procedury ratownicze.	3	3
9.	Inne urazy: Procedury postępowania w przypadku urazów termicznych, chemicznych i elektrycznych. Dekontaminacja.	0,5	0,5
10.	Taktyka działań ratowniczych: zdarzenie masowe, mnogie, pojedyncze, segregacja, karta udzielania pomocy, logistyka. Postępowanie w przypadku zdarzenia masowego wdrożenie działań ratowniczych wg systemu START i START JUMP	1	1
11.	Ewakuacja ze strefy zagrożenia: zasady identyfikacji zagrożeń, wyznaczenie strefy zagrożenia, sposoby ewakuacji poszkodowanych w różnych warunkach taktycznych.	1	1
12.	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych: stres, jego objawy oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. Rola wsparcia psychicznego dla poszkodowanych i ratowników. Zasady organizacji wsparcia psychicznego dla ofiar zdarzenia, w szczególności dla dzieci.	0,5	0,5
13.	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych	3	3
14.	Zajęcia podsumowujące: zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
razem zajęć praktycznych:		20	20
		20	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	30

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu organizacji współczesnego ratownictwa zintegrowanego i podstawy prawne działania jednostek współpracujących z systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego,
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy z zakresu zasad bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia, zna zasady segregacji, ewakuacji ze strefy zagrożenia, dekontaminacji i wsparcia psychologicznego,
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w ratownictwie medycznym, w tym: metody przyrządowego nadkrtaniowego zabezpieczenia drożności dróg oddechowych, zna zasady odsysania dróg oddechowych, tlenoterapii biernej i czynnej - wentylacji workiem samorozprężalnym i maską twarzą,
	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące działania osób udzielających pierwszej pomocy w trakcie rozpoznawania i udzielenia kwalifikowanej pierwszej pomocy osobie dorosłej, kobiecie w ciąży i dziecku w przypadku stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia wewnętrznego, zewnętrznego i nagłym zatrzymaniu krążenia (NZK). Wie, jak ułożyć osobę w zależności od jej stanu zdrowia,
	W_05	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procedury udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku obrażeń ciała pochodzenia zewnętrznego, wewnętrznego i we wstrząsie. Zna pozycję przeciwwstrząsową.
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką niesienia pierwszej pomocy zebrane podczas wywiadu ratowniczego, oceny podstawowych funkcji życiowych i obrażeń ciała –

		wykone badanie wstępne i badanie szczegółowe urazowe. Potrafi stabilizować i unieruchomić kręgosłup w odcinku szyjnym. Potrafi ułożyć i zapiąć poszkodowanego na desce ortopedycznej w zależności od obrażeń ciała,		
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania tj. udrożnić drogi oddechowe z zastosowaniem rękoczynów, z zachowaniem zasad w przypadku podejrzenia urazu kręgosłupa szyjnego. Potrafi zabezpieczyć drożności dróg oddechowych metodami nadkraniowymi, zna zasady odsysania dróg oddechowych, tlenoterapii biernej i czynnej -wentylacji workiem samorozprężalnym i maską twarzową,		
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń w zakresie procedur ratowniczych w przypadku obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha i miednicy, potrafi udzielić kwalifikowanej pierwszej pomocy we wstrząsie oraz zastosować pozycję przeciwwstrząsowa i wykonać segregację poszkodowanych i ewakuację z miejsca zdarzenia,		
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa,		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów oraz rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału		
	K_02	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05 K_01	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach oraz aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na			

zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Aktywność na zajęciach

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu

Kryteria oceny:

- 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	80
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ok) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi			

punktów ECTS.					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W03				
W_03	K1_W04				
W_04	K1_W06				
W_05	K1_W09				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09				
K_01	K1_K02, K1_K07				
K_02	K1_K03, K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Brzozowska-Mańkowska S. i wsp. <i>Kwalifikowana pierwsza pomoc: wiedza i umiejętności ratownika / red. nauk. Konieczny J., Paciorek P., Wydawnictwo Kunke Poligrafia, Inowrocław 2014</i> • Campbell John Emory, <i>Basic Trauma Life Support: dla paramedyków i ratowników medycznych, Medycyna Praktyczna, 2006</i> • Campbell John Emory, <i>International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach (ITLS) Medycyna Praktyczna, 2009</i> • Witt M., Dąbrowska A., Dąbrowski M., <i>Ratownictwo medyczne. Kwalifikowana pierwsza pomoc, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2014</i> • Wytyczne 2015 Europejskiej Rady Resuscytacji. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2016. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Czapiewska B., <i>Pierwsza pomoc: utrata przytomności i omdlenia, zranienia, złamania i skręcenia, Wydawnictwo Literat, Toruń 2012</i> • Goniewicz M., <i>Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013</i> • Jakubaszko J. <i>Ratownik medyczny, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010</i> 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410 z późn. zm.) 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Wytyczne resuscytacji 2015 http://www.prc.krakow.pl/wytyczne.html 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego				
telefon:	Sekretariat KBN				

e-mail:

59 306 76 04

O.6. Kwalifikowana pierwsza pomoc – cz. II

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.6.	Kwalifikowana pierwsza pomoc – część II	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów w ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	10	15	15	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	8	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego/praca na platformie	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	30	20	20	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	27	27	-	-		
• zajęcia podsumowujące CUP	2	2	-	-		
• przygotowanie do zajęć podsumowujących CUP/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	20	20		
łącznie:	40	40	35	35	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatoria			dyskusja dydaktyczna (burza mózgów, dyskusja wielokrotna), metoda przypadku, metoda symulacyjna, metody eksponujące (metoda fotojęzykowa, plakat, film), pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, metoda czterech kroków, ćwiczenia, konsultacje zespołowe			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
<p>percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu</p>		<p>percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń symulacyjnych, przygotowanie do ćwiczeń podsumowujących, przygotowanie do zaliczenia wybranych ćwiczeń</p>	
<p>Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:</p>			
<p>Przedmioty wprowadzające:</p>		<p>Wymagania wstępne:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Kwalifikowana pierwsza pomoc – część I 		<ul style="list-style-type: none"> • podstawowa wiedza w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy w zakresie wiedzy nabytej w I semestrze 	
<p>Cele przedmiotu:</p>			
<p>w zakresie wiedzy:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu budowy ludzkiego ciała w odniesieniu do układów: oddechowego, krążeniowego i nerwowego i sposobami oceny podstawowych czynności życiowych, • zapoznać z przepisami prawnymi dotyczącymi udzielania pierwszej pomocy w Polsce oraz zasadami funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM), • zapoznać z metodami rozpoznania stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego i procedurami udzielania pierwszej pomocy w zależności od rodzaju obrażeń ciała lub stanu zdrowia poszkodowanego, • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw, 			
<p>w zakresie umiejętności:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć, w jaki sposób rozpoznać stan nagłego zagrożenia zdrowia lub życia osoby poszkodowanej dorosłej, dziecka czy niemowlęcia, • nauczyć wykorzystywania wiedzy w celu zastosowania odpowiednich procedur udzielania pierwszej pomocy w zależności od stanu zdrowia poszkodowanego, 			
<p>w zakresie kompetencji społecznych:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności w zakresie pierwszej pomocy, 			
<p>Treści kształcenia:</p>			
<p>zajęcia teoretyczne:</p>			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		N	N
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Podstawy anatomii i fizjologii człowieka: elementy anatomii i fizjologii układu oddechowego, krążenia i nerwowego, ocena funkcji układu oddechowego, krążenia i przytomności. Wezwanie pomocy: przepisy prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy, zasady funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, telefony alarmowe, meldunek dla dyspozytora medycznego.	1	1
3.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego i miejsca zdarzenia: ryzyko zakażeń podczas prowadzenia czynności pierwszej pomocy, metody zabezpieczenia przed ryzykiem zakażenia, sprzęt ochrony osobistej, apteczka pierwszej pomocy, ocena zagrożenia dla ratującego i ratowanego na miejscu zdarzenia.	1	1
4.	Poszkodowany nieprzytomny: przyczyny utraty przytomności, ocena przytomności, zagrożenia wynikające z utraty przytomności, pozycja bezpieczna boczna. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa: rozpoznanie zatrzymania krążenia u dorosłych, dzieci, niemowląt, algorytm ABC, sekwencja	1	1

	postępowania resuscytacyjnego, mechanizmy zatrzymania krążenia, defibrylacja z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED –zasady bezpieczeństwa podczas defibrylacji, algorytm resuscytacji z użyciem AED.		
5.	Zadławienie: sytuacja w jakiej może dojść do niedrożności dróg oddechowych spowodowanej ciałem obcym u osoby dorosłej, dziecka, niemowlęcia, objawy zadławienia, zasady postępowania ratunkowego. Urazy i skutki urazów: przyczyny i rodzaje urazów, ocena osoby z obrażeniami ciała, obrażenia głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, miednicy, kręgosłupa, kończyn, zasady udzielania pierwszej pomocy.	1	1
6.	Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran powierzchniowych: rodzaje krwawień i rodzaje ran, rodzaje opatrunków i zastosowanie w zależności od okolicy ciała, tamowanie krwotoków zewnętrznych, zasady postępowania w przypadku ciała obcego w ranie, zabezpieczenie amputowanej części ciała.	1	1
7.	Unieruchomienie złamań i zwichnięć: przyczyny i rodzaje obrażeń narządu ruchu, ocena obrażeń, zasady i sposoby doraźnego unieruchomienia złamań kości długich i stawów.	1	1
8.	Pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i przegrzania: działanie niskiej i wysokiej temperatury na organizm, objawy wychłodzenia i przegrzania, postępowanie z osobami po oparzeniach termicznych i chemicznych, z odmrożeniami ciała.	1	1
9.	Nagłe zachorowania i inne stany zagrożenia zdrowotnego: objawy omdlenia, choroby wieńcowej, zawału serca, udaru mózgu, padaczki, cukrzycy, astmy oskrzelowej, reakcji alergicznej, zasady udzielania pierwszej pomocy w zależności od stanu zagrożenia zdrowotnego.	1	1
10.	Zatrucia: rodzaje zatruc, zasady udzielania pierwszej pomocy w zależności od zatrucia.		
11.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	10
		10	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Bezpieczeństwo: własne, chorego, miejsca zdarzenia.	1	1
3.	Ocena wstępna ABCD chorego, technika udrożnienia dróg oddechowych metodą bezprzyrządową - odgięcie głowy do tyłu i uniesienie żuchwy, technika oceny oddechu metodą "patrz, słuchaj i czuj", metoda oceny świadomości u osób dorosłych, dzieci, niemowląt.	3	3
4.	Zadławienie (ciało obce w drogach oddechowych): rozpoznanie, postępowanie w łagodnej i ciężkiej niedrożności dróg oddechowych. Różnice w udzielaniu pierwszej pomocy u osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia. Układanie w pozycji bezpiecznej bocznej.	2	2
5.	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u osoby dorosłej: rozpoznanie zatrzymania krążenia (NZK), resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO) wg algorytmu BLS u osoby dorosłej i automatyczna defibrylacja zewnętrzna AED.	4	4

6.	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u dzieci i niemowląt: rozpoznanie zatrzymania krążenia (NZK), resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO) – zmodyfikowany algorytm BLS. Technika udrożnienia dróg oddechowych, oddechy ratownicze, ułożenie rąk, głębokość i technika uciskania klatki piersiowej.	4	4
7.	Unieruchamianie kończyn w złamaniach i zaopatrywanie ran z wykorzystaniem materiałów opatrunkowych.	6	6
8.	Postępowanie w wybranych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego: ciało obce w drogach oddechowych, krwotok zewnętrzny, podejrzenie złamania kończyny, cukrzyca zdekompensowana, napad padaczki, omdlenie, duszność, zawał mięśnia sercowego	3	3
9.	Postępowanie w sytuacjach symulowanych	5	5
10.	Zajęcia podsumowujące: zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		30	30
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		40	40
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka w odniesieniu do układów: oddechowego, krążeniowego i nerwowego oraz sposoby oceny podstawowych czynności życiowych,	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące dotyczące udzielania pierwszej pomocy w Polsce oraz zasady funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM),	
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procedury rozpoznawania i udzielenia pierwszej pomocy osobie dorosłej, kobiecie w ciąży i dziecku w przypadku ciała obcego w drogach oddechowych, nagłym zatrzymaniu krążenia (NZK) i innych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego. Wie, jak ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej bocznej,	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i ocenić podstawowe funkcje życiowe, uruchomić system Państwowego Ratownictwa Medycznego w przypadku stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego i przekazać niezbędne informacje podczas powiadamiania służb ratunkowych,	
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów resuscytację u dorosłego, dziecka i niemowlęcia, potrafi udrożnić drogi oddechowe, wykonać uciskanie klatki piersiowej, wykonać wentylację bezprzryłową w każdej grupie wiekowej, użyć automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED,	
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia w zakresie rozpoznawania u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej niedrożności dróg oddechowych spowodowane ciałem obcym i udzielić pierwszej pomocy,	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów oraz rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału	
	K_02	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego,	

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>2) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 01</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach oraz aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego</p>			

	wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	wystąpienia w ramach ćwiczeń umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	80	
	O2	aktywność w ćwiczeniach umiejętności praktycznych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ok) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Oe				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	6) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 7) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	50
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03	2		

			K_01, K_02		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,50e + 0,5\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W09				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02				
U_03	K1_U04				
K_01	K1_K02, K1_K07				
K_02	K1_K03, K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Czapiewska B., <i>Pierwsza pomoc: utrata przytomności i omdlenia, zranienia, złamania i skręcenia</i>, Wydawnictwo Literat, Toruń 2012 • Goniewicz M., <i>Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów</i>, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013 • Wytyczne 2015 Europejskiej Rady Resuscytacji. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2016 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Campbell John Emory, <i>International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach (ITLS)</i> Medycyna Praktyczna, 2009 • Jakubaszko J., <i>Ratownik medyczny. Górnicki Wydawnictwo Medyczne</i>, Wrocław 2010 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410 z późn. zm.) 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Wytyczne resuscytacji 2015 http://www.prc.krakow.pl/wytyczne.html 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego				
telefon:	Sekretariat KBN				
e-mail:	59 306 76 04				

O.7. Podstawy filozofii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.7.	Podstawy filozofii	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Filozofia						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
▪ zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
▪ wykłady	8	3	-	-		
▪ kolokwium	0,5	0,5	-	-		
▪ zajęcia podsumowujące kolokwium	0,5	0,5	-	-		
▪ studiowanie literatury	-	-	10	10		
▪ przygotowanie do kolokwium	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
▪ ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
▪ ćwiczenia audytoryjne	17	12	-	-		
▪ studiowanie literatury	-	-	13	15		
▪ przygotowanie do zadania w grupach	-	-	12	15		
▪ przygotowanie do kolokwium/przygotowanie <i>case study</i>	-	-	5	5		
▪ ćwiczenia podsumowujące zadania w grupach	1	1	-	-		
▪ ćwiczenia podsumowujące kolokwium	1	1	-	-		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja		ćwiczenia audytoryjne informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat				

	sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		
przyswojenie treści wykładów, sporządzanie notatek, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	przyswojenie treści ćwiczeń audytoryjnych, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do wykonania zadań w grupach, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> • historia, j. polski, wiedza o społeczeństwie (zakres szkoły średniej) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ogólna znajomość problematyki zagadnień humanistycznych i społecznych 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawową problematyką filozoficzną dot. początków namysłu filozoficznego, źródeł filozofowania oraz paradygmatami filozoficznymi; • dostarczyć studentom elementarnej wiedzy dot. percepcji świata, roli poznania ludzkiego jako czynnika autonomii osoby ludzkiej; • zapoznać studentów z przedmiotem i sposobem uprawiania filozofii, osobliwościami filozofii, obszarami badań filozoficznych w zakresie ontologii, gnoseologii, aksjologii oraz antropologii filozoficznej. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozwijać u studentów umiejętność logicznej argumentacji, doboru odpowiednich kategorii niezbędnych w uprawiania filozofii; • uczyć studentów szacunku do interlokutora oraz jego poglądów; • rozwijać u studentów umiejętność prowadzenia sporów i dysput filozoficznych zgodnie z kanonem dialektyki erystycznej. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozwijać świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia życia społecznego i kulturowego rozumie rolę filozofii w kształtowaniu się ludzkiej kultury; • uczyć studentów pogłębionej analizy i krytycznego podejścia do poznania naukowego na podstawie treści tekstów filozoficznych; • rozwijać u studentów umiejętność pogłębionej analizy i formułowania myśli w oparciu o zdobytą wiedzę filozoficzną; • rozwijać u studentów wrażliwość i szacunek do reguł, norm i zasad etycznych niezbędnych w życiu codziennym. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Rozważania wstępne: problem początku; źródła filozofowania; doświadczenie; zdziwienie, wątpliwość, pytanie, bezprzesłankowość; pochodzenie nazwy filozofia; filozofia jako nauka; epoki rozwoju filozofii; z dziejów podziału filozofii - główne działy filozofii; filozofia a nauki szczegółowe.	3	1
3.	Poznanie jego rodzaje i wartość: percepcja świata; poznanie ludzkie i rola poznania ludzkiego, poznanie jako czynnik autonomii osoby ludzkiej; poznanie naukowe a poznanie potoczne; spory o granice poznania; źródła i drogi poznania; aposterioryzm a aprioryzm; racjonalizm a irracjonalizm; absolutyzm a relatywizm; zagadnienie prawdy - klasyczna definicja prawdy i argumenty sceptyczne wobec klasycznej definicji prawdy, nieklasyczne definicje prawdy.	3	1
4.	Przedmiot i sposoby uprawiania filozofii: osobliwości filozofii; obszary badań filozoficznych; zróżnicowanie zasad w ontologii, gnoseologii i antropologii	2	1

	filozoficznej; główne formy twórczości filozoficznej; argumentacja filozoficzna; paradygmaty filozoficzne i modele uprawomocnienia wiedzy; racjonalizm krytyczny; fundamentalizm i antyfundamentalizm filozoficzny; pożytki z filozofii.		
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test w formie pisemnej odpowiedzi/ zestaw pytań zamkniętych i otwartych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Powstanie filozofii w starożytnej Grecji: wstęp do filozofii starożytnej; presokratycy - filozofowie jońscy; pitagorejczycy; szkoła eleatów; sofisci; Sokrates – życie, dialektyka, metody maieutyczna i elenktyczna, poglądy etyczne - intelektualizm etyczny, moralizm; Platon – życie, pisma, idealizm (dialektyka), kosmologia, polityka, rozwój myśli Platona i jego znaczenie; Arystoteles – życie, dzieła, teoria poznania i logika, budowa świata, polityka, znaczenie filozofii Arystotelesa;	4	3
3.	Z dziejów filozofii średniowiecznej: wstęp do historii filozofii średniowiecznej; okres patrystyczny - św. Augustyn – epistemologia, istnienie i istota Boga, filozofia przyrody, antropologia filozoficzna, teoria woli; okres przedscholastyczny – Szkot Eriugena i św. Anzelm; wielka scholastyka – św. Tomasz – filozofia i teologia, substancjalne pojmowanie bytu, dowody na istnienie Boga, Bóg a świat, personalistyczna koncepcja człowieka, hierarchia bytów, empiryczna geneza poznania, stanowisko w sprawie uniwersaliów.	4	3
4.	Czasy nowożytne: wstęp do historii filozofii nowożytnej; filozofia renesansu – Niccolò Machiavelli – antynomia dobra i zła, Książę; Giordano Bruno – życie, monistyczna teoria świata, inkwizycja; Leonardo da Vinci – geniusz wszechczasów; Francis Bacon – nowa metoda logiczna, teoria 4 idoli; filozofia nowożytna we Francji i kręgi jej wpływów – René Descartes – cogitacjonizm, metoda, dowód na istnienie Boga, dualizm, mechanicyzm, moralność; Blaise Pascal – wielkość i nędza człowieka, zakład Pascala; Baruch Spinoza – monizm metafizyczny, panteizm; Jean Jacques Rousseau – krytyka cywilizacji, koncepcja „szlachetnego dzikusa”; brytyjska filozofia nowożytna – John Locke – teoria poznania, empiryzm Locke'a, pojęcie dobra; utilitaryści; w kręgu nowożytnej filozofii niemieckiej – Immanuel Kant – życie, pisma, idealizm transcendentálny, formy spostrzeżenia i kategorie, dedukcja transcendentálna, krytyka idei, filozofia prawa, Soren Kierkegaard – paradoks jako lustro egzystencji, wiara, rozpacz, sens i wartość życia, heroizm, śmierć.	6	4
5.	Pesymizm Schopenhauera i Nietzschego wezwanie do przewartościowania wartości: Artur Schopenhauer – Świat jako wola i przedstawienie, filozofia pesymizmu, etyka współczucia; Friedrich Nietzsche – przewartościowanie wartości, wola mocy, idea człowieka,	2	1,5
6.	Fenomenologia i egzystencjalizm – wybrani przedstawiciele: Edmund Husserl – redukcja fenomenologiczna, epoche, intencjonalność, czysta świadomość, poznanie egzystencjalne, intuicja, opis; Martin Heidegger – egzystencja autentyczna, trwoga i nicość; Jean-Paul Sartre – wolność jako istota egzystencji,	2	1,5
7.	Kolokwium zaliczeniowe: w formie pisemnej odpowiedzi/ zestaw pytań otwartych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	

wiedza	W_01	zna problematykę filozoficzną na poziomie podstawowym		
	W_02	rozumie rolę filozofii w kształtowaniu się ludzkiej kultury		
	W_03	zna i rozumie podstawowe pojęcia i doktryny filozoficzne w zakresie antropologii filozoficznej, epistemologii, ontologii i aksjologii		
umiejętności	U_01	wykrywa zależności między kształtowaniem się poszczególnych idei filozoficznych i wynikających z tego konsekwencji		
	U_02	potrafi właściwie wykorzystywać źródła wiedzy filozoficznej do interpretowania zagadnień egzystencjonalnych		
	U_03	porównuje i klasyfikuje teorie filozoficzne		
kompetencje społeczne	K_01	ma świadomość znaczenia dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia życia społecznego i kulturowego		
	K_02	potrafi aktywnie uczestniczyć w dyskusjach filozoficznych na tematy ogólne		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena uzyskana z kolokwium zaliczeniowego. - forma pisemna (test pytania otwarte i zamknięte)			
kryteria oceny:	8) Kolokwium pisemne - test pytania otwarte i zamknięte Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe: wiedza z zakresu treści wykładowych, poparta znajomością zadanej literatury	W_01, W_02, W_03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz udziału w wykonaniu zadania w grupach.			
kryteria oceny:	6) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom			

	<p>merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>7) Praca w grupach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	Udział w wykonaniu zadania w grupach	U_01, U_02 K_01, K_02	60	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,4 \times O_1 + 0,6 \times O_2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03,	1	100
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2	
	O _{zo}	Zaliczenie z oceną	wszystkie	-	

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01; K1_W03
W_02	K1_W06
W_03	K1_W11; K1_W12
U_01	K1_U01; K1_U03
U_02	K1_U07
U_03	K1_U11
K_01	K1_K01
K_02	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • W. Tyburski, A. Wachowiak, R. Wiśniewski, Historia filozofii i etyki we współczesności, Toruń 2002; • A. Anzenbacher, Wprowadzenie do filozofii, WAM, Kraków 2010; • A. Stepien, Wstęp do filozofii, KUL, Lublin 1975; • J. Bocheński, Zarys historii filozofii, Kraków 1993; • J. Legowicz, Historia filozofii starożytnej Grecji i Rzymu, PWN, Warszawa 1986 • D. Laertios, Żywoty i poglądy słynnych filozofów, PWN, Warszawa 2012 • K. Ajdukiewicz., Główne kierunki filozofii, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2011 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • W. Mackiewicz, Filozofia współczesna w zarysie, Warszawa 1994; • R. H., Stroll A., Filozofia, Wydawnictwo Zysk i S-KA, Poznań 1994 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • dobrane w razie potrzeb przez wykładowcę 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • portale instytucji naukowych zajmujących się filozofią 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	dr Małgorzata Chrzanowska-Gancarz
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.8. Podstawy etyki

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.8.	Podstawy etyki	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Filozofia						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
▪ zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
▪ wykłady	8	3	-	-		
▪ studiowanie literatury	-	-	10	10		
▪ kolokwium	0,5	0,5	-	-		
▪ przygotowanie do kolokwium	-	-	5	10		
▪ zajęcia podsumowujące kolokwium	0,5	0,5	-	-		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
▪ ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
▪ ćwiczenia audytorjne	17	12	-	-		
▪ studiowanie literatury	-	-	2	4		
▪ przygotowanie do zadania w grupach	-	-	2	3		
▪ przygotowanie do kolokwium/przygotowanie <i>case study</i>	-	-	1	3		
▪ ćwiczenia podsumowujące zadania w grupach	1	1	-	-		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja		ćwiczenia audytorjne informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat				

	sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		
przyswojenie treści wykładów, sporządzanie notatek, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	przyswojenie treści ćwiczeń audytoryjnych, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do wykonania zadań w grupach, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> • filozofia 	<ul style="list-style-type: none"> • Ogólna znajomość problematyki zagadnień humanistycznych i społecznych 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawową problematyką z zakresu etyki oraz etyki społecznej; • zapoznać studentów z teoriami etycznymi służącymi do rozwiązywania dylematów moralnych w różnych dziedzinach życia człowieka; • zapoznać studentów z dziedzictwem etyczno-kulturowym jego wpływem oraz znaczeniem w cyklu życia człowieka. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów szacunku do interlokutora oraz jego poglądów; • nabycie umiejętności w zakresie uwzględnienia obowiązujących wartości i norm regulujących życie w danym kręgu kulturowym; • rozwijać u studentów umiejętność prowadzenia sporów i dysput filozoficzno-etycznych zgodnie z zasadami etycznymi. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozwijać u studentów świadomość roli etyki w kształtowaniu się ludzkiej kultury i wzajemnych relacji społecznych opartych na usankcjonowanych normach społecznych; • rozwijać u studentów umiejętność pogłębionej analizy i formułowania myśli w oparciu o zdobytą wiedzę etyczną; • potrafi właściwie wykorzystywać źródła wiedzy etycznej do interpretowania zagadnień i wyborów moralnych; • rozwijać u studentów wrażliwość i szacunek do reguł, norm i zasad etycznych obowiązujących w życiu codziennym, zarówno jednostek jak i społeczności. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Przedmiot etyki i jej działy i podstawowe kategorie etyczne: etyka w systemie nauk, etyka vs moralność: struktura moralności, podział etyki: etyka opisowo-wyjaśniająca, etyka normatywna, główne kierunki etyki normatywnej, metaetyka,	3	1
3.	Usankcjonowanych norm społecznych: komponenty moralności: oceny moralne, normy moralne, sankcje, wzory osobowe, ideały osobowe, systemy wartości, rozwój pojęć etycznych: pojęcie wartości, dobra, moralność vs życie społeczne człowieka jako istoty społecznej, rozwój moralny człowieka, czynniki regulujące moralne zachowania człowieka	3	1
4.	Formułowanie reguł uzasadniania i rozwiązywania dylematów etycznych: teorie etyczne: formalizm, utilitaryzm, etyka cnoty, etyka miłości bliźniego, etyka umowy społecznej, teoria uprawnień, postawa roztropnościowa	2	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: zaliczenie w formie pisemnej odpowiedzi/ zestaw	1	1

	pytań zamkniętych i otwartych.		
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Wybrane aspekty psychologii moralności: wybrane szkoły teoretyczne: behawioryzm, psychoanaliza, psychologia humanistyczna, psychologia <i>Gestalt</i> , psychologia poznawcza, prawidłowości rozwoju osobniczego, sumienie: <i>conscientia</i> i <i>spnderesis</i> , wiedza w sumieniu, sumienie przed- i pouczynkowe, <i>lex naturalis</i> jako uczestnictwo w <i>lex aeterna</i> , autonomia sumienia, sumienie prawdziwe i sumienie błędne, roszczenie sumienia.	4	3
3.	Mechanizmy psychologiczne a postawy moralne: moralny ład świata, role społeczne, dychotomiczne standardy ocen, mechanizm racjonalizacji, tendencja do projekcji, resentment, oceny a charakter relacji interpersonalnej, dysonans poznawczy, oscylacja między ideałem a rzeczywistością, ingracja, skłonność do makiawelizmu, efekty obserwacyjnej samokontroli	4	3
4.	Wybrane aspekty socjologii moralności: tradycja badań w zakresie socjologii moralności, wpływ społeczeństwa na indywidualne postawy moralne, jednostka a grupa, problem konformizmu i podatności na sugestie, kompromis vs ślepe posłuszeństwo, bierność wobec ofiar, problem relatywizmu moralnego, problem patologii, uprzedzenia.	4	3
5	Elementy światopoglądu eschatologicznego – cel, sens życia: stopnie sensu i roszczenia do sensu, sfera naturalna, stopień sensu sfery ludzkiej, przejściowość sensu, niemożność decydowania o dobru zupełnym, etyka a wiara, problem winy.	3	2
6.	Szczęście człowieka: : eudajmonizm, hedonizm bezpośredni vs hedonizm pośredni	3	2
7.	Omówienie wniosków z zadań wykonanych w grupach.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	definiuje i opisuje główne stanowiska, kierunki, systemy i teorie etyczne, będące regułami uzasadniania i rozwiązywania dylematów etycznych	
	W_02	posiada wiedzę o źródłach norm etycznych, ich strukturze czynnikach i wartościach konstytuujących struktury społeczne	
	W_03	zna zasady doboru adekwatnej teorii etycznej stosownie do omawianego dylematu	
umiejętności	U_01	aktywnie uczestniczy we współczesnych dyskusjach (zarówno <i>face to face</i> jak i na forach internetowych) z zakresu etyki społecznej	
	U_02	potrafi właściwie wykorzystywać oraz rozwijać poczucie moralnych zobowiązań, jakie stawia przed nami uczestnictwo w życiu społecznym	
	U_03	potrafi poprawnie posługiwać się pojęciami związanymi z tematyką wykładów (systemami normatywnymi, normami i regułami - obyczajowymi, etycznymi, itp.) oraz uzasadniać proponowane rozwiązanie	
kompetencje społeczne	K_01	wykazuje pozytywne nastawienie do pogłębiania zasobu wiedzy z zakresu aksjologii, wartości kulturowych, społecznych, prawnych, religijnych, będących czynnikiem podtrzymującym poczucie przynależności narodowej egzemplifikujących jego obraz świata	

	K_02	podejmuje samodzielne i grupowe projekty, w których wykorzystuje poznane teorie do rozwiązania dylematów moralnych,		
	K_03	przygotowuje do pracy zawodowej, kierując się zasadą odpowiedzialności za własne decyzje oraz prowadzone działania		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena uzyskana z kolokwium zaliczeniowego. - forma pisemna (test pytania otwarte i zamknięte)			
kryteria oceny:	9) Kolokwium pisemne - test pytania otwarte i zamknięte Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe: wiedza z zakresu treści wykładowych, poparta znajomością zadanej literatury	W_01, W_02, W_03	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz udziału w wykonaniu zadania w grupach.			
kryteria oceny:	8) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną. 9) Praca w grupach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne			

	<p>niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40	
	O2	Udział w wykonaniu zadania w grupach	U_01, U_02 K_01, K_02	60	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,4 \times O_1 + 0,6 \times O_2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03,	1	100
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	1	
	Ozo	Zaliczenie z oceną	wszystkie		-
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 1}{1 + 1} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01; K1_W03				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W11; K1_W12				

U_01	K1_U01; K1_U03
U_02	K1_U07
U_03	K1_U11
K_01	K1_K01
K_02	K1_K08
K_03	K1_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. A. Anzenbacher, Wprowadzenie do etyki, wyd. WAM, Kraków 2008.
2. J. Teichman, Etyka społeczna. Podręcznik dla studentów (tłum. Anna Gąsior-Niemiec). Oficyna Naukowa, Warszawa 2002.
3. M. P. Migoń, Wstęp do etyki, Gdańsk 2013
4. P. Singer (red.), Przewodnik po etyce. Książka i Wiedza, Warszawa 1998.
5. P. Czarnecki, Dylematy etyczne współczesności. Difin, Warszawa 2008.
6. L. Żuk-Łapińska, Problemy etyki, wyd. WSP, Rzeszów, 1997.

B. Literatura uzupełniająca:

1. J. Hołówka, Etyka w działaniu. Prószyński i S-ka, Warszawa 2001.
2. E. Nowak, K. M. Cern, Ethos w życiu publicznym. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.
3. Sarnowski S., Fryckowski E. (red), Problemy etyki. Wybór tekstów, Bydgoszcz 1993.
4. M. Gogacz, Wprowadzenie do etyki chronienia osób, Navo, Warszawa 1998.

C. Materiały źródłowe:

- dobrane w razie potrzeb przez wykładowcę

D. Przydatne strony internetowe:

- portale instytucji naukowych zajmujących się filozofią

Kontakt:

osoba do kontaktu:	dr Małgorzata Chrzanowska-Gancarz
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.9. Historia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
O.9.	Historia bezpieczeństwa	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			13	18		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			2	2		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury / przygotowanie do ćwiczeń			3	8		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			2	2		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania,			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – uzyskał zaliczenie przedmiotu wprowadzającego 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, procesami i zjawiskami z zakresu historii bezpieczeństwa oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z historią bezpieczeństwa, jej relacjami w stosunku do metodologii badań nauk o bezpieczeństwie, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z historią bezpieczeństwa zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami historii bezpieczeństwa, z uwzględnieniem aspektów dotyczących kwestii międzynarodowych, narodowych, regionalnych i społeczności lokalnych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z historią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem historii bezpieczeństwa nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii bezpieczeństwa podczas komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z historią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Człowiek a środowisko przyrodnicze na przestrzeni dziejów: człowiek a środowisko geograficzne; człowiek a równowaga dynamiczna ekosystemów; antropogeniczne obciążenia środowiska; wyczerpywanie zasobów naturalnych.	1	
3.	Bezpieczeństwo społeczeństw tradycyjnych: typy społeczeństw, bezpieczeństwo społeczeństwa zbieracko-łowieckiego, problemy bezpieczeństwa cywilizacji agrarnej.	2	
4.	Bezpieczeństwo społeczeństwa przemysłowego: narodziny społeczeństwa przemysłowego, nacjonalizm i jego konsekwencje, kolonializm i neokolonializm, reżimy totalitarne, wojny ery przemysłowej.	2	1
5.	Transepokowe niemilitarne problemy bezpieczeństwa: niszczycielskie siły natury, problemy demograficzne i obciążenie środowiska przyrodniczego, ubóstwo, niedożywienie i głód, problemy bezpieczeństwa ekologicznego.	2	1

6.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	2
2.	Determinanty bezpieczeństwa człowieka i społeczeństw w procesie dziejowym: biologiczne, geograficzne, kulturowe, społeczne, technologiczne, socjopolityczne.	2	1
3.	Niewolnictwo i kolonializm: niewolnictwo w starożytności, niewolnictwo w okresie średniowiecza; podboje kolonialne i czarne niewolnictwo; delegalizacja niewolnictwa; niewolnictwo w czasach współczesnych? kolonializm, dekolonizacja i neokolonializm.	2	1
4.	Nacjonalizm a bezpieczeństwo państw i społeczeństw: źródła, rys historyczny i główne założenia nacjonalizmu; kategorie nacjonalizmu; nacjonalizm jako źródło konfliktów.	2	1
5.	Reżimy totalitarne jako zagrożenia bezpieczeństwa człowieka i społeczeństw: faszyzm i nazizm; komunizm i stalinizm.	2	2
6.	Wojny ery przemysłowej: społeczeństwo industrialne w okresie wojny światowej; uprzemysłowienie walki zbrojnej – II wojna światowa.	2	1
7.	Wojna bez walki zbrojnej – zimna wojna: źródła, charakter i etapy zimnej wojny; NATO i OUW, rozwój broni masowego rażenia, zbrojenia konwencjonalne, wyścig zbrojeń i wydatki obronne.	2	1
8.	Wybrane zagadnienia historii bezpieczeństwa Polski: geneza i następstwa rozbiorów Polski, walka o przetrwanie narodu pod zaborami, problemy bezpieczeństwa Polski okresu międzywojennego, II wojna światowa i jej konsekwencje.	2	2
9.	Wojny i konflikty zbrojne w dziejach człowieka – dobrodziejstwo, czy przekleństwo? Co odegrało decydującą rolę w procesie dziejowym - wojny i konflikty zbrojne czy zagrożenia niemilitarne? Debata.	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty, zjawiska i procesy z zakresu historii bezpieczeństwa oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki bezpieczeństwa,	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z historią bezpieczeństwa, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem	

	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania historii bezpieczeństwa w aspekcie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i lokalnym		
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z historią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)		
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy historycznej, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem historii bezpieczeństwa		
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z historią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>10) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>11) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów	U_01, U_02, U_03, K_01,	20

	na platformie e-learningowej	K_02, K_03			
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= $0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	8) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03				
W_02	K1_W05				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U08				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_U07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo człowieka i społeczeństw w procesie dziejowym</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2018 Howard M., <i>Wojna w dziejach Europy</i>, tłum. T. Rybkowski, Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo, Warszawa 1990 Majer P., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne w rozwoju dziejowym</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2016 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Borucki M., <i>Historia powszechna</i>, Warszawa 1997 Czubiński A., Olszewski W., <i>Historia powszechna 1939-1994</i>, Warszawa 1995 Ratajczyk L., <i>Historia wojskowości</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1980 Eckert M., <i>Historia Polski 1914-1939</i>, Warszawa 1990 Krasuski J., <i>Europa zachodnia. Dzieje polityczne 1945-1993</i>, Warszawa 1995 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> dobre w zależności od potrzeb realizacji zajęć 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> oficjalne strony instytucji rządowych i naukowych 					

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.10. Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.10.	Ochrona informacji niejawnych i danych osobowych	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• konwersatorium	9	4	-	-		
• studiowanie literatury	0,5	0,5	3	5		
• przygotowanie do kolokwium i pracy pisemnej	-	-	4	5		
• przygotowanie do zaliczenia	-	-	8	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych);	17	12	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie pracy pisemnej	-	-	2	2		
• studiowanie literatury	-	-	1	3		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	1	3		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	1	2		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
konwersatorium informacyjne, wykład problemowy, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			

percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> • podstawy wiedzy o państwie • podstawy wiedzy o prawie 	student zna podstawowe zagadnienia związane z wiedzą o zagrożeniach w cyberprzestrzeni i prawnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa instytucji i obywatela		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zarządzania ochroną informacji niejawnej; • zapoznać ich z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu ochrony informacji niejawnej; • zapoznać ich ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych i obowiązkami pionu ochrony informacji w organizacji; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi ochronę informacji niejawnej; 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy z zakresu ochrony informacji niejawnej w organizacji; • nauczyć ich wykorzystania wiedzy z zakresu wdrażania procedur ochrony informacji niejawnej w organizacji; • nauczyć ich umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie ochrony informacji niejawnej ze szczególnym uwzględnieniem sieci teleinformatycznych; 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących ochrony informacji niejawnej; • uczyć ich rozwiązywania problemów dotyczących bezpieczeństwa dokumentacji niejawnej w organizacji; • rozbudzać ich potrzeby dotyczące przestrzegania norm prawnych w zakresie ochrony informacji niejawnej; 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	System ochrony informacji niejawnej RP: podstawowe akty prawne, definicje i zasadnicze pojęcia, klasyfikacja dokumentów niejawnych, system ochrony informacji niejawnej, rozwiązania instytucjonalne ochrony informacji niejawnej, odpowiedzialność karna.	1	0,5
3.	Rola i zadania pionu ochrony informacji niejawnej: rola i zadania pełnomocnika ds. informacji niejawnej, rola i zadania kierownika organizacji, zadania pracowników pionu ochrony informacji niejawnych, rola i zadania kancelarii tajnej.	2	1
4.	Postępowanie w sytuacji zagrożenia dla informacji niejawnych: poziomy zagrożenia informacji niejawnych, postępowanie w przypadku stwierdzenia zagrożenia, postępowanie w przypadku ujawnienia informacji niejawnych, kontrola informacji niejawnych.	2	1
5.	Postępowania sprawdzające i bezpieczeństwo przemysłowe: dostęp do informacji niejawnych, rodzaje postępowań sprawdzających, kompetencje pełnomocnika i kierownika organizacji w zakresie postępowań sprawdzających,	2	1

	czynności sprawdzające, zawieszenie postępowania, umorzenie postępowania, wydanie poświadczenia, wznowienie postępowania, postępowanie skargowe, podmioty bezpieczeństwa przemysłowego, postępowanie bezpieczeństwa przemysłowego, świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego.		
6.	Ochrona danych osobowych: pojęcie i istota ochrony danych osobowych; przepisy regulujące kwestie ochrony danych osobowych; wdrażanie przepisów o ochronie danych osobowych.	1	0,5
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady opracowania konspektu pracy dyplomowej.	1	1
2.	Podstawowe procedury i dokumentacja postępowania zwykłego: wykonanie dokumentów niejawnych, szczególne wymagania bezpieczeństwa, procedury bezpiecznej eksploatacji autonomicznego systemu komputerowego, założenie i prowadzenie dziennika zdarzeń, założenie listy użytkowników.	4	3
3.	Postępowania sprawdzające: złożenie wniosku o dostęp do informacji niejawnej, wykonanie podstawowych dokumentów postępowania zwykłego, wykonanie instrukcji dla dokumentów zastrzeżonych.	4	3
4.	Wykonanie procedur i dokumentacji postępowania przemysłowego: wykonanie wniosku o wszczęcie postępowania przemysłowego do ABW, wykonanie kwestionariusza bezpieczeństwa przemysłowego.	3	2
5.	Organizacja pracy kancelarii tajnej: zadania i organizacja kancelarii tajnej, obowiązki kierownika i personelu kancelarii tajnej, przeklasyfikowanie dokumentów, wykonanie dokumentacji kancelarii tajnej, podstawa prawna organizacji konwoju dokumentacji niejawnych	3	2
6.	Praktyczne aspekty ochrony danych osobowych: podstawa prawna ochrony danych osobowych; organizacja systemu ochrony danych osobowych w organizacji; podział kompetencji w zakresie ochrony danych osobowych; konsekwencje prawne.	3	2
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	

	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa, których dotyczy problematyka ochrony informacji niejawnych i danych osobowych
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z problematyką ochrony informacji niejawnych i danych osobowych
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji wpisujące się w kwestie bezpieczeństwa informacyjnego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem personalnym
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę ochrony informacji niejawnych i ochrony danych osobowych
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę ochrony informacji niejawnych i danych osobowych
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących ochrony informacji niejawnych i danych osobowych
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny z zajęć teoretycznych i praktycznych według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru,
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w</p>

	istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04 K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 1xO1</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>10) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>11) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	60
	02.	Praca pisemna	U_02, U_04, K_01, K_03	40

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6x01 + 0,4x02$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	Waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06, K1_W07				
W_03	K1_W05				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U10				
K_01	K1_KO1				
K_02	K1_KO2				
K_03	K1_KO8				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Barta J., Fajgielski P., Markiewicz R., Ochrona danych osobowych, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011. • Hoc S., Szewc T., Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2014. • Stoianov N., Uruena M., Niemiec M., Machnik P., Maestro G. "Integrated security infrastructures for law enforcement agencies", Multimedia Tools and Applications, vol. 74, no. 12, 2015. • Witkowski M., Jęda D., Ochrona informacji niejawnych: nowe rozwiązania, Warszawa 2007. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • zarządzenie nr 28 ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 22 września 2000r. w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych i składnic akt oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w resorcie spraw wewnętrznych i administracji • artykuły z czasopism poruszających kwestie ochrony informacji niejawnych. • zarządzenie nr 19 ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 12 sierpnia 2003 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. • zarządzenie nr 49ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie szczególnego 					

<p>sposobu organizacji kancelarii tajnych, stosowania środków ochrony fizycznej oraz obiegu informacji niejawnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • decyzja nr 20/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad ochroną informacji niejawnych w resorcie obrony narodowej • Mazowiecka L. (red.), Ochrona danych osobowych i wizerunku ofiary przestępstwa, Warszawa : LEX a Wolters Kluwer business, 2014 • Sibiga G., Konarski X., Ochrona danych osobowych : aktualne problemy i nowe wyzwania, Oficyna a Wolters Kluwer business 2007 • Hoc S., Ochrona informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych : wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. 2016 r., poz. 1167); • Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego – (Dz.U. z 2011 r., Nr 159, poz. 948); • Ustawa o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r. poz. 922) • ISO 27001, ISO 27005 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały z sieci Internet: strona ABW oraz producentów sprzętu i oprogramowania. 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.11. Podstawy pracy biurowej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
O.11	Podstawy pracy biurowej	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
nauki o administracji i polityce						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
• Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Konwersatorium, wykład	9	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	19	14	-	-		
• prezentacja zadania grupowego (zaliczenie)	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
konwersatorium z elementami wykładu informacyjnego, wykładu problemowego, dyskusja.		praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• podstawy ekonomii, podstawy psychologii, podstawy etyki, podstawy zarządzania		• student posiada wiedzę z zakresu podstaw ekonomii, zarządzania, psychologii i etyki				

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawami i głównymi koncepcjami i obszarami pracy biurowej. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w zakresie pracy biurowej doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z podstawami pracy biurowej uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach funkcjonowania organizacji w aspekcie pracy biurowej nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat pracy biurowej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Charakterystyka pracy biurowej: struktura organizacyjna jednostki i stanowiska pracy biurowej; typowe prace biurowe; akty prawne regulujące działanie jednostki i czynności kancelaryjne (regulamin organizacyjny, instrukcja kancelaryjna, znaczenie i zasady prawidłowego obiegu pism, czynności wykonywane przy przyjmowaniu oraz wysyłaniu pism, przechowywanie akt); elektroniczny obieg dokumentów, ochrona danych osobowych.	2	1
3	Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy biurowej: pomieszczenia pracy administracyjno-biurowej (temperatura, oświetlenie, drzwi, pomieszczenia higieniczno-sanitarne; palarnie i czynniki szkodliwe; czynniki uciążliwe); BHP na stanowisku administracyjnym oraz ergonomia pracy, biurowe urządzenia techniczne, wypadki przy pracy; przerwy w pracy; listy kontrolne dotyczące stanowisk pracy administracyjno-biurowej	2	1
4	Zarządzanie biurem: kierowanie zespołem, zarządzanie czasem, organizacja i przygotowywanie zebrań, savoir-vivre pracownika biurowego.	2	1
5	Redagowanie pism: klasyfikacja pism biurowych; układ graficzny pism i jego elementy; zasady formułowania i redagowania pism.	2	-
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	2
2	Redagowanie pism: pojęcie korespondencji biurowej; ogólne zasady redagowania pism urzędowych; elementy korespondencji urzędowej; elementy notatki służbowej.	3	3
3	Korespondencja służbowa: pojęcie korespondencji biurowej; kryteria podziału pism; charakterystyka układów graficznych pism urzędowych; standaryzacja pism; dokumenty informacyjne (protokół, sprawozdanie, komunikat, notatka służbowa, instrukcja); pisma handlowe (zapytanie o ofertę, zamówienie, specyfikacja,	3	2

	reklamacja, pełnomocnictwo, list intencyjny).		
4	Organizacja obiegu korespondencji: instrukcja kancelaryjna; łączność organizacyjna; korespondencja przychodząca; korespondencja wychodząca; procedura obiegu dokumentów.	3	2
5	Organizacja spotkań służbowych: rodzaje i zasady organizacji zebrań (cele zebrań, rodzaje zebrań: odprawa, narada, posiedzenie, seminarium, zgromadzenie, konferencja, kongres, zjazd), przygotowanie zebrania, porządek zebrania, prowadzenie zebrania; dokumentacja zebrań (protokół zebrania, notatka prasowa; wyposażenie sali konferencyjnej).	3	2
6	Obsługa interesantów i udzielanie informacji: biuro w strukturze organizacyjnej firmy; informacja w pracy biurowej; komunikacja w pracy biurowej; istota i formy obsługi interesantów (obsługa interesantów w sekretariacie, formy obsługi interesantów; typologia i strategia obsługi interesantów (typy interesantów); zasady rozmowy telefonicznej; standard obsługi interesantów.	3	2
7	Działanie Public Relations w biurze: wizerunek pracownika biurowego, wyposażenie i organizacja stanowiska pracy, środki techniczne pracy biurowej.	3	1
	Zaliczenie: prezentacja wyników zadania problemowego, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizację i zasady jej funkcjonowania z perspektywy pracy biurowej.	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność pracy biurowej.	
umiejętności	U_01	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę zarządzania pracą w biurze, jak i dokumentów związanych z korespondencją służbową.	
	U_02	potrafi uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z zarządzaniem informacją w organizacji.	
	U_03	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie podstaw pracy biurowej.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.		

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa (Ot) = 01				
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:					
forma oceny końcowej:	Ocena za samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach w formie raportu dotyczącego wąskiego problemu wraz z wystąpieniem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.				
kryteria oceny:	<p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach w formie raportu dotyczącego wąskiego problemu wraz z wystąpieniem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	Zaliczenie zadania problemowego	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 01				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01	1	100
	Op	Zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, UK_01	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W07				
W_02	K1_W09				

U_01	K1_U09
U_02	K1_U11
U_03	K1_U14
K_01	K1_K01
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> Organizacja pracy biurowej, E. Mitura (red.), Difin, Warszawa 2013. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> R. W. Griffin, Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2017. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematu pracy. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
Dobrane przez studenta adekwatnie do zakresu zadania problemowego.	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.12. E-urzędnik

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.12.	E-urzędnik	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o polityce i administracji						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• konwersatorium	9	4	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	3	5		
• przygotowanie do kolokwium i pracy pisemnej	-	-	4	5		
• przygotowanie do zaliczenia	-	-	8	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	17	12	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie pracy pisemnej	-	-	2	2		
• studiowanie literatury	-	-	1	3		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	1	3		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	1	2		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy prawa administracyjnego Podstawy pracy biurowej 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawy funkcjonowania i zarządzania administracją publiczną, zna zasady ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, zna prawne podstawy funkcjonowania administracji, zna podstawy informatyki i telekomunikacji 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw techniki informacyjnej i komunikacyjnej w kontekście funkcjonowania elektronicznej administracji zapoznać ich z podstawowymi pojęciami z zakresu podstaw elektronicznej administracji, przedsiębiorczości i bankowości zapoznać ich z najpopularniejszymi systemami elektronicznej administracji zapoznać ich z podstawową wiedzą na temat pozyskiwania informacji publicznej zapoznać ich z podstawową wiedzą o metodach bezpieczeństwa dostępu do informacji zapoznać ich z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów korzystania z technik informacyjnych i komunikacyjnych w administracji elektronicznej; nauczyć ich wykorzystania najpopularniejszych systemów informatycznych w administracji elektronicznej; nauczyć ich wykorzystania wiedzy informatycznej do przetwarzania zaawansowanych tekstów; nauczyć ich stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w celu świadomego korzystania z baz danych w administracji elektronicznej; nauczyć pozyskiwania informacji z dostępnych źródeł sieci informatycznych; nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych; 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętność komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; nauczyć ich stosowania norm etycznych, moralnych i prawnych w administracji elektronicznej; rozwijać wśród studentów potrzebę permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru elektronicznej administracji; 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Usługi elektroniczne w administracji: specyfika usług elektronicznych w obszarze europejskim,.-Europejska Strategia Interoperacyjności i Europejskie Ramy Interoperacyjności II (COM(2010) 744 final). prawne podstawy usług drogą elektroniczną w Polsce	2	1
3.	Bezpieczeństwo dostępu do informacji: zagrożenia związane z wykorzystaniem Internetu w instytucji, zagrożenia związane z przesyłaniem informacji wrażliwych w rozumieniu ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, pojęcie ryzyka przy wykorzystaniu z technik informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej, fizyczne i informatyczne bezpieczeństwo systemów	2	0,5

	teleinformatycznych.		
4.	Regulacje prawne usług elektronicznych w Polsce: pojęcia i określenia dotyczące informatyzacji w działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zadania Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa, podstawa funkcjonowania systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych, rejestrów publicznych oraz wymiany informacji w postaci elektronicznej między podmiotami publicznymi.	2	0,5
5.	Charakterystyka systemów informacyjnych w administracji publicznej,- usługi elektronicznie administracji (e-Government): poziomu usług elektronicznych w administracji: informacje o urzędzie i jego funkcjonowaniu np. strona BIP urzędu, strona do ściągania formularzy (pliki do ściągnięcia - interakcja); strona umożliwiająca przeprowadzenia transakcji elektronicznej jak np. serwis e-Podatki - transakcja; strona umożliwiająca w serwisie swoje spersonalizowane konto (np. Platforma e-PUAP)- personalizacja, kategorie usług e -Urzędnik: A2A –usługi elektroniczne świadczone pomiędzy jednostkami administracji, np. bezpieczna wymiana danych pomiędzy rejestrami; A2B –Usługi elektroniczne świadczone przez administrację na rzecz biznesu ,np. podatki VAT i CIT; A2C–Usługi elektroniczne świadczone przez administrację na rzecz obywateli, np. aplikacje o dowody osobiste, prawa jazdy, podatek PIT	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Techniki informacyjne i komunikacyjne w administracji publicznej: system teleinformatyczna elektroniczna administracja (e-government), przedsiębiorczość elektroniczna (e-commerce), bankowość elektroniczna (e-banking)	2	2
3.	Telepraca w administracji publicznej.: znajomość zalet i wad tego sposobu pracy. Telepraca administracja publicznae-Learning (zdalne nauczanie) -formy nauki (elastyczność, dostępność materiałów dydaktycznych, oszczędność kosztów) i jej wad (brak bezpośredniego kontaktu z trenerem / nauczycielem).	3	2
4.	Dokumenty elektroniczne i systemu obiegu dokumentów: zasady wykonywania dokumentów elektronicznych, przekazywanie i przyjmowanie dokumentów, systemy obiegu dokumentów wewnątrz i na zewnątrz organizacji	3	2
5.	Pozyskiwanie informacji publicznej: wyszukiwanie określonej informacji z publicznie dostępnych statycznych' źródeł np. z zakresu statystyki publicznej, zamówień publicznych, zawartość i struktura podstawowych źródeł informacji publicznej jak strony urzędów i Biuletyn Informacji Publicznej, praca z serwisami takimi jak portale statystyki publicznej, zamówień publicznych, polityki rozwoju regionalnego itp., wykorzystania informacji w dokumencie o określonej strukturze, korzystania z usług publicznych administracji na przykładzie platformy e-PUAP.	3	2
6.	Pozyskiwanie informacji specjalistycznych ze źródeł publicznych: pozyskanie orzeczeń sądowych, interpretacji podatkowych, wykorzystanie dokumentów	3	2

	źródłowych dekonstrukcji własnych dokumentów.		
7.	Podpis elektroniczny w administracji publicznej: cechy podpisu elektronicznego, techniczne podstawy podpisu elektronicznego (podstawy niesymetrycznych technik szyfrowania - pojęcie klucza publicznego i prywatnego)	3	2
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu funkcjonowania e-administracji
	W_02	zna narzędzia IT i podstawowe zasady ich obsługi i wykorzystania dla celów własnych i zawodowych w zakresie korzystania z usług e-administracji
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego i warunkujące go czynniki mające wpływ na rozwój usług informatycznych w administracji
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe problemy związane z obsługą urządzeń ICT i korzystania z możliwości użytkowych e-administracji
	U_02	potrafi korzystać w podstawowym zakresie z narzędzi ICT i systemu e-administracji
	U_03	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie normami prawnymi i etycznymi związanymi z pracą w sieci
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy z zakresu ICT w rozwiązywaniu problemów o charakterze zawodowym
	K_02	Jest gotów do przestrzegania zasad prawnych i etycznych przy korzystaniu z urządzeń ICT i pracy w sieci, głównie w systemie e-administracji

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny z zajęć teoretycznych i praktycznych według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru;
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim</p>

	poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 1xO1</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>12) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>13) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03 U_01, U_03	60
	O2.	Praca pisemna	U_02, U_04, K_01	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	9) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, K_02	1
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_03	1
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W09			
W_02	K1_W09			
W_03	K1_W11, K1_W12			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U02, K1_U04			
U_03	K1_U07			
U_04	K1_U14			
K_01	K1_K02, K1_K03			
K_02	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Borodij E., <i>Współczesne przepisy kancelaryjno-archiwalne, ich zalety i wady</i>, [w:] Archiwa i archiwiszczy w dobie społeczeństwa informacyjnego. Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich. Szczecin 12-13 września 2002 r., t. 1, red. D. Nałęcz, Toruń 2002. Dąbrowski W., Kowalczyk P. <i>Podpis elektroniczny</i>, Warszawa Mikom 2003 Ganczar D., <i>Dokumentacja elektroniczna – okiem archiwisty</i>, AP, 2, 2003, s. 9-17. Kwiatkowska W., <i>Budowa elektronicznego systemu informacji archiwalnej w Polsce. Stan obecny i perspektywy</i>, AP, 2, 2007, s. 81-90. Zacharko L., Zacharko E. <i>Organizacja pracy administracyjno-biurowej. Zagadnienia prawne</i>. Wyższa Szkoła Administracji Bielsko-Biała 2005. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Bremer A. A., Sławik M. <i>E-Obywatel</i>, Chorzów Videograf Edukacja Sp. z o.o. 2009. Instrukcje dla oprogramowania systemu EPUAP i e-Urząd Pomykała M., Pomykała J. <i>Systemy informacyjne</i>, Warszawa Mikom 1999. 				

C. Materiały źródłowe:

- USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych Dz. U. 1997 r. Nr 133 poz. 883, tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926, tekst jednolity: Dz. U. 2014 r. poz. 1182)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, Dz.U. 2012 nr 0 poz. 526,
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania pism w formie dokumentów elektronicznych, doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych, Dz.U. 2011 nr 206 poz. 1216,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie zakresu warunków korzystania z elektronicznej platformy usług administracji publicznej, Dz.U. 2011 nr 93 poz. 546,
- Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych Dz.U 2000 nr 62 poz.718,
- Rozporządzenie PRM z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie zakresu działania archiwów zakładowych Dz.U. 2011nr 27 poz.140,
- Instytut analiz Regionalnych, Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gmin i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki, Centrum projektów informatycznych MSW i A, EPUAP w praktyce,
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
- Ustawa z 18 grudnia 1998 r. o IPN – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Dz.U. 2007, nr 63, poz. 64, 432, nr 83, poz. 561, nr 85, poz. 571, nr 140, poz. 98. <http://www.ipn.gov.pl/portal/pl/32/4862/>

D. Przydatne strony internetowe:

- Portale internetowe: EPUAP – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej, CEIDG – Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczej, CEPIK – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności, Portal Prawa Miejscowego – Legislator, PIA – Portal Informacji Administracyjnych, SOO – System Obsługi Obywatela, pl.ID - polska ID karta, elektroniczny dowód osobisty, ZMOKU – Zintegrowany Moduł Obsługi Końcowego Użytkownika, BIP – Biuletyn Informacji Publicznej, BESTI@ - System Sprawozdawczości Budżetowej, Wrota Małopolski, SEKAP, Wrota Podlasia, Wrota Podkarpackie, Wrota Świętokrzyskie, Wrota Pomorskie.
- <https://akademia.biznes.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

O.13. Filozofia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
O.13.	Filozofia bezpieczeństwa	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Filozofia						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
▪ zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
▪ wykłady	8	3	-	-		
▪ kolokwium	0,5	0,5	-	-		
▪ zajęcia podsumowujące kolokwium	0,5	0,5	-	-		
▪ studiowanie literatury	-	-	10	10		
▪ przygotowanie do kolokwium	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
▪ ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
▪ ćwiczenia audytorjne	17	12	-	-		
▪ studiowanie literatury	-	-	2	4		
▪ przygotowanie do zadania w grupach	-	-	1	2		
▪ przygotowanie do kolokwium/przygotowanie <i>case study</i>	-	-	2	4		
▪ ćwiczenia podsumowujące zadania w grupach	1	1	-	-		
▪ ćwiczenia podsumowujące kolokwium	1	1	-	-		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja		ćwiczenia audytorjne informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat				

	sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
przyswojenie treści wykładów, sporządzanie notatek, samodzielne studiowanie literatury, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	przyswojenie treści ćwiczeń audytoryjnych, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do wykonania zadań w grupach, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> historia, język polski, wiedza o społeczeństwie (zakres szkoły średniej) 	<ul style="list-style-type: none"> ogólna znajomość problematyki zagadnień humanistycznych i społecznych 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać ze specyfiką filozofii jako dziedziny kultury stanowiącej źródło wiedzy stosowanej do interpretacji złożonej problematyki z zakresu teorii i praktyki bezpieczeństwa, zapoznać z zależnościami teoretyczno-metodologicznymi pomiędzy filozofią i naukami o bezpieczeństwie oraz z podstawowymi subdyscyplinami filozofii dostarczającymi pojęć i doktryn dla metodologii badań w naukach o bezpieczeństwie, zapoznać z aksjologicznym wymiarem uwarunkowań współczesnego środowiska bezpieczeństwa, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć korzystania ze źródeł wiedzy filozoficznej na potrzeby badań nad bezpieczeństwem, nauczyć swobodnego posługiwania się aparatem pojęciowym z zakresu podstawowych subdyscyplin filozofii do interpretowania uwarunkowań współczesnego środowiska bezpieczeństwa, nauczyć aktywnego uczestnictwa w dyskusjach filozoficznych dotyczących problemów teoretycznych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> jest gotów do wykorzystywania wiedzy z zakresu różnych dyscyplin filozoficznych do krytycznej analizy treści związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do wykorzystywania wiedzy z zakresu epistemologii, ontologii i etyki do krytycznej analizy treści dotyczących problemów bezpieczeństwa, przygotować do szanowania wartości etycznych stanowiących o sposobach wykonywania pracy zawodowej w sektorze bezpieczeństwa, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć teoretycznych.	1	1
2.	Rozważania wstępne: bezpieczeństwo jako przedmiot wybranych dyscyplin naukowych oraz wiedzy filozoficznej; bezpieczeństwo jako najwyższa wartość ludzkości; miejsce bezpieczeństwa wśród wartości uniwersalnych; bezpieczeństwo jako dobro społeczne, bezpieczeństwo jednostkowe, bezpieczeństwo lokalne, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo międzynarodowe, poczucie bezpieczeństwa, bezpieczeństwo jako potrzeba bezpieczeństwo jako wartość, bezpieczeństwo jako prawo człowieka	4	1
3.	Główne nurty i problemy filozofii bezpieczeństwa: Pojęcie, struktura i funkcje filozofii bezpieczeństwa;	1	1
4.	Filozofia bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego: człowiek wobec współczesnych zagrożeń, główne problemy filozoficzne bezpieczeństwa personalnego, główne problemy filozoficzne bezpieczeństwa strukturalnego, wybrane główne idee współczesnego bezpieczeństwa, walka o trwałość i	3	1

	sprawiedliwy pokój, porządek społeczny i międzynarodowy, rozbrojenie w walce o pokój i bezpieczeństwo, tolerancja wielokulturowości, prawa człowieka w filozofii bezpieczeństwa, życie w świecie globalnym		
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test w formie pisemnej odpowiedzi/ zestaw pytań zamkniętych i otwartych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: zasady zaliczenia ćwiczeń; wybór zadań do wykonania w grupach; przygotowanie do uczestnictwa w dyskusjach.	1	1
2.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów: starożytnych - antyczne poszukiwanie harmonii i bezpiecznego życia,	3	3
3.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów średniowiecznych - średniowieczna hierarchia jako gwarancja bezpiecznego życia;	3	2
4.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów nowożytnych - nowożytna fascynacja wolnością i bezpieczeństwem, Klasyczna filozofia niemiecka o wojnie, pokoju i bezpieczeństwie;	2	2
5.	Bezpieczeństwo w tradycji europejskiej myśli filozoficzno-społecznej: Bezpieczeństwo według filozofów współczesnych - główne nurty i problemy współczesnej filozofii bezpieczeństwa, pacyfizm jako ideologia w kwestii bezpieczeństwa, bezpieczeństwo oraz wojna i pokój w filozofii współczesnej;	3	2
6.	Miejsce filozofii bezpieczeństwa we współczesności: filozofia systemów totalitarnych i demokratycznych, interwencje militarne w bezpieczeństwie współczesnym.	3	2
7.	Filozofia bezpieczeństwa współczesności w ujęciu pragmatycznym: pragmatyzm a bezpieczeństwo, filozofia bezpieczeństwa współczesności.	2	1
8.	Wyzwania i zagrożenia XXI wieku: tworzenie nowego porządku międzynarodowego, demokratyzacja bezpieczeństwa, budowanie modelu bezpieczeństwa kooperatywnego, współpraca wielostronna w umacnianiu pokoju, postęp w dziedzinie nowych technologii, integracja i globalizacja, rewolucja informacyjna, nowa strategia w walce z terroryzmem, wzrost terroryzmu światowego	2	1
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	wymienia i definiuje podstawowe pojęcia filozoficzne. Podaje przykłady i streszcza główne nurty i problemy filozofii bezpieczeństwa	
	W_02	zna i rozumie aksjologiczne uwarunkowania kierunków i trendów rozwojowych w sferze bezpieczeństwa.	
	W_03	zna i rozumie dylematy związane z rozwojem struktur i systemów współczesnej cywilizacji, a także ich wpływ na teorię i praktykę w zakresie bezpieczeństwa	
umiejętności	U_01	potrafi właściwie wykorzystywać źródła wiedzy filozoficznej do interpretowania zjawisk	

		i procesów związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa.		
	U_02	potrafi zastosować wiedzę o charakterze normatywnym z zakresu filozofii moralności do rozwiązywania wybranych problemów związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem.		
	U_03	potrafi uczestniczyć w dyskusjach filozoficznych na tematy specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa, uzupełniając swoją wiedzę poprzez stosowanie różnych form i metod uczenia się oraz rozwoju osobistego w sferze mentalnej.		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wykorzystywania wiedzy z zakresu różnych dyscyplin filozoficznych do krytycznej analizy treści związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem.		
	K_02	jest gotów do szanowania wartości tworzących etos zawodowy w sektorze bezpieczeństwa.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena uzyskana z kolokwium zaliczeniowego. - forma pisemna (test pytania otwarte i zamknięte)			
kryteria oceny:	12) Kolokwium pisemne - test pytania otwarte i zamknięte Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium zaliczeniowe: wiedza z zakresu treści wykładowych, poparta znajomością zadanej literatury	W_01, W_02, W_03 U_01, U_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = 01			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz udziału w wykonaniu zadania w grupach.			
kryteria oceny:	14) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną			

	wartość merytoryczną. 15) Praca w grupach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01,U_02, U_03	40	
	O2	Udział w wykonaniu zadania w grupach	U_01, U_02 K_01, K_02	60	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,4 \times O_1 + 0,6 \times O_2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03,	1	100
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	1	
	Ozo	Zaliczenie z oceną	wszystkie		-
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 1}{1 + 1} \right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01; K1_W03
W_02	K1_W06
W_03	K1_W11; K1_W12
U_01	K1_U01; K1_U03
U_02	K1_U07
U_03	K1_U11
K_01	K1_K01
K_02	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • W. Pokruszyński, Filozofia bezpieczeństwa, wyd. Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide de Gasperi w Józefowie, Józefów 2013; • W. Rechlewicz, Elementy filozofii bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo z perspektywy historii filozofii i filozofii polityki, Difin, Warszawa 2012; • L. Koczanowicz, R. Włodarczyk, Współczesna filozofia społeczna. Rozważania i eseje o społeczeństwie obywatelskim i etyce demokracji, GWP, Gdańsk 2011; • L. F. Korzeniowski, Podstawy nauk o bezpieczeństwie. Zarządzanie bezpieczeństwem, Difin, Warszawa 2012. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • W. Tyburski, A. Wachowiak, R. Wiśniewski, Historia filozofii i etyki we współczesności, Toruń 2002; • A. Anzenbacher, Wprowadzenie do filozofii, WAM, Kraków 2010; • A. Stepien, Wstęp do filozofii, KUL, Lublin 1975; • W. Mackiewicz, Filozofia współczesna w zarysie, Warszawa 1994; 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane w razie potrzeby przez wykładowcę 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Portale instytucji naukowych zajmujących się filozofią 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	dr Małgorzata Chrzanowska-Gancarz
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.2 Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych

3.1.2.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści podstawowe dla dziedziny nauk społecznych	Podstawy socjologii	P.1.
	Podstawy psychologii	P.2.
	Podstawy zarządzania	P.3.
	Podstawy ekonomii	P.4.
	Podstawy wiedzy o państwie	P.5.
	Podstawy wiedzy o prawie	P.6.
	Współczesne systemy polityczne	P.7.
	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	P.8.

3.1.2.2 Szczegółowy opis zajęć

P.1. Postawy socjologii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.1.	Podstawy socjologii	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki socjologiczne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/egzamin	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy pisemnej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie case study	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	20	25		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, informacja, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie <i>case study</i> , przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> brak 		<ul style="list-style-type: none"> wiedza z zakresu problematyki nauk społecznych na poziomie absolwenta szkoły średniej 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z socjologiczną perspektywą ujmowania świata społecznego i analizy zjawisk o charakterze społecznym zapoznać studentów z podstawowymi kategoriami socjologii zapoznać studentów z podstawowymi procesami jakim podlega społeczeństwo współczesnej Polski 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętność przyjmowania socjologicznej i teoretycznej perspektywy wobec diagnozowania zjawisk i rozwiązywania problemów społecznych nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumienia znaczenia socjologicznej wiedzy naukowej w interpretacji świata społecznego kształtować u nich umiejętność budowania kapitału społecznego niezbędnego do budowania właściwych relacji społecznych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Socjologiczna perspektywa. Socjologia jako nauka. Pytania socjologiczne. Proces badawczy w socjologii. Metody badawcze.	1	0,5
3.	Wybrane pojęcia mikrosocjologii. Pojęcie grupy społecznej – struktura grupy. Role społeczne, statusy i pozycje w strukturze. Osobowość a grupa społeczna – pojęcie „jaźni odzwierciedlonej”. Struktura socjometryczna małej grupy społecznej. Pojęcie socjalizacji.	2	1
4.	Wielkie struktury społeczne. Pojęcie struktury społecznej: klasy społeczne, warstwy. Współczesne teorie klas społecznych.	2	1
5.	Wybrane procesy społeczne w Polsce: migracje z perspektywy polskiej, przemiany społecznej organizacji pracy, zmiany poziomu religijności społeczeństwa polskiego, zmiany obyczajowości polskiej, skala ubóstwa i jego zmiany w Polsce.	2	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej,	1	1

	zasady zaliczenia zajęć praktycznych.		
2.	Procesy ludnościowe współczesnych społeczeństw: teoria przejścia demograficznego; dynamika zmian demograficznych współczesnej Polski; procesy migracyjne z perspektywy demograficznej.	2	1
3.	Procesy grupowe: dynamika rozwoju grupy społecznej; wpływ grupy na jednostkę; konformizm grupowy, procesy deindywidualizacji; przywództwo w grupie; procesy komunikacji w grupie; czynniki wpływające na produktywność grupy.	2	2
4.	Nierówności i podziały społeczne: systemy stratyfikacyjne; kształtowanie się struktury społecznej i nierówności społeczne w Polsce; struktura klasowa współczesnych społeczeństw zachodnich.	2	2
5.	Zbiorowości i społeczności lokalne: miasto i wieś w ujęciu socjologicznym; socjologia miasta podstawowe pojęcia; socjologia terenów wiejskich; rozwój miast; miasta a globalizacja.	2	2
6.	Socjologiczne ujęcie organizacji: teoria biurokracji; zmiany struktur organizacje we współczesnym świecie; kultura organizacji; organizacje ponadnarodowe.	2	1
7.	Państwo, naród, procesy polityczne: podstawowe pojęcia socjologii polityki; naród a społeczeństwo obywatelskie; władza; autorytaryzm i demokracja; stare i nowe partie polityczne.	2	1
8.	Zachowania zbiorowe: tłum; moda; ruchy społeczne; ruchy społeczne a zmiana społeczna; teorie ruchów społecznych.	1	1
9.	Systemy normatywne a dewiacje społeczne: wybrane teorie dewiacji: teorie funkcjonalistyczne, teorie interakcjonistyczne, teorie subkultur, teorie konfliktu, „nowa kryminologia” t eorie kontroli.	2	1
10	Globalizacja: pojęcie globalizacji, jej przyczyny i skutki społeczne; spory o globalizację; natura, środowisko i socjologia w kontekście globalizacji.	1	1
11	Kapitał ekonomiczny, społeczny, kulturowy: pojęcie kapitału ekonomicznego, społecznego i kulturowego; pojęcie dobra wspólnego („dylemat więźnia” i „tragedia wspólnego pastwiska”); wskaźniki i sposób badania kapitału społecznego; rola kapitału społecznego w życiu społecznym; kapitał społeczny we współczesnej Polsce.	2	1
12.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia z zakresu socjologii pozwalające na wskazanie i elementarną analizę społecznych uwarunkowań zjawisk prawnych, ekonomicznych, politycznych, itp.	
	W_02	ma podstawową wiedzę w zakresie wybranych o metodach prowadzenia badań socjologicznych	
	W_03	ma podstawową wiedzę o problematyce społeczeństwa obywatelskiego, partycypacji społecznej, dialogu obywatelskiego	
umiejętności	U_01	potrafi w elementarny sposób zastosować perspektywę teoretyczną socjologii do analizy i interpretacji zjawisk społecznych	
	U_02	potrafi w elementarny sposób interpretować i oceniać wyniki empirycznych badań socjologicznych	
	U_03	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi ją samodzielnie uzupełniać i doskonalić	

kompetencje społeczne	K_01	potrafi dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy i rozumie znaczenie wiedzy naukowej w interpretacji świata społecznego		
	K_02	rozumie potrzebę budowania pomostowego kapitału społecznego we współdziałaniu z innymi		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	praca pisemna oraz rozwiązanie testów przeprowadzane na początku każdego z zajęć oraz obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>13) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>14) Rozwiązanie testów obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów. Ocena z testu jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	60
	2.	rozwiązanie testów	U_01, U_02, U_03, K_01	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6xO1 + 0,4xO2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, samodzielnie wykonane case study oraz rozwiązanie testów przewidzianych dla zajęć praktycznych realizowanych na początku każdego z zajęć			
kryteria oceny:	<p>16) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek</p>			

pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

17) Praca pisemna (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

18) Rozwiązanie testów obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych:

Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.

Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1,	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań zamkniętych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	40
	2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	30
	3.	rozwiązanie testów	U_01, U_02, U_03, K_01	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych			
forma oceny końcowej:	Forma oceny z egzaminu: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$			
kryteria oceny:	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich 			

	<p>ogólny poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>10) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>11) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	wszystkie efekty	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W03; K1_W11				
W_02	K1_W04				
W_03	K1_W05				
U_01	K1_U01; K1_U03				
U_02	K1_U06				
U_03	K1_U14				
K_01	K1_K01; K1_K02				
K_02	K1_K04				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Giddens A. M. (2012): <i>Socjologia</i> (wydanie nowe). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. • <i>Współczesne społeczeństwo polskie</i> (2012) red. A. Giza i M. Sikorska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. 					
B. Literatura uzupełniająca:					

- Szacka B. (2003): *Wprowadzenie do socjologii*. Oficyna Naukowa, Warszawa
- Sztompka P. (2002) *Socjologia*, Wydawnictwa Znak, Kraków (lub wydanie następne)
- Turner J.H. (1998) *Socjologia: koncepcje i ich zastosowanie*, Wydawnictwo Zysk, Poznań

C. Materiały źródłowe:

- w zależności od potrzeb wskazane przez wykładowcę

D. Przydatne strony internetowe:

- strony internetowe instytucji naukowych zajmujących się problematyką socjologii

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.2. Podstawy psychologii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.2.	Podstawy psychologii	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
inne						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	15	12	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	4	2	-	-		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/zadanie o charakterze intelektualnym			5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 				
wykład informacyjny, aktywizujący, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania				
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie				

studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
• brak	• brak		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi zagadnieniami współczesnej psychologii i możliwościami wykorzystania wiedzy psychologicznej w analizie procesów i zjawisk związanych z bezpieczeństwem • zapoznać ich z psychologicznym podejściem do człowieka jako podmiotu życia społecznego i psychologicznymi mechanizmami zjawisk grupowych • zapoznać ich z psychologicznymi prawidłowościami rozwoju człowieka • zapoznać ich z wybranymi aspektami psychologii zaburzeń zachowania człowieka 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów wykorzystywania w praktyce wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii • zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami stosowanymi w badaniach psychologicznych i możliwością ich wykorzystania do analizy procesów i zjawisk związanych z bezpieczeństwem • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury psychologicznej i swobodnego posługiwania się pojęciami z zakresu psychologii • nauczyć ich uczenia się psychologii z wykorzystaniem różnych technik i kształtować u nich potrzebę edukacji ustawicznej w zakresie psychologii 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów umiejętność krytycznej analizy literatury i innych źródeł wiedzy z zakresu psychologii • kształtować u nich umiejętność wykorzystania wiedzy psychologicznej do lepszego wypełniania zadań i pełnienia ról zawodowych, w tym do rozwoju własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Psychologia jako nauka o człowieku: krótki rys historyczny rozwoju psychologii; cel, przedmiot i metody psychologii; psychologia stosowana; podstawowe pytania badawcze w psychologii; dziedziny psychologii; dyscypliny pokrewne i pomocnicze; możliwości wykorzystania psychologii w innych dyscyplinach.	3	1
3.	Koncepcje psychologiczne człowieka: człowiek w świetle współczesnej nauki; człowiek w świetle psychologii (podejście behawioralne, podejście poznawcze, psychoanaliza, podejście humanistyczne i fenomenologiczne); człowiek jako istota społeczna.	2	1
4.	Wybrane aspekty psychologii rozwoju człowieka: pojęcie i czynniki warunkujące rozwój; przegląd wybranych teorii związanych z rozwojem człowieka; kategoryzacja rozwoju człowieka; psychologiczne uwarunkowania rozwoju człowieka w poszczególnych okresach rozwojowych.	3	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady wykonania zadań na ćwiczenia.	1	1
2.	Procesy poznawcze: spostrzeganie, pamięć i uwaga: uczenie się; myślenie i inteligencja; wyobraźnia i wyobrażenia.	3	2
3.	Osobowość, emocje i motywacja: osobowość i temperament; emocje i inteligencja emocjonalna; motywacja człowieka; potrzeby a motywacja; tożsamość człowieka.	3	3
4.	Poznanie i wpływ społeczny: dysonans poznawczy; mechanizm poznawania; natura oceniania innych; mechanizmy oddziaływania na innych; komunikowanie interpersonalne; postawy i sposoby ich kształtowania; zachowania prospołeczne i zachowania aspołeczne; wywieranie wpływu na innych i manipulacja.	3	2
5.	Psychologia zjawisk grupowych: definicja i komponenty grupy; konformizm i nonkonformizm; facylitacja społeczna; próżniactwo społeczne; syndrom myślenia grupowego; wybrane aspekty psychologii tłumu.	3	2
6.	Podstawowe problemy psychologii klinicznej: norma i zaburzenie; psychozy; nerwice; zaburzenia nastroju; przyczyny zaburzeń psychicznych; zaburzenia psychiczne a patologie społeczne.	3	2
7.	Stres i wypalenie zawodowe: istota i komponenty stresu; stres fizjologiczny i psychologiczny; reakcje na stres; skutki stresu; stres w sytuacjach ekstremalnych; wypalenie zawodowe; sposoby radzenia sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym.	3	2
8.	Zajęcia podsumowujące: ocena prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	1	1
razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i zagadnienie merytoryczne, a także możliwości wykorzystania wiedzy psychologicznej w analizie procesów i zjawisk związanych z bezpieczeństwem, w tym miejsce i rolę psychologii we współczesnej nauce
	W_02	zna psychologiczne koncepcje człowieka jako podmiotu życia społecznego i psychologiczne mechanizmy funkcjonowania grup społecznych
	W_03	zna psychologiczne uwarunkowania bezpieczeństwa człowieka z uwzględnieniem prawidłowości warunkujących jego rozwój i czynników mających wpływ na zaburzenia jego zachowania
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu psychologii
	U_02	potrafi wykorzystać w podstawowym zakresie metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w psychologii do badania zjawisk związanych z bezpieczeństwem
	U_03	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury psychologicznej i swobodnie posługiwać się pojęciami z zakresu psychologii
	U_04	potrafi uczyć się zagadnień psychologicznych z wykorzystaniem technik e-learningowych i odczuwa potrzebę uczenia się powyższych treści w sposób ustawiczny
kompetencje społeczne	K_01	posiada rozwiniętą umiejętność krytycznej analizy literatury i innych źródeł wiedzy z zakresu psychologii
	K_02	ma rozwiniętą umiejętność wykorzystania wiedzy psychologicznej do lepszego wypełniania zadań i pełnienia ról zawodowych, w tym do rozwoju własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z prezentacji/referatu oraz oceny z kolokwium pisemnego			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną <p>2. Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03, K_01,	80

	O2	Udział w dyskusji; rzeczowość argumentów, prezentacja/referat	W_01, W_02, W_03, K_01,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,8x01 + 0,2x02</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym/prezentacja multimedialna oraz aktywność na zajęciach/udział w dyskusji			
kryteria oceny:	<p>1. Samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 2,0 – student nie wykonał zadania <p>2. Udział w dyskusji/aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Prezentacja multimedialna	K_01 U_01, U_02, U_03, U_04,	80
	O2	Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji	K_01 U_01, U_02, U_03, U_04,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,8x01 + 0,2x02</i>			

sposób zaliczenia przedmiotu					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS;				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Waga oceny w pkt. ECTS	Waga oceny %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01,	1	100
	Op	zajęcia praktyczne	K_01 U_01, U_02, U_03, U_04,	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k)= $\left(\frac{O_{tx1}+O_p x1}{1+1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03				
W_02	K1_W05, K1_W06				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02				
U_02	K1_U04, K1_U05				
U_03	K1_U03, K1_U08				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01, K1_K02				
K_02	K1_K06, K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Matusewicz C, <i>Wprowadzenie do psychologii</i>, Warszawa 2010. • Mietzel G. <i>Wprowadzenie do psychologii</i>, Gdańsk 2008. • Strelau J., <i>Psychologia, Podręcznik akademicki</i>, tom 1., <i>Podstawy psychologii</i>, Warszawa 2007. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M., <i>Psychologia społeczna</i>, Poznań 2012. • Brzezińska A. I., Appelt K., Ziółkowska B., <i>Psychologia rozwoju człowieka</i>, Gdańsk 2015. • Cialdini R., <i>Wywieranie wpływu na ludzi, Teoria i praktyka</i>, Gdańsk 2000. • Derbis R., Bańka A., <i>Poczucie jakości życia a swoboda działania i odpowiedzialność</i>, Poznań 1998. • Kozielecki J., <i>Koncepcje psychologiczne człowieka</i>, Warszawa 1998 (lub inne wydania). • Molek-Winiarska D., <i>Podstawy psychologii. Podręcznik dla studentów uczelni ekonomicznych</i>, Wrocław 2018. • Strelau J., <i>Psychologia temperamentu</i>, Warszawa 2002. • Wojciszke B., <i>Psychologia społeczna</i>, Warszawa 2016. • inna literatura w zależności od potrzeb i zaleceń wykładowcy. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • w zależności od potrzeb według zaleceń wykładowcy 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • strony internetowe instytucji naukowych i innych instytucji psychologicznych 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa				
telefon:	59 840 52 03				

e-mail:

sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.3. Podstawy zarządzania

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.3.	Podstawy zarządzania	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o zarządzaniu i jakości - zarządzanie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• zajęcia audytoryjne	18	13	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie do zajęć audytoryjnych	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z dyskusją			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania w ramach opracowania biznes planu, burza mózgów,			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
brak			Student zna podstawy i terminy z zakresu podstaw przedsiębiorczości i funkcjonowania państwa na poziomie szkoły średniej			

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu nauk o zarządzaniu, w tym istotą procesu zarządzania w organizacjach • zapoznać ich z istotą przywództwa i władzy w organizacjach i właściwej realizacji przez menedżera przypisanych mu zadań • zapoznać ich z regułami, normami, zasadami i uwarunkowaniami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji w ich otoczeniu • zapoznać ich z zasadami przygotowania biznes planu 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w organizacji • nauczyć ich w jaki sposób właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem funkcjonowania podmiotów gospodarczych • nauczyć ich jak wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z funkcjonowaniem organizacji, a także do rozwiązywania problemów praktycznych w zakresie nauk o zarządzaniu • nauczyć ich jak samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych • nauczyć ich przygotowania biznes planu 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w obszar badań nauk o zarządzaniu, a także uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem • kształtować u studentów umiejętności działania w sposób innowacyjny i przedsiębiorczy 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Wprowadzenie do zarządzania: istota zarządzania; proces zarządzania; zakres i funkcje zarządzania (planowanie, organizowanie, kierowanie, kontrola); menadżer w organizacji; business plan (definicja, struktura, zasadność sporządzenia).	3	1
3.	Zarządzanie w świetle teorii: prekursorzy teorii zarządzania; spojrzenie klasyczne (naukowe zarządzanie i zarządzanie administracyjne); spojrzenie behawioralne (A. Maslow, D. McGregor); spojrzenie ilościowe; spojrzenie systemowe; wybrane nowoczesne koncepcje zarządzania (Total Quality Management – TQM, Lean Management – LM, Lean Production – LP, Benchmarking – BM, Outsourcing).	2	1
4.	Organizacja i jej otoczenie: pojęcie i cechy organizacji; organizacja jako system; rodzaje organizacji; struktura organizacji; otoczenie organizacji; kultura organizacji; definicja przedsiębiorstwa; definicja instytucji publicznych i ich zadania; organizacje pozarządowe.	3	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady wykonania zadań na ćwiczenia.	1	1
2.	Zarządzanie celami organizacji i planowanie: proces planowania – pojęcie i istota; cele organizacji; planowanie w organizacji; planowanie taktyczne; planowanie operacyjne.	3	2

3.	Zarządzanie strategią i planowanie strategiczne: charakter zarządzania strategicznego; formułowanie strategii; strategia na poziomie organizacji i jednostek organizacyjnych; analiza SWOT; wdrażanie strategii.	3	2
4.	Podejmowanie decyzji w organizacji: podejmowanie decyzji – pojęcie i istota; racjonalizacja procesu podejmowania decyzji; behawioralne aspekty podejmowania decyzji; grupowe podejmowanie decyzji w organizacjach.	2	2
5.	Przywództwo i władza w organizacji: istota i źródła przywództwa, źródła i rodzaje władzy, style kierowania; role i umiejętności kierownicze menedżera w organizacji.	3	2
6.	Zarządzanie zasobami ludzkimi i motywowanie: pojęcie zasobów ludzkich, modele polityki kadrowej, istota zarządzania zasobami ludzkimi, etapy zarządzania zasobami ludzkimi, definicja i istota motywowania, teorie motywacji.	3	2
7.	Kontrola w organizacji: istota, cel i zakres kontrolowania, obszary kontroli, rodzaje kontroli, proces kontrolowania.	2	2
8.	Biznes plan: prezentacja założeń biznes planu przez studentów.	2	1
9.	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty i zjawiska z zakresu nauk o zarządzaniu oraz miejsce i rolę nauk o zarządzaniu w systemie nauki	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy zarządzania organizacją i zasady sporządzania biznes planu	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy, zasady i uwarunkowania funkcjonowania różnego rodzaju organizacji w ich otoczeniu	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w organizacji	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem funkcjonowania podmiotów gospodarczych	
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z funkcjonowaniem organizacji, a także do rozwiązywania problemów praktycznych w zakresie nauk o zarządzaniu	
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce	
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.		

	Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium – test wiedzy	W_01, W_02, W_03, U_01	100%
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa (Ot) = ocena z testu			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne wykonywanie zadań problemowych o charakterze praktycznym, grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie biznes planu			
kryteria oceny:	<p>19) Zadania problemowe: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa zadania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne zadanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>20) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie biznes planu: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Zaliczenie zadań problemowych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	30

	O2	Zaliczenie biznes planu	U_03, K_01, K_02	70	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,3 x O1 + 0,7 x O2				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa = $\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1+1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02				
W_02	K1_W03, K1_W07				
W_03	K1_W06, K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U08				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U04, K1_U05, K1_U06				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01, K1_K02				
K_02	K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Czerska M., Szpitter A. (red.), <i>Koncepcje zarządzania: podręcznik akademicki</i>, Warszawa 2010. • Griffin, R. W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, Warszawa 2017. • Korzeniowski L., <i>Menedżment: podstawy zarządzania</i>, Kraków 2005. • Stabryła A. (red.), <i>Podstawy organizacji i zarządzania: podejście i koncepcje badawcze</i>, Słupsk 2008. • inna literatura w zależności od potrzeb i po akceptacji wykładowcy 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Kardas J., Bombiak E. (red.), <i>Funkcja motywowania w zarządzaniu współczesnymi organizacjami</i>, Siedlce 2014. • Moczydłowska J., Kowalewski K., <i>Nowe koncepcje zarządzania ludźmi</i>, Warszawa 2014. • Zimniewicz K., <i>Współczesne koncepcje i metody zarządzania</i>, Warszawa 2009. • inna literatura w zależności od potrzeb i po akceptacji wykładowcy 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • w zależności od potrzeb wskazane przez wykładowcę 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • w zależności od potrzeb wskazane przez wykładowcę 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa				
telefon:	59 840 52 03				

e-mail:

sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.4. Podstawy ekonomii

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
P.4.	Podstawy ekonomii	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Ekonomia 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• zajęcia audytoryjne	18	13	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie do zajęć audytoryjnych	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z dyskusją			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, metaplan			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
brak			Student zna podstawy i terminy z zakresu podstaw przedsiębiorczości i funkcjonowania państwa.			

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami, zjawiskami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu nauk o ekonomii • zapoznać ich z istotą procesów zachodzących w gospodarce w układzie międzynarodowym, krajowym i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa • zapoznać ich z uwarunkowaniami funkcjonowania gospodarki z uwzględnieniem dylematów, jakie niesie ze sobą rozwój cywilizacyjny • zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami badawczymi wykorzystywanymi w badaniu problemów związanych z teorią i praktyką ekonomii i możliwościami ich wykorzystania do analizy zjawisk związanych z bezpieczeństwem ekonomicznym w wymiarze personalnym i strukturalnym 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów dobierać źródła wiedzy ekonomicznej i w oparciu o nią identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce pod kątem jej funkcjonowania i możliwości wykorzystania jej zasobów w zakresie bezpieczeństwa w wymiarze personalnym i strukturalnym • nauczyć ich prognozować i modelować zjawiska ekonomiczne i analizować ich wpływ na funkcjonowanie gospodarki i rynku pracy • nauczyć ich swobodnego posługiwania się pojęciami ekonomicznymi i uczestniczyć w różnego rodzaju dyskusjach i debatach poświęconych zagadnieniom ekonomicznym i bezpieczeństwa ekonomicznego • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować studentów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w obszar badań ekonomicznych i wykorzystania powyższej wiedzy do budowania własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych • przygotować ich do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Logika wyboru ekonomicznego: ekonomia, mikroekonomia, makroekonomia, wybór ekonomiczny, krzywa możliwości produkcyjnych, koszt alternatywny.	2	1
3.	Mikroekonomiczne podstawy gospodarowania: rynek, popyt, podaż, równowaga i nierównowaga rynkowa.	3	1
4.	Makroekonomiczne podstawy gospodarowania: obieg okrężny w gospodarce, rachunkowość narodowa, rynek pracy, zjawisko bezrobocia w gospodarce.	3	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych i przedmiotu.	1	1
2.	Logika wyboru ekonomicznego: ekonomia; mikroekonomia; makroekonomia; wybór ekonomiczny; krzywa możliwości produkcyjnych; koszt alternatywny.	1	1
3.	Mikroekonomiczne podstawy gospodarowania: rynek; popyt; podaż; równowaga i nierównowaga rynkowa; cena minimalna i maksymalna.	5	3
4.	Makroekonomiczny opis gospodarki: gospodarka – pojęcie, istota i struktura; podmioty gospodarcze; obieg okrężny w gospodarce.	6	4

5.	Rachunkowość narodowa: kategorie produktu i dochodu narodowego; metody szacowania PKB; wzrost i rozwój gospodarczy.	2	2
6.	System pieniężny i bankowy w gospodarce: definicja pieniądza; funkcje pieniądza; popyt na pieniądź; podaż pieniądza; równowaga na rynku pieniężnym; kształtowanie polityki pieniężnej przez bank centralny; zjawisko inflacji.	4	3
7.	Makroekonomiczny rynek pracy: popyt pracy; podaż pracy; równowaga i nierównowaga na rynku pracy; zjawisko bezrobocia w gospodarce.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty, zjawiska i zagadnienia merytoryczne z zakresu nauk ekonomicznych, w tym podstawowe metody, techniki, narzędzia i procedury badawcze wykorzystywane w badaniu problemów związanych z teorią i praktyką ekonomii i możliwości ich wykorzystania do analizy zjawisk związanych z bezpieczeństwem ekonomicznym w wymiarze personalnym i strukturalnym
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu istotę procesów zachodzących w gospodarce i ich uwarunkowania w układzie międzynarodowym, krajowym i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa
	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej gospodarki i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorii i praktykę bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	potrafi dobierać źródła wiedzy ekonomicznej i w oparciu o nią identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w gospodarce pod kątem jej funkcjonowania i możliwości wykorzystania jej zasobów w zakresie bezpieczeństwa w wymiarze personalnym i strukturalnym
	U_02	potrafi w podstawowym zakresie prognozować i modelować zjawiska ekonomiczne i analizować ich wpływ na funkcjonowanie gospodarki i rynku pracy
	U_03	potrafi swobodnie posługiwać się pojęciami ekonomicznymi i uczestniczyć w różnego rodzaju dyskusjach i debatach poświęconych zagadnieniom ekonomicznym i bezpieczeństwa ekonomicznego
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w obszar badań ekonomicznych i wykorzystania powyższej wiedzy do budowania własnego potencjału osobistego i kompetencji zawodowych
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa (Ot) = ocena z testu			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielne wykonywanie zadań problemowych o charakterze praktycznym, grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie metaplanu			
kryteria oceny:	<p>21) Zadania problemowe: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa zadania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno zadanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne zadanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>22) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie metaplanu: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem. Kryteria oceny: 5,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 – grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 – grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Zadania problemowe	W_01, W_02, U_01, U_02	80
	O2	Grupowe zadanie (metaplan)	U_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			

sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	Waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa = $\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1+1}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W04				
W_02	K1_W05, K1_W07				
W_03	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03				
U_02	K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U08, K1_U11				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01, K1_K06, K1_K07				
K_02	K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Milewski R., Kwiatkowski E. (red.), <i>Podstawy ekonomii</i>, Warszawa 2018. Samuelson P.A., Nordhaus W.D., <i>Ekonomia t.1 i 2.</i>, Warszawa 2012. Żukowski M. (red.), <i>Ekonomia: zarys wykładu</i>, Lublin 2005. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Grabia T., Nyk M., <i>Ekonomia: zadania i ćwiczenia z elementami ekonomii menedżerskiej</i>, Łódź 2018. Kwiatkowski E., Kucharski L., <i>Podstawy ekonomii. Ćwiczenia i zadania</i>, Warszawa 2018. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. nr 78, poz. 483. Ustawa budżetowa na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 198). 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> www.nbp.pl www.stat.gov.pl 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa				
telefon:	59 840 52 03				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

P.5. Podstawy wiedzy o państwie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.5.	Podstawy wiedzy o państwie	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Inne (nauki o administracji i polityce)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	1	1		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	6	1,5	8	10		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	1	1		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	-	-		
• studiowanie literatury	2	2	5	8		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	-	-		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	3		4			
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	10		12			
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	2		4			
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/zadanie o charakterze intelektualnym	2		5			
• przygotowanie do egzaminu	3		5			
• praca na platformie	-	-	-	-		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Uwaga: student zobowiązany jest do minimalnej pracy na platformie w ilości 25 godzin, w tym na studiach stacjonarnych 12 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej i 13 godzin samodzielnej pracy, a na studiach niestacjonarnych 8 godzin obejmujących zajęcia z pośrednim udziałem						

nauczycieli na platformie e-learningowej i 17 godzin samodzielną pracą.			
Metody dydaktyczne:			
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
wykład informacyjny, informacja, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielną pracą studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielną pracą studenta: 	
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> brak 		<ul style="list-style-type: none"> brak 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów: z genezą państwa, współczesnym pojęciem państwa i jego elementami składowymi, zapoznać ich z podstawowymi pojęciami z zakresu teorii państwa: typami państwa i formami państwa, czynnikami wpływającymi na formę państwa i jego funkcjonowanie, a także z funkcjonowaniem systemów politycznych w we współczesnym państwie zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji ze szczególnym zwróceniem uwagi na procesy globalizacji i integracji i ich wpływ na kierunki ewolucji współczesnego państwa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów dokonywania analiz państwa w świetle ogólnej wiedzy o państwie nauczyć ich rozpoznawania podstaw funkcjonowania współczesnego państwa i rządzących procesami państwowymi zasad, reguł i norm nauczyć ich podstaw dotyczących funkcjonowania demokratycznego państwa i jego modeli nauczyć ich swobodnego posługiwania się terminologią związaną z funkcjonowaniem współczesnego państwa i wypowiedzania się na ten temat w gronie specjalistów z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do samodzielnego poszukiwania źródeł wiedzy o współczesnym państwie i rozumienia znaczenia powyższej wiedzy w analizie zjawisk związanych z bezpieczeństwem narodowym 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Istota i geneza państwa: państwo – aspekty terminologiczne; atrybuty i cechy państwa; suwerenność państwa; państwo a terytorium; koncepcje genezy państwa.	2	1
3.	Zarys historycznego rozwoju państwa: państwa antyczne; państwo średniowieczne; państwa ery nowożytnej; rozwój współczesnego państwa.	2	
4.	Państwo współczesne - jego cele i funkcje: istota i cechy współczesnego państwa; cele państwa; pojęcie i klasyfikacja funkcji państwa; cele i funkcje wewnętrzne współczesnego państwa; cele i funkcje zewnętrzne współczesnego państwa; patologie współczesnego państwa.	2	1
5.	Formy i struktura państwa: pojęcie i elementy składowe formy państwa;	2	1

	trójelementowa koncepcja formy państwa: forma rządu, ustrój terytorialny, reżim polityczny; czynniki warunkujące formę państwa; zmiana formy państwa; struktura państwa.		
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady opracowania referatów i prezentacji multimedialnej.	2	1
2.	Władza państwowa: pojęcie i cechy władzy państwowej; trójpodział władzy w państwie; legitymizacja władzy; funkcje władzy państwowej; sprawowanie władzy w państwie; organy przymusu.	2	2
3.	Organy państwa: pojęcie i rodzaje organów państwowych; zasady regulujące tworzenie organów państwa; modelowe rozwiązania systemów organów państwa; głowa państwa; organy przedstawicielskie; organy administracyjne; sądownictwo; samorząd terytorialny.	2	2
4.	Państwo a jednostka i społeczeństwo: jednostka – człowiek i obywatel; prawa, wolności i obowiązki obywateli; społeczeństwo a państwo; naród a państwo; mniejszości narodowe; społeczeństwo obywatelskie.	2	2
5.	Państwo a partie polityczne i grupy nacisku: pojęcie i istota partii politycznych; typy partii politycznych; funkcje partii politycznych; systemy polityczne – pojęcie i rodzaje; grupy interesu i ich rola w państwie.	2	2
6.	Państwo a prawo i demokracja: relacja pomiędzy państwem a prawem; demokracja – pojęcie i istota; demokratyczne państwo prawa – pojęcie, geneza i istota; konstytucja jako podstawa ustroju i porządku prawnego w państwie; możliwości zmiany ustroju państwa.	2	2
7.	Państwo jako podmiot stosunków międzynarodowych: stosunki międzynarodowe i ich uwarunkowania; państwo jako podmiot prawnomiędzynarodowy i uczestnik stosunków międzynarodowych; upadłość państwa; instytucjonalizacja stosunków międzynarodowych; międzynarodowe stosunki kulturalne.	2	1
8.	Państwa narodowe w obliczu procesów globalizacji i integracji: państwo narodowe – pojęcie i istota; kondycja współczesnego państwa narodowego; pojęcie i konsekwencje globalizacji; państwa wobec globalizacji; państwo a procesy integracyjne; perspektywy dla współczesnego państwa narodowego.	2	1
9.	Rozwój współczesnego państwa polskiego: -państwo polskie w okresie II Rzeczypospolitej; państwo polskie po okresie II wojny światowej; transformacja ustrojowa w Polsce po 1989 roku; ustrój polityczny państwa polskiego; gospodarka rynkowa w Polsce; Polska a proces integracji z Unią Europejską.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: ocena prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	2	1
razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie pojęcie współczesnego państwa i jego genezę, przyczyny upadku państw	

		i sposoby tworzenia państw (w aspekcie historycznym i współczesnym)
	W_02	zna i rozumie teoretyczne podstawy wiedzy o państwie, normy, reguły jakie funkcjonują w różnych systemach i ustrojach władzy państwowej, a także orientuje się w czynnikach jakie wpływają na formy danego państwa i relacje między segmentami władzy państwowej w kontekście – zarządzania bezpieczeństwem na szczeblu państwa
	W_03	zna i rozumie skomplikowane zasady funkcjonowania państwa jako aparatu państwowego, w tym cele i funkcje współczesnego państwa
umiejętności	U_01	potrafi właściwie ustalić źródła informacji o współczesnych aspektach funkcjonowania państwa
	U_02	potrafi dostrzegać procesy rozwoju zagrożeń państwa, przewidywać ich główne kierunki, a zwłaszcza konsekwencje owych procesów dla bezpieczeństwa
	U_03	potrafi samodzielnie analizować materiały źródłowe
	U_04	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, przeprowadzonych na bazie referatów zagadnieniowych i prezentacji multimedialnych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do profesjonalnej pracy w strukturach organów lub instytucji bezpieczeństwa, a także do kreatywnej działalności na rzecz bezpieczeństwa środowiska lokalnego; a przy tym stać go na myślenie i działanie w sposób przedsiębiorczy, z zachowaniem proaktywnej postawy
	K_02	akceptuje przyjęcie na siebie odpowiedzialności za sposób i efekty podejmowanych działań zawodowych, związanych z rozwiązywaniem praktycznych aspektów bezpieczeństwa
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne i aktywny udział w dyskusji/rzeczowość argumentów	
kryteria oceny:	<p>1. kolokwium ustne:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną <p>2. Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji/rzeczowość argumentów:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p>	

	Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu <p style="text-align: center;">2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium ustne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	2.	Udział w dyskusji; rzeczowość argumentów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,8x01 + 0,2x02</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym/prezentacja multimedialna oraz aktywność na zajęciach/udział w dyskusji			
kryteria oceny:	<p>2. Samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania <p style="text-align: center;">2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>3. Udział w dyskusji/aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi 			

	<p>była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu <p>2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1,	Prezentacja multimedialna	U_01, U_02, U_03, U_04,	80	
	2.	Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji	U_01, U_02, U_03, U_04,	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin ustny				
forma oceny końcowej:	<p>ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
kryteria oceny:	<p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny <p>2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w poważnym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	Egzamin ustny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz za egzamin				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
				-	50
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	

	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W08, K1_W10				
W_03	K1_W12, K1_W13				
U_01	K1_U04				
U_02	K1_U06				
U_03	K1_U12				
U_04	K1_U11				
K_01	K1_K03, K1_K04				
K_02	K1_K06				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Grabowska S. (red.), <i>Nauka o państwie i prawie</i>, Rzeszów 2017. Kuciński J., <i>Podstawy wiedzy o państwie</i>, Warszawa 2003. Sobczak J., <i>Podstawy wiedzy o państwie i prawie</i>, Wydawnictwo UAM, Poznań 2002 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Heywood A., <i>Politologia</i>, Warszawa 2011. Kordela M. (red.), <i>Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie</i>, Warszawa 2011. Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. Wojtaszczyk K. A., Jakubowski W., <i>Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych</i>, Warszawa 2003. Żyro T., <i>Wstęp do politologii</i>, Warszawa 2012. inna literatura podawana na bieżąco w trakcie wykładu przez prowadzącego przedmiot 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> strony internetowe różnych instytucji państwa 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa				
telefon:	59 840 52 03				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

P.6. Podstawy wiedzy o prawie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
P.6.	Podstawy wiedzy o prawie	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej/zadanie o charakterze intelektualnym			2	4		
• przygotowanie do zaliczenia			3	6		
• praca na platformie	-	-	-	-		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			

<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
wykład informacyjny, informacja, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielna praca na platformie w ramach wykładów z pośrednim udziałem nauczycieli, przygotowanie pracy zaliczeniowej, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, samodzielna praca na platformie w ramach ćwiczeń z pośrednim udziałem nauczycieli, samodzielna praca na platformie – przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> brak 		<ul style="list-style-type: none"> brak 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu prawa, z uwzględnieniem koncepcji prawa, cech prawa oraz wieloznaczności terminu „prawo” zapoznać studentów z systemami normatywnymi, z uwzględnieniem norm moralnych, obyczajowych, prawnych, a także relacji między prawem a moralnością i normami obyczaju zapoznać studentów z pojęciem normy prawnej i przepisu prawnego z uwzględnieniem elementów norm prawnych, koncepcji norm prawnych zapoznać studentów z wiedzą o systemach prawa, z uwzględnieniem systemu prawa kontynentalnego oraz systemu anglosaskiego, gałęzi prawa, relacji systemu prawa polskiego do unijnego zapoznać studentów z zagadnieniami obowiązywania oraz tworzenia prawa, z uwzględnieniem hierarchii źródeł prawa w Polsce, budowy aktu normatywnego, stanowienia prawa zapoznać studentów z zagadnieniami stosunku prawnego oraz wykładni prawa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów rozwijania świadomej motywacji do przestrzegania regulacji występujących w społeczeństwie demokratycznym, w państwie prawa nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć miejsce w sferze prawa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować studentów do samodzielnego poszukiwania źródeł wiedzy we współczesnych systemach prawnych kształtować u studentów kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych kształtować u studentów kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu prawa kształtować u studentów potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko pojętym prawem 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Podstawowe koncepcje prawa: koncepcje prawnonaturalne, pozytywizm prawniczy, realizm prawny, wieloznaczność terminu „prawo”, podstawowe cechy i funkcje prawa.	2	1
3.	Prawo a inne systemy normatywne: wielość systemów normatywnych,	2	

	normy moralne i obyczajowe, relacja między prawem a moralnością i normami obyczaju, prawo jako zjawisko kulturowe		
4.	Normy i przepisy prawne: pojęcie normy postępowania, generalność i abstrakcyjność norm prawnych, elementy norm prawnych – hipoteza, dyspozycja i sankcja, obowiązek a uprawnienie, prawo podmiotowe, kompetencja, rodzaje sankcji prawnych, koncepcje budowy normy prawnej, przepis prawny a norma prawna, język prawny i język prawniczy	2	1
5.	System prawa: pojęcie i rodzaje systemów i kultur prawnych, porządek prawny, aksjologia prawa, źródła prawa;	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady opracowania referatów i prezentacji multimedialnej.	1	1
2.	Ogólna charakterystyka nauk prawnych: prawoznawstwo, ujęcie teoretyczne, nauka prawa i jej dziedziny, filozofia prawa.	2	2
3.	Koncepcje pojmowania prawa: prawo naturalne, szkoła historyczna, pozytywizm prawniczy, solidaryzm w prawie, funkcjonalizm w prawie, współczesne teorie prawa.	3	2
4.	Normy prawne: norma prawna a przepis prawa, język prawny a język prawniczy, definicje legalne a definicje prawniczo-językowe.	2	2
5.	Wykładnia prawa: koncepcje egzegetyczne, rodzaje, podziały wykładni, luka prawna, reguły kolizyjne, dyrektywy interpretacyjne wykładni, reguły wnioskowania prawniczego.	3	2
6.	System prawa: system a porządek prawny, prawo przedmiotowe, prawo podmiotowe, prawo prywatne, prawo publiczne, system a kultura prawna.	2	2
7.	System źródeł prawa RP: akty prawa wewnątrz-państwowego, akty prawa międzynarodowego, stosowanie prawa, tworzenie prawa. Jednostka w prawie, prawa i wolności człowieka.	2	1
8.	Stosunek prawny: pojęcie stosunku prawnego, treść stosunku prawnego, zdarzenie prawne.	2	1
9.	System sądowniczy w Polsce: podstawa prawna; Sąd Najwyższy; sądownictwo powszechne; sądownictwo wojskowe; sądownictwo administracyjne; Krajowa Rada Sądownicza, sędziowie.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: ocena referatów tematycznych, prezentacji multimedialnych; dyskusja – zaliczenie ćwiczeń.	1	1
razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu podstaw wiedzy o prawie oraz jego miejsce w naukach o bezpieczeństwie,	

		naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunku ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki prawa
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z teorią prawa, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią prawa
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania teorii prawa w odniesieniu do systemów prawa
umiejętności	U_01	potrafi właściwie ustalić źródła informacji o współczesnych aspektach funkcjonowania prawa
	U_02	potrafi dostrzegać procesy rozwoju zagrożeń dla systemu prawa, przewidywać ich główne kierunki, a zwłaszcza konsekwencje owych procesów dla bezpieczeństwa
	U_03	potrafi samodzielnie analizować prawne materiały źródłowe
	U_04	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, przeprowadzonych na bazie referatów zagadnieniowych i prezentacji multimedialnych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do profesjonalnej pracy w strukturach organów lub instytucji bezpieczeństwa, a także do kreatywnej działalności na rzecz bezpieczeństwa środowiska lokalnego, a przy tym stać go na myślenie i działanie w sposób przedsiębiorczy, z zachowaniem proaktywnej postawy
	K_02	akceptuje przyjęcie na siebie odpowiedzialności za sposób i efekty podejmowanych działań zawodowych, związanych z rozwiązywaniem praktycznych aspektów bezpieczeństwa
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenia z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne i aktywny udział w dyskusji/rzeczowość argumentów	
kryteria oceny:	<p>3. kolokwium ustne:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 	

	<p>4. Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji/rzeczowość argumentów: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu <p style="padding-left: 40px;">2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>1.</p>	<p>kolokwium ustne</p>	<p>W_01, W_02, W_03, K_01, K_02</p>	<p>80</p>
	<p>2.</p>	<p>Udział w dyskusji; rzeczowość argumentów</p>	<p>W_01, W_02, W_03, K_01, K_02</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p><i>Ocena końcowa = 0,8x01 + 0,2x02</i></p>			
<p>sposób zaliczenia zajęć praktycznych:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>średnia ważona ocen samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym/prezentacja multimedialna oraz aktywność na zajęciach/udział w dyskusji</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>1. Samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania <p style="padding-left: 40px;">2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>2. Udział w dyskusji/aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego 			

	<p>wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu <p>2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1,	Prezentacja multimedialna	U_01, U_02, U_03, U_04,	80	
	2.	Aktywność na zajęciach/udział w dyskusji	U_01, U_02, U_03, U_04,	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8xO1 + 0,2xO2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W04				
W_03	K1_W06, K1_W12				
U_01	K1_U01, K1_U03				
U_02	K1_U06				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U08, K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K03, K1_K04				
K_02	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • S. Grabowska (red.), <i>Nauka o państwie i prawie</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2017 • J. Sobczak, <i>Podstawy wiedzy o państwie i prawie</i>, Wydawnictwo UAM, Poznań 2002 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Kordela M. (red.), <i>Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie</i>, Warszawa 2011. 					

<ul style="list-style-type: none"> • inna literatura podawana na bieżąco w trakcie wykładu przez prowadzącego przedmiot 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997 	
D. Przydatne strony internetowe:	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.7. Współczesne systemy polityczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa		ECTS			
P.7.	Współczesne systemy polityczne	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Inne – nauki o administracji i polityce						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3	-	-		
• wykłady z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej	-	-	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	5	7		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	13		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia z pośrednim udziałem nauczycieli na platformie e-learningowej	-	-	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące	1	1	-	-		
• przygotowanie prezentacji	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład problemowy i konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, dyskusja,			ćwiczenia audytoryjne: analiza przypadków, prezentacja problemów, dyskusja, burza mózgów			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego ustnego		percepcja treści zajęć, studiowanie literatury, przygotowanie do prezentacji zaliczeniowej	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • nie dotyczy 		<ul style="list-style-type: none"> • Student zna podstawowe terminy z zakresu prawa oraz funkcjonowania państwa na poziomie szkoły średniej 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu współczesnych systemów politycznych oraz zagadnieniami merytorycznymi opisującymi funkcjonowanie systemów politycznych w strukturze państwa • zapoznać studentów z najważniejszymi rozwiązaniami ustrojowymi współczesnych państw w Europie i na świecie 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z teorią i praktyką funkcjonowania współczesnych systemów politycznych • nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń, procesów i zjawisk mogących mieć miejsce w sferze współczesnych systemów politycznych i ich funkcjonowania w strukturze państwa • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów kompetencje w zakresie znajomości zagadnień odnośnie współczesnych systemów politycznych i ich roli i funkcjach w strukturach państwa • kształtować u studentów kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności w zakresie współczesnych systemów politycznych • kształtować u studentów potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu współczesnych systemów politycznych. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
		N	N
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Partie polityczne we współczesnym państwie: stowarzyszenia, stowarzyszenia polityczne, partie polityczne – konceptualizacja pojęcia; typy partii politycznych; cele i funkcje partii politycznych; systemy partyjne.	2	1
3.	Systemy polityczne: pojęcie systemu politycznego; klasyfikacje systemów politycznych; demokratyczne reżimy polityczne; niedemokratyczne reżimy polityczne.	3	1
4.	Demokratyczne systemy polityczne: konstytucja i jej znaczenie w budowaniu ustroju państwa; konstytucyjno-prawne zasady państwa demokratycznego; instytucje demokratycznych systemów politycznych (władza ustawodawcza, władza wykonawcza, władza sędziowska); partie polityczne w systemie państwa demokratycznego.	3	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium ustne zaliczeniowe.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

		N	N
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Współczesna myśl polityczna: konserwatyzm; myśl narodowa; myśl państwowa; liberalizm; myśl socjaldemokratyczna; myśl komunistyczna; polskie tradycje polityczne – liberalizm jako model partycypacji refleksyjnej i romantyzm jako model partycypacji euforycznej.	2	3
3.	Świadomość, aktywność i kultura polityczna: świadomość polityczna; ideologia a świadomość polityczna; wrogie ideologie – bezpieczeństwo ideologiczne; rodzaje aktywności publicznej; kultura polityczna.	2	
4.	Zachowania wyborcze społeczeństwa: systemy wyborcze; głosowanie; kampanie wyborcze; system wyborczy a system partyjny; system wyborczy w Polsce.	2	3
5.	Partie polityczne i system partyjny w Polsce: typologie partii politycznych w Polsce; główne nurty partyjne w Polsce i ich reprezentacji; cechy polskiego systemu partyjnego; status prawny i zasady funkcjonowania partii politycznych w Polsce.	2	
6.	Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej: Konstytucja RP jako fundament działalności państwa; parlament w systemie naczelnych organów RP; prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Rada Ministrów RP; władza sądownicza w Polsce; organy kontroli państwowej i ochrony prawnej; władza lokalna w Polsce.	3	2
7.	Ustrój polityczny wybranych państw regionu Euroatlantyckiego: Stany Zjednoczone Ameryki Północnej; Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii; Republika Francuska; Republika Federalna Niemiec.	3	2
8.	Ustroje polityczne wybranych państw byłego ZSRR: Federacja Rosyjska; Białoruś; Kazachstan; Ukraina; kraje bałtyckie (Litwa, Łotwa i Estonia); Gruzja.	4	3
9.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i omówienie realizacji ćwiczeń.	1	1
razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu współczesnych systemów politycznych i ich funkcjonowania w strukturach państwa	
	W_02	zna uwarunkowania polityczne związane z funkcjonowaniem państwa i problemy związane z rozwojem współczesnej cywilizacji mające wpływ na kształt współczesnych systemów politycznych	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu współczesnych systemów politycznych	
	U_02	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizowania zdarzeń, zjawisk i procesów w sferze współczesnych systemów politycznych i ich funkcjonowania w strukturach państwa	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu współczesnych systemów politycznych	
	K_02	jest gotów do uznawania potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu współczesnych systemów politycznych	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną		

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zaliczenie ustne oraz obecność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium ustne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1+O2+O3}{3}$</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną, 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny, 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość.</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium zaliczeniowe ustne	W_01, U_01, U_02, K_01, K_02	80
	2.	Obecność	W_01, U_01, U_02, K_01	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\nc\c\ teoretycznych\ (Ot) = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych			
kryteria oceny:	<p>1) Forma oceny końcowej: Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły 			

	<p>się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>2) Obecność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1,	Prezentacja multimedialna	W_01, U_01, U_02, K_01, K_02	80	
	2.	Aktywność na zajęciach	W_01, U_01, U_02, K_01	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,8x01 + 0,2x02$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	12) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, U_01, U_02, K_01, K_02	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	W_01, U_01, U_02, K_01, K_02	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W06, K1_W07, K1_W08				
W_02	K1_W11, K1_W12				
U_01	K1_U03, K1_U05, K1_U07, K1_U08, K1_U11				
U_02	K1_U03, K1_U05, K1_U07, K1_U08, K1_U11				
K_01	K1_K01, K1_K02, K1_K04				
K_02	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Antoszewski, R. Herbut, <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i>, Warszawa 2007, • Gulczyński M., <i>Współczesne systemy polityczne</i>, Zielona Góra 2000, • Sokół W., Żmigrodzki M., <i>Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej</i>, Lublin 2005 					

- Sokół W., Żmigrodzki M. (red.), *Współczesne partie i systemy polityczne. Zagadnienia teorii i praktyki politycznej*, Lublin 2005.
- Żmigrodzki M., Dziemidok-Olszewska B. (red.), *Współczesne systemy polityczne*, Warszawa 2007.

B. Literatura uzupełniająca:

- Baszkiewicz J., *Powszechna historia ustrojów państwowych*, Gdańsk 2002.
- Sobczak J., *Podstawy wiedzy o państwie i prawie*, Poznań 2002.
- Wojtaszczyk K. A., Jakubowski W. (red.), *Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych*, Warszawa 2003.
- Żyro T., *Wstęp do politologii*, Warszawa 2012.

C. Materiały źródłowe:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*. Tekst uchwalony przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 02 kwietnia 1997 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1997
- inne akty prawne w zależności od potrzeb

D. Przydatne strony internetowe:

- http://www.unic.un.org.pl/prawa_czlowieka/

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

P.8. Podstawy prawne i organizacja systemu administracji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa		ECTS			
P.8.	Podstawy prawne i organizacja systemu administracji	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Inne – nauki o administracji i polityce						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	7	9		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	8	11		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia warsztatowe	18	13	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie prezentacji multimedialnej	-	-	3	3		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	2	7		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 				
wykład problemowy i konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, informacja, dyskusja		ćwiczenia audytoryjne: wykład wprowadzający; analiza przypadków, prezentacja problemów, dyskusja, burza mózgów				
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 				
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, percepcja treści wykładów, samodzielna praca		percepcja treści zajęć, studiowanie literatury, przygotowanie do prezentacji zaliczeniowej				
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> nie dotyczy 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe terminy z zakresu prawa oraz zagadnienia merytoryczne związane z funkcjonowaniem państwa i administracji na poziomie szkoły średniej 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu nauk o administracji oraz zagadnieniami merytorycznymi opisującymi funkcjonowanie systemów administracji publicznej w Polsce zapoznać studentów z najważniejszymi rozwiązaniami ustrojowymi i zasadami funkcjonowania administracji rządowej i samorządowej w Polsce 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z teorią i praktyką funkcjonowania systemu administracji w Polsce nauczyć studentów wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń, procesów i zjawisk mogących mieć miejsce w sferze współczesnych systemów administracyjnych i ich funkcjonowania w strukturze państwa nauczyć ich korzystania ze źródeł prawa w zakresie analizy procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem systemu administracji w Polsce nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów kompetencje w zakresie znajomości zagadnień odnośnie współczesnych systemów administracji publicznej i ich roli i funkcjach w strukturach państwa kształtować u studentów kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania współczesnych systemów administracji publicznej kształtować u studentów potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu współczesnych systemów administracji publicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Pojęcie i zasady działania administracji publicznej: pojęcie administracji; rodzaje administracji cechy administracji; przesłanki sprawnego funkcjonowania administracji; zasady organizacji i działania administracji; nauki o administracji.	3	1
3.	Prawne podstawy funkcjonowania administracji publicznej w Polsce: konstytucyjne ramy funkcjonowania systemu administracji w Polsce; przepisy regulujące funkcjonowanie jednostek administracji rządowej szczebla centralnego i wojewódzkiego; przepisy prawne regulujące funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego; sądownictwo administracyjne w Polsce..	3	1
4.	Podział terytorialny państwa – aspekty teoretyczne: terytorium państwa – pojęcie i zasadnicze elementy; pojęcie i rodzaje podziału terytorialnego; czynniki warunkujące podział terytorialny; kształtowanie podziału terytorialnego; zasadniczy i pomocniczy podział terytorialny; podziały terytorialne specjalne; przykłady podziałów administracyjnych państw europejskich.	2	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium ustne zaliczeniowe.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Prawne formy działania administracji w Polsce: prawo administracyjne w Polsce; formy działania administracji – pojęcie i klasyfikacja; akty normatywne w działalności administracji; akty administracyjne; porozumienia administracyjne; umowy w działalności jednostek administracji.	2	2
3.	Struktura systemu administracji w Polsce: dualny model funkcjonowania systemu administracji publicznej w Polsce; zasadnicze funkcje i zadania systemu administracji publicznej w Polsce; struktura systemu administracji publicznej w Polsce; podziały administracyjny w Polsce – aspekty historyczne i stan aktualny.	3	2
4.	Administracja rządowa szczebla centralnego w Polsce: pozycja ustrojowa; zadania, kompetencje i organizacja funkcjonowania Rady Ministrów; administracja ministerialna; administracja urzędów centralnych.	3	2
5.	Administracja rządowa szczebla wojewódzkiego w Polsce: podmioty wykonujące zadania administracji rządowej w województwie; pozycja ustrojowa wojewody; zakres działania wojewody; aparat pomocniczy wojewody; rządowa administracja zespolona i niezespolona w województwie.	3	2
6.	Administracja samorządowa w Polsce: organizacja i funkcjonowanie administracji samorządowej szczebla gminy; organizacja i funkcjonowanie administracji samorządowej szczebla powiatu; organizacja i funkcjonowanie administracji samorządowej szczebla wojewódzkiego..	3	2
7.	Służba cywilna w Polsce: podstawy prawne służby cywilnej; pojęcie służby cywilnej; korpus służby cywilnej; organizacja służby cywilnej; praca w służbie cywilnej; obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność członka korpusu służby cywilnej; przygotowanie zawodowe i szkolenie członków służby cywilnej.	2	2
8.	Pracownicy samorządowi: podstawy prawne statusu pracowników samorządowych; pracownik samorządowy i pracodawca; nawiązanie stosunku pracy i zmiana tego stosunku; obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność pracownika samorządowego.	2	1
9.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i omówienie realizacji ćwiczeń.	1	1
razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się (student):			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia merytoryczne z zakresu funkcjonowania współczesnych systemów administracji publicznej	
	W_02	zna uwarunkowania formalno-prawne związane z funkcjonowaniem administracji publicznej i problemy związane z rozwojem współczesnej cywilizacji mające wpływ na kształt współczesnych systemów administracyjnych	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu nauk administracyjnych i wiedzę związaną z praktyką funkcjonowania systemów administracji publicznej	

	U_02	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizowania zdarzeń, zjawisk i procesów dotyczących funkcjonowania systemów administracji publicznej		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu funkcjonowania systemu administracji		
	K_02	jest gotów do uznawania potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu funkcjonowania systemu administracji publicznej i aktywnego przygotowania się do roli pracownika administracji bezpieczeństwa		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium ustne, obecność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium ustne: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane w zestawach losowanych przez studentów wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania w zestawie; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość.</p> <p>2) Obecność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu Kryteria oceny: 5,0 – udział w ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – udział od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – udział od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – udział od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – udział od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – udział w poniżej 70% godzin zajęć.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe ustne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	80
	O2	Obecność na zajęciach	W_01, U_01, U_02, K_01	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ęc\ teoretycznych\ (Ot) = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, aktywność na zajęciach warsztatowych			
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne wykonanie zadania na ćwiczenia (prezentacja multimedialna) Forma oceny końcowej: Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem</p>			

	<p>prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej).</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji; 4,0 – student uczestniczył w miarę często w dyskusji; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Samodzielne przygotowanie do zajęć (prezentacja multimedialna)	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	80	
	O2	Aktywność na zajęciach	W_01, U_01, U_02, K_01	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ zaj\ę\c\ praktycznych\ (Op) = 0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	1	100
O _p	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, K_01, K_02	1		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 1}{1 + 1} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W06, K1_W07, K1_W08				
W_02	K1_W11, K1_W12				

U_01	K1_U03, K1_U05, K1_U07, K1_U08, K1_U11
U_02	K1_U03, K1_U05, K1_U07, K1_U08, K1_U11
K_01	K1_K01, K1_K02, K1_K04
K_02	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Hausner J., <i>Administracja publiczna</i>, Warszawa 2005. • Dolnicki B., <i>Samorząd terytorialny</i>, Warszawa 2016. • Stahl M. (red.), <i>Prawo administracyjne. Pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie</i>, Warszawa 2016. • Zieliński E., <i>Administracja rządowa i samorządowa w Polsce</i>, Warszawa 2013. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Lipska-Sondecka A., <i>Transformacja administracji publicznej w Polsce od upadku realnego socjalizmu do członkostwa w Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2015. • Zimmermann J., <i>Prawo administracyjne</i>, Warszawa 2016. 	

3.1.3 Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej

3.1.3.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści kierunkowe – podstawowe dla dyscypliny wiodącej	Teoria bezpieczeństwa	K.1.
	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	K.2.
	Bezpieczeństwo personalne	K.3.
	Bezpieczeństwo państwa	K.4.
	Prawne podstawy bezpieczeństwa	K.5.
	Bezpieczeństwo społeczne	K.6.
	Polityka i strategia bezpieczeństwa	K.7.
	Instytucje bezpieczeństwa narodowego	K.8.
	Bezpieczeństwo międzynarodowe	K.9.
	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	K.10.

3.1.3.2 Szczegółowy opis zajęć

K.1. Teoria bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.1	Teoria bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	I		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Brak 		<ul style="list-style-type: none"> student posiada ogólną wiedzę o funkcjonowaniu państwa na poziomie szkoły średniej 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa, w tym teoriami naukowymi z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu teorii bezpieczeństwa oraz jej miejscem i rolą w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemnymi relacjami zapoznać w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii bezpieczeństwa, z różnymi rodzajami kategorii podmiotów personalnych i strukturalnych, w tym człowiekiem jako jednostką społeczną, grupami, organizacjami i instytucjami społecznymi zapoznać w podstawowym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami procesu zapewnienia bezpieczeństwa różnym rodzajom grup i organizacji społecznych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią bezpieczeństwa, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę z zakresu teorii bezpieczeństwa podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie: ogólne pojmowanie bezpieczeństwa, bezpieczeństwo jako proces społeczny, bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne.		
3.	Bezpieczeństwo jako potrzeba, wartość i prawo człowieka i grup społecznych: bezpieczeństwo jako potrzeba, bezpieczeństwo jako wartość, bezpieczeństwo jako prawo człowieka i grup społecznych.	1	
4.	Psychologiczne aspekty bezpieczeństwa: brak bezpieczeństwa jako negatywny stan emocjonalny, stres i frustracja jako reakcja na sytuacje trudne, stres pola walki.	1	
5.	Szanse, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa: szanse na bezpieczeństwo,	1	1

	wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa, zagrożenia bezpieczeństwa, ryzyko i sytuacje trudne, typologia zagrożeń bezpieczeństwa.		
6.	Podmiotowy wymiar bezpieczeństwa: istota podmiotowego charakteru bezpieczeństwa, struktura podmiotów bezpieczeństwa, koncepcja poziomów analizy bezpieczeństwa.	1	
7.	Przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa: istota przedmiotowego wymiaru bezpieczeństwa, koncepcja sektorowej analizy bezpieczeństwa, współzależność sektorów bezpieczeństwa, podmiotowo-przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa, typologia bezpieczeństwa.	1	
8.	Człowiek i państwo jako podmioty bezpieczeństwa: Istota bezpieczeństwa człowieka, podstawowe założenia koncepcji bezpieczeństwa humanitarnego (<i>human security</i>), podmiotowy wymiar bezpieczeństwa państwa.	1	1
9.	Bezpieczeństwo narodowe: podstawy wiedzy o bezpieczeństwie państwa i narodu, interesy narodowe i ich kategoryzacja, polityka i strategia bezpieczeństwa narodowego, system bezpieczeństwa narodowego.	1	
10.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Subiektywny i obiektywny charakter bezpieczeństwa: dwuaspektowy charakter bezpieczeństwa, subiektywne postrzeganie bezpieczeństwa, obiektywny charakter a subiektywne postrzeganie bezpieczeństwa.	2	1
3.	Czynniki percepcji zagrożeń bezpieczeństwa: percepcja zagrożeń bezpieczeństwa - poczucie bezpieczeństwa, psychologiczne czynniki percepcji zagrożeń, sytuacyjne czynniki postrzegania zagrożeń.	2	1
4.	Człowiek wobec zagrożeń bezpieczeństwa: sposoby radzenia sobie z zagrożeniami bezpieczeństwa, model postępowania wobec zagrożeń bezpieczeństwa, sposoby działalności człowieka na rzecz bezpieczeństwa.	2	1
5.	Tradycyjne i współczesne pojmowanie bezpieczeństwa: tradycyjne rozumienie bezpieczeństwa, czynniki ewolucji tradycyjnego paradygmatu bezpieczeństwa, rys historyczny ewolucji tradycyjnego pojmowania bezpieczeństwa, współczesny paradygmat bezpieczeństwa, konsekwencje szerokiego pojmowania bezpieczeństwa.	2	2
6.	Poziomy analizy bezpieczeństwa: poziom systemu międzynarodowego (globalny), poziom podsystemu (regionalny), poziom jednostki (głównie państwa), poziom subjednostki, poziom jednostki ludzkiej.	2	1
7.	Sektory bezpieczeństwa politycznego, militarnego i ekonomicznego: sektor bezpieczeństwa politycznego, sektor bezpieczeństwa militarnego, sektor bezpieczeństwa ekonomicznego.	2	2
8.	Sektory bezpieczeństwa kulturowo-tożsamościowego, ekologicznego i powszechnego: sektor bezpieczeństwa kulturowo-tożsamościowego, sektor bezpieczeństwa ekologicznego, sektor bezpieczeństwa powszechnego.	2	2
9.	Współczesne nurty i teorie bezpieczeństwa: bezpieczeństwo w nurcie realistycznym, bezpieczeństwo w liberalizmie, bezpieczeństwo w teoriach	2	2

	radykalnych i w teoriach krytycznych.		
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu teorii bezpieczeństwa oraz jej miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii bezpieczeństwa, różnego rodzaju kategorie podmiotów personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje i instytucje społeczne	
	W_03	zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne, teoretyczne uwarunkowania procesu zapewnienia bezpieczeństwa różnego rodzaju grup i organizacji społecznych	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią bezpieczeństwa, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia	
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę z zakresu teorii bezpieczeństwa podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)	
	U_03	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii bezpieczeństwa	
	U_04	potrafi posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu teorii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z teorią bezpieczeństwa, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa	
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem	
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>15) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>16) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>4) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>5) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne</p>			

	<p>niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>6) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie e-learningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_p$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	13) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 14) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty		50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5 \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W02, K1_W03				
W_02	K1_W05				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U02				
U_03	K1_U03				
U_04	K1_U08				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015 Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2016 Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2011 Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017 Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo powszechne</i>, [w:] Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System, red. A. Urbanek, Katedra Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2012 Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo polityczne państwa</i> [w:] Rozważania o przestrzeni bezpieczeństwa, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-prawne, Słupsk 2014 Chojnowski L., <i>Kulturowo-tożsamościowy wymiar bezpieczeństwa</i> [w:] Współczesne bezpieczeństwo. Perspektywa teoretyczno-metodologiczna, red. S. Jaczyński, M. Kubiak, M. Minkina, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce-Warszawa 2011 Chojnowski L., <i>Polityczny sektor bezpieczeństwa</i>, Zeszyty Naukowe WSOWL nr 3/2012 Chojnowski L., <i>Podmiotowo-przedmiotowe ramy analizy bezpieczeństwa a multidyscyplinarność naukowa bezpieczeństwa</i>, [w:] Metodyczne i dydaktyczne aspekty bezpieczeństwa narodowego, W. Kitler, T. Kośmider (red.), Difin, Warszawa 2015 Chojnowski L., <i>Wybrane zagadnienia ewolucji bezpieczeństwa</i>, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie 2009, Tom X, Zeszyt 6, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź 2009 Sulowski S., Brzeziński M.(red.), <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Dom Wydawniczy 					

ELIPSA, Warszawa 2009

- Gryz J., *Bezpieczeństwo państwa. Władza - Polityka - Strategia*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2013
- Gryz J., *Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2010
- Pawłowski J. (red.), *Podstawy bezpieczeństwa współczesnego państwa (podmiotu). Implikacje*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015
- Szpyra R., *Bezpieczeństwo militarne państwa*, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2012
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Aspekty społeczno-ideologiczne*, red. A. Urbanek, Exspol, Włocławek 2015
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2014
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2012
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Rozważania o przestrzeni bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2014
- Urbanek A., *Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015

C. Materiały źródłowe:

- Materiały umieszczone na platformie e-learningowej w przedmiocie Teoria bezpieczeństwa

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa

telefon: 59 840 52 03

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.2. Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.2.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	19	14	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych	-	-	15	20		

• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	15	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych,			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• teoria bezpieczeństwa			• student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa, w tym ogólne pojmowanie i kategoryzację bezpieczeństwa, a także istotę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami analizy i oceny wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa, a także określić miejsce powyższej wiedzy na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa personalnego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w kwestie współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa • nauczyć ich wykorzystywania w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjnych i nowoczesnych metod, technik i narzędzi usprawniających procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zapoznać z technologiami IT wykorzystywanymi do procesu monitorowania zagrożeń • nauczyć ich przygotowania w języku polskim wystąpień ustnych i prac pisemnych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 						
w zakresie kompetencji społecznych:						

<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Pojęcie, istota i typologia zagrożeń bezpieczeństwa: wprowadzenie do zajęć; pojęcie zagrożeń bezpieczeństwa w literaturze przedmiotu; istota i cechy zagrożeń bezpieczeństwa; źródła zagrożeń bezpieczeństwa; wyzwania a zagrożenia; klasyfikowanie zagrożeń w wymiarze podmiotowym, przedmiotowym i przestrzennym; klasyfikacje zagrożeń na potrzeby zarządzania kryzysowego.	2	1
3.	Monitorowanie zagrożeń bezpieczeństwa: pojęcie i istota procesu monitorowania zagrożeń; metody monitorowania zagrożeń; sensory i systemy techniczne monitorowania zagrożeń; wizualizacja zagrożeń - mapy ryzyka i mapy zagrożeń; organizacja systemu monitorowania zagrożeń na potrzeby bezpieczeństwa powszechnego.	2	
4.	Analiza i ocena ryzyka zagrożeń bezpieczeństwa: ryzyko, sytuacje ryzykowne, zagrożenie – wokół podstawowych pojęć; zarządzanie ryzykiem; zasady określania i identyfikacja możliwych ryzyk; metodologia oceny ryzyka zagrożeń na potrzeby systemów bezpieczeństwa narodowego; zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego według oceny Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.	2	2
5.	Człowiek wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa: bezpieczeństwo jako potrzeba i wartość dla człowieka; źródła i kategorie współczesnych zagrożeń personalnych; brak bezpieczeństwa jako negatywny stan emocjonalny i jego następstwa; poczucie bezpieczeństwa - pojęcie i istota; psychologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania poczucia bezpieczeństwa; metody badania poczucia bezpieczeństwa.	2	
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć	1	1

	praktycznych.		
2.	Państwo wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa: międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa i jego uwarunkowania; źródła współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa; kategoryzacja współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa; zagrożenia globalne w świetle raportów ONZ, zagrożenia europejskiego środowiska bezpieczeństwa w świetle Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa; zagrożenia bezpieczeństwa narodowego RP.	2	1
3.	Zagrożenia militarne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń militarnych; wojny i konflikty we współczesnym świecie; asymetryczne zagrożenia militarne; broń konwencjonalna jako źródło współczesnych zagrożeń; broń masowego rażenia jako źródło zagrożeń; skutki zagrożeń militarnych w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym, ryzyko zagrożeń militarnych - dyskusja.	2	2
4.	Zagrożenia polityczne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń politycznych; mechanizmy i sposoby stosowania środków politycznych zagrażających bezpieczeństwu państwa w aspekcie bezpieczeństwa zewnętrznego; wewnętrzne zagrożenia polityczne państwa; państwa upadłe; skutki współczesnych zagrożeń politycznych w wymiarze personalnym i strukturalnym, ryzyko zagrożeń politycznych – dyskusja.	2	2
5.	Zagrożenia ekonomiczne: pojęcie i źródła współczesnych zagrożeń ekonomicznych; typologia zagrożeń ekonomicznych; kryzysy ekonomiczne jako źródło zagrożeń; zagrożenia generowane przez działalność państw; zagrożenia generowane przez podmioty pozapaństwowe; skutki współczesnych zagrożeń ekonomicznych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń ekonomicznych – dyskusja.	2	2
6.	Zagrożenia pochodzenia naturalnego: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa pochodzenia naturalnego; zagrożenia geologiczne; zagrożenia hydrologiczne; zagrożenia atmosferyczne; zagrożenia biologiczne; zagrożenia kosmiczne; skutki współczesnych zagrożeń naturalnych w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym; ryzyko zagrożeń pochodzenia naturalnego – dyskusja.	2	1
7.	Zagrożenia wywołane działalnością człowieka: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa wywołanych działalnością człowieka; pożary; awarie obiektów przemysłowych; katastrofy budowlane; katastrofy transportowe; skutki współczesnych zagrożeń wywołanych działalnością człowieka w wymiarze personalnym, strukturalnym i środowiskowym; ryzyko zagrożeń wywołanych działalnością człowieka – dyskusja.	2	2
8.	Zagrożenia wynikające z zachowań społecznych: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa wynikających z zachowań społecznych; migracje ludności jako źródło zagrożeń; zgromadzenia ludności jako katalizator zagrożeń; przestępczość zorganizowana; patologie społeczne; skutki współczesnych zagrożeń wynikające z zachowań społecznych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń wynikających z zachowań społecznych – dyskusja.	2	1
9.	Zagrożenia kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa: pojęcie, istota i klasyfikowanie zagrożeń kulturowych, współczesna kultura i jej przeobrażenia – wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa; uniformizacja kultury i jej	2	1

	konsekwencje; zagrożenia kulturowe dla narodowej tożsamości; wojna cywilizacji; skutki współczesnych zagrożeń kulturowych w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko zagrożeń kulturowych – dyskusja.		
10.	Zagrożenia cyberprzestrzeni: rozwój cyberprzestrzeni i wynikające z niej zagrożenia – pojęcie i klasyfikacja; oblicza współczesnej cyberwojny; cyberterrorizm; cyberprzestępczość; cyberpatologie społeczne; skutki współczesnych zagrożeń cyberprzestrzeni w wymiarze personalnym i strukturalnym; ryzyko cyberzagrożeń – dyskusja.	2	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	25
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa	
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa	
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu	
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego	
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zna technologie IT wykorzystywane w procesie monitorowania zagrożeń	
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim wystąpienia ustne i pracę pisemną obejmującą problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa	
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń	

		bezpieczeństwa		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 1x01			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru i oceny za przygotowanie prezentacji wraz z wystąpieniem			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Przygotowanie prezentacji z omówieniem</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej prezentacji i omówienia</p>			

	<p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Kolokwium zaliczeniowe z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O ₂	Przygotowanie prezentacji z omówieniem	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,6 x O1 + 0,4 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O _t	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O _t			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za egzamin, zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej			

	skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2	
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W 03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Białokórski R., <i>Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa XXI wieku</i>, Warszawa 2010. • Drzewiecki D., <i>Zagrożenia naturalne w Polsce</i>, Warszawa 2016. • <i>Bezpieczeństwo państwa. Wybrane zagadnienia</i>, Wojtaszczyk, K. A., Materska – Sosnowska A., Warszawa 2009. • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. • Graniczny M., Mizerski W., <i>Katastrofy przyrodnicze</i>, Warszawa 2007. • Kowalkowski S. (red.), <i>Niemilitarne zagrożenia bezpieczeństwa publicznego</i>, Warszawa 2011. • Sobolewski G. (red.), <i>Zagrożenia kryzysowe</i>, Warszawa 2011. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Gawliczek P., Pawłowski J., <i>Zagrożenia asymetryczne</i>, Warszawa 2003. • Madej M., <i>Zagrożenia asymetryczne państw obszaru transatlantyckiego</i>, Warszawa 2007. • Świętochowska U., <i>Patologie cywilizacji współczesnej</i>, Toruń 2001. 					

- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, Słupsk 2013.
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System*, Słupsk 2012.
- Urbanek A., *Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015.
- Zięba R. (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Warszawa 2008.

C. Materiały źródłowe:

- Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 .
- Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Warszawa 2017.
- Millennium Report of the Secretary General: „We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century”, New York 2000.
- Ocena ryzyka na potrzeby zarządzania kryzysowego. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Warszawa 2013.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://rcb.gov.pl/>
- inne strony instytucji rządowych i naukowych w zależności od potrzeb

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.3. Bezpieczeństwo personalne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.3.	Bezpieczeństwo personalne	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	2	2		
• przygotowanie do ćwiczeń/przygotowanie case study	-	-	3	8		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: studenci mogą korzystać z platformy e-learningowej w celu powtórzenia i utrwalenia treści zajęć, przygotowania do kolokwium zaliczeniowych lub z zajęć, na których byli nieobecni. Praca na platformie e-learningowej jest nieobowiązkowa, a zakres i charakter korzystania z platformy ustala sam student lub wykładowca, jeżeli stwierdzi taką potrzebę.</p>						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			

<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
wykład informacyjny, informacja, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu; samodzielna praca na platformie e-learningowej		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu; samodzielna praca na platformie e-learningowej	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa personalnego zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa personalnego ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji <i>human security</i>, a także określić miejsce bezpieczeństwa personalnego na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa personalnego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym ze szczególnym zwróceniem uwagi na kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem personalnym nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa personalnego nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa personalnego wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa personalnego rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie personalnym: bezpieczeństwo personalne w świetle ogólnej teorii bezpieczeństwa; bezpieczeństwo personalne a strukturalne; bezpieczeństwo jako potrzeba człowieka; bezpieczeństwo jako wartość dla człowieka; bezpieczeństwo jako prawo człowieka; poczucie bezpieczeństwa.	2	0,5
3.	Bezpieczeństwo w świetle koncepcji „human security”: geneza, pojęcie i istota koncepcji; dziedziny bezpieczeństwa w świetle koncepcji „human security”; zagrożenia bezpieczeństwa w świetle koncepcji „human security”; koncepcja „human security w działalności ONZ i instytucji europejskich”.	2	1
4.	Człowiek w ekologicznej przestrzeni bezpieczeństwa: człowiek a środowisko naturalne - aspekty teoretyczne i historyczne; istota bezpieczeństwa ekologicznego w perspektywie personalnej; współczesne globalne problemy ekologiczne i ich konsekwencje dla bezpieczeństwa personalnego; wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa personalnego w przestrzeni ekologicznej.	2	1
5.	Człowiek w społeczno-kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa: jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa personalnego; człowiek w społecznej przestrzeni bezpieczeństwa; wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa personalnego w przestrzeni społecznej; człowiek w kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa; wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa personalnego w przestrzeni kulturowej.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Prawa człowieka jako podstawa bezpieczeństwa personalnego: istota i geneza praw człowieka; podstawowe akty prawne regulujące problematykę praw człowieka; system ochrony praw człowieka; działalność organizacji międzynarodowych w zakresie ochrony praw człowieka; działalność organizacji pozarządowych w sferze ochrony praw człowieka; stan przestrzegania praw człowieka w Polsce – dyskusja.	2	1
3.	Polityczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo polityczne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; polityczne zagrożenia bezpieczeństwa personalnego; użycie przemocy przez organy władzy publicznej w świetle standardów międzynarodowej i krajowej ochrony praw człowieka; rola społeczeństwa obywatelskiego w kształtowaniu bezpieczeństwa człowieka; państwa upadłe a bezpieczeństwo personalne; bezpieczeństwo człowieka w państwie autorytarnym a demokratycznym – dyskusja.	2	1
4.	Spoleczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo społeczne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; społeczne zagrożenia bezpieczeństwa personalnego; polityka społeczna a bezpieczeństwo personalne; stan bezpieczeństwa społecznego w Polsce – dyskusja.	2	1
5.	Ekologiczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo ekologiczne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; współczesne problemy ekologiczne i ich konsekwencja dla bezpieczeństwa personalnego; eksplozja demograficzna i jej konsekwencje; człowiek w środowisku miejsko-przemysłowym – wyzwania i zagrożenia; problemy żywnościowe i zdrowotne; zakres i charakter wpływu problemów demograficznych na bezpieczeństwo narodowe – dyskusja.	2	2
6.	Kulturowe aspekty bezpieczeństwa personalnego: pojęcie i rola kultury w przestrzeni bezpieczeństwa; bezpieczeństwo kulturowe z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; kulturowe zagrożenia bezpieczeństwa personalnego; bezpieczeństwo człowieka jako członka grupy tożsamościowej:	2	2

	cywilizacji, narodu, mniejszości narodowej, grupy etnicznej, mniejszości rasowej i innych mniejszości; religia w perspektywie kulturowej przestrzeni bezpieczeństwa człowieka; wpływ przeobrażeń współczesnej kultury na bezpieczeństwo – dyskusja.		
7.	Ekonomiczne aspekty bezpieczeństwa personalnego: istota bezpieczeństwa ekonomicznego w wymiarze personalnym, człowiek w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego; źródła dochodów ludności i ich zróżnicowanie; nierówności i ubóstwo jako problemy bezpieczeństwa człowieka; bezrobocie z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; bezpieczeństwo socjalne a bezpieczeństwo personalne; wpływ nierówności ekonomicznych w świecie na bezpieczeństwo – dyskusja.	2	2
8.	Zdrowotne aspekty bezpieczeństwa personalnego: zdrowie człowieka – pojęcie i istota; bezpieczeństwo zdrowotne z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; czynniki mające wpływ na zdrowie człowieka; choroby cywilizacyjne; epidemie i pandemie a bezpieczeństwo personalne; system opieki zdrowotnej a bezpieczeństwo personalnej; stan zdrowia Polaków a bezpieczeństwo – dyskusja.	2	1
9.	Militarne aspekty bezpieczeństwa personalnego: bezpieczeństwo człowieka podczas międzynarodowych konfliktów zbrojnych, międzynarodowe prawo konfliktów zbrojnych: pojęcie, geneza i struktura; ochrona rannych, chorych i rozbitków oraz personelu sanitarnego; ochrona jeńców; ochrona ludności cywilnej w świetle międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych; ludobójstwo jako czynnik zagrożenia bezpieczeństwa narodowego – dyskusja.	2	2
10.	Pomoc humanitarna: pojęcie i istota pomocy humanitarnej; człowiek jako podstawy podmiot pomocy humanitarnej; kryzys a katastrofa humanitarna; sposoby niesienia pomocy humanitarnej; instytucje zaangażowane w niesienie pomocy humanitarnej; działalność państwa polskiego w aspekcie niesienia pomocy humanitarnej – dyskusja.	2	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa personalnego	
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa personalnego oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa	
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym, a w szczególności kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych	
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa personalnego	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa personalnego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu	
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa personalnego	
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem personalnym	
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę	

		bezpieczeństwa personalnego		
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa personalnego		
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa personalnego		
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń personalnych		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	70
	O2	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,7 \times O1 + 0,3 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywność na zajęciach			

<p>kryteria oceny:</p>	<p>23) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>24) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>25) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych</p>	<p>U_01, U_03, U_05</p>	<p>40</p>
	<p>O2</p>	<p>Praca pisemna (case study)</p>	<p>U_02, U_04, K_01, K_03</p>	<p>30</p>

	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, K_02, K_03	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. • Chojnowski L., <i>Ekonomiczny wymiar bezpieczeństwa jednostki ludzkiej</i>, [w:] <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Ekologiczny, personalny i społeczno-kulturowy kontekst bezpieczeństwa</i>, red. A. Urbanek, D. Zbroszczyk, Słupsk 2016. • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo człowieka i społeczeństw w procesie dziejowym</i>, Słupsk 2018. • Drabik K., <i>Bezpieczeństwo personalne i strukturalne</i>, Warszawa 2013. • Hołyst B., <i>Bezpieczeństwo. Ogólne problemy badawcze</i>, Warszawa 2014. • Osiatyński W., <i>Prawa człowieka i ich granice</i>, Kraków 2011. • United Nations Development Program, <i>Human Development Report 1994</i>, New York 1994. • Urbanek A., <i>Współczesny człowiek w przestrzeni bezpieczeństwa. W poszukiwaniu teoretyczności bezpieczeństwa personalnego</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Majer P., Urbanek A., <i>Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia</i>, Warszawa 2016. • Świętochowska U., <i>Patologie cywilizacji współczesnej</i>, Toruń 2001. 					

- Urbanek A., *Koncepcja human security a kształtowanie środowiska bezpieczeństwa społeczności lokalnych*, [w:] *Zarządzanie kryzysowe. Wybrane problemy*, A. Peptoński, G. Kędzierska, Z. Siemak (red.), NWSP, Białystok 2013.
- *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, red. A. Urbanek, Słupsk 2013.
- Williams P., *Studia bezpieczeństwa* (red.), Kraków 2012.

C. Materiały źródłowe:

- A Human Security Doctrine for Europe. The Barcelona Report of the Study Group on Europe's Security Capabilities, Barcelona, 15 September 2004.
- Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 .
- Karta Narodów Zjednoczonych.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Millennium Report of the Secretary General: „We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century”, New York 2000.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.

D. Przydatne strony internetowe:

- http://www.unic.un.org.pl/prawa_czlowieka/

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.4. Bezpieczeństwo państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.4.	Bezpieczeństwo państwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3,5	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie e-learningowej	-	-	10	25		
• przygotowanie do ćwiczeń/przygotowanie case study	-	-	20	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
<p>N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne. Uwaga: studenci mogą korzystać z platformy e-learningowej w celu powtórzenia i utrwalenia treści zajęć, przygotowania do kolokwium zaliczeniowych lub z zajęć, na których byli nieobecni. Praca na platformie e-learningowej jest nieobowiązkowa, a zakres i charakter korzystania z platformy ustala sam student lub wykładowca, jeżeli stwierdzi taką potrzebę.</p>						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, prezentacja			

	zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania		
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu; samodzielna praca na platformie e-learningowej	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do kolokwium i zaliczenia przedmiotu; samodzielna praca na platformie e-learningowej		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> • teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa państwa • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa państwa, a także określić miejsce bezpieczeństwa państwa na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa • zapoznać ich z personalnymi i strukturalnymi podmiotami bezpieczeństwa państwa oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w przestrzeń bezpieczeństwa państwa • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem państwa • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa państwa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa państwa • nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa państwa • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa państwa • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa państwa • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa państwa • rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną obywateli i społeczeństwa przed skutkami równego rodzaju zagrożeń wpisujących się w bezpieczeństwo państwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5

2.	Bezpieczeństwo państwa – aspekty teoretyczne: ogólne pojmowanie bezpieczeństwa; pojęcie i istota bezpieczeństwa państwa; typologia bezpieczeństwa państwa; ewolucja i rozwój struktur bezpieczeństwa państwa.	2	0,5
3.	Państwo jako podmiot bezpieczeństwa: państwo i jego atrybuty; funkcje i zadania państwa w dziedzinie bezpieczeństwa; potencjał państwa w dziedzinie bezpieczeństwa; państwa upadłe.	2	1
4.	Społeczne aspekty bezpieczeństwa państwa: człowiek i społeczeństwo w strukturze państwa; naród, państwo narodowe i nacjonalizmy; tożsamość narodowa; społeczeństwo obywatelskie a bezpieczeństwo.	2	1
5.	Aksjologiczne podstawy bezpieczeństwa państwa: bezpieczeństwo państwa jako wartość; bezpieczeństwo państwa jako potrzeba; bezpieczeństwo państwa jako prawo; Interesy narodowe, racja stanu i dobro wspólne a bezpieczeństwo państwa.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Zagrożenia bezpieczeństwa państwa: pojęcie, istota i źródła współczesnych zagrożeń; wyzwania a zagrożenia; typologia zagrożeń bezpieczeństwa; problemy globalne a bezpieczeństwo państwa; ogólna charakterystyka podstawnych kategorii zagrożeń bezpieczeństwa państwa.	2	1
3.	Państwo w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego: pojęcie i istota bezpieczeństwa międzynarodowego; modele bezpieczeństwa międzynarodowego; państwo jako uczestnik stosunków międzynarodowych i podmiot bezpieczeństwa na arenie międzynarodowej; uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego; instytucje bezpieczeństwa międzynarodowego.	2	1
4.	Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa: pojęcie i istota bezpieczeństwa wewnętrznego państwa; bezpieczeństwo konstytucyjne; bezpieczeństwo powszechne; bezpieczeństwo i porządek publiczny; pokój społeczny.	2	1
5.	Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa: pojęcie i istota bezpieczeństwa zewnętrznego; prawne aspekty funkcjonowania państwa na arenie międzynarodowej; dyplomacja w systemie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa; militarne wymiar bezpieczeństwa zewnętrznego; mechanizmy załatwiania sporów na arenie międzynarodowej.	2	2
6.	Polityka i strategia bezpieczeństwa państwa: podstawowe kategorie teorii polityki; pojęcie i istota polityki bezpieczeństwa; cele, uwarunkowania i zadania polityki bezpieczeństwa; metody i środki polityki bezpieczeństwa; strategia bezpieczeństwa państwa.	2	2
7.	System bezpieczeństwa państwa: system bezpieczeństwa państwa – pojęcie i istota; przeznaczenie systemu bezpieczeństwa państwa; struktura systemu bezpieczeństwa państwa; cele i zadania systemu bezpieczeństwa państwa; kierowanie systemem bezpieczeństwa państwa.	2	2
8.	Organizacja ochrony i obrony narodowej: .powszechność ochrony i obrony narodowej; mobilizacja i stopnie gotowości obronnej państwa; system obronny państwa; organizacja przygotowań obronnych państwa.	2	1
9.	Instytucje systemu bezpieczeństwa państwa: organy parlamentarne i administracji publicznej w systemie bezpieczeństwa państwa; siły zbrojne, służby specjalne i formacje policyjne w systemie bezpieczeństwa państwa; instytucje zabezpieczające; straże lokalne i sektorowe..	2	2
10.	Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa państwa: kryzys, sytuacja kryzysowa, zarządzanie kryzysowe – pojęcie i istota; organizacja działań w zakresie	2	1

	zarządzania kryzysowego; planowanie kryzysowe; system zarządzania kryzysowego.		
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	Treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa państwa	
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa państwa oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożenia	
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem państwa	
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa państwa	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu	
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa państwa	
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa państwa	
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa państwa	
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa państwa	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa państwa	
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną obywateli i społeczeństwa przed skutkami równego rodzaju zagrożeń bezpieczeństwa państwa	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz egzamin		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych		

	<p>odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_05, K_02	70
	O2	Praca pisemna	W_01, W_04, U_04, K_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = $0,7 \times O1 + 0,3 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa</i> = $(O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom</p>			

	<p>merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, U_01, U_03, U_05	40	
	O2	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	15) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 16) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny

uczenia się:				w %	
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_02, U_04, U_05, K_02, K_03	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Gryz J. (red.), <i>Zarys teorii bezpieczeństwa państwa</i>, Warszawa 2016. Jakubczak R., Marczak J. (red.), <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie</i>, Warszawa 2011. Paździor M., Szmulik B. (red.), <i>Instytucje bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2012. Urbanek A., <i>Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny</i>, Słupsk 2013. Wiśniewski B., <i>System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne</i>, Szczytno 2013. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Słupsk 2015. Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K., <i>Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne</i>, Poznań 2016. Gryz J., <i>Bezpieczeństwo państwa. Władza-polityka-strategia</i>, Warszawa 2013. Jemioło T., Malak K. (red.), <i>Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2002. Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Warszawa 2011. Kłosowicz R. (red.), <i>Państwa dysfunkcyjne i ich destabilizujący wpływ na stosunki międzynarodowe</i>, Kraków 2013. Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2013. Wojtaszczyk K. A., Materska-Sosnowska A., <i>Bezpieczeństwo państwa</i>, Warszawa 2009. 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 . Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013. Millennium Report of the Secretary General: „We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century”, New York 2000. 					
D. Przydatne strony internetowe:					

- http://www.unic.un.org.pl/prawa_czlowieka/
- <https://www.bbn.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.5. Prawne podstawy bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.5.	Prawne podstawy bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	Tak	Nie	II		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady/konwersatorium	9	4	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium/egzaminu	-	-	5	5		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	19	14	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	-	-	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja,			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej.			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do egzaminu			przygotowanie prezentacji, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Podstawy wiedzy o państwie; Podstawy wiedzy o prawie.		Umiejętność wyszukiwania aktów prawnych i posługiwania się nimi	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu prawa regulującego bezpieczeństwo narodowe zapoznać ich z teoretycznymi podstawami funkcjonowania prawa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa podlegającymi ochronie prawnej zapoznać ich z regułami, normami i zasadami prawnymi związanymi z bezpieczeństwem narodowym zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji mającymi wpływ na regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa narodowego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z prawnymi podstawami bezpieczeństwa narodowego nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę prawną zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa narodowego nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa narodowego nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów prawnych dotyczących bezpieczeństwa narodowego rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad prawnych, etycznych i moralnych w działaniach związanych z bezpieczeństwem narodowym 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	System prawny RP w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego: Istota prawa bezpieczeństwa narodowego; źródło i sposób stanowienia prawa bezpieczeństwa narodowego; aspekty prawne bezpieczeństwa politycznego, militarnego, ekonomicznego; społecznego; ekologicznego; kulturowego, powszechnego i publicznego.	2	1
3.	Konstytucyjne podstawy bezpieczeństwa: funkcje i zadania państwa w zakresie bezpieczeństwa; konstytucyjne zadania sił zbrojnych (zasada neutralności i kontrola nad siłami zbrojnymi); bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny jako przesłanki ograniczeń praw i wolności człowieka; bezpieczeństwo ekologiczne w świetle konstytucji; obywatelski obowiązek obrony ojczyzny; zadania i kompetencje naczelnych organów władzy państwowej w zakresie bezpieczeństwa w świetle konstytucji.	3	
4.	Aspekty prawne funkcjonowania systemów operacyjnych bezpieczeństwa RP: prawne regulacje systemu obronnego RP w czasie pokoju, kryzysu i wojny; środki	2	1

	normatywne w dziedzinie obronności; inne systemy operacyjne bezpieczeństwa; aspekty prawne funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.		
5.	Stany nadzwyczajne: rozwój i istota stanu nadzwyczajnego; zasady ogólne stanów nadzwyczajnych w Polsce; stan wojenny i jego regulacje prawne; stan wyjątkowy i jego regulacje prawne; stan klęski żywiołowej i jego regulacje prawne; obywatel w systemie reżimów specjalnych.	1	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Prawne aspekty bezpieczeństwa politycznego RP: prawnomiędzynarodowe regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa politycznego; prawo określające ustrój RP, jego ochronę i możliwości jego zmiany; prawo regulujące funkcjonowanie partii politycznych w Polsce; prawo regulujące status jednostki w społeczeństwie oraz jego prawa i wolności; prawo ochrony cudzoziemców.	2	2
3.	Prawne aspekty bezpieczeństwa militarnego RP: prawnomiędzynarodowe regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa militarnego; prawo przeciwwojenne w Polsce; prawo obronne w Polsce; odpowiedzialność karna za przestępstwa wobec bezpieczeństwa militarnego.	2	2
4.	Prawne aspekty bezpieczeństwa ekonomicznego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego; konstytucyjne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego; prawo administracyjne; prawo finansowe; prawo energetyczne; odpowiedzialność karna za przestępstwa wobec bezpieczeństwa ekonomicznego.	2	2
5.	Prawne aspekty bezpieczeństwa społecznego RP: prawa człowieka jako podstawa bezpieczeństwa społecznego; przeciwdziałanie dyskryminacji; ochrona rodziny i praw dziecka; prawo krajowe bezpieczeństwa społecznego w sferze socjalnej.	2	1
6.	Aspekty prawne bezpieczeństwa ekologicznego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego; podstawy prawne bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce; regulacje sektorowe w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego; odpowiedzialność za ochronę środowiska.	2	1
7.	Aspekty prawne bezpieczeństwa kulturowego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa kulturowego; ochrona języka polskiego, tożsamości narodowej, dziedzictwa historycznego i symboli narodowych w świetle prawa krajowego; wolność kultu religijnego; ochrona dorobku naukowego i literatury; ochrona zabytków, pomników historii i opieka nad zabytkami; ochrona przed wrogimi ideologiami.	2	1
8.	Aspekty prawne bezpieczeństwa powszechnego RP: prawo międzynarodowe w zakresie bezpieczeństwa powszechnego; prawo krajowe w zakresie bezpieczeństwa powszechnego; prawo regulujące bezpośrednio przedsięwzięcia w zakresie bezpieczeństwa powszechnego.	2	1
9.	Prawnomiędzynarodowe aspekty bezpieczeństwa publicznego: obywatelstwo Unii Europejskiej; przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w prawie międzynarodowym; funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości; ochrona danych osobowych i informacji niejawnych.	2	1
10.	Polskie prawo krajowe w zakresie bezpieczeństwa publicznego: pojęcie, istota i zakres regulacji w zakresie bezpieczeństwa publicznego w Polsce; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w ruchu drogowym; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarach kolejowych; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach publicznych.	2	2

11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego	
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa podlegające ochronie prawnej w zakresie bezpieczeństwa	
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem narodowym	
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na kreowanie przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa narodowego	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z prawnymi podstawami bezpieczeństwa narodowego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu	
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy prawnej zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa narodowego	
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę bezpieczeństwa narodowego	
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego	
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę prawnych podstaw bezpieczeństwa narodowego	
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów prawnych związanych z bezpieczeństwem narodowym	
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych, moralnych i prawnych w działaniach związanych z bezpieczeństwem narodowym	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) oraz aktywności na zajęciach.		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę		

	<p>oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Test wiedzy w ramach kolokwium – podstawowe akty prawa w zakresie bezpieczeństwa	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04	80
	02	Aktywność na wykładzie problemowym	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych za pracę zaliczeniową, analizę problemu i aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium praktyczne:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O_1, O_2, O_3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O_1 + O_2 + O_3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną • 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (analiza i opis problemu teoretycznego i praktycznego wykonanego na podstawie analizy aktów prawnych i literatury):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny:</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy <p>2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej</p> <p>3) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu <p>2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>																
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="456 1294 568 1373">lp.</th> <th data-bbox="568 1294 858 1373">sposób weryfikacji</th> <th data-bbox="858 1294 1219 1373">odniesienie do efektów</th> <th data-bbox="1219 1294 1463 1373">waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="456 1373 568 1480">01</td> <td data-bbox="568 1373 858 1480">Kolokwium praktyczne</td> <td data-bbox="858 1373 1219 1480">U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4</td> <td data-bbox="1219 1373 1463 1480">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="456 1480 568 1588">02</td> <td data-bbox="568 1480 858 1588">Wykonanie pracy zaliczeniowej</td> <td data-bbox="858 1480 1219 1588">U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4</td> <td data-bbox="1219 1480 1463 1588">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="456 1588 568 1688">03</td> <td data-bbox="568 1588 858 1688">Aktywność na zajęciach</td> <td data-bbox="858 1588 1219 1688">U_01, U_02, U_03, U_04, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05</td> <td data-bbox="1219 1588 1463 1688">20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	01	Kolokwium praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4	50	02	Wykonanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4	30	03	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %														
01	Kolokwium praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4	50														
02	Wykonanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4	30														
03	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	20														
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych(O_p)= $0,5 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,2 \times O_3$</p>																
<p>sposób zaliczenia i forma egzaminu</p>																	
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>Ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p>																
<p>kryteria oceny:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 																

	2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	L.p.	Sposób weryfikacji	Odniesienie do efektów	Waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne.				
kryteria oceny:	17) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 18) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	pkt ECTS	Waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07 K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	2	
	<i>Oe</i>	Egzamin	wszystkie efekty	nie dotyczy	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5xE + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Kitler W., Czuryk M., Karpiuk M., <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP. Część ogólna</i>, Warszawa 2013. Kitler W., Czuryk M., Karpiuk M., <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP. Część szczegółowa</i>, Warszawa 2013. Szydzisz M., Woroniecka A., <i>Prawne podstawy bezpieczeństwa i administracja publiczna</i>, Warszawa 2013. Eckhardt K., <i>Stan nadzwyczajny jako instytucja polskiego prawa konstytucyjnego</i>, Przemysł 2012. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> literatura szczegółowa wskazana przez wykładowcę adekwatnie do wymagań związanych z przygotowaniem się 					

C. Materiały źródłowe:

- Karta Narodów Zjednoczonych, Dz.U. 1947, nr 23, poz. 90.
- Traktat Północnoatlantycki (Traktat Waszyngtoński) z 1949 r.
- Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym
- Ustawa z 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej
- Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Ustawa z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu
- Ustawa z 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego
- Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym.
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej
- inne akty prawne w zależności od potrzeb

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl>
- <https://rcb.gov.pl/>
- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.6. Bezpieczeństwo społeczne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
K.6.	Bezpieczeństwo społeczne	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 75%						
Nauki o polityce i administracji 25%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady z bezpośrednim udziałem nauczycieli	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium/praca na platformie	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia z bezpośrednim udziałem nauczycieli	18	13	-	-		
• ćwiczenia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium/przygotowanie case study/praca na platformie	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
Użyte skróty: N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, informacja, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, prezentacja zagadnień i problemów merytorycznych oraz dyskusja na temat sposobów ich rozwiązywania				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie				

studiowanie literatury,	literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych,		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych	student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa społecznego • zapoznać ich z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa społecznego ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji <i>human security</i>, a także określić miejsce bezpieczeństwa społecznego na mapie współczesnych teorii i paradygmatów bezpieczeństwa • zapoznać ich z jednostkowymi i zbiorowymi podmiotami bezpieczeństwa społecznego oraz stojącymi przed nimi wyzwaniami i zagrożeniami wpisującymi się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa • zapoznać ich z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym ze szczególnym zwróceniem uwagi na kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych • zapoznać ich z dylematami współczesnej cywilizacji związanymi z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa społecznego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa społecznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu • nauczyć ich krytycznego korzystania z literatury i innych materiałów źródłowych pozwalających na analizę zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa społecznego • nauczyć się posługiwania podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem społecznym • nauczyć ich przygotowania w języku polskim prac pisemnych obejmujących problematykę bezpieczeństwa społecznego • nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa społecznego • wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa społecznego • rozwijać u studentów wrażliwość społeczną i przygotować ich do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Pojęcie i istota bezpieczeństwa społecznego: definiowanie bezpieczeństwa społecznego; aksjologiczny wymiar bezpieczeństwa społecznego; ontologiczny wymiar bezpieczeństwa społecznego w ujęciu systemowym; bezpieczeństwo społeczne z perspektywy koncepcji <i>human security</i> ; bezpieczeństwo społeczne jako element systemu bezpieczeństwa narodowego – ujęcie sektorowe; społeczny potencjał bezpieczeństwa narodowego.	2	1
3.	Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego: typologia zagrożeń	2	

	bezpieczeństwa społecznego; patologie społeczne; przestępczość pospolita; nierówności społeczne i ubóstwo; migracje; zagrożenia demograficzne; zagrożenia związane z rynkiem pracy.		
4.	Państwo a bezpieczeństwo społeczne: rola państwa w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego; polityka państwa w zakresie bezpieczeństwa społecznego; środki normatywne w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego; system bezpieczeństwa społecznego; odpowiedzialność organów państwa w systemie bezpieczeństwa społecznego.	2	1
5.	Polityka społeczna jako narzędzie realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa społecznego: pojęcie, zasady, cele i uwarunkowania polityki społecznej; modele polityki społecznej; narzędzia polityki społecznej; instytucjonalny wymiar polityki społecznej.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Międzynarodowy wymiar bezpieczeństwa społecznego: działalność ONZ na rzecz bezpieczeństwa społecznego; Międzynarodowa organizacja Pracy i jej rola w bezpieczeństwie społecznym; Rada Europy a kwestie bezpieczeństwa społecznego; Unia Europejska a kwestie bezpieczeństwa społecznego.	3	3
3.	Instytucje bezpieczeństwa społecznego w Polsce: rola organów ustawodawczych w systemie bezpieczeństwa społecznego; organy i urzędy administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa społecznego; organy sądowe, kontroli państwowej i ochrony praw człowieka w systemie bezpieczeństwa społecznego.	3	2
4.	Pozarządowe formy wsparcia systemu bezpieczeństwa społecznego: wpływ obywateli na poziom bezpieczeństwa społecznego; rola organizacji pozarządowych w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego; rola Kościoła Katolickiego w tworzeniu bezpieczeństwa społecznego w Polsce.	3	2
5.	Zabezpieczenie społeczne jako ważny element systemu bezpieczeństwa społecznego: teoretyczne aspekty zabezpieczenia społecznego; administracja i organizacja zabezpieczenia społecznego; techniki zabezpieczenia społecznego; finansowanie zabezpieczeń społecznych.	3	2
6.	Programy i inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa społecznego: profilaktyka społeczna; rola administracji publicznej w utrzymaniu bezpieczeństwa społecznego; bezpieczeństwo społeczne a rozwój lokalny; pomoc społeczna.	3	2
7.	Pomiar bezpieczeństwa społecznego: wybrane mierniki rozwoju społecznego; pomiar ubóstwa i jego konsekwencji; pomiar bezrobocia; pomiar wskaźników demograficznych; migracje i ich pomiar.	3	2
8.	Zajęcia podsumowujące: praca zaliczeniowa.	1	1
razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: N – zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli; EL – zajęcia e-learningowe; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę bezpieczeństwa społecznego
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa społecznego oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z bezpieczeństwem człowieka w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym, a w szczególności kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa społecznego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa społecznego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę bezpieczeństwa społecznego
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem społecznym
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę bezpieczeństwa społecznego
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę bezpieczeństwa społecznego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących bezpieczeństwa społecznego
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego rodzaju zagrożeń społecznych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na</p>	

	<p>wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	60
	2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study)			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w</p>			

	istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1,	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	60	
	2.	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01, K_03	40	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6x01 + 0,4x02$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				
W_04	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U07				
U_04	K1_U09				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K06, K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Firlit-Fesnak G., Szylo-Skoczny M. (red.), <i>Polityka społeczna: podręcznik akademicki</i>, Warszawa 2009. Gierszewski J., <i>Bezpieczeństwo społeczne jako dziedzina bezpieczeństwa narodowego</i>, „Historia i Polityka” nr 23 (30) 2018. 					

- Gierszewski J., *Organizacja systemu bezpieczeństwa społecznego*, Warszawa 2013.
- Gierszewski J., *Bezpieczeństwo społeczne. Studium z zakresu teorii bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2012.
- Gierszewski J., Pieczywok A., *Społeczny wymiar bezpieczeństwa człowieka*, Difin Warszawa 2019.
- Skrabacz A., *Bezpieczeństwo społeczne. Podstawy teoretyczne i praktyczne*, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Leszczyński M., *Bezpieczeństwo społeczne Polaków wobec wyzwań XXI wieku*, Warszawa 2011.
- Majer P., Urbanek A., *Bezpieczeństwo społeczne. Ewolucja, instytucje, zagrożenia*, Editions Spotkania 2016.
- Skrabacz A., Sulowski S., *Bezpieczeństwo społeczne. Pojęcia, uwarunkowania, wyzwania*, Warszawa 2012.

C. Materiały źródłowe:

- akty prawne regulujące kwestie bezpieczeństwa społecznego wskazane przez wykładowcę

D. Przydatne strony internetowe:

- strony instytucji rządowych i pozarządowych zajmujących się bezpieczeństwem społecznym

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.7. Polityka i strategia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.7.	Polityka i strategia bezpieczeństwa	E	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie - 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	10		
• Przygotowanie do egzaminu	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• zajęcia podsumowujące/kolokwium	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	5	10		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa Bezpieczeństwo państwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa i teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa państwa 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi polityki i strategii bezpieczeństwa zapoznać ich z teoretycznymi podstawami budowania strategii i realizacji polityki bezpieczeństwa w aspekcie zewnętrznym i wewnętrznym zapoznać ich z zadaniami podmiotów odpowiedzialnych za wytyczanie celów strategicznych i realizację polityki bezpieczeństwa zapoznać ich z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etyczne i moralnymi uwarunkowaniami polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym w aspekcie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką i strategią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, a także z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy prognozować i modelować i przewidywać skutki różnego rodzaju zdarzeń i okoliczności mających wpływ na kreowanie strategii i realizację polityki bezpieczeństwa nauczyć ich posługiwania się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o polityce i strategii bezpieczeństwa zarówno w mowie jak i na piśmie nauczyć ich samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę polityki i strategii bezpieczeństwa wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących polityki i strategii bezpieczeństwa wskazać im sposoby rozwoju własnego potencjału i kompetencji niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem w przyszłej pracy zawodowej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Źródła wiedzy i istota strategii bezpieczeństwa: pojęcie myśli strategicznej, źródła wiedzy strategicznej: starożytna myśl strategiczna – Chiny, Grecja, Rzym, średniowieczna myśl strategiczna, nowożytna myśl strategiczna i współczesna myśl strategiczna; strategia bezpieczeństwa – pojęcie, istota i cechy strategii bezpieczeństwa; strategia bezpieczeństwa a interesy narodowe.	2	1
3.	Polityka bezpieczeństwa państwa: podstawowe kategorie pojęciowe teorii polityki; pojęcie i istota polityki bezpieczeństwa; zewnętrzny i wewnętrzny wymiar polityki bezpieczeństwa; cele, uwarunkowania, wyzwania i zadania polityki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej; środki i metody polityki bezpieczeństwa; instytucjonalny wymiar polityki bezpieczeństwa; polityka a strategia bezpieczeństwa.	2	1
4.	Polityki bezpieczeństwa współczesnych państw: współczesne modele bezpieczeństwa (równowagi sił, bezpieczeństwa zbiorowego, bezpieczeństwa kooperatywnego, sojuszy polityczno-wojskowych, bezpieczeństwa wspólnego); polityki unilateralne (hegemonizm; interwencjonizm, izolacjonizm); polityki multilateralne (polityka równoważenia sił, polityka odstraszania, polityka budowania sojuszy, polityka neutralności i neutralizmu).	2	
5.	Dyplomacja jako środek realizacji celów polityki i strategii bezpieczeństwa:	2	1

	pojęcie, cele i zadania służby dyplomatycznej; przedstawicielstwa dyplomatyczne; rola i miejsce dyplomacji w zapobieganiu konfliktom; organizacja służby dyplomatycznej w Polsce; zadania ministerstwa właściwego do spraw zagranicznych w zakresie bezpieczeństwa.		
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Główni przedstawiciele światowej myśli strategicznej: Tukidydes, Sun Tzu; Carl von Clausewitz; Henry Jomini; Liddell Hart; André Beufre, Bernard Brodie.	3	2
3.	Tradycje myśli strategicznej w Polsce: pojęcie „państwa strategicznego”, myśl strategiczna w pierwszej i drugiej Rzeczpospolitej, koncepcje bezpieczeństwa Polski w latach 1945 – 1990; polska strategia bezpieczeństwa po zakończeniu „zimnej wojny”.	2	2
4.	Polskie koncepcje strategicznej po wejściu do NATO i integracją z UE: strategia bezpieczeństwa RP 2001; strategia obronności 2001, strategię bezpieczeństwa narodowego z 2003 i 2007, strategia obronności RP 2009; podstawowe założenia strategii bezpieczeństwa z 2014 roku.	3	2
5.	Główne kierunki w polityce i strategiach bezpieczeństwa mocarstw globalnych: koncepcja bezpieczeństwa USA; koncepcja bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej; koncepcja bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii; koncepcja bezpieczeństwa Francji i Niemiec; koncepcja bezpieczeństwa Chińskiej Republiki Ludowej; koncepcja bezpieczeństwa Indii.	2	2
6.	Koncepcje bezpieczeństwa Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej: ewolucja polityki i strategii bezpieczeństwa NATO; koncepcja strategiczna obrony i bezpieczeństwa członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego; koncepcja bezpieczeństwa Unii Europejskiej; strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej.	2	1
7.	Geneza i ewolucja strategii nuklearnych: problemy teorii odstraszenia nuklearnego, ewolucja odstraszenia do końca „zimnej wojny”, nuklearne odstraszenie po „zimnej wojnie”; strategia nuklearna NATO; strategia nuklearna Federacji Rosyjskiej..	3	2
8.	Nowa rola międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa: pojęcie i rodzaje międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa; nowe przesłanki działań organizacji międzynarodowych w zakresie bezpieczeństwa; rola i zadania międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa; kierunki ewolucji międzynarodowych organizacji ds. bezpieczeństwa.	2	1
9.	Problematyka zbrojeń i rozbrojenia: dialog strategiczny Rosja-USA; broń masowego rażenia i problematyk jej nierozprzestrzeniania; ograniczenia w dziedzinie broni konwencjonalnej; ilościowy i jakościowy wyścig zbrojeń.	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy strategii	

		bezpieczeństwa i realizacji polityki bezpieczeństwa przez państwo w aspekcie zewnętrznym i wewnętrznym, w tym podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w tym zakresie
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką i strategią bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, a także z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy
	U_02	posługiwać się dokumentami strategicznymi oraz prognozować, modelować i przewidywać skutki różnego rodzaju zdarzeń i okoliczności mających wpływ na kreowanie strategii i realizację polityki bezpieczeństwa
	U_03	posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o polityce i strategii bezpieczeństwa zarówno w mowie jak i na piśmie
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej".
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę polityki i strategii bezpieczeństwa
	K_02	jest gotowy do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących polityki i strategii bezpieczeństwa i jej znaczenia w przyszłej pracy zawodowej
	K_03	jest gotowy do rozwoju własnego potencjału i kompetencji niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem w przyszłej pracy zawodowej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student</p>	

	wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_03, W_07 K03, K07	80
	02	Praca pisemna	W_01, W_03, W_07 K03, K07	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (casestudy).			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny:5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (casestudy): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny:5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań	W_01, W_03, W_07 K_03, K_007	80

		otwartych.			
	02	Praca pisemna (casestudy)	W_01, W_03, W_07 K_03, K_07		20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru. Ocena z przedmiotowego egzaminu jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_03, W_07 K_03, K_07	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W03, W07 K03, K07	1	
	Oe	Egzamin	W01, W03, W07 K03, K06	Nie dotyczy	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1} \right)$				
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:					
Matryca efektów uczenia się dla zajęć: Polityka i strategia bezpieczeństwa					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06, K1_W07, K1_W12				
U_01	K_U01, K1_U03				
U_02	K1_U03, K1_U06, K1_U07				
U_03	K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02, K1_K03				
K_03	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Gryz J., <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski</i>, Warszawa 2013. Jemiolo T., Malak K. (red.), <i>Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2002. Kuźniar R., <i>Polityka i siła: studia strategiczne – wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2005. Zarobny S., <i>Blaski i cienie polskiej i światowej myśli strategicznej – wybrane zagadnienia</i>, Słupsk 2018. Zięba R. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie</i>, Warszawa 2008. Koziej S., <i>Między piekłem, a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku</i>, Toruń 2006. 					
B. Literatura uzupełniająca:					

- Baylis J., Wirtz J., Gray C., Cohen E., *Strategia we współczesnym świecie. Wprowadzenie do studiów strategicznych*, Kraków 2009.
- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo. Zarys teorii*, Słupsk 2015.
- Jarmoszko S., *Ścieżki konceptualizacji strategii bezpieczeństwa*, Siedlce 2015.
- Jarmoszko S., *Technologia myślenia strategicznego*, Siedlce 2016.
- Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system*, Warszawa 2011.
- Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system*, Słupsk 2012.
- Wyszczelski L., *Teorie wojenne i ich twórcy na przestrzeni dziejów*, Warszawa 2009.
- Żurawski vel Grajewski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Warszawa 2012.

C. Materiały źródłowe:

- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013.
- doktryny obronne i strategie bezpieczeństwa
- wybrane akty prawne regulujące funkcjonowanie instytucji odpowiedzialnych za politykę bezpieczeństwa

D. Przydatne strony internetowe:

- www.bbn.gov.pl
- www.koziej.pl
- www.polsm.strony.ug.edu.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.8. System bezpieczeństwa narodowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.8.	System bezpieczeństwa narodowego	E	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
Kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• Studiowanie literatury	-	-	5	5		
• Przygotowanie pracy pisemnej			5	5		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu		-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• Ćwiczenia audytoryjne	19	14	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Przygotowanie pracy pisemnej	-	-	3	5		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	2	5		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa Bezpieczeństwo państwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z ogólną teorią bezpieczeństwa oraz teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi dotyczącymi systemu bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji zapoznać ich z teoretycznymi podstawami, rolą oraz kompetencjami instytucji i organów państwa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej zapoznać ich z uwarunkowaniami, organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych ważnych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego zapoznać ich z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi i moralnymi uwarunkowaniami polityki bezpieczeństwa państwa w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym w aspekcie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z systemem bezpieczeństwa narodowego, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia nauczyć ich wykorzystania wiedzy z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa do analizy zjawisk i rozwiązywania typowych problemów związanych z bezpieczeństwem nauczyć ich posługiwania się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu wiedzy o systemie bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, a także do sporządzania prac pisemnych nauczyć ich samodzielnego planowania i organizowania pracy samokształceniowej z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uczyć studentów sposobu krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego wskazać studentom jakie jest znaczenie wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących organów państwowych i instytucji bezpieczeństwa funkcjonujących w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Bezpieczeństwo narodowe – aspekty definicyjne i istota: bezpieczeństwo narodowe – aspekty terminologiczne i istota; podstawowe komponenty bezpieczeństwa narodowego – bezpieczeństwo personalne i bezpieczeństwo państwa; bezpieczeństwo zewnętrzne a bezpieczeństwo wewnętrzne w kontekście bezpieczeństwa narodowego; aksjologiczne aspekty bezpieczeństwa narodowego; podstawowe dziedziny bezpieczeństwa narodowego.	2	1
3	System bezpieczeństwa narodowego : pojęcie i istota systemu bezpieczeństwa narodowego; struktura systemu bezpieczeństwa narodowego; normatywne i koncepcyjne podstawy systemu bezpieczeństwa narodowego; kierowanie bezpieczeństwem narodowym.	2	
4.	Obronny system wojskowy Polski: pojęcie i struktura systemu obronnego RP; rola wojska w państwie; elementy współczesnej strategii wojskowej i ich inspiracje dla strategii narodowej Polski; Siły Zbrojne RP w strukturze obronnej państwa.	2	1
5	Uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej: historyczna ewolucja bezpieczeństwa Polski; uwarunkowania bezpieczeństwa	2	1

	narodowego RP; interesy narodowe i cele strategiczne w dziedzinie bezpieczeństwa; potencjał bezpieczeństwa narodowego Polski; międzynarodowe implikacje bezpieczeństwa narodowego RP (działalność Polski w międzynarodowych organizacjach bezpieczeństwa, przynależność Polski do NATO i UE, uznanie USA jako partnera strategicznego, Grupa Wyszehradzka i Trójkąt Weimarski); stan bezpieczeństwa narodowego RP – próba diagnozy.		
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Rola organów parlamentarnych i władzy sądowniczej w systemie bezpieczeństwa narodowego: funkcje i zadania organów parlamentarnych w zakresie bezpieczeństwa; Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych; Komisja Obrony Narodowej; Komisja ds. Służb Specjalnych; rola organów władzy sądowniczej w systemie bezpieczeństwa narodowego.	3	2
3.	Konstytucyjne organy władzy wykonawczej w systemie bezpieczeństwa narodowego: kompetencje Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa; kompetencje Rady Ministrów w zakresie bezpieczeństwa; organy konsultacyjno-doradcze na szczeblu centralnym (Rada Bezpieczeństwa Narodowego, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego; Kolegium ds. Służb Specjalnych; Rządowe Centrum Bezpieczeństwa).	2	2
4.	Rola organów administracji publicznej szczebla wojewódzkiego i samorządów w zakresie bezpieczeństwa narodowego: rola wojewody w systemie bezpieczeństwa narodowego; rola jednostek samorządowych szczebla wojewódzkiego; rola i zadania jednostek samorządowych szczebla powiatowego; rola i zadania jednostek samorządowych szczebla gminy.	3	2
6.	Siły Zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa narodowego: misja, przeznaczenie i zadania Sił Zbrojnych RP; struktura organizacyjna Sił Zbrojnych RP; charakterystyka poszczególnych rodzajów Sił Zbrojnych RP; zadania Sił Zbrojnych RP w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	3	1
7.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa narodowego: specyfika działania służb specjalnych; geneza służb specjalnych; Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Agencja Wywiadu; Centralne Biuro Antykorupcyjne; Służba Kontrwywiadu Wojskowego; Służba Wywiadu Wojskowego; służby rozpoznania sił zbrojnych.	3	2
7.	Formacje policyjne w systemie bezpieczeństwa narodowego: Policja; Żandarmeria Wojskowa; Straż Graniczna; Służba Więzienna; Inspekcja Transportu Drogowego.	2	2
8.	Instytucje zabezpieczające: Państwowa Straż Pożarna; Obrona Cywilna Kraju; Agencje Ochrony Mienia; Służba Ochrony Lotnisk; Straż Ochrony Kolei; Służba Celna.	2	1
9.	Straże lokalne, sektorowe i służby ochrony władz: Straże Gminne; Straż Leśna; Straż Parku Narodowego; Państwowa Straż Łowiecka; Państwowa Straż Rybacka; służby ochrony władz.	1	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy systemu bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania, organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia
	U_02	potrafi właściwie dobierać, selekcjonować i analizować różne źródła wiedzy związanej z systemem bezpieczeństwa narodowego i funkcjonujących w jego ramach instytucji wykorzystując różne narzędzia, techniki i metody badawcze, w tym narzędzia IT
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych prace pisemne obejmujące problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego, a także posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami z zakresu systemu bezpieczeństwa narodowego w komunikowaniu się ze specjalistami w trakcie dyskusji
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemu bezpieczeństwa narodowego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących organów państwowych i instytucji bezpieczeństwa funkcjonujących w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego oraz budowania w oparciu o powyższą wiedzę własnych kompetencji zawodowych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną.	
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę</p>	

	w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W02, W05, W07 K03, K05	80
	02	Praca pisemna	W02, W05, W07 K03, K05	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, aktywność na zajęciach i pracę pisemną (case study).			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2. Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W02, W05, W07 K03, K05	80	
	02	Praca pisemna (case study)	W02, W05, W07 K03, K05	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru. Ocena z przedmiotowego egzaminu jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	pkt. ECTS	Waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W02, W05, W07 K03, K05	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	W02, W05, W07 K03, K05	1	
	Oe	Egzamin	W01, W02, W05, W07 K03, K05	Nie dotyczy	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1} \right)$				
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:					
Matryca efektów uczenia się dla zajęć: Polityka i strategia bezpieczeństwa					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W05				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W05, K1_W07, K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02, K1_K07				
Wykaz literatury:					
Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chabasińska A., Czachor Z., Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian, Warszawa 2016. Jakubczak R., Marczak J. (red.), Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie, Warszawa 2011. 					

- Kitler W, Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, system, Wyd. AON, Warszawa 2011.
- Paździor M., Szmulik B. (red.), Instytucje bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2012.
- Pietrek G., Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, Słupsk 2014.
- Sulowski S., Brzeziński M. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa, Warszawa 2009.
- Urbanek A. (red.), Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria, strategia, system, Słupsk 2012.
- Wojciechowski S., Wejkszner A., Kluczowe determinanty bezpieczeństwa Polski na początku XXI wieku, Warszawa 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Balcerowicz B., Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny, Warszawa 2010.
- Balcerowicz B. (red.), Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2002.
- Heywood A., Politologia, Warszawa 2010.
- Machiavelli N., Księżę, Warszawa 1993.
- Rydlewski G., Siły zbrojne RP w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego, [w:] Sulowski S., Brzeziński M. (red.) Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia, Warszawa 2009.
- Urbanek A., Podstawy bezpieczeństwa Państwa. Wymiar społeczno-polityczny, Słupsk 2013.
- Urbanek A. (red.), Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego. Studium z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, Białystok 2014.
- Wojciechowski S., Potrykała A., Bezpieczeństwo Polski. Współczesne wyzwania, Warszawa 2014.

C. Materiały źródłowe:

- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2013.
- wybrane akty prawne regulujące funkcjonowanie instytucji w systemie bezpieczeństwa narodowego

D. Przydatne strony internetowe:

- www.bbn.gov.pl
- www.koziej.pl
- www.polism.strony.ug.edu.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.9. Bezpieczeństwo międzynarodowe

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
K.9.	Bezpieczeństwo międzynarodowe	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	III		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	5	10	25	1
• ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	3	8		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	-	-	2	2		
łącznie:	30	20	20	30	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – uzyskał zaliczenie przedmiotu wprowadzającego 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i stosunków międzynarodowych oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką stosunków międzynarodowych oraz w zaawansowanym stopniu zapoznać z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych zapoznać w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, z różnego rodzaju podmiotami strukturalnymi, grupami, organizacjami, instytucjami, systemami międzynarodowymi, z ich wewnętrzną organizacją i wzajemnymi relacjami w różnych układach międzynarodowych, w tym z układami związanymi z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa międzynarodowego oraz normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulujące stosunki międzynarodowe, a także ich znaczeniem oraz wpływem na teorie i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego zapoznać w podstawowym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniami i zagrożeniami, a także ich wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, w tym potrafi dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego nauczyć wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa międzynarodowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z określaniem aktualnego stanu bezpieczeństwa i prognozowania przebiegu różnych sytuacji stanowiących wyzwania i decydujących o poziomie bezpieczeństwa w różnych jego obszarach i wymiarach, a także modelować i przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego nauczyć posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa międzynarodowego oraz wystąpień ustnych w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa międzynarodowego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem kształtować gotowość do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja	1	1

	zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.		
2.	Bezpieczeństwo międzynarodowe w ogólnej teorii bezpieczeństwa: podstawowe definicje i pojęcia z zakresu teorii bezpieczeństwa; bezpieczeństwo państwa i narodu – bezpieczeństwo narodowe; bezpieczeństwo międzynarodowe i jego wymiary; studia strategiczne i studia nad bezpieczeństwem.	1	
3.	Bezpieczeństwo na poziomie systemu i podsystemu międzynarodowego: istota, cechy i podmioty systemu międzynarodowego; ład (porządek) międzynarodowy; pojęcie bezpieczeństwa globalnego; istota i typy podsystemów międzynarodowych; regiony i kompleksy bezpieczeństwa; bezpieczeństwo regionalne.	2	1
4.	Państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe: państwo jako podmiot prawa międzynarodowego; ograniczenia państw w systemie międzynarodowym; instytucje międzynarodowe; środki i metody polityki zagranicznej państwa; dylemat bezpieczeństwa państw w systemie międzynarodowym; potęga państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe.	2	
5.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego: zagrożenia tradycyjne: strukturalne źródła zagrożeń, niezakończone procesy państwowotwórcze, ideologie; wojny i konflikty zbrojne; zagrożenia niemilitarne; megatrendy rozwojowe i ich wpływ na bezpieczeństwo międzynarodowe: globalizm, zmiany klimatyczne, zmiany demograficzne	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Instruktaż do zajęć praktycznych.	2	2
2.	Bezpieczeństwo w teorii stosunków międzynarodowych: realizm i neorealizm; liberalizm i neoliberalizm; radykalizm i teorie zależności; konstruktywizm; teorie krytyczne.	2	1
3	Główne problemy bezpieczeństwa na poziomie systemu i podsystemu międzynarodowego: państwa upadłe (ang. <i>failed states</i>), przestrzenie bezprawia (z ang. <i>ungoverned spaces</i>), państwa łobuzerskie (ang. <i>rogue states</i>), problemy transnarodowe.	2	1
4.	Koncepcje strategiczne bezpieczeństwa państwa w systemie międzynarodowym: unilateralne: neutralność, izolacjonizm, samodzielność i samowystarczalność obronna, niezaangażowanie; multilateralne: równowaga sił, odstraszanie, bezpieczeństwo kooperatywne, bezpieczeństwo zbiorowe, kolektywna obrona, teoria demokratycznego; historyczne i współczesne przykłady zastosowania.	2	1
5.	Potęga państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe: istota i źródła potęgi państwa; naturalne społeczne składniki potęgi państwa; cechy potęgi państwa i jej wykorzystanie; pomiar potęgi państwa.	2	2
6.	Soft power, czyli potęga miękka: istota, zasoby, pomiar, wykorzystanie, ranking państw; <i>soft power</i> w praktyce.	2	1
7.	Polityczno-militarne uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego: broń masowego i jej proliferacja, rozwój broni konwencjonalnej i nielegalny handel bronią, wojny i konflikty zbrojne.	2	2

8.	Niemilitarne uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego: uwarunkowania środowiska naturalnego i jego degradacji, problemy demograficzne i niekontrolowane międzynarodowe migracje ludności, epidemie i pandemie chorób, nacjonalizmy i konflikty etniczne, transnarodowa przestępczość zorganizowana.	2	1
9.	Organizacje międzynarodowe w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego: definicja, geneza i cechy organizacji międzynarodowych; przyczyny powstawania; typologia; funkcje organizacji międzynarodowych; rola organizacji międzynarodowych w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego.	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

Kategoria	numer	Treść
Wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i stosunków międzynarodowych oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką stosunków międzynarodowych oraz w zaawansowanym stopniu zna teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych
	W_02	zna w zaawansowanym, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty strukturalne, grupy, organizacje, instytucje, systemy międzynarodowe, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach międzynarodowych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa oraz zna normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące stosunki międzynarodowe, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego
	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia w tym potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa międzynarodowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z określaniem aktualnego stanu bezpieczeństwa i prognozowaniem przebiegu różnych sytuacji stanowiących wyzwania i decydujących o poziomie bezpieczeństwie w różnych jego obszarach i wymiarach, prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego we wszystkich jego wymiarach
	U_03	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych

		obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa międzynarodowego, przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa międzynarodowego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem		
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje		
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>3) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>4) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla			

	zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>7) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>8) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania</p> <p>9) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p)= $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali			

	(5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Op	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	100
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Op \times 1 + Ot \times 1}{1 + 1} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W06, K1_W07				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01, K1_U03				
U_02	K1_U04, K1_U05, K1_U06				
U_03	K1_U09, K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K03				
K_03	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017 Kuźniar R. i inni, <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012 Mingst K., <i>Podstawy stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2016 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Czaputowicz J. <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe: współczesne koncepcje</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 Cziomer E., Zyblikiewicz L., <i>Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007 Zięba R., <i>Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2001 <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie</i>, red. R. Zięba, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008 Żukrowska k. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe: przegląd aktualnego stanu</i>, Wydawnictwo IUSatTAX, Warszawa 2011 Żurawski P. vel Grajewski, <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny</i>, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> Karta Narodów Zjednoczonych Helsiński akt końcowy OBWE - http://www.osce.org/helsinki-final-act?download=true Dokument Istambulski, 1999 - http://www.osce.org/mc/39569?download=true Deklaracja Astana, 2010 - http://www.osce.org/mc/74985?download=true 					

D. Przydatne strony internetowe:

- http://www.ptsm.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=94:publikacja2&catid=11
- http://www.ptsm.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=107:teoria-realizmu-w-nauce-o-stosunkach-miedzynarodowych&catid=11:publikacje&Itemid=141
- <http://www.nowastrategia.org.pl/modele-bezpieczenstwa/>
- <http://web.archive.org/web/20100417020157/http://www.msz.gov.pl/Organizacja,Bezpieczenstwa,i>
- [Wspolpracy,w,Europie,\(OBWE\),29556.html](#)

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

K.10. Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
K.10.	Wstęp do metodologii badań bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak	nie	IV		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	20	10	5	15	25	1
• przygotowanie do zajęć	-	-	1	5		
• wykłady	19	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• lektura literatury obowiązkowej	-	-	1	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	3	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	10	10	40	40	50	2
• udział w ćwiczeniach	9	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		

• przygotowanie pracy pisemnej	-	-	20	20		
• przygotowanie do ćwiczeń i egzaminu			20	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, informacyjny, dyskusja;	ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, analiza tekstów z dyskusją, konsultacje zespołowe, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, , sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej,

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa bezpieczeństwo państwa bezpieczeństwo personalne 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z ogólną teorią bezpieczeństwa oraz teorią i praktyką bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa personalnego

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu metodologii badań społecznych ze szczególnym uwzględnieniem metodologii badań nauk o bezpieczeństwie jako samodzielnej dyscypliny naukowej
- zapoznać ich z procedurą badań i obowiązującymi w uczelni zasadami wykonania pracy dyplomowej i organizacji egzaminu dyplomowego
- zapoznać ich z podstawowymi metodami, technikami, narzędziami i procedurami badawczymi wykorzystywanymi w badaniu problemów związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa
- zapoznać ich z regułami moralnymi, etycznymi i prawnymi związanymi z prowadzeniem badań naukowych, w tym z podstawowymi zasadami ochrony własności intelektualnej

w zakresie umiejętności:

- nauczyć studentów wykorzystania w badaniach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa podstawowych metod, technik, narzędzi i procedur badawczych
- nauczyć ich właściwego planowania badań naukowych, a także wykorzystywania dostępnych źródeł wiedzy naukowej niezbędnych do prac analitycznych
- przygotować ich pod względem praktycznym do prowadzenia badań własnych i pisanie pracy dyplomowej na poziomie studiów licencjackich
- przygotować ich do planowania i realizacji pracy samokształceniowej w obszarze wiedzy dotyczącej metodologii

badan i jej praktycznego wykorzystania do rozwiązywania typowych i nietypowych zadań zawodowych, z jakimi może się zetknąć w swojej przyszłej pracy

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się między innymi w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy
- uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych ze społecznymi aspektami bezpieczeństwa

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Nauki o bezpieczeństwie jako dyscyplina naukowa: narodziny i rozwój nauk o bezpieczeństwie; przedmiot zainteresowania nauk o bezpieczeństwie; pojęcie bezpieczeństwa; bezpieczeństwo jako stan i jako proces – inspiracje dla badań; nauki o bezpieczeństwie w systemie nauki polskiej; metodologia badań bezpieczeństwa; kwalifikowanie prac dyplomowych do dyscypliny nauk o bezpieczeństwie - typowe prace dyplomowe z nauk o bezpieczeństwie.	3	1,5
3.	Badania naukowe jako proces rozwiązywania problemów: istota poznania naukowego; problemy naukowe a problemy badawcze; istota badań naukowych; przedmiot i cele badań; podstawowe rodzaje badań naukowych; organizacja i przebieg badań naukowych; ochrona praw autorskich i etyka badań naukowych.	3	1,5
4.	Istota i uwarunkowania formalne problemów badawczych: pojęcie i rodzaje problemów badawczych; hipotezy w badaniach naukowych; weryfikacja i falsyfikacja hipotez; zmienne w badaniach naukowych; wskaźniki w badaniach naukowych.	3	1,5
5.	Metody, techniki i narzędzia badawcze: paradygmaty i modele badań; pojęcie i rodzaje metod badawczych; pojęcie i rodzaje technik badawczych; pojęcie i rodzaje narzędzi badawczych; typowe metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach bezpieczeństwa.	3	1,5
6.	Metody ilościowe stosowane w badaniach bezpieczeństwa: pomiar w badaniach bezpieczeństwa; metody statystyczne wykorzystywane w badaniach bezpieczeństwa; sondaż diagnostyczny jako typowa metoda badań bezpieczeństwa; obserwacja w badaniach bezpieczeństwa; metoda wywiadu (wywiad skategoryzowany).	3	1
7.	Metody jakościowe i systemowe stosowane w badaniach bezpieczeństwa: analiza dokumentów; analiza porównawczo-historyczna; studium przypadku; analiza SWOT; system jako przedmiot badań w naukach o bezpieczeństwie; podstawowe założenia analizy systemowej, metoda monograficzna.	3	1
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1

Razem zajęć teoretycznych:			20	10
zajęcia praktyczne:				
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin		
		SS	SNS	
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć z uwzględnieniem pracy na platformie e-learningowej, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1	
2.	Studiowanie literatury jako metoda badawcza i podstawa badań naukowych: istota, cele i zadania poznania teoretycznego; metody, techniki i narzędzia studiowania literatury; analiza tekstów specjalistycznych; interpretacja i uogólnianie wyników badań studyjnych; Internet jako źródło wiedzy.	2	2	
3.	Prace kwalifikacyjne: rodzaje i charakterystyka prac naukowych; pojęcie i rodzaje prac kwalifikacyjnych; struktura i układ pracy kwalifikacyjnej; bibliografia w pracach kwalifikacyjnych.	2	2	
4.	Opracowanie koncepcji badań jako element procesu badawczego: etapy badań naukowych; formułowanie tematu pracy; określanie przedmiotu i celu badań; formułowanie problemów badawczych, zmiennych i wskaźników do badań; dobór próby badawczej; organizacja badań; analiza zebranego materiału badawczego; weryfikacja hipotez; wnioskowanie.	2	2	
5.	Opracowanie edytorskie i ocena pracy dyplomowej: typowa struktura pracy dyplomowej; zasady opracowania części teoretycznej pracy; zasady opracowania części badawczej pracy; opisy rycin i tabel; stosowanie przypisów i sporządzanie wykazu bibliograficznego; zasady oceny pracy dyplomowej; organizacja egzaminu dyplomowego.	2	2	
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1	
Razem zajęć praktycznych:		10	10	
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20	
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty i zagadnienia teoretyczne związane z metodologią badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie		
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie w systemie nauki polskiej, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań szeroko rozumianej		

		teorii i praktyki bezpieczeństwa
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej
	W_04	zna w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę badań naukowych, w tym technologie IT
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym w kwestiach dotyczących teorii i praktyki bezpieczeństwa
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze, w tym technologie IT do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa
	U_04	potrafi zaplanować przebieg badań na potrzeby pisania pracy dyplomowej i określić jej strukturę merytoryczno-logiczną i opracować koncepcję badań
	U_05	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy związanej z metodologią badań i jej praktycznego zastosowania
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy dyplomowej
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z bezpieczeństwem

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne i praktyczne i przygotowanie koncepcji pracy naukowej; • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. <p>Uzyskanie negatywnej oceny za co najmniej jeden element składający się na zaliczenie zajęć teoretycznych lub praktycznych, w tym nie rozliczenie go w wyznaczonym terminie, skutkuje niezaliczeniem zajęć.</p>
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy).
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, K_01, K_02,	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			

sposób zaliczenia zajęć praktycznych:

forma oceny końcowej: Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych (test

kryteria oceny:

1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:
 Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:
 $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.
 Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

2) Praca pisemna (wstępna koncepcja pracy dyplomowej):
 Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.
 Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	80
O2	Praca pisemna	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	20	

sposób wyliczenia oceny końcowej: Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2

sposób zaliczenia i forma egzaminu:

forma egzaminu: Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych

forma oceny końcowej: **Forma oceny końcowej:** średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę

kryteria oceny:

- 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania
- 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
- 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny

	<p>sposób na jej wartość merytoryczną</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Pytanie otwarte	Wszystkie efekty	33	
	O2	Pytanie otwarte	Wszystkie efekty	33	
	O3	Pytanie otwarte	Wszystkie efekty	33	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi ocen w pkt. ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS;</p> <p>2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	Waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	Wszystkie efekty	1	50
	Op	Zajęcia praktyczne	Wszystkie efekty	2	
	Oe	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Otx1 + Op \times 2}{1+2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W05				
W_02	K1_W02, K1_W04				
W_03	K1_W06, K1_W13				
W_04	K1_W09				
U_01	K1_U02				
U_02	K1_U03				

U_03	K1_U05, K1_U06
U_04	K1_U09
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Babbie E., *Podstawy badań społecznych*, Warszawa 2013.
- Czakon W. (red.), *Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu*, Warszawa 2015.
- Duraj-Nowakowa K., *Studiowanie literatury przedmiotu*, Kraków 2002.
- Hajduk Z., *Ogólna metodologia nauk*, Lublin 2012.
- Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 2011.
- Jemioło T., Dawidczyk A., *Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa*, Warszawa 2008.
- Karpiński J., *Wprowadzenie do metodologii badań społecznych*, Warszawa 2006.
- Sienkiewicz P. (red.), *Metody badań nad bezpieczeństwem i obronnością*, Warszawa 2010.
- Wróblewski R., *Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie*, Siedlce 2017.

B. Literatura uzupełniająca:

- Apanowicz J., *Zarys metodologii prac dyplomowych z organizacji i zarządzania*, Gdynia 1997.
- Bazewicz M., Arne C., *Podstawy metodologii systemów ludzkiej aktywności i informatyki*, Wrocław 1995.
- Ciczkowski W. (red.), *Prace promocyjne z pedagogiki*, Olsztyn 2000.
- Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1998.
- Szreder M., *Metody i techniki sondażowych badań opinii*, Warszawa 2010.
- Zaczyński W. P., *Poradnik autora prac seminaryjnych, magisterskich, i magisterskich*, Warszawa 1995.

C. Materiały źródłowe:

- *Kodeks etyki pracownika naukowego*, PAN, Warszawa 2012.

D. Przydatne strony internetowe:

- www.pan.pl
- www.ncbr.gov.pl
- www.ncn.gov.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Teorii Bezpieczeństwa

telefon: 59 840 52 03

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.4 Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona narodowa”

3.1.4.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Obrona narodowa”	Geografia bezpieczeństwa	S.1.1.
	Historia wojen i wojskowości	S.1.2.
	Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	S.1.3.
	Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	S.1.4.
	Siły zbrojne we współczesnym świecie	S.1.5.
	Prawno-ekonomiczne uwarunkowania obronności	S.1.6.
	System obronny państwa	S.1.7.
	Obrona cywilna	S.1.8.
	Planowanie cywilne	S.1.9.
	Obrona wspólna NATO	S.1.10.
	Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej	S.1.11.
	Współpraca cywilno-wojskowa	S.1.12.
	System zarządzania kryzysowego	S.1.13.
	Geograficzne systemy informacji przestrzennej - ECDL EPP GIS	S.1.14.
	Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego	S.1.15.
	Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa	S.1.16.
	Terroryzm międzynarodowy	S.1.17.
	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych	S.1.18.
	Obrona przed bronią masowego rażenia	S.1.19.
	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	S.1.20.
	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	S.1.21.

3.1.4.2 Szczegółowy opis zajęć

S.1.1. Geografia bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.1.	Geografia bezpieczeństwa	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy			

		zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z genezą i podstawową terminologią stosowaną w geografii bezpieczeństwa, zapoznać z podstawowymi problemami, wyzwaniem i zagrożeniami dla bezpieczeństwa państwa, zapoznać z wpływem zagrożeń naturalnych i antropogenicznych na bezpieczeństwo człowieka, państwa i międzynarodowe, zapoznać i wskazać związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy zachodzącymi politycznymi, społecznymi, kulturowymi, ekologicznymi i militarnymi procesami zachodzącymi w świecie i ich wpływ na bezpieczeństwo państwa oraz bezpieczeństwo międzynarodowe, zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych i najbardziej wartościowych wydawnictw publikowanych w języku polskim, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystania wiedzy teoretycznej w tym podstawowej terminologii do analizy i oceny podstawowych problemów związanych z identyfikacją zagrożeń i wyzwań bezpieczeństwa nauczyć i wdrożyć umiejętność określenia poziomu zagrożeń i zasięgu przestrzennego zjawisk niebezpiecznych występujących w najbliższym otoczeniu państwa, regionie i świecie w oparciu o literaturę fachową i inne materiały źródłowe, nauczyć sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z geografiami bezpieczeństwa, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem, kształtować gotowość do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Podstawowa terminologia, zakres, struktura i metody badań stosowane w geografii bezpieczeństwa: funkcje geografii bezpieczeństwa, geografia bezpieczeństwa a inne nauki - związki i zależności, geografia wojskowa i geografia wojenna, geografia polityczna.	1	0,5
3.	Koncepcje podziału geostrategicznego świata, geostrategia i geopolityka: twórcy geostrategii i geopolityki oraz ich koncepcje, współczesne koncepcje geopolityczne i geostrategiczne, świat wielobiegunowy, koncepcja Huntingtona, polskie koncepcje geopolityczne.	2	1
4.	Regiony międzynarodowe i ich klasyfikacja: pojęcie regionu, pojęcie regionu międzynarodowego, kryteria wyodrębniania (geofizyczne, geograficzne, polityczne, kulturowe, religijne, i inne), klasyfikacja regionów międzynarodowych, regiony a systemy międzynarodowe.	2	1
5.	Systemy informacji przestrzennej i sposoby wykorzystania informacji	2	1

	przestrzennej: podział systemów informacji przestrzennej, funkcje systemu informacji przestrzennej, dziedziny zastosowań systemów GIS (administracja publiczna, służby szybkiego reagowania, leśnictwo i służby ochrony przyrody, gospodarka wodna, drogownictwo), Infrastruktura Informacji Przestrzennej.		
6.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Charakterystyka zagrożeń naturalnych w Unii Europejskiej: charakterystyka zagrożeń cywilizacyjnych i ich poziomu w wybranych regionach geostrategicznych.	2	1
3.	Geograficzne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski: charakterystyka położenia, charakterystyka granic i ukształtowania powierzchni Polski, demografia, potencjał ekonomiczny, potencjał militarny, infrastruktura transportowa, zagrożenia bezpieczeństwa Polski, geograficzna ocena sąsiadów Polski - Ukraina, Białoruś, Federacja Rosyjska.	2	2
4.	Kryteria oceny potencjalnego kryzysu: grupy zagrożeń, czynniki sprzyjające wybuchowi kryzysu, matryca potencjału kryzysowego	2	1
5.	Określenie potencjału kryzysowego wybranych państw i regionów: Bliski Wschód, Afryka, Ameryka Środkowa i Południowa, Azja Południowo-Wschodnia.	4	2
6.	Geografia bezpieczeństwa energetycznego świata: producenci oraz najważniejsze regiony wydobycia surowców strategicznych, złoża ropy naftowej i gazu jako przedmiot sporu, inne obszary strategiczne i ich wpływ na bezpieczeństwo państwa.	2	2
7.	Geografia zagrożeń naturalnych i antropogenicznych: zagrożenia naturalne (trzęsienia ziemi, tsunami, huragany, susze, powodzie) zagrożenia antropogeniczne (katastrofy ekologiczne, katastrofy techniczne), konflikty i sytuacje kryzysowe (konflikty polityczno-militarne).	3	2
8.	Morskie i lądowe cechy geograficzne miejsc o strategicznym znaczeniu: historyczne przykłady <i>choke points</i> , geografia i charakterystyka najważniejszych cieśnin i szlaków morskich.	2	2
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa międzynarodowego	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa	
	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę	

		bezpieczeństwa w wymiarze międzynarodowym oraz psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa międzynarodowego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa międzynarodowego,		
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego,		
	U_02	wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych		
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa państwa i międzynarodowego,		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem,		
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2)) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw geografii bezpieczeństwa, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80

	O ₂	Aktywność na wykładach (udział w dyskusji)	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	60
	O ₂	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30
	O ₃	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, K_01,	10

	audytoryjnych	K_02	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$		
sposób zaliczenia przedmiotu:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne		
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = \frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$		
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:			
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01	K1_W01		
W_02	K1_W08		
W_03	K1_W11		
U_01	K1_U03		
U_02	K1_U05		
U_03	K1_U08		
K_01	K2_K03		
K_02	K2_K07		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> Lach Z., Łaszczuk A., <i>Geografia Bezpieczeństwa</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2004. Lach Z., Skrzyp J., <i>Geopolityka i geostrategia</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2007. Lach Z., <i>Potencjał zagrożeń kryzysowych państw i regionów świata</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2012. Otok S., <i>Geografia polityczna świata</i>, Warszawa 2003. Łoś R., Reginia-Zacharski J., <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Warszawa 2010. 			
B. Literatura uzupełniająca:			
<ul style="list-style-type: none"> Kuźniar E. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian: zagrożenia, koncepcje, instytucje</i>, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa, 2003. Cziomer E. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku: wybrane problemy</i>, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne - Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2010. Topolski I., Dumala H., Dumala A. (red.), <i>Regiony w stosunkach międzynarodowych</i>, Lublin 2009. Williams P. (red.), <i>Studia bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012. 			
C. Materiały źródłowe:			
<ul style="list-style-type: none"> Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. <i>ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE)</i> Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. <i>o infrastrukturze informacji przestrzennej</i>, t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1472 z późn. zm. 			
D. Przydatne strony internetowe:			
<ul style="list-style-type: none"> http://geopolityka.net/ 			
Kontakt:			
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego		

telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.2. Historia wojen i wojskowości

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
S.1.2.	Historia wojen i wojskowości	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu wojen i wojskowości oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla współczesnych wojen i konfliktów zbrojnych; zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z historią wojen i wojskowości, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązania problemów naukowych związanych z wojnami i konfliktami zbrojnymi; zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami wojen i wojskowości w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i społeczności lokalnych. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z wojnami z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych; nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem wojen i wojskowości, nauczyć swobodnie posługiwać się pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii wojen i wojskowości w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotowywać do krytycznej oceny treści związanych z historią wojen i wojskowości, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w wojnach i konfliktach zbrojnych, przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii wojen i wojskowości w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Historia wojen i wojskowości: przedmiot badań, rola i miejsce w społeczeństwie, podstawowe pojęcia historii wojskowości i historii wojen.	1	0,5
3.	Wojna jako zjawisko kulturowe: czym jest wojna? wojna a natura człowieka, wojna sprawiedliwa, Wyspy Wielkanocne - upadek kultury, żołnierze-niewolnicy, Japonia - kult miecza.	2	1
4.	Historia ognia jako instrumentu wojny: greckie ognie, proch strzelniczy, broń palna i jej ewolucja.	2	1
5.	Wojna w dziejach Europy: wojny rycerzy, wojny sukcesyjne, wojny o kolonie, konflikty dwustronne, konflikty krótkotrwałe.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer	treści kształcenia	ilość godzin	

tematu		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Główne etapy rozwoju wojskowości starożytnej: wojskowość starożytnego Wschodu, Ateny i Sparta jako przykład militarnych potęg na lądzie i morzu, podboje Aleksandra Wielkiego, legiony rzymskie	2	1
3.	Wojskowość okresu feudalnego (VI – XVIII w.): wojsko Franków, armia bizantyjska, epoka rycerstwa, wojska zaciężne i armie stałe.	1	1
4.	Początki wojskowości i epoka rycerstwa w Polsce (VI – XV w.): wojska plemienne, wojskowość wczesnofeudalna (Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Bolesława Krzywoustego), rozwój rycerstwa polskiego, wojny polsko-krzyżackie.	2	1
5.	Okres świetności i upadku oręża polskiego (XVI – XVIII w.): polska myśl wojskowa XV w., epoka wojska zaciężnych i ich taktyka, myśl wojskowa okresu odrodzenia, upadek polskiej wojskowości.	2	2
6.	Charakterystyczne cechy wojskowości okresu rewolucji burżuazyjnych i przemian kapitalistycznych (1775 – 1871): rewolucja francuska i jej wpływ na model armii, armie narodowe, wojny napoleońskie, wojny drugiej połowy XIX w.	2	1
7.	Polska myśl wojskowo – polityczna i czyn zbrojny w okresie walk narodowo – wyzwolńczych (1794 – 1864): powstanie kościuszkowskie i jego następstwa, żołnierze polscy w armii Napoleona, powstanie listopadowe, powstanie styczniowe.	2	2
8.	Myśl wojskowa i sztuka wojenna w okresie pierwszych wojen imperialistycznych (1871 – 1918): charakterystyka armii i myśli wojskowej głównych państw świata w latach 1919 – 1939, I wojna światowa i jej skutki.	2	1
9.	Wojskowość w latach 1918 – 1945: wojskowość II Rzeczypospolitej, węzłowe problemy II wojny światowej, wojna obronna Polski, Wojsko Polskie w Francji i Wielkiej Brytanii, zbrojny ruch oporu w Polsce.	2	2
10.	Charakterystyka sytuacji polityczno-militarnej w świecie po II wojnie światowej: węzłowe problemy wojen lokalnych, wojna na Półwyspie Koreańskim, wojny w Indochinach, wojny w Afryce.	2	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu historii wojen i wojskowości oraz jej miejsce w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla współczesnych wojen i konfliktów zbrojnych,	
	W_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z historią wojen i wojskowości, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z wojnami i konfliktami,	
	W_03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania wojen w układzie międzynarodowym, narodowym, regionalnym i lokalnym	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z wojnami z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia,	

	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem historii jak i jej wpływu na bezpieczeństwo,		
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu historii wojen i wojskowości w trakcie komunikowania się z specjalistami z zakresu bezpieczeństwa i jego historii		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z historią wojen i wojskowości, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń przy analizie wojen i konfliktów zbrojnych,		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu historii wojen i wojskowości w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych,			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych, oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw historii wojen i wojskowości w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O_2	Aktywność na wykładach (udział w dyskusji)	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego			

	wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (praca pisemna) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_k = \frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$ <i>Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) =</i>			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W04			
W_03	K1_W12			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U08			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Centek J., <i>Poznać przeszłość. Wojna i wojskowość</i>, Nowa Era, 2015. Maroń J., <i>Wokół teorii rewolucji militarnej. Wybrane problemy</i>, Wrocław 2011. Olejnik K. (red.), <i>Wojna jako przedmiot badań historycznych</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2006 Olejnik K., <i>Dzieje oręża polskiego</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004 Parker G., <i>Historia sztuki wojennej. Od starożytności do czasów współczesnych</i>, Warszawa 2008. Ratajczyk L., <i>Historia wojskowości</i>, Warszawa 1980. Sun Zi, <i>Sztuka wojenna</i>, przekł. R. Stiller, Kraków 2003. Wyszczelski L., <i>Teorie wojenne i ich twórcy na przestrzeni dziejów</i>, Warszawa 2009. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Dupuy R.E., Dupuy T.N., <i>Historia wojskowości. Starożytność - średniowiecze</i>, Wyd. Bellona, Wyd. Rytm, Warszawa 1999. Jagiello Z., Kajetanowicz J., <i>Wojska lądowe w wojnach lokalnych XX wieku</i>, Wyd. Bellona, Warszawa 2005. Howard M., <i>Wojna w dziejach Europy</i>, Wrocław 1990. Keegan J., <i>Historia wojen</i>, Warszawa 1998. Kubiak K. <i>Wojny konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie. Informator 2007</i>, Wyd. TRIO, Warszawa 2007. Wyszczelski L., <i>Społeczeństwo a obronność w Polsce (1918-1939)</i>, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Wyszczelski L., <i>Polska myśl wojskowa 1918-1939. Wybór dokumentów, wstęp i wybór dokumentów</i>, KAW, Warszawa 1987. 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> http://phw.org.pl/wojsko-polskie/ http://polska-zbrojna.pl/ 				
Kontakt:				
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego			
telefon:	59 840 52 03			
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl			

S.1.3. Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
S.1.3.	Wojny i konflikty zbrojne we współczesnym świecie	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nauki o bezpieczeństwie		Nauki o bezpieczeństwie				
Osoby prowadzące zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w podstawowym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych związanych z problematyką wojen i konfliktów zbrojnych, zapoznać w podstawowym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji międzynarodowych, międzyrządowych i pozarządowych, instytucji i systemów społecznych z perspektywy ich uczestnictwa w kreowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz zapobiegania wojnom i konfliktom zbrojnym, zapoznać w podstawowym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa oraz metodami zapobiegania konfliktom zbrojnym w układzie międzynarodowym, regionalnym, narodowym i lokalnym, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami wojnami i konfliktami zbrojnymi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów, nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii jak i praktyki odnoszącej się do konfliktów zbrojnych i wojen, nauczyć posługiwania się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+w odniesieniu do prezentowanych zagadnień z konfliktów zbrojnych, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem nauczania oraz przedmiotu, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa, przygotować do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Wojna, konflikt zbrojny i pokój w teoriach stosunków międzynarodowych: wojna i pokój w rozważaniach starożytnych filozofów, pojęcie wojny sprawiedliwej i pokoju w filozofii średniowiecznej i nowożytnej, wojna i pokój w nurtach politycznych i koncepcjach po II wojnie światowej.	2	1
3.	Wojna i konflikty zbrojne - pojęcie i definicje: definicje wojny i konfliktu zbrojnego przyjmowane przez organizacje międzynarodowe oraz ośrodki badań, klasyfikacja wojen i konfliktów zbrojnych.	2	1
4.	Użycie siły zbrojnej - regulacje prawne, problemy autoryzacji: wojna legalna, interwencja humanitarna, przeciwdziałanie konfliktom, międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	2	1
5.	Trendy we współczesnych wojnach i konfliktach zbrojnych: uwarunkowania potencjału wybuchu konfliktu, analiza trendów we współczesnych wojnach, ogniska zapalne, konflikty uśpione, wojny umiędzynarodowione, wojny wewnętrzne, intensywność wojen i konfliktów.	2	0,5
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Wojny współczesnego świata: wojny hybrydowe, wojny asymetryczne, wojny klasyczne, wojny domowe, wojny powstańcze (rebelie).	2	1
3.	Przemoc w konflikcie: kategoria przemocy w relacjach społeczno-politycznych, dehumanizacja przeciwnika i jej domeny, konflikt jako źródło łamania praw człowieka.	2	1
4.	Ofiary współczesnych konfliktów zbrojnych i wojen: kobiety i dzieci jako główne ofiary współczesnych konfliktów zbrojnych, zasada rozróżniania, zasada proporcjonalności, zasada ostrożności w konfliktach zbrojnych, problem żywych tarcz (<i>human shields</i>), uchodźcy czy imigranci?	2	1
5.	Główne przyczyny wojen i konfliktów zbrojnych: spory terytorialne, wojny etniczne, wojny religijne, "paradoks obfitości", wojny ideologiczne, terroryzm.	2	1
6.	Prywatyzacja wojen: prywatne armie i armie najemne we współczesnych konfliktach zbrojnych.	2	2
7.	Druga wojna w Zatoce Perskiej: studium przypadku, przyczyny, uczestnicy, przebieg, konsekwencje.	2	1
8.	II wojna w Libanie: studium przypadku, przyczyny, uczestnicy, przebieg, konsekwencje.	2	2
9.	Wojna domowa w Syrii: studium przypadku, przyczyny, uczestnicy, przebieg, konsekwencje.	2	2
10.	Współczesne konflikty etniczne w Federacji Rosyjskiej: podłoże konfliktów etnicznych w Rosji, demografia Rosji, wojny w Czeczenii, konflikt ingusko-osetyjski.	1	1
11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu konfliktów zbrojnych oraz ich miejsce w naukach o bezpieczeństwie oraz dyscyplinach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w obszar nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje,	
	W_02	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia wynikające z stosunków między państwami, generujące sytuacje konfliktowe oraz prowadzące do wojen,	
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa i zapobiegania konfliktom zbrojnym w układzie międzynarodowym, regionalnym, narodowym i lokalnym,	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem i jego zagrożeniami wojnami i konfliktami zbrojnymi z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej nabywanej w toku studiów,	
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem teorii jak i praktyki odnoszącej się do konfliktów zbrojnych i wojen,	
	U_03	potrafi w odniesieniu do prezentowanych zagadnień z konfliktów zbrojnych	

		posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+,		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem i prezentowanym przedmiotem, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa,		
	K_02	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych,			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych oraz oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw historii wojen i wojskowości w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O ₂	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:			

$$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O_1 + O_2 + O_3}{3}$$

Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania, 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną, 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny, 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną

2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.

3) Aktywność na zajęciach:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.

Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			

sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W02			
W_02	K1_W11			
W_03	K1_W12			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U12			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K03			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Sykuna S., Zajadło J. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, Szanse i zagrożenia</i>, Gdańsk 2009 Brylew M., <i>Irak 2003 – 2005. Stabilizacja sytuacji społeczno-politycznej i tranzycja władzy</i>, Toruń 2011 Brylew M., <i>Liban. Religia - Wojna - Polityka</i>, Toruń 2016 Ciechanowski G., Sielski J. (red.), <i>Konflikty współczesnego świata</i>, Toruń 2006 Kubiak K., <i>Współczesne wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie</i>, Warszawa 2007 Kuźniar R., Balcerowicz B., Bińczyk – Missala A., P. Grzebyk, M. Madej <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2012 Łoś R., Reginia-Zacharski J., <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Warszawa 2010 Reginia-Zacharski J., <i>Wojna w świecie współczesnym. Uczestnicy. Cele. Modele. Teorie</i>, Łódź 2014. Piątek Z. (red.), <i>Współczesny wymiar terroryzmu</i>, Zielonka 2006 Zięba R. (red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie</i>, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Ajnenkiel A. (red.), <i>Pod wspólnymi sztandarami</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 1999 Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956 – 2003</i>, Dialog 2003 Kuczyński M., <i>Krwawiąca Europa. Konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990 – 2000. Tło historyczne i stan obecny</i>, Warszawa 2001 Jasudowicz T. <i>Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych. Rekonstrukcja międzynarodowego prawa humanistycznego</i>, Toruń 2004 Riedel K. <i>Bezpieczeństwo w XXI wieku. Asymetryczny świat</i>. Wydawnictwo Difin 2011 Tanty M., <i>Balkany w XX wieku</i>, Warszawa 2003 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Karta Narodów Zjednoczonych, San Francisco, 26 czerwca 1945 r. (Dz.U. z 1947 r., Nr 23, poz. 90 z późn. zm.) Konwencje o ochronie ofiar wojny, Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (Dz.U. z 1956 r., Nr 38, poz. 171, załącznik): <ul style="list-style-type: none"> a) Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych, b) Konwencja Genewska o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu, c) Konwencja Genewska o traktowaniu jeńców wojennych, 				

d) Konwencja Genewska o ochronie osób cywilnych podczas wojny.

- *Konwencja dotycząca statusu uchodźców sporządzona w Genewie dnia 28 lipca 1951 r.* (Dz.U. z 1991 r., nr 119, poz. 515).
- Protokół w sprawie zakazów lub ograniczeń użycia min, min-pułapek i innych urządzeń (Protokół II), Genewa 3 maja 1996 r., (Dz.U. z 2005 r.nr 125, poz. 1048).

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.sipri.org>
- <http://iswresearch.blogspot.com/p/who-we-are.html>
- <http://ucdp.uu.se/>

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 840 52 03

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.4. Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.1.4.	Międzynarodowe prawo pokoju i bezpieczeństwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium			2	2		
• przygotowanie do egzaminu			3	3		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń			20	25		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie do egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie			

		do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy o prawie Bezpieczeństwo międzynarodowe 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z prawem i bezpieczeństwem międzynarodowym – uzyskał zaliczenie przedmiotów wprowadzających 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa zapoznać w zaawansowanym stopniu z teoretycznymi podstawy bezpieczeństwa, w tym teoriami naukowymi z zakresu nauk o bezpieczeństwie związanymi z międzynarodowym prawem pokoju bezpieczeństwa zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym oraz w podstawowym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowania procesu bezpieczeństwa powiązanymi z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska powiązane z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa oraz nauczyć doboru właściwych źródeł wiedzy, selekcji faktów i informacji, analizy oraz syntezy materiałów odnoszących się do problemu prawa pokoju i bezpieczeństwa nauczyć posługiwać się prawidłowo w stopniu podstawowym systemami normatywnymi, regułami, zasadami etycznymi, moralnymi i prawnymi w celu rozwiązywania problemów związanymi z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa i jego funkcjonowaniem we współczesnym świecie nauczyć planowania i wdrażania idei edukacji ustawicznej raz stosowania różnych technik i metod uczenia się 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, interpretacji i wykorzystania przemyśleń z funkcjonowaniem międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa przygotować do akceptacji znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej oraz jej uznania do rozwiązania problemów w zakresie funkcjonowania międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa przygotować do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zgodnie z funkcjonowaniem międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Zapobieganie międzynarodowym konfliktom zbrojnym: międzynarodowe prawo przeciwojenne: konwencje haskie, Pakt Ligi Narodów, Karta Narodów Zjednoczonych; środki budowy zaufania.	1	
3.	Kontrola i redukcja zbrojeń: kontrola i redukcja broni konwencjonalnej; redukcja broni jądrowej i środków jej przenoszenia; kontrola handlu bronią oraz technologiami i materiałami podwójnego zastosowania.	2	1
4.	Zakazane metody i środki walki zbrojnej: definicja, źródła i zakres prawa konfliktów zbrojnych; zakazane metody walki zbrojnej, zakazane środki walki zbrojnej; zakazane techniki modyfikacji środowiska.	2	
5.	Ochrona ludności cywilnej, osób wyłączonej z walki i dóbr kultury podczas międzynarodowych konfliktów zbrojnych: geneza i istota konwencji genewskich;	2	1

	ochrona dóbr kultury w czasie międzynarodowych konfliktów zbrojnych; odpowiedzialność za naruszenia norm Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych (MPHKZ).		
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Instruktaż do zajęć praktycznych.	2	2
2.	Przestrzenne ograniczenia środków walki zbrojnej: nieprolifracja broni jądrowej i środków jej przenoszenia, strefy zdemilitaryzowane i bezatomowe.	2	1
3	Kontrola i redukcja broni konwencjonalnej: ograniczenia zbrojeń po zakończeniu II wojny światowej; zbrojenia w Pakcie Ligii Narodów i Karcie Narodów Zjednoczonych; Traktat w sprawie sił konwencjonalnych w Europie (CFE).	2	1
4.	Amerykańsko-radziecki (rosyjski) dialog strategiczny: rozmowy o ograniczeniu zbrojeń strategicznych SALT I i SALT II; Traktat o siłach nuklearnych średniego i bliskiego zasięgu; traktaty o redukcji zbrojeń strategicznych: START I i START II; Traktat o redukcji ofensywnych zbrojeń strategicznych; Nowy Traktat START.	2	2
5.	Zakazane konwencjonalne środki walki zbrojnej: Deklaracja Petersburska, konwencje haskie (1899, 1907), Konwencja o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych rodzajów broni konwencjonalnej, które mogą być uważane za powodujące nadmierne cierpienie lub mające niekontrolowane skutki; Konwencja o amunicji kasetowej, Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i transferu min przeciwpiechotnych oraz ich zniszczeniu.	2	2
6.	Broń masowego rażenia a prawo międzynarodowe: Konwencja z 10 kwietnia 1972 r. o zakazie rozwijania, produkcji i gromadzenia zapasów broni biologicznej i toksycznej oraz zniszczenia posiadanych zapasów; Konwencja 3 sierpnia 1992 r. o zakazie rozwijania, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu posiadanych zapasów; użycie broni nuklearnej w prawie międzynarodowym.	2	1
7.	Zakazane metody prowadzenia działań zbrojnych w świetle MPHKZ: ataki na cele niewojskowe, ataki „bez rozróżnienia”, ataki na osoby wyłączone z walki, metoda „ziemi spalonej”, stosowanie głodu, wiarołomstwo, niedarowanie życia i inne.	2	1
8.	Ochrona ludności cywilnej i osób wyłączonych z walki: istota i zasady wynikające z I, II, III i IV Konwencji Genewskiej oraz protokołów dodatkowych do konwencji genewskich (I, II i III).	2	2
9.	Ochrona dóbr kultury podczas międzynarodowych konfliktów zbrojnych: istota, Konwencja z 14 maja 1954 r. o ochronie dóbr kultury w czasie konfliktów zbrojnych wraz z regulaminem wykonawczym oraz protokołem.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			

Kategoria	numer	Treść
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie związane z międzynarodowym prawem pokoju bezpieczeństwa
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym oraz w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa powiązane z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z zasadami międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa oraz właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem przedmiotu międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle powiązanych z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_03	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń związanych z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa w tym z międzynarodowym prawem humanitarnym i konfliktów zbrojnych
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem związanym z międzynarodowym prawem pokoju i bezpieczeństwa
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad m.in. w powiązaniu z zasadami międzynarodowego prawa pokoju i bezpieczeństwa
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz oceny za samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych	
kryteria oceny:	17) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 –	

	<p>od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>18) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej) oraz samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>10) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>11) samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie</p>			

	<p>wykonał zadania</p> <p>12) Samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli na platformie e-learningowej. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60	
	O2	samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
	O3	samodzielne rozwiązanie testów na platformie e-learningowej	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teścię na platformie e-learningowej				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Oe	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_e$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>19) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>20) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty		50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = 0,5O_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					

numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01
W_02	K1_W03
W_03	K1_W06, K1_W12
U_01	K1_U01, K1_U03
U_02	K1_U07
U_03	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Chojnowski L., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty instytucjonalne i organizacyjne*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2017
- Fleming M., *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych. Zbiór dokumentów*, Warszawa 2003

B. Literatura uzupełniająca:

- Barcik J., Srogosz T., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2007
- Czapliński W., *Odpowiedzialność za naruszenia prawa międzynarodowego w związku z konfliktem zbrojnym*; Instytut Nauk Prawnych PAN, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2009
- Jasudowicz T., Szuniewicz M., Balcerzak M., *Wojna i Pokój. Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych*, Toruń 2008
- *Międzynarodowe prawo humanitarne*, red. T. Jasudowicz, Toruń 1997
- Kitler W., Skrabacz A., *Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny*, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010
- *Międzynarodowe prawo humanitarne. Antecedencje i wyzwania współczesności*, red. J. Nowakowska-Małusecka, Bydgoszcz, Katowice 2010

C. Materiały źródłowe:

- Konwencje haskie
- Agreement on Adaptation of The Treaty on Conventional Armed Forces in Europe, art. 21, <http://www.osce.org/library/14108>
- Convention on Cluster Munitions, przyjęta na Diplomatic Conference for the Adoption of a Convention on Cluster Munitions Dublin 19-30 May 2008, <https://www.un.org/disarmament/geneva/ccm/>
- Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on their Destruction, podpisana 10 kwietnia 1972 r. w Londynie, Moskwie i Waszyngtonie, <http://legal.un.org/avl/ha/cpusptam/cpusptam.html>
- Convention Respecting the Limitation of the Employment of Force for the Recovery of Contract Debts, http://avalon.law.yale.edu/20th_century/hague072.asp
- Deklaracja w sprawie pocisków wybuchających małego kalibru, Petersburg, 11 grudnia 1868 r., <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/170?OpenDocument>
- Deklaracja w sprawie pocisków wybuchających małego kalibru, Petersburg, 11 grudnia 1868 r., http://www.pck.org.pl/pliki/mp/1868_Petersburg_-_pociski_wybuchajace.pdf
- Drugi protokół sporządzony w Hadze dnia 26 marca 1999 r. do Konwencji o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego, podpisanej w Hadze dnia 14 maja 1954 r., (DzU 2012, poz. 248)
- Interim Agreement Between The United States of America and The Union of Soviet Socialist Republics on Certain Measures With Respect to the Limitation of Strategic Offensive Arms, <http://www.state.gov/t/isn/4795.htm>
- Karta Narodów Zjednoczonych podpisana podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych w San Francisco 26 czerwca 1945 r. (DzU 1947, nr 23, poz. 90 z późn. zm.)
- Konwencja dotycząca praw i zwyczajów wojny lądowej (DzU 1927, nr 21, poz. 161), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19270210161>
- Konwencja dotycząca rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich (DzU 1927, nr 21, poz. 159), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19270210159>
- Konwencja dotycząca zakładania min wybuchających automatycznie za dotknięciem (VIII konwencja haska), Haga,

18 października 1907 r., <https://ihl-databases.icrc.org/ihl/INTRO/215?OpenDocument>

- Konwencja genewska o ochronie osób cywilnych podczas wojny (IV konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 38, poz. 171, załącznik)
- Konwencja o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego wraz z regulaminem wykonawczym do tej konwencji oraz protokół o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego podpisane w Hadze dnia 14 maja 1954 r. (DzU 1957, nr 46, poz. 212, załącznik)
- Konwencja o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych (I konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 38, poz. 171, załącznik)
- Konwencja o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu (II konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 56, poz. 175, załącznik)
- Konwencja o traktowaniu jeńców wojennych (III konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r. (DzU 1956, nr 38, poz. 175, załącznik)
- Konwencja o zakazie stosowania technik modyfikacji środowiska w militarnych lub innych wrogich celach, ang. Convention on the Prohibition of Military or Any Other Hostile Use of Environmental Modification Techniques (ENMOD), <http://www.un-documents.net/enmod.htm>
- Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i transferu min przeciwpiechotnych oraz ich zniszczeniu, Oslo 18 września 1997 r., <http://legal.un.org/avl/ha/cpusptam/cpusptam.html>
- Oświadczenie Rządowe z dnia 18 grudnia 1929 r. w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Konwencji o pokojowym załatwianiu sporów międzynarodowych, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 roku (DzU 1930, nr 9, poz. 64), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19300090064>
- Pakt Ligi Narodów, Paryż 28 czerwca 1919 r. (DzU 1920, nr 35, poz. 200), <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19200350200>
- Peacekeeping Fact Sheet (as of 30 June 2017), <http://www.un.org/en/peacekeeping/resources/statistics/factsheet.shtml>
- Protokół dodatkowy I do konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r., dotyczący ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych, Genewa 8 czerwca 1977 r. (DzU 1992, nr 41, poz. 175, załącznik)
- Protokół dodatkowy I do konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r., dotyczący ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych, sporządzony w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (DzU 1992, nr 41, poz. 175, załącznik), http://www.pck.org.pl/pliki/konwencje/i_pd.pdf
- Protokół dodatkowy II do konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r., dotyczący ochrony ofiar niemiędzynarodowych konfliktów zbrojnych, sporządzony w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (DzU 1992, nr 41, poz. 175, załącznik)
- Protokół dodatkowy III do konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 roku dotyczący przyjęcia dodatkowego znaku rozpoznawczego, przyjęty w Genewie dnia 8 grudnia 2005 r. (DzU 2010, nr 70, poz. 447)
- Protokół drugi do konwencji haskiej z 1954 r. o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego, przyjęty w Hadze 26 marca 1999 r., www.unesco.pl/fileadmin/user_upload/pdf/1999_haga_-_dobra_kultury_pd_ii.pdf
- Report of the International Criminal Court to General Assembly of United Nations, 13 August 2013, http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:hGsq11s4FcMJ:www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%257B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%257D/a_68_314.pdf&cd=9&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=firefox-b
- Russia 'completely ending' activities under Conventional Armed Forces in Europe treaty, 10 Mar, 2015, <http://www.rt.com/news/239409-russia-quits-conventional-europe/>
- Statut Rzymski Międzynarodowego Trybunału Karnego, <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20030780708>
- The Treaty between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Reduction and Limitation of Strategic Offensive Arms and Associated Documents, <https://www.state.gov/documents/organization/140035.pdf>, pobrano 3.11.2017 r.
- Treaty between the United States of America and the Russian Federation on Strategic Offensive Reductions, signed May 24, 2002, <https://www.state.gov/t/avc/trty/127129.htm>, pobrano 3.11.2017 r.
- Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Elimination of their Intermediate-Range and Shorter-Range Missiles (INF Treaty) <http://www.state.gov/t/avc/trty/102360.htm>
- Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Limitation of Anti-Ballistic Missile Systems, <https://www.state.gov/t/avc/trty/101888.htm>
- Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Limitation of Strategic Offensive Arms, <http://www.state.gov/t/isn/5195.htm#treaty>
- Treaty Between the United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics on the Reduction and Limitation of Strategic Offensive Arms, <http://www.nti.org/learn/treaties-and-regimes/treaties-between-united-states-america-and-union-soviet-socialist-republics-strategic-offensive-reductions-start-i-start-ii/>

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://ctbto.org/specials/who-we-are/>
- <http://disarmament.un.org/treaties/t/canwz>
- <http://disarmament.un.org/treaties/t/npt>
- http://disarmament.un.org/treaties/t/open_skies
- http://disarmament.un.org/treaties/t/test_ban
- <http://fas.org/nuke/control/start1/>
- <http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/Bryan+Treaties>
- <http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/onz/1945.html>
- <http://mtcr.info/frequently-asked-questions-faqs/>
- <http://www.armscontrol.org/documents/salt2>
- http://www.ats.aq/devAS/ats_parties.aspx?lang=e
- <http://www.australiagroup.net/en/index.html>
- <http://www.clusterconvention.org/>
- <http://www.iaea.org/About/>
- <http://www.nrdc.org/nuclear/nudb/datab9.asp>
- <http://www.nrdc.org/nuclear/nudb/datab10.asp>
- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/african-nuclear-weapon-free-zone-anwz-treaty-pelindaba-treaty/>
- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/southeast-asian-nuclear-weapon-free-zone-seanwz-treaty-bangkok-treaty/>
- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/south-pacific-nuclear-free-zone-spnfz-treaty-rarotonga/>
- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/treaty-principles-governing-activities-states-exploration-and-use-outer-space-including-moon-and-other-celestial-bodies-outer-space-treaty/>
- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/treaty-prohibition-emplacment-nuclear-weapons-and-other-weapons-mass-destruction-seabed-and-ocean-floor-and-subsoil-thereof-seabed-treaty/>
- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/treaty-prohibition-nuclear-weapons-latin-america-and-caribbean-lanwz-tlatelolco-treaty/>
- <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/zangger-committee-zac/>
- <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/about-us>
- <http://www.state.gov/t/avc/newstart/index.htm>
- <http://www.un.org/disarmament/ATT/>
- <http://www.un.org/disarmament/convarms/Register/>
- <https://www.un.org/disarmament/wmd/bio>
- <https://www.un.org/disarmament/wmd/chemical/>
- <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.5. Siły zbrojne we współczesnym świecie

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.5.	Siły zbrojne we współczesnym świecie	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, z różnego rodzaju podmiotami personalnymi i strukturalnymi, w tym człowiekiem, jako jednostką społeczną, grupami, organizacjami, instytucjami, sieciami i systemami społecznymi, ich wewnętrzną organizację i wzajemnymi relacjami w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemach bezpieczeństwa, zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązującymi w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczeniem i wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz sił zbrojnych, zapoznać w zaawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych, w tym siłach zbrojnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych, nauczyć aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa, nauczyć planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa oraz kierować pracą zespołów zadaniowych w trakcie realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem, nauczyć samodzielnie planować i wdrażać do praktyki ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Siły zbrojne - historia: rola i miejsce sił zbrojnych w państwie na przestrzeni dziejów, armie starożytnej Grecji, armie Rzymu, armie w nowożytnej Europie.	2	0,5
3.	Typy i modele armii: armie masowe, armie najemne (Legia Cudzoziemska), stałe, zawodowe, armie milicyjne (Basidż).	2	1
4.	Siły zbrojne, rodzaje sił zbrojnych i ich struktury: pojęcie sił zbrojnych, siły lądowe, siły morskie, siły powietrzne, wojska specjalne, zadania i funkcje sił zbrojnych, siły zbrojne jako instrument wsparcia polityki zagranicznej państwa.	2	1
5.	Cywilna kontrola nad armią: cywilna kontrola nad armią w państwach demokratycznych i przesłanki konieczności jej istnienia, zasady cywilnej kontroli nad armią, kontrola nad armią w państwach niedemokratycznych, wojsko w walkach o władzę.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć	1	1

	teoretycznych.		
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Siły zbrojne Stanów Zjednoczonych: struktura, podstawowe uzbrojenie, dowództwa regionalne, misje, bazy wojskowe, walka z terroryzmem.	2	2
3.	Siły zbrojne Federacji Rosyjskiej: struktura, podstawowe uzbrojenie, strategiczne siły jądrowe, doktryna, misje i operacje wojskowe.	2	1
4.	Wybrane armie Bliskiego Wschodu: Siły Obronne Izraela "naród pod bronią", <i>lone soldiers</i> , Siły Zbrojne Libanu, Irackie Siły Zbrojne, <i>Artesh</i> - Siły Zbrojne Iranu.	2	1
5.	Siły zbrojne Wielkiej Brytanii: struktura, podstawowe uzbrojenie, dowodzenie siłami zbrojnymi, misje, bazy na świecie.	2	1
6.	Potencjał militarny wybranych państw Azji: modernizacja i potencjał militarny armii Chin, Japonii, Korei Południowej, podstawowe uzbrojenie, struktura oraz funkcje.	2	2
7.	Sojusze i wielonarodowe siły zbrojne: siły zbrojne <i>Coalition of the Willing</i> w Iraku w 2003 roku.	1	1
8.	Sojusze i wielonarodowe siły zbrojne: siły zbrojne koalicji Rady Współpracy Zatoki w konflikcie w Jemenie, charakterystyka, uzbrojenie, potencjał.	2	1
9.	Siły Unii Afrykańskiej w Somalii: historia, cele, zadania, siły zbrojne państw uczestniczących.	2	1
10.	Blackwater (Academi) jako przykład armii najemnej: metody działania, obszar działania, sprzęt i wyposażenie.	1	1
11.	Wojska Obrony Terytorialnej Kraju: rola, zadania oraz miejsce w systemie bezpieczeństwa państwa, zmiany w systemie dowodzenia.	1	2
12.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostek społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych w systemach bezpieczeństwa,	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie i wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa oraz sił zbrojnych,	
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych, w tym siłach zbrojnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa,	

umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod technik i narzędzi badawczych,		
	U_02	potrafi aktywnie uczestniczyć w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyka bezpieczeństwa,		
	U_03	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w instytucjach bezpieczeństwa oraz kierować pracą zespołów zadaniowych w trakcie realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem,		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyka bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje,		
	K_02	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych,			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych oraz oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw przedmiotu siły zbrojne we współczesnym świecie w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O ₂	Dyskusja	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				

forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania, 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną, 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny, 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	60

	O ₂	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30
	O ₃	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = \frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W05			
W_02	K1_W06			
W_03	K1_W08			
U_01	K1_U02			
U_02	K1_U11			
U_03	K1_U13			
K_01	K1_K06			
K_02	K1_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny</i>, Warszawa 2011 Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006 <i>Bezpieczeństwo współczesnej Azji</i>, J. Marszałek-Kawa (red.), Toruń 2015 Grabowski T., <i>Rosyjska siła. Siły zbrojne i główne problemy polityki obronnej Federacji Rosyjskiej w latach 1991-2010</i>, Częstochowa 2011 Jędrówiak P., <i>Czynniki wewnętrzne bezpieczeństwa militarnego Izraela</i>, [w:] G. Libora (red.) <i>Oblicza współczesnego terroryzmu</i>, Wydanie I 2016 Kręcik J., Lewandowski J., <i>Organizacja dowodzenia na poziomie strategicznym i operacyjnym</i>, Kraków 2015 Scahill J., <i>Blackwater. Powstanie najpotężniejszej armii najemnej świata</i>, Wydawnictwo Dolnośląskie 2009 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Marszałek-Kawa (red.), <i>Azjatyckie strategie bezpieczeństwa u progu XXI wieku</i>, Toruń 2014 Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, systemy</i>, Warszawa 2011 <i>Polityka obronna i strategia bezpieczeństwa państw i instytucji europejskich</i>, Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia 2015 Szpyra R., <i>Bezpieczeństwo militarne państwa</i>, Warszawa 2012 Zarychta S., <i>Struktury militarne NATO 1949-2013</i>, Warszawa 2013 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> <i>Dekret Prezydenta Federacji Rosyjskiej o Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Federacji Rosyjskiej</i>, https://poland.mid.ru/web/polska_pl/koncepcja-polityki-zagranicznej-federacji-rosyjskiej/-/asset_publisher/x9WG6FhjehkG/content/strategia-bezpieczenstwa-narodowego-federacji-rosyjskiej?inheritRedirect=false 				

- *Doktryna wojenna federacji Rosyjskiej (tłumaczenie robocze)*, https://www.bbn.gov.pl/ftp/dok/03/35_KBN_DOKTRYNA_ROSJI.pdf
- *National Security Strategy of America, 2017*, <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>https://www.bbn.gov.pl/ftp/dok/03/35_KBN_STRATEGIA_WOJSK_USA.pdf
- *Military Balance 2014, The annual assessment of global military capabilities and defense economics*, The International Institute For Strategic Studies, 2014

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://amisom-au.org/>
- <https://www.army.mil/>
- <https://www.defense.gov/>
- <https://www.idfblog.com/>
- <https://www.idf.il/en/>
- <http://www.army.mod.uk/operations-deployments/operations-deployments.aspx>
- http://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=saudi-arabia
- <https://southfront.org/military-analysis-saudi-arabia/>
- <http://www.iiss.org/en/publications/military-s-balance>
- <https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament>,
- <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/03/2012326131343853636.html/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.6. Prawno – ekonomiczne uwarunkowania obronności

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.6	Prawno – ekonomiczne uwarunkowania obronności	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności "Obrona narodowa"	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 50%						
Nauki prawne – 25%						
Ekonomia i finanse – 25%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia audytoryjne	18	13	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie do zajęć audytoryjnych	-	-	10	10		
• analiza literatury i materiałów źródłowych	-	-	20	25		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z dyskusją			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów,			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Podstawy wiedzy o państwie. Podstawy ekonomii. Podstawy wiedzy o prawie. Prawne podstawy bezpieczeństwa.		Student posiada wiedzę z zakresu podstaw bezpieczeństwa, ekonomii i prawa.	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą obronności • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami prawnymi obronności państwa • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami ekonomicznymi obronności państwa 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów sposobu analizy zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w przestrzeń zjawisk prawno-ekonomicznych mających wpływ na powstawanie potrzeb w dziedzinie obronności państwa, • doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane z prawno-ekonomicznymi elementami obronności państwa • uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań prawno-ekonomicznych, których przyczyną są zagrożenia obronności państwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat prawno-ekonomicznych aspektów obronności państwa 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Teoretyczne aspekty obronności państwa.	2	1
3.	Dokumenty strategiczne w zakresie przygotowań obronnych państwa.	3	1
4.	Identyfikacja głównych problemów ekonomicznych gospodarki obronnej państwa.	3	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Ogólne pojęcia i istota obronności państwa.	2	2
2.	Dokumenty strategiczne w zakresie przygotowań obronnych państwa.	6	4
3.	Identyfikacja głównych problemów ekonomicznych gospodarki obronnej państwa.	6	3
4.	Współpraca gospodarcza Polski w zakresie polityki obronnej.	4	3
5.	Prezentacja pracy problemowej.	2	2
6.	Zaliczenie: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, podmioty i	

		zjawiska z zakresu nauk o obronności.		
	W_02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu unormowania ekonomiczne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę obronności.		
umiejętności	U_01	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy z zakresu prawa i ekonomii, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki obronności.		
	U_02	Potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami ekonomicznymi oraz prawnymi, związanymi ściśle z praktyką obronności w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych.		
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę prawno – ekonomicznych unormowań obronności.		
	U_04	Potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, pracach w grupie i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką obronności oraz jej prawno – ekonomicznymi unormowaniami.		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z obronnością oraz jej prawno – ekonomicznymi unormowaniami.		
	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, U_01, U_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa (Ot) = O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena za samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach w formie raportu dotyczącego wąskiego problemu wraz z wystąpieniem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej			
kryteria oceny:	Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach w formie raportu dotyczącego wąskiego problemu wraz z wystąpieniem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim			

	poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania; 2,0 – student nie wykonał zadania.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Zaliczenie zadania problemowego	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_02	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = O1				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, U_04, K_01	1	50
	O _p	zajęcia praktyczne	wszystkie efekty	2	50
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				
U_01	K1_U03				
U_02	K1_U07				
U_03	K1_U09				
U_04	K1_U11				
K_01	K1_K02				
K_02	K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Płaczek J. (red.), Zarys ekonomiki bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2009 • Stachowiak Z., Płaczek J. (red.), Wybrane problemy ekonomiki bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2002 • (red.) Z. Trejnis, M. Marciniak, Obronność państwa. Uwarunkowania oraz organizacja bezpieczeństwa i obronności, Wyd. Adam Marszałek, Warszawa 2016 					
B. Literatura uzupełniająca:					

- Polak R., Telep J., Kierunek armia zawodowa? Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 2002
- Płaczek J., Ewolucja polskiej myśli obronno-ekonomicznej w latach 1976-2000, AON, Warszawa 2001
- Płaczek J., Gospodarka obronna Polski w końcu lat dziewięćdziesiątych. Szanse i zagrożenia, AON, Warszawa 2001

C. Materiały źródłowe:

- Dobrane przez studenta adekwatnie do zakresu zadania problemowego.

D. Przydatne strony internetowe:

- Dobrane przez studenta adekwatnie do zakresu zadania problemowego.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Obrony Narodowej
telefon:	59 840 52 03
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.7. System obrony państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
S.1.7.	System obrony państwa	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „Obrona narodowa”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie i obronności państwa, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu polityki obronnej i strategii bezpieczeństwa oraz ich miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie i innych dyscyplinach naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa oraz ich wzajemne relacje, zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań związaną z polityką obronną państwa, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania problemów naukowych związanych z polityką bezpieczeństwa i obronności państwa; zna w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne prakseologiczne uwarunkowania polityki obronnej RP w układzie międzynarodowym, regionalnym i narodowym. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z polityką obronną z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych przedmiotów kształcenia, nauczyć wykonywać w oparciu o wiedzę z zakresu polityki bezpieczeństwa i obronności podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców, w różnych sytuacjach zawodowych, nauczyć posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu polityki obronności państwa w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu żołnierza, przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	
2.	Siły Zbrojne RP najważniejszy element systemu obronności RP (ewolucja SZ RP po zakończeniu „zimnej wojny”, aktualna struktura SZRP i ich miejsce w systemie bezpieczeństwa państwa, zadania SZRP i ich rola w Sojuszu Atlantycznym i Unii Europejskiej, profesjonalizacja sił zbrojnych	2	1
3.	Gotowość obronna państwa (pojęcie „gotowość obronna”, czynniki determinujące gotowość obronną państwa, cele gotowości obronnej państwa, stany gotowości państwa i ich charakterystyka).	2	
4	Podstawowe akty prawne z zakresu obronności państwa (Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju; Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia	1	1

	mobilizacji i w czasie wojny; Ustawa z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).		
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	. Przygotowanie obronne państwa w systemie bezpieczeństwa narodowego RP – podział i charakterystyka zadań obronnych. (próba zdefiniowania „zadanie obronne”, „zadanie operacyjne”, istota, podział i charakterystyka zadań obronnych, podstawy prawne przygotowań obronnych, zasady i tryb przygotowań obronnych, finansowanie przygotowań obronnych) – dyskusja w oparciu o prezentacje multimedialne.	2	2
3.	Planowanie i programowanie obronne: definicja planowania obronnego, planowania operacyjnego i programowania obronnego; umocowanie prawne planowania i programowania obronnego; istota planowania obronnego (planowania operacyjnego) i programowanie obronnego; istota okresowych przeglądów obronnych; planowanie operacyjne na szczeblu centralnym, wojewódzkim i samorządowym.	2	1
4.	Gotowość obronna państwa (pojęcie „gotowości obronnej”, pojęcie „stanu gotowości obronnej”, podział i charakterystyka stanów gotowości obronnej Rzeczypospolitej Polskiej).	2	1
5.	Militaryzacja jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności, a obiekty szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa (pojęcie „militaryzacja państwa, akty prawne regulujące kwestie dot. militaryzacji państwa, rodzaj potrzeb związanych z rozwinięciem systemu obronności i funkcjonowaniem jego elementów w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny, w tym mobilizacyjne i wojenne potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej) – pogadanka	2	1
6.	System obronności RP a uczestnictwo w Sojuszu Północnoatlantyckim (droga Polski do NATO, reformy przeprowadzone w sferze obronności po 1989 r., ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych RP, profesjonalizacja Sił Zbrojnych RP, znaczenie wejścia Polski do NATO dla naszego bezpieczeństwa, wkład Sił Zbrojnych RP w inicjatywy wojskowe NATO) – dyskusja w oparciu o prezentacje multimedialne.	2	2
7.	Rola i miejsce podmiotów przemysłu obronnego w systemie obronności państwa (charakterystyka polskiego przemysłu obronnego, krajowe dokumenty strategiczne dotyczące przemysłowego sektora obronnego, podmioty rządowe zaangażowane we współpracę z przemysłowym sektorem obronnym, współpraca polskiego przemysłu obronnego z agendami obronnymi NATO i Unii Europejskiej, trendy europejskiego i globalnego sektora obronnego) – dyskusja.	2	2
8.	System obronności państwa w strategiach bezpieczeństwa narodowego RP (Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP 2013 - 2022 ,	2	1
9.	Współpraca Sił Zbrojnych RP z organami administracji publicznej w sytuacjach nadzwyczajnych: zadania i formy współdziałania terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych; udział Sił Zbrojnych RP w zapobieganiu oraz usuwaniu skutków zagrożeń niemilitarnych; uregulowania prawne dotyczące współpracy Sił Zbrojnych RP z organami administracji publicznej w sytuacjach nadzwyczajnych.	2	1
10.	Cywilna kontrola nad Siłami Zbrojnymi: zasady cywilnej, politycznej kontroli nad Siłami Zbrojnymi RP; efektywność cywilnej, politycznej kontroli nad SZRP; historia cywilnej kontroli nad SZRP.	1	1

11.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania	
	W_02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami.	
	W_03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa.	
umiejętności	U_01	Absolwent potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.	
	U_02	Potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa.	
	U_04	Potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych.	
kompetencje społeczne	K_01	Absolwent jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem.	
	K_02	, Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od		

	76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
	2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Kolokwium – znajomość podstaw przedmiotu siły zbrojne we współczesnym świecie w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01; W_03; K_07	80
	O ₂	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01; W_03; W_07 U_05; K_07	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (praca pisemna) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 2) Wykonanie pracy zaliczeniowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają			

	w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.				
	3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_05, U_09, U_14	60	
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_03, U_04, K_03, K_07	30	
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_05, U_09, U_14	10	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
Forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
Kryteria oceny końcowej:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz egzamin				
	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	Zajęcia teoretyczne	U_01, U_03, U_04, K_03, K_07	1	50
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_05, U_09, U_14	2	
	O_e	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,50e + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01
W_02	K1_W03
W_03	K1_W07
U_01	K1_U01
U_02	K1_U05
U_03	K1_U09
U_04	K1_U14
K_01	K1_K03
K_02	K1_K07
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny</i>, Warszawa 2011 Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006 <i>Bezpieczeństwo współczesnej Azji</i>, J. Marszałek-Kawa (red.), Toruń 2015 Grabowski T., <i>Rosyjska siła. Siły zbrojne i główne problemy polityki obronnej Federacji Rosyjskiej w latach 1991-2010</i>, Częstochowa 2011 Jędrówiak P., <i>Czynniki wewnętrzne bezpieczeństwa militarnego Izraela</i>, [w:] G. Libora (red.) <i>Oblicza współczesnego terroryzmu</i>, Wydanie I 2016 Kręcik J., Lewandowski J., <i>Organizacja dowodzenia na poziomie strategicznym i operacyjnym</i>, Kraków 2015 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie, uwarunkowania, systemy</i>, Warszawa 2011 <i>Polityka obronna i strategia bezpieczeństwa państw i instytucji europejskich</i>, Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia 2015 Szpyra R., <i>Bezpieczeństwo militarne państwa</i>, Warszawa 2012 Zarychta S., <i>Struktury militarne NATO 1949-2013</i>, Warszawa 2013 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Military Balance 2014, The annual assessment of global military capabilities and defence economics</i>, The International Institute For Strategic Studies, 2014 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> http://amisom-au.org/ https://www.idfblog.com/ http://www.army.mod.uk/operations-deployments/operations-deployments.aspx http://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=saudi-arabia https://southfront.org/military-analysis-saudi-arabia/ http://www.iiss.org/en/publications/military-s-balance https://www.sipri.org/research/armament-and-disarmament http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/03/2012326131343853636.html 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	Sekretariatbn.@apsl.edu.pl

S.1.8. Obrona cywilna

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
S.1.8.	Obrona cywilna	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			10	10		
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne						
• ćwiczenia warsztatowe	19	14		20		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do ćwiczeń			25	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Bezpieczeństwo państwa, System obronny państwa 		<ul style="list-style-type: none"> Zaliczone 4 semestry 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z pojęciami i faktami z zakresu obrony cywilnej zapoznać z organizacją i funkcjonowaniem organizacji w systemie obrony cywilnej, zapoznać z wytycznymi dla tych organizacji, jaką jest prawo krajowe i prawo międzynarodowe, zapoznać z rolą oraz zasadami funkcjonowania formacji obrony cywilnej na poszczególnych szczeblach zapoznać ze strukturą obrony cywilnej i jej podsystemami oraz instytucjami i formacjami, które stanowią system obrony cywilnej zapoznać z metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi w zadaniach obrony cywilnej, w tym z nowoczesnymi technologiami, w szczególności urządzeniami technologii IT, pozwalającymi na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniającymi procesy decyzyjne w zakresie obrony cywilnej. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z obroną cywilną nauczyć dokonywania analiz potencjalnych zagrożeń w zakresie obrony cywilnej i ochrony ludności nauczyć modelowania i prognozowania ryzyka wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa nauczyć posługiwania się systemami normatywnymi, które służą jako podstawa do określenia zadań, podziału ról, obowiązków w zakresie funkcjonowania obrony cywilnej nauczyć przygotowywania prac pisemnych dotyczących problematyki obrony cywilnej, z poszanowaniem reguł naukowych i gramatycznych - zachowanie merytoryki ma swoje umocowanie w treściach zaczerpniętych z literatury przedmiotu, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem, przygotować do kreowania zadań, wychodzenia z inicjatywą podnoszącą poziom bezpieczeństwa, inicjowania i podejmowania działania na rzecz interesu publicznego, przygotować do wypełniania roli społeczno-zawodowej związanej z praktyką bezpieczeństwa. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	2	1
2.	Aspekty prawne obrony cywilnej: umocowanie prawne w polskim ustawodawstwie oraz prawie międzynarodowym, powszechny obowiązek obrony Rzeczypospolitej Polskiej, świadczenia na rzecz obrony (samorząd, administracja rządowa, służby).	2	1
3.	Struktura obrony cywilnej w Polsce: podsystem operacyjny, podsystem wsparcia lokalnego, podsystem wsparcia narodowego, podsystem wsparcia międzynarodowego, obowiązki i uprawnienia organów państwowych, samorządowych i organizacji społecznych, rola Szefa Obrony Cywilnej na poszczególnych szczeblach	3	1
4.	Obrona cywilna w działaniach niemilitarnych w czasie pokoju i działań zbrojnych: zadania obrony cywilnej w czasie pokoju, zadania obrony cywilnej w czasie wojny, podstawa prawna dla działań w czasie pokoju i czasie wojny	2	1

5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Aspekty prawne obrony cywilnej: ustawa o powszechnym obowiązku obrony, ustawa o zarządzaniu kryzysowym, zarządzenia i rozporządzenia Ministra oraz Szefa Obrony Cywilnej Kraju.	2	1
3.	Struktura organizacyjna obrony cywilnej w Polsce: elementy systemu ochrony ludności wg Strategii Bezpieczeństwa Narodowego, struktura organów obrony cywilnej, rodzaje służb w obronie cywilnej, formacje obrony cywilnej.	2	2
4.	Formacje obrony cywilnej: zasady tworzenia, formacje w gminach i zakładach, formacje obrony cywilnej ratownictwa ogólnego, formacje obrony cywilnej przeznaczone do wykonywania zadań specjalnych.	2	1
5.	Rola i zadania obrony cywilnej: założenie realizacji zadań obrony cywilnej w zależności od skali zagrożenia – symulacje wybranych zagrożeń.	2	2
6.	Ewakuacja ludności: powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie. zasady ewakuacji, plany ewakuacji ludności, podział ewakuacji, samoewakuacja.	2	2
7.	Udział Sił Zbrojnych w zadaniach obrony cywilnej: zagrożenia radiologiczne, biologiczne, chemiczne oraz jądrowe. ochrona ujęć wodnych. ewakuacja zwierząt i mienia, budownictwo ochronne.	3	2
8.	Międzynarodowe aspekty obrony cywilnej: analiza zadań obrony cywilnej w wybranych państwach i dokonanie analizy porównawczej z systemem obrony cywilnej w Polsce, charakterystyka Międzynarodowej Organizacji Obrony Cywilnej	3	1
9.	Obrona cywilna, a zarządzanie kryzysowe: geneza powstania, obszar funkcjonowania, wzajemne przenikanie, związek przyczynowo-skutkowy	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu systemu obrony cywilnej, nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania obroną cywilną	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa państwa nauk o bezpieczeństwie	
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym obrony cywilnej	

	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania obrony cywilnej i różnego rodzaju organizacji, instytucji odpowiadających za obronę ludności
	W_05	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem obrony cywilnej w państwie
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią bezpieczeństwa, w tym zachodzące w systemie obrony cywilnej
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
	U_03	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, zwłaszcza w obszarze obrony cywilnej
	U_04	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z obroną cywilną
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem i obroną cywilną
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych z zajęć teoretycznych i praktycznych, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, w tym przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych oraz aktywność na zajęciach	
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w kolokwium przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O1</td> <td>Kolokwium zaliczeniowe z zajęć teoretycznych</td> <td>W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>O2</td> <td>Aktywność na wykładach</td> <td>W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02, K_03,</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	Kolokwium zaliczeniowe z zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,	80	O2	Aktywność na wykładach	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02, K_03,	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
O1	Kolokwium zaliczeniowe z zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,	80										
O2	Aktywność na wykładach	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02, K_03,	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, oraz przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.												
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych.</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w kolokwium przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 												

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć praktycznych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	O2	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	30
	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03, K_04	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,	1
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, , K1_W03, K1_W06			
W_02	K1_W09, K1_W10, K1_W13			
W_03	K1_U02, K1_U03 ,			
W_04	K1_U04, K1_U05, K1_U08			
W_05	K1_U09, K1_U10, K1_U11			
U_01	K1_U03, K1_U06			
U_02	K1_U05, K1_U07			
U_03	K1_U09, K1_U10, K1_U11			
U_04	K1_U05, K1_U08			
U_05	K1_U14			
K_01	K1_K03, K1_K06			
K_02	K1_K03, K1_K06			
K_03	K1_K04, K1_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Kalinowski R., <i>Obrona cywilna w Polsce</i>, Wydawnictwo: Akademia Podlaska, Siedlce 2009 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Wydawnictwo: Difin, Warszawa 2010 • Krynojewski F., <i>Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Wydawnictwo: Difin, Warszawa 2012 • Krynojewski F., <i>Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych</i>, Wydawnictwo: Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Katowice 2003 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Jankowski T., <i>Zadania szefów obrony cywilnej oraz system szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej</i> [w:] <i>Zarządzanie bezpieczeństwem – Wybrane zagadnienia ochrony ludności</i>, cz.3, Wydawnictwo: Edura, Warszawa 2003 • Suwart J., <i>Zarys Obrony Cywilnej w Polsce</i>, Wydawnictwo: Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2003 <ul style="list-style-type: none"> • K. R. Zieliński, <i>Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe</i>, Warszawa 2017. • S.J. Rysz, <i>Ostrzeżenie, alarmowanie, powiadamianie ratunkowe</i>, Warszawa 2017. • G. Kowalski, <i>Obrona cywilna jako element systemu obronnego państwa</i> [w:] <i>Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia podstawowe</i>, Lublin 2014, s.167-216. • A. Ferenc, <i>Zintegrowany system ratowniczy w Polsce</i>, Warszawa 2006. 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. <i>o zarządzaniu kryzysowym</i> • Ustawa z dnia 21 listopada 1967r. <i>o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej</i> 				

- Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin
- Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 21 kwietnia 2009r. w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej
- Rozporządzenie MSWiA z dnia 26 września 2002r. w sprawie odbywania służby w obronie cywilnej
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 1 lipca 2002 r. nr 96, poz. 850)
  - Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 października 2008 r. w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia.

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.mswia.gov.pl>
- <https://www.ock.gov.pl>
- <https://www.rcb.gov.pl>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.9. Planowanie cywilne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.9.	Planowanie cywilne	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne						
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14				
• kolokwium zaliczeniowe	2	1				
• przygotowanie do ćwiczeń			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> System zarządzania kryzysowego, Obrona Cywilna, Bezpieczeństwo powszechne 		<ul style="list-style-type: none"> Zaliczone 4 semestry 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z pogłębioną wiedzą z zakresu planowania cywilnego i jego elementów składowych zapoznać w zaawansowanym stopniu z pogłębioną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami systemu zarządzania kryzysowego, niezbędną do realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym zapoznać w zaawansowanym stopniu z metodami, technikami i narzędziami pozyskiwania danych oraz rozwiązywania problemów praktycznych związanych z planowaniem cywilnym zapoznać w zaawansowanym stopniu z zasadami funkcjonowania odpowiedzialnych organów, instytucji w procesie planowania cywilnego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z planowaniem cywilnym z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, nauczyć analizy realnych i potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz proponowania w tym zakresie odpowiednich rozstrzygnięć z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych; nauczyć prognozować, modelować oraz dokonywać analizy i oceny ryzyka zagrożeń kryzysowych, w celu realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym nauczyć pogłębionej umiejętności przygotowania dokumentów planowania cywilnego oraz rozumienia ich treści 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z planowaniem cywilnym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do kreowania zadań, wychodzenia z inicjatywą podnoszącą poziom bezpieczeństwa, inicjowania i podejmowania działania na rzecz interesu publicznego przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Planowanie cywilne – pojęcie, geneza, jego istota i miejsce w środowisku bezpieczeństwa: definicje planowania i planowania cywilnego, rodzaje planowania gotowość cywilna, bezpieczeństwo lokalne a zasada subsydiarności	1	
3.	Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego: przedsięwzięcia organizacyjne, technologie i metody wykorzystywane przy opracowaniu planów zarządzania kryzysowego w SZ RP – wiadomości ogólne, GIS w siłach zbrojnych RP, podsystemy wspomagające RAMZES, ALASKA, SZAFRAN –ZT, SI PROMIENI	1	1
4.	Planowanie cywilne w systemie Obrony Cywilnej: pojęcie Obrony Cywilnej i planu OC, struktura Obrony Cywilnej, struktura Planu Obrony Cywilnej, zasady dotyczące Planu Obrony Cywilnej	1	
5.	Proces planowania cywilnego w systemie zarządzania kryzysowego NATO: System zarządzania kryzysowego NATO, Podsystemy funkcjonalne systemu zarządzania kryzysowego NATO, Proces reagowania kryzysowego NATO	1	1
6.	Rozwój lokalizmu w Europie i w Polsce – efekt planowania europejskiego: Pojęcie społeczności lokalnej, społeczności lokalne jako element struktury społecznej,	1	

	zagadnienie rozwoju lokalnego, Bezpieczeństwo lokalne a zasada subsydiarności		
7.	System bezpieczeństwa narodowego - umiejscowienie procesu planowania cywilnego: instytucje i formacje Obrony Cywilnej oraz ich zadania w strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego, zapewnienie spójności pomiędzy planami ZK a innymi planami sporządzanymi w tym zakresie przez właściwe organy administracji publicznej, przygotowanie rozwiązań na wypadek zakłóceń lub zniszczenia IK.	1	1
8.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego: proces i metody analizy zagrożeń, cel i zakres raportu, elementy, raporty cząstkowe, algorytm opracowania raportu cząstkowego, elementy raportów cząstkowych	2	2
3.	Obsługa oprogramowania: Platforma Operacyjna Zarządzania Kryzysowego	3	2
4.	Plany zarządzania kryzysowego na poziomie centralnym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym: znaczenie planów reagowania kryzysowego, struktura planów zarządzania kryzysowego, metody opracowywania planów zarządzania kryzysowego, spójność planów zarządzania	2	2
5.	Obsługa oprogramowania: GIS – System Informacji Geograficznej	3	2
6.	Proces planowania: tworzenie projektów planistycznych z zakresu zarządzania kryzysowego	2	1
7.	Proces planowania: tworzenie projektów planistycznych z zakresu obrony cywilnej	2	2
8.	Plany ochrony infrastruktury krytycznej: plan ochrony jednostki organizacyjnej, modelowe elementy planu ochrony, analiza zagrożeń, ocena sytuacji w jednostce organizacyjnej, etapy cyklu planowania, dane infrastruktury krytycznej, uzgadnianie planu.	2	2
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia planistyczne, oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska planowania cywilnego oraz zagadnień pokrewnych, ich miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie oraz wzajemne relacje	

	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką planowania cywilnego
	W_03	zna w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do procesu planowania
	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania organizacji, instytucji i systemów społecznych odpowiedzialnych za procesy planowania
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z procesami planowania, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy planowania
	U_03	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach będących elementem procesu planowania
	U_04	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa
	U_05	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z planowaniem cywilnym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych z zajęć teoretycznych i praktycznych, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, w tym przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 	

	<p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć teoretycznych</p>	<p>W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>Aktywność na wykładach</p>	<p>W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$</p>			
<p>sposób zaliczenia zajęć praktycznych:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, oraz przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do 			

	<p>omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć praktycznych</p>	<p>U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03</p>	<p>60</p>
	<p>O2</p>	<p>Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej</p>	<p>U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03</p>	<p>30</p>
	<p>O3</p>	<p>Aktywność na zajęciach</p>	<p>U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03</p>	<p>10</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$</p>			
<p>sposób zaliczenia i forma egzaminu:</p>				
<p>forma egzaminu:</p>	<p>egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p>			
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p>			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	2	
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = 0,5 x Oe + 0,5 x (Ot x 1 + Op x 2)/3				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W02				
W_03	K1_W04				
W_04	K1_W07				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U04				
U_03	K1_U06				
U_04	K1_U13				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K04				
K_03	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Kitler W., <i>Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2011 Majchrzak D., <i>Zarządzanie kryzysowe w wymiarze lokalnym: organizacja, procedury, organy i instytucje</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2014 Wróblewski R., <i>Wybrane zagadnienia z zakresu planowania cywilnego w systemie zarządzania kryzysowego RP</i>, Wydawnictwo CNBOP-PIB, Józefów 2014 Wróblewski R., <i>Zarządzanie kryzysowe jako element zarządzania bezpieczeństwem narodowym</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, Siedlce 2013 					

- *Ochrona ludności w czasie pokoju oraz w okresie kryzysu i wojny*, pod red. A. Skrabacz, Warszawa 2010.
- K. R. Zieliński, *Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe*, Warszawa 2017.
- S.J. Rysz, *Ostrzeżenie, alarmowanie, powiadamianie ratunkowe*, Warszawa 2017.

B. Literatura uzupełniająca:

- Kalinowski R., *Obrona cywilna w Polsce*, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2009
- Kitler W., Skrabacz A., *Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny*, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010
- M. Zdyb, J. Stelmasiak, K. Sikora (red.), *System bezpieczeństwa i porządku publicznego. Organy i inne podmioty administracji*, Warszawa 2015.
- Krynojewski F., *Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych*, Wydawnictwo: Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Katowice 2003
- Mickiewicz P., *System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach ustrojowych wybranych państw*, Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław 2012
- Suwart J., *Zarys Obrony Cywilnej w Polsce*, Wydawnictwo: Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2003

C. Materiały źródłowe:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*
- Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1459, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. 2017 r. poz. 1928).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnej organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 25 września 2002 r. nr 156, poz.1301).
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1401, z późn. zm.).
- Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin
  - Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 8 października 2018 r. do *działalności w dziedzinie obrony cywilnej w 2019 r.*

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://mswia.gov.pl/>
- <https://ock.gov.pl/>
- <http://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.10. Obrona wspólna NATO

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.10	Obrona wspólna NATO	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie i stosunków międzynarodowych oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszarów nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką stosunków międzynarodowych, zapoznać z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych, zapoznać z podstawami metodologii badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie międzynarodowym, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem międzynarodowym i jego zagrożeniami, jak również możliwościami ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych, zapoznać z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego oraz w podstawowym zakresie z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniami i zagrożeniami, a także ich wpływem teorię i praktykę bezpieczeństwa międzynarodowego, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego, nauczyć wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem międzynarodowym, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych oraz prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego w wymiarze obronnym, nauczać uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa międzynarodowego, posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem, kształtować gotowość do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Koalicje i sojusze - ujęcie historyczne: kwestie terminologiczne i teoretyczne: podstawowe pojęcia i definicje, źródła zagrożeń (naturalne, cywilizacyjne), typologia zagrożeń.	2	0,5
3.	Powstanie Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego: historia powstania Sojuszu, podstawy prawne funkcjonowania Sojuszu, zasady funkcjonowania sojuszu, dorobek prawny Sojuszu.	2	1

4.	Główne funkcje i cele Sojuszu: funkcje i cele polityczne Sojuszu, funkcje i cele militarne Sojuszu.	2	1
5	Doktryny obronne NATO: koncepcje strategiczne NATO i ich ewolucja z uwagi na zmiany w środowisku bezpieczeństwa.	2	1
6.	Egzamin: test, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Powstanie oraz ewolucja rozwoju NATO: przyczyna i cele powołania NATO, podstawy prawne powołania NATO, ewolucja rozwoju NATO.	1	1
3.	Koncepcje strategiczne Paktu Północnoatlantyckiego: koncepcje strategiczne: 1949 – 1957; 1957 – 1967; 1967 – 1991; 1991 – 2001; 2001- 2011; nowa koncepcja strategiczna	3	2
4.	Rola i funkcje Rady Północnoatlantyckiej (NAC) oraz jej głównych agend: Rada Północnoatlantycka – skład, funkcje, cele i zadania; Główne agendy NAC i ich funkcje, funkcje i struktura Sekretariatu Międzynarodowego, funkcje i rola przedstawicielstw narodowych przy NATO,	3	2
5.	Rola i funkcje Komitetu Wojskowego NATO: Komitet Wojskowy NATO – skład, funkcje, celi i zadania, Główne agendy KW NATO i ich funkcje, funkcje i struktura Międzynarodowego Sztabu Wojskowego, funkcje i rola przedstawicielstw wojskowych przy NATO.	2	2
6.	Struktury militarne NATO: dowództwo ds. transformacji i jego struktury, dowództwo ds. operacji i jego struktury	2	2
7.	Wybrane operacje Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego: operacje prowadzone w parciu o art. 5 TW, Operacje z poza art. 5 TW (Operacje reagowania Kryzysowego), morskie operacje kontr-terrorystyczne, Operacje powietrze (air policing), operacje na Bliskim Wschodzie.	2	1
8.	Rola, funkcje i zadania Sił Reagowanie NATO: przyczyny powołania Sił Reagowania NATO (NRF), funkcja i cele Sił Reagowania NATO, przykłady użycia Sił Reagowania NATO.	2	1
9.	Art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego – kryteria jego stosowania. Mechanizm konsultacji (art. 4 TW), mechanizm konsensusu w podejmowaniu decyzji, planowanie obronne państw członkowskich w świetle stosowania art. 5 TW.	2	1
10.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa zarówno w świecie realnym jak i cyberprzestrzeni	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym	

		człowieka jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa i społeczno-kulturowym wymiarem cyberprzestrzeni.
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa w świecie realnym i cyberprzestrzeni z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
	U_03	umie posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa i wirtualnej rzeczywistości
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem i społeczno-kulturowym wymiarem cyberprzestrzeni
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu,	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych, pracę pisemną oraz aktywność na zajęciach	
kryteria oceny:	<p>19) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>20) Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy</p>	

	<p>czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	60
	O ₂	Praca zaliczeniowa	W_01, W_02, W_03 U_01, U_02, U_03	30
	O ₃	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych= $0,6xO1 + 0,3xO2 + 0,1xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, z wykonania pracy pisemnej (case study) oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania, 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną, 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny, 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny, 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie</p>			

	<p>określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
Kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$			
Sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			

kryteria oceny:	21) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów kształcenia	Punkty ECTS	Waga oceny w %
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	50
	Oe	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W05				
W_03	K1_W07				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U08				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Fiszer J. M., Olszewski P., <i>System euroatlantycki w wielobiegowym ładzie międzynarodowym</i>, Warszawa 2013 Kubiak K., P. Mickiewicz, <i>NATO w dobie transformacji: siły zbrojne w transatlantyckim systemie bezpieczeństwa początku XXI wieku</i>, Toruń 2008 Adamczewski p. (red.), <i>NATO w pozimnowojennym środowisku (nie) bezpieczeństwa</i>, Lublin 2011 Kuźniar R., Balcerowicz B., Bieńczyk-Missala A., Madej M., Grzebyk P., <i>Bezpieczeństwo Międzynarodowe</i>, Warszawa 2012 Zarychta S., <i>Doktryny i strategie NATO 1949 -2013</i>, Warszawa 2014 Zarychta S., <i>Struktury militarne NATO 1949 -2013</i>, Warszawa 2013 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Czulda R., Łoś R., Regina-Zacharski J., <i>NATO wobec wyzwań współczesnego świata</i>, Warszawa - Łódź 2013 Kośmider T. (red.), <i>Polityczno-wojskowe implikacje członkostwa Polski w NATO</i>, Warszawa 2014 Czaja J. (red.), <i>Euroatlantycka przestrzeń bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2005 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> <i>Traktat Północnoatlantycki</i> (Dz. U. z 2000 r., Nr 87, poz. 970) <i>Umowa między Państwami - Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotycząca statusu ich sił zbrojnych, sporządzona w Londynie dnia 19 czerwca 1951 roku</i> (Dz. U. z 2000 r., Nr 21, poz. 257) <i>Umowa między Państwami - Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego, a innymi państwami uczestniczącymi w Partnerstwie dla Pokoju, dotycząca statusu ich sił zbrojnych, oraz jej Protokół dodatkowy, sporządzona w Brukseli 19 czerwca 1995 roku</i> (Dz. U. z 1998 r., Nr 97, poz. 605); <i>Umowa dotycząca statusu Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, przedstawicieli narodowych i personelu międzynarodowego, sporządzona w Ottawie 20 września 1951 roku</i> (Dz. U. z 2000 r., Nr 64, poz. 736); <i>Protokół dotyczący statusu międzynarodowych dowództw wojskowych, ustanowionych na podstawie Traktatu Północnoatlantyckiego, sporządzony w Paryżu dnia 28 sierpnia 1952 roku</i> (Dz. U. z 2000 r., Nr 64, poz. 746); <i>Umowa o wzajemnej ochronie tajemnicy wynalazków dotyczących obronności, w przypadku, których zostały</i> 					

złożone wnioski o udzielenie patentów, sporządzona w Paryżu dnia 21 września 1960 roku (Dz. U. z 2000 r., Nr 64, poz. 744);

- *Umowa Traktatu Północnoatlantyckiego o przekazywaniu informacji technicznych dla celów obronnych, sporządzona w Brukseli dnia 19 października 1970 roku (Dz. U. z 2000r., Nr 64, poz. 742);*
- *Umowa w sprawie statusu przedstawicielstw i przedstawicieli państw trzecich przy Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, sporządzona w Brukseli dnia 14 września 1994 roku (Dz. U. z 2000 r., Nr 64, poz. 738);*
- *Umowa między Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego o ochronie informacji, sporządzona w Brukseli dnia 6 marca 1997 roku (Dz. U. z 2000 r., Nr 64, poz. 740).*

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://nato.int/>
- <http://www.nato.int/cps/en/natolive/79511.htm>
- http://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_publications/20170213_2016-nato-encyclopedia-eng.pdf

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.11. Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.11.	Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony państw Unii Europejskiej	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	8	3	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja zagadnień oraz dyskusja na ich temat, studium przypadków, burza mózgów, konsultacje zespołowe i zadania zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy			

		zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w pogłębionym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu polityki bezpieczeństwa i obrony UE oraz jej miejscem w naukach o bezpieczeństwie, naukach pokrewnych oraz naukach współdziałających z naukami o bezpieczeństwie oraz kierunkami ich ewolucji i trendami rozwojowymi, a także wynikającymi z tego konsekwencjami dla teorii i praktyki bezpieczeństwa; zapoznać w pogłębionym stopniu z metodologią badań związaną z bezpieczeństwem Unii Europejskiej, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania problemów naukowych związanych z teorią bezpieczeństwa; zapoznać w pogłębionym stopniu z psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa Unii Europejskiej w układzie międzynarodowym, narodowym i regionalnym. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem europejskim z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej oraz wykonywać w oparciu o nią podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem bezpieczeństwa europejskiego nauczyć posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami z zakresu Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych nauczyć wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia do rozwiązywania problemów bezpieczeństwa zewnętrznego Unii Europejskiej, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych nauczyć przygotować wystąpienia ustne w sprawach związanych z bezpieczeństwem zewnętrznym Unii Europejskiej w języku polskim, takie jak np. referat, przemówienie, prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie i prowadzić różne formy dyskusji i debaty na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z polityką bezpieczeństwa Unii Europejskiej, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa. przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa europejskiego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotów.	1	
2.	Koncepcje wspólnej Europy na przestrzeni dziejów: Starożytna Grecja -Tales z Miletu, Starożytny Rzym – Konstantyn Wielki” Edykt mediolański”, Średniowiecze - Koncepcja św. Augustyna (354-430). W swoim dziele” <i>De civitate Dei</i> ” – <i>O państwie Bożym</i> , polscy architekci Europy – Paweł z Włódkowic, Coudenhove –	2	1

	Kalergi – pierwszy przedwojenny ideolog zjednoczenia Europy, II wojna światowa - Altiero Spinelli i Ernesto Rossi, pierwsze sojusze obronne Europy Zachodniej po II wojnie światowej.		
3.	Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: (program budowy samodzielnych zdolności wojskowych UE, Europejski Cel Operacyjny/Zasadniczy 2004, realizacja zobowiązań z Helsinek, rola NATO w realizacji Europejskiego Celu Operacyjnego / Zasadniczego.	2	
4	Konceptualizacja Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony - debata strategiczna przełomu XX i XXI w., Europejska Strategia Bezpieczeństwa, współpraca wojskowa ONZ z Unią Europejską, scenariusze strategiczne: operacje wspierania pokoju na dużą skalę, wojskowa interwencja humanitarna, wojna regionalna zagrażająca interesom strategicznym UE.	1	1
5.	Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony: podstawy traktatowe WSBiO, Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony w Traktacie Lizbońskim, struktury decyzyjne i realizacyjne WSB i O (rola Rady Europejskiej w sferze WPBiO UE, prezydencja Rady UE, Komitet Stałych Przedstawicieli, Wysoki Przedstawiciel ds. Zagranicznych i Polityki, Komisja Europejska wobec sfery bezpieczeństwa zewnętrznego UE.		
6.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Instytucje odpowiedzialne za realizację Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej: Rada Europejska, Rada UE, Prezydencja Rady UE, Komitet Stałych Przedstawicieli, Wysoki Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Europejska Służba Działań Zewnętrznych.	2	2
3.	Struktury polityczno – wojskowe i agendy Wspólnej polityki Bezpieczeństwa i Obrony: Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa, Komitet Wojskowy UE, Sztab Wojskowy UE w systemie reagowania kryzysowego UE, Europejska Agencja Obrony.	2	1
4.	Doskonalenie zdolności operacyjnych UE. Cel operacyjny /Zasadniczy 2010: Europejski Cel Operacyjny/Zasadniczy 2010, Zasady wykorzystania sił interwencyjnych UE, Zdolności lotnictwa wojskowego w zakresie reagowania kryzysowego, europejska współpraca sił morskich.	2	1
5.	Procedury operacyjne Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Finansowanie, planowanie i dowodzenie: finansowanie europejskiego kompleksu wojskowego, planowanie i dowodzenie operacjami wojskowymi, ćwiczenia reagowania kryzysowego.	2	1
6.	Operacje wojskowe Unii Europejskiej: operacje wojskowe UE na Bałkanach, operacje wojskowe UE w b. Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, operacja Althea w Bośni i Hercegowinie, operacja Artemis w demokratycznej Republice Kongo, operacja EUFOR w Tchadzie, operacja Atalanta w Somalii.	2	2
7.	Cywilne aspekty Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE: proces instytucjonalizacji cywilnych aspektów Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, Cywilny Cel Operacyjny – 2008, Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych, Europejska Strategia Walki z Terroryzmem.	2	2
8.	Cywilne misje Unii Europejskiej w zakresie cywilnych operacji reagowania kryzysowego: cywilne misje EPBiO w Europie, misje cywilne Unii Europejskiej poza Europą, operacje w Afryce.	2	1

9.	Miejsce i rola Polski w polityce bezpieczeństwa i obrony UE: współpraca państw Europy Środkowej z Unią Europejską, Polska wobec Europejskiej Tożsamości i Obrony, Udział Polski w kształtowaniu EPBIO po akcesji do UE, Zaangażowanie Polski w realizację Europejskiego Celu Operacyjnego / Zasadniczego 2010.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa.	
	W_02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa.	
	W_03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające badania naukowe i praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację analizy i oceny zagrożeń i czynników warunkujących efektywność funkcjonowania systemów bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem.	
umiejętności	U_01	Potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.	
	U_02	Potrafi wykorzystywać w praktyce tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy zarządzania bezpieczeństwem, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację zarządzania informacją w organizacji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów społeczno-zawodowych	
	U_03	Potrafi posługiwać się w swobodnie pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się z różnymi kręgami odbiorców w różnych sytuacjach zawodowych.	
	U_04	Potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych.	
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa.	
	K_02	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Egzamin		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu		

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Kolokwium	W_01, W_06, K_02	80
	O_2	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_06, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_t = 0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (praca pisemna) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny</p>			

	<p>poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_04, U_08	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_04, U_08, K_01, K_02	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_04, U_08, U_14	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
Forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
Forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
Kryteria oceny końcowej:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_t	Test pisemny	Wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz egzamin			
	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS oraz oceny za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	O_t	Zajęcia teoretyczne	U_01, U_04, U_08 K_01, K_02	1	50
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_04, U_08	2	
	O_e	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_{cena\ ko\ncowa} = 0,5O_e + 0,5\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W09				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U04				
U_03	K1_U08				
U_04	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Barcik J., <i>Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. Aspekty prawne i polityczne</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Katowice 2008 • Ciupiński A., <i>Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej</i>. Genez. Rozwój Funkcjonowanie, Difin, Warszawa 2013 • Nugent N., <i>Unia Europejska, władza i polityka</i>, Wyd. UJ, Kraków 2012 • Parzymies S., <i>Dyplomacja czy siła? Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych</i>, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2009 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Europejska Strategia Bezpieczeństwa - Bezpieczna Europa w lepszym świecie</i>, Luksemburg 2009 • Kozub M., <i>Polska w transatlantyckiej przestrzeni bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2009 • Słomczyńska I., <i>Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony, uwarunkowania, struktury, funkcjonowanie</i>, Lublin 2007 • Stachurska-Szczesiak K., <i>Europejska Polityka Sąsiedztwa a problem granic Unii Europejskiej</i>, [w:] <i>Granice wewnętrzne i zewnętrzne Unii Europejskiej. Pomiędzy otwartością i izolacją</i>, Poznań 2011 • Turczyński P., <i>Bezpieczeństwo Europejskie, systemy, instytucje, funkcjonowanie</i>, WWN Wrocław 2012 • Żurawski vel Gajewski P., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, wymiar militarny</i>, Warszawa 2012 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczna Europa w lepszym świecie – Europejska strategia bezpieczeństwa, Bruksela, 12 grudnia 2003 . • Traktaty o Unii Europejskiej. 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • www.bbn.gov.pl • www.koziej.pl • www.polsm.strony.ug.edu.pl 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego				
telefon:	508 651 065				

e-mail:

s.zarobny@onet.pl

S.1.12. Współpraca cywilno-wojskowa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.12	Współpraca cywilno – wojskowa	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące - kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia audytoryjne	18	13	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• przygotowanie do zajęć audytoryjnych	-	-	10	10		
• analiza literatury i materiałów źródłowych	-	-	20	25		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z dyskusją			praca w grupach, dyskusja, zadania problemowe, rozwiązywanie problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

Podstawy z zakresu teorii bezpieczeństwa. Podstawy z zakresu informacji o państwie i prawie. Planowanie cywilne. Wojny i konflikty zbrojne. Siły zbrojne we współczesnym świecie.		Student posiada wiedzę z zakresu podstaw bezpieczeństwa i obronności.	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z ogólnymi pojęciami i istotą współpracy cywilno – wojskowej zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami międzynarodowych aspektów bezpieczeństwa i obrony narodowej zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami cywilnej organizacji obrony narodowej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów zjawisk mających wpływ na powstawanie potrzeb w dziedzinie współpracy cywilno – wojskowej, sposobu analizy tych zjawisk, faktów i procesów wpisujących się w przestrzeń państwa, doskonalić umiejętności w zakresie wypowiedzania się w mowie i piśmie na tematy związane ze współpracą cywilno – wojskową uczyć zasad określania priorytetów w przypadku podejmowania działań w ramach współpracy cywilno - wojskowej, których przyczyną są zagrożenia obronności państwa 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> uświadamiać studentom potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji i uczyć korzystania z różnych źródeł w celu pogłębiania swojej wiedzy na temat współpracy cywilno - wojskowej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Siły zbrojne w strategii bezpieczeństwa i obrony narodowej: organizacja sił zbrojnych, rodzaje sił zbrojnych.	2	1
3.	Międzynarodowe aspekty bezpieczeństwa i obrony narodowej Polski.	3	1
4.	Organizacja funkcjonowania cywilnej części obrony narodowej.	3	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Misje i funkcje sił zbrojnych.	3	2
2.	System dowodzenia w czasie pokoju. Wojenny system dowodzenia.	2	2
3.	Cywilna organizacja obrony narodowej. Ochrona ludności.	6	4
4.	Ochrona granicy państwowej, dóbr kultury i infrastruktury krytycznej. Współpraca cywilno - wojskowa a wojskowe wsparcie władz cywilnych i społeczeństwa.	6	4
5.	Prezentacja pracy problemowej.	2	2
6.	Zaliczenie: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	

wiedza	W_01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu, z perspektywy teorii i praktyki obronności, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka, jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych, w tym układach związanych ze współpracą cywilno – wojskową.
	W_02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu unormowania regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z bezpieczeństwem, a także ich znaczenie oraz wpływ na współpracę cywilno – wojskową.
	W_03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych ze współpracą cywilno – wojskową.
umiejętności	U_01	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy z zakresu wojskowości i obronności, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki współpracy cywilno – wojskowej.
	U_02	Potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, w tym współpracy cywilno – wojskowej.
	U_03	Potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę współpracy cywilno – wojskowej.
	U_04	Potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji, pracach w grupie i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką obronności oraz współpracą cywilno - wojskową.
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych ze współpracą cywilno – wojskową.
	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa (Ot) = 01			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	ocena za grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie pisemnej wraz z ustną prezentacją jego założeń			
kryteria oceny:	Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego w formie pisemnej: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny			

	<p>strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,5 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 4,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie; 3,0 –grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny; 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Grupowe zadanie pisemne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = O1				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	1	100
	O _p	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W05				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W08				
U_01	K1_U03				
U_02	K1_U06				
U_03	K1_U09				
U_04	K1_U11				

K_01	K1_K02
K_02	K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Waldemar Kitler, Aleksandra Skrabacz, Bezpieczeństwo ludności cywilnej: pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010. • Z. Trejnis, M. Marciniak, Obronność państwa. Uwarunkowania oraz organizacja bezpieczeństwa i obronności, Wyd. Adam Marszałek, Warszawa 2016. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym, red. nauk. Waldemar Kitler, Akademia Obrony Narodowej, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2011. • A. Ciupiński, Wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej: geneza, rozwój, funkcjonowanie, Difin, Warszawa 2013. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane przez studenta adekwatnie do obszaru. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrane przez studenta adekwatnie do obszaru. 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.13. System zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.13.	System zarządzania kryzysowego	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
1. kolokwium	1	1	-	-		
2. przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	10		
3. przygotowanie do kolokwium, egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych)	13	9	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium, egzaminu	-	-	25	25		
• kolokwium zaliczeniowe	2	1	-	-		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
• bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: konserwatoria informacyjne, konserwatoria problemowe, dyskusja, egzamin.			• bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej.			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
• metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia (kolokwium).			• metody wymagające samodzielnej pracy studenta: przygotowanie materiałów na zajęcia w formie sprawozdania/prezentacji multimedialnych,			

	wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do egzaminu z przedmiotu.		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> ukończony IV semestr. 		<ul style="list-style-type: none"> student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i w formie pisemnej, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Student będzie potrafił:			
A. wykorzystywać wiedzę związaną ze zdarzeniami mogącymi mieć wpływ na system zarządzania kryzysowego,			
B. rozumieć zasady system zarządzania kryzysowego,			
C. wskazać podstawy prawne regulujące system zarządzania kryzysowego,			
D. rozumieć powszechny i obowiązkowy charakter systemu zarządzania kryzysowego.			
w zakresie umiejętności:			
Nauczyć studentów:			
E. podstaw teoretycznych, istoty i podstaw organizacyjnych kanonów z zakresu systemu zarządzania kryzysowego,			
F. rozumienia znaczenie pojęć związanych z systemem zarządzania kryzysowego.			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Kształtować u studentów kompetencje społeczne w zakresie:			
G. dostrzegania znaczenia kompetencji przy realizacji zadań związanych z systemem zarządzania kryzysowego,			
H. rozwijania potrzeb ciągłej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu system zarządzania kryzysowego,			
I. przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych z zakresu systemu zarządzania kryzysowego.			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Pojęcie zagrożenia czasu pokoju, zagrożenia lokalne i globalne, monitorowanie zagrożeń.	2	1
3.	Podstawy prawa w zakresie organizacji jednostek realizujących zadania zapewnienia bezpieczeństwa lokalnego.	2	1
4.	Elementy systemu zarządzania kryzysowego w gminie, powiecie, województwie i na poziomie krajowym.	2	1
5.	Zadanie elementów systemu ZK na poszczególnych poziomach ich funkcjonowania	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: egzamin	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	0,5
2.	Monitorowanie zagrożeń, analiza ostrzeżeń i komunikatów o prognozowanych	3	2

	zagrożeniach.		
3.	Zadania organów właściwych w sprawach ZK na poziomach funkcjonowania administracji. Zadania zespołów zarządzania kryzysowego, zadania CZK.	3	2
4.	Opracowanie prognoz zagrożeń naturalnych.	3	2
5.	Opracowanie analizy zakresu funkcjonowania lokalnego systemu ZK w wybranej jednostce administracji na podstawie informacji uzyskanych z mediów elektronicznych.	4	3
6.	Zajęcia podsumowujące:	1	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	10
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę system zarządzania kryzysowego
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty systemu zarządzania kryzysowego oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami dla system zarządzania kryzysowego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką system zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę system zarządzania kryzysowego
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zna technologie IT wykorzystywane w procesie monitorowania zagrożeń
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim wystąpienia ustne i pracę pisemną obejmującą problematykę system zarządzania kryzysowego
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę system zarządzania kryzysowego
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących system zarządzania kryzysowego
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	60
	2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study)			
kryteria oceny:	26) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:			

$Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3.$

Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

27) Praca pisemna (case study):

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
		1,	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03
	2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta			

kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>2. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,50e + 0,5\left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				

K_02	K1_K02
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Żebrowski A., <i>Zarządzanie kryzysowe elementem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kraków 2012. 2. Sobolewski G., <i>Siły Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Aspekt narodowy i międzynarodowy</i>, Wydawnictwo AON, Warszawa 2013. 3. Zieliński K., <i>Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych</i>, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004, s. 29 4. Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013. 5. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, Dz. U. 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm. 6. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), 7. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. 2001 r. Nr 142, poz. 1590), 8. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), 9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591). 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kubiak M., Turek A. (red.), <i>Współczesne bezpieczeństwo militarne</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Warszawa-Siedlce 2012. 2. Tyrała P., <i>Zarządzanie kryzysowe. Ryzyko-bezpieczeństwo-obronność</i>, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2003. 3. Sienkiewicz P, Górny P., <i>Analiza systemowa sytuacji kryzysowych</i>, Wydawnictwo AON, Warszawa 2001, s. 32 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://rcb.gov.pl/ • https://www.ock.gov.pl/ • http://www.gdansk.uw.gov.pl/urząd/27-wydział-bezpieczenstwa-i-zarządzania-kryzysowego • https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.14. Geograficzne systemy informacji przestrzennej – ECDL EPP GIS

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej - ECDL EPP GIS	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
- konwersatoria	14	9	-	-		
- kolokwium	1	1	-	-		
- samodzielna praca (może być na platformie e-learningowej)	-	-	5	5		
- przygotowanie do kolokwium	-	-	5	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	20	30	50	2
Ćwiczenia laboratoryjne	25	15	-	-		
kolokwium zaliczeniowe	5	5	-	-		
przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury/przygotowanie zadanych prac	-	-	5	10		
Przygotowanie się do pracy zaliczeniowej	-	-	5	10		
przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	45	30	30	45	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład problemowy, wykład informacyjny, wykład z elementami pogadanki, dyskusja, kolokwium –			ćwiczenia laboratoryjne: przygotowanie materiałów na zajęcia z nauczycielem w określonej przez prowadzącego			

test wiedzy;	formie, przygotowanie do zaliczenia wykonanie pracy zaliczeniowej z zakresu użytkowania i analiz z użyciem systemów informacji przestrzennej, prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, wejściówki		
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, (może być także korzystanie z platformy e-learningowej),	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przeglądanie tutoriali, przygotowanie do ćwiczeń (opracowanie materiałów), przygotowanie do wykonania pracy zaliczeniowej, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
Ukończone z oceną pozytywną przedmioty: podstawy użytkowania IT – moduły BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), użytkowanie IT – moduły STANDARD (użytkowanie baz danych)	student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, sposobów użytkowania baz danych oraz technik statystycznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiadania się w mowie z wykorzystaniem prezentacji opartych o własną pracę w środowisku gis, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie.		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu Systemów Informacji Geograficznej (GIS); • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu GIS; • zapoznać z modelami danych służących reprezentacji obiektów świata rzeczywistego w GIS; • zapoznać z formatami plików, które stosuje się do zapisu danych wektorowych i danych rastrowych; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw; • zapoznać studentów z podstawowymi metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi w systemach GIS; • zapoznać studentów z możliwościami wykonywania analiz (np. statystycznych) na danych w systemach GIS; • zapoznać studentów z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystania wiedzy w celu zastosowania wykorzystania tradycyjnych i cyfrowych map w Systemach Informacji Przestrzennej; • przygotować do stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w celu tworzenia map tematycznych; • przygotować do wykorzystania pozyskanej wiedzy w celu analiz przestrzennych wykorzystujących znajomość podstawowych pojęć statystycznych; • nauczyć studentów umiejętności poprawnej pracy w aplikacji GIS z użyciem danych wektorowych, rastrowych (lub LiDAR-owych); • nauczyć studentów umiejętności modyfikowania danych z użyciem aplikacji GIS; • nauczyć studentów umiejętności zarządzania atrybutami danych; • nauczyć studentów umiejętności operacji i analizy na danych z użyciem specjalistycznego języka obcego. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; • kształtować kompetencje w zakresie adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach; • kształtować kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych; • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu Systemów Informacji Przestrzennej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	0,5	0,5
2.	Wprowadzenie do Systemów Informacji Geograficznej (GIS): pojęcia podstawowe, przepisy prawne dotyczące GIS, historia GIS, system GIS a systemy nieprzestrzenne, sprzęt oraz typy plików charakterystyczne dla GIS, dane w GIS i źródła danych, skala w GIS, georeferencje.	3	2
3.	Modele danych: modelowanie świata rzeczywistego, ciągłe i dyskretne modelowanie świata rzeczywistego, topologia. Baza danych: bazy danych (serwery baz danych) a GIS	3	2
4.	Dane GIS oraz atrybuty danych: dane warstwowe i wektorowe, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych z użyciem tabel i języka SQL lub DBASE, narzędzie model building	2,5	2
5.	Analizy danych: analizy przestrzenne, analizy przestrzenne bazujące na atrybutach., zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych, analizy danych przestrzennych. Mapy tematyczne: prezentacja danych tematycznych, klasyfikacja danych tematycznych, prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych, przykłady wykorzystania GIS w naukach o bezpieczeństwie i obronności (np. bezpieczeństwo militarne, ochrona ludności, bezpieczeństwo i porządek publiczny)	3	1,5
6.	Podstawowe operacje w systemach GIS: wprowadzenie do wybranego środowiska aplikacji, wczytywanie danych przestrzennych i ich wizualizacja w aplikacjach, wykonywanie prostych zapytań bazodanowych i przestrzennych w aplikacjach, analiza przestrzenna w aplikacjach - przykłady.	1	0,5
7.	Podstawowa koncepcja: pierwsze kroki z aplikacjami GIS, zmiana ustawień aplikacji GIS, zarządzanie warstwami danych.	1	0,5
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady pracy w pracowniach komputerowych.	0,5	0,5
2.	Pierwsze kroki w ArcGIS: podstawy pracy w środowisku GIS, zarządzanie warstwami danych, praca z danymi rastrowymi i wektorowymi ArcCatalog. Symbolika, etykietowanie w ArcMAP tworzenie pierwszej kompozycji mapowej.	5	3
3.	Narzędzia analizy na danych: Użycie narzędzi geoprocessingu i narzędzi selekcji na danych. Tworzenie kompozycji mapowej dla wybranego obszaru.	5	3
4.	Zarządzanie danymi: Edycja danych, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych, zapytania i wybór danych (w tym tabelarycznych), tworzenie podzbiorów danych, tworzenie danych z dostępnych źródeł.	4	2
5.	Redakcja mapy: prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	0,5	0,5

6.	Tworzenie baz danych, analizy danych przestrzennych, prezentacja wyników, podstawowa koncepcja: przygotowanie danych do wykonania przykładowych analiz, edycja danych, tworzenie danych w oparciu o dostępne źródła wiedzy danych i zbiorów danych.	10	4
7.	Dane rastrowe i LiDAR-owe oraz analiza ww. danych w wybranym programie GIS: Pozyskiwanie danych rastrowych z ogólnodostępnych źródeł, analiza danych rastrowych, tworzenie kompozycji mapowej z użyciem rastrów, analiza danych LiDAR-owych.	10	2
8.	Zajęcia podsumowujące: zaliczenie ćwiczeń – praca zaliczeniowa.	5	5
Razem zajęć praktycznych:		30	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu systemów GIS,
	W_02	w podstawowym i zaawansowanym stopniu zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa,
	W_03	zna w podstawowym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów,
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe i zaawansowane zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w obszarze GIS,
	U_02	Potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie GIS, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem
	U_03	analizuje realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia zdarzeń o nietypowym charakterze, a w tym posiada umiejętność przygotowania w języku polskim lub obcym z zachowaniem reguł naukowych - dokumentów z wykonywanych analiz, jak również typowych dokumentów związanych z analizą geoprzestrzenną, potrafi używać języka specjalistycznego i swobodnie komunikować się z innymi praktykami z zakresu bezpieczeństwa,
	U_04	uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z użyciem nowoczesnych narzędzi geoprzestrzennych jako środka zapewniania bezpieczeństwa
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje w oparciu o normy

		etyczno-prawne,		
	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych (w tym może być uzyskanie pozytywnej oceny za pracę na platformie e-learningowej tylko w przypadku zajęć teoretycznych), • uzyskanie pozytywnej oceny za wykonane zadania cząstkowe na zajęciach praktycznych w formie wejściówek, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne, 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	<p>Grupowe przygotowanie projektu końcowego</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego projektu, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie — 4,5 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie — 4,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej duży wkład w jego wykonanie — 3,5 – grupa wykonała projekt nie do końca w formie określonej przez 			

- wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej mały wkład w jego wykonanie
- 3,0 – grupa wykonała projekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, przez co udział studenta w wykonaniu projektu jest nieistotny
  - •2,0 – grupa nie wykonała projektu lub student nie brał udziału w wykonaniu projektu

Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach.

Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

Ocena końcowa=(O1 +O2+On)/n

Kryteria oceny zadania:

- 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie
- 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny
- 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny
- 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy
- 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Samodzielne zaliczenie praktycznych zadań w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej

Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia prac praktycznych (ocena z pracy samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych zadań wykonanych w laboratoriach przez studenta)

Kryteria oceny zadań samokontroli:

- 5,0 – ponad 90% poprawnych zadań
- 4,5 – od 86 do 90% poprawnych zadań
- 4,0 – od 81 do 85% poprawnych zadań
- 3,5 – od 76 do 80% poprawnych zadań
- 3,0 – od 70 do 75% poprawnych zadań
- 2,0 – poniżej 70% poprawnych zadań

Kolokwium praktyczne

Forma oceny końcowej: średnia ocena za wykonanie i odpowiedź na 10 zadań praktycznych (O1, O2, O3, O4, O5, O6, O7, O8, O9, O10) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

Ocena końcowa=(O1 +O2+O3+O4+O5+O6+O7+O8+O9+O10)/10

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał poprawnie dziewięć zadań, jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
- 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie osiem zadań jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
- 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej siedem zadań i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną
- 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej sześć zadań i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
- 3,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej pięć zadań i częściowo jedno kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny

	— 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Grupowe przygotowanie projektu końcowego	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	15
	O2	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	10
	O3	Samodzielne zaliczenie praktycznych zadań w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	20
	O4	Kolokwium praktyczne	W_01, W_02, W.03 U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	55
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,2xO1 + 0,1xO2 + 0,2xO3 + 0,5x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt ECTS
	O _t	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W.03 K_01, K_02	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03 U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W06,			
W_02	K1_W09, K1_W10, K1_W13			
W_03	K1_W13			
U_01	K1_U02, K1_U03 ,			
U_02	K1_U04, K1_U05, K1_U08			
U_03	K1_U09, K1_U10, K1_U11			
U_04	K1_U09			
K_01	K1_K03, K1_K06			
K_02	K1_K05, K1_K07			

Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Bielecka E., Systemy informacji geograficznej, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2006. • Gaździcki J, Systemy katastralne, Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. Eugeniusza Romera, Warszawa – Wrocław 199,. • Lach Z., Łaszczuk A., Geografia bezpieczeństwa, Warszawa 2004. • Longley Paul A., GIS: teoria i praktyka (red. nauk. Artur Magnuszewski); Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008. • Ładysz J., Technologia GIS w Inżynierii bezpieczeństwa, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki ul. Czajkowskiego 109, 51-150 Wrocław, Wrocław 2015. • Otok S., Geografia polityczna, Warszawa 1999. • Pachelski W., Wysocka E., Standaryzacja systemów informacji przestrzennej: teoria i praktyka, (w:) Prace Instytutu Geodezji i Kartografii, t. XLVI, z. 98, Warszawa 1999. • Piotrowski T., Topograficzna baza danych. Program działania, GISPOL, Warszawa 2011. • Tomlinson R., Rozważania o GIS. Poradnik, Warszawa 2008. • Werner P., Wprowadzenie do systemów geoinformacyjnych, Warszawa 2004. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Davis D.E., <i>GIS dla każdego</i>, Wydawnictwo MIKOM, Warszawa 2004. • <i>GIS dla każdego</i>. Poradnik, ESRI Polska, Warszawa 2010. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Tutoriale na stronie http://resources.arcgis.com/en/Tutorials/ • Tutoriale na udostępnione przez użytkowników na portalu YouTube • Tutoriale dostępne na stronie producentów oprogramowania 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Izdebski W., Wykłady z systemów Informacji o terenie, Warszawa 2015, https://view.joomag.com/wyk%C5%82ady-z-system%C3%B3w-informacji-o-terenie/0248527001421573009?page=173 • Potapowicz A., ArcGIS 10.1 Tutorial, Podstawy działania i obsługi programu, http://urbnews.pl/wp-content/uploads/2014/12/ArcGIS-Tutorial.pdf 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.15. Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.15.	Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykład	9	4,5	-	-		
4. kolokwium	1	0,5	-	-		
5. zajęcia teoretyczne	-	-	15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	15	10	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	5	5	30	35		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
<ul style="list-style-type: none"> bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, zaliczenie (kolokwium) – test wiedzy/zaliczenie ustne. 			<ul style="list-style-type: none"> bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej; 			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
<ul style="list-style-type: none"> metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia (kolokwium). 			<ul style="list-style-type: none"> metody wymagające samodzielnej pracy studenta: przygotowanie materiałów na zajęcia w formie sprawozdania/prezentacji multimedialnych, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu. 			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania IT – moduły BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego, oprogramowanie (aplikacje (GIS)). 		<ul style="list-style-type: none"> przed rozpoczęciem nauki przedmiotu student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego oraz oprogramowania GIS. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Student będzie potrafił:			
J. wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie kryzysowe,			
K. sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z teleinformatycznymi systemami wspomagającymi zarządzanie kryzysowe,			
L. rozwijania świadomej motywacji do permanentnej edukacji i autoedukacji dla samorozwoju ogólnego i zawodowego.			
w zakresie umiejętności:			
Nauczyć studentów:			
<ul style="list-style-type: none"> podstaw teoretycznych, istoty i podstaw prawnych kanonów z systemów wspomagania zarządzania kryzysowego. rozumienia znaczenie pojęć związanych z systemami wspomagania zarządzania kryzysowego. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Kształtować u studentów kompetencje społeczne w zakresie:			
<ul style="list-style-type: none"> dostrzegania znaczenia kompetencji, zadań i usytuowania systemów wspomagania zarządzania kryzysowego w państwie, rozwijania potrzeb ciągłej edukacji z zakresu obrony ludności przed różnymi zagrożeniami, przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad prawnych z zakresu systemów wspomagania zarządzania kryzysowego. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	0,5
2.	Informacja jako podstawa skuteczności działań.	1	0,5
3.	Procesy informacyjne w zarządzaniu kryzysowym.	1	0,5
4.	Polityka bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych.	1	0,5
5.	Rola informacji przestrzennej w administracji publicznej.	1	0,5
6.	Systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania w sytuacjach kryzysowych.	2	1
7.	Technologie i aplikacje planowania wykorzystywane w siłach zbrojnych RP i NATO.	1	0,5
8.	Organizacja łączności na potrzeby zarządzania kryzysowego.	1	0,5
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1

2.	Obsługa systemów łączności i teleinformatycznych.	6	4
3.	Obsługa urządzeń dozymetrycznych i meteorologicznych.	6	4
4.	Obsługa oprogramowania ALOHA, POZK, PGO, GIS.	6	5
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę systemy wspomagania zarządzania kryzysowego,
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty systemy wspomagania zarządzania kryzysowego oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się w ekologiczną i społeczno-kulturową przestrzeń bezpieczeństwa,
	W_03	zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne związane z systemy wspomagania zarządzania kryzysowego w jego otoczeniu ekologicznym i społeczno-kulturowym, a w szczególności kwestie praw człowieka oraz uregulowań międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych,
	W_04	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z wyzwaniami i zagrożeniami dla systemów wspomagania zarządzania kryzysowego,
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką systemów wspomagania zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu,
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę systemów wspomagania zarządzania kryzysowego,
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego obejmującego problematykę praw człowieka i międzynarodowych konfliktów zbrojnych w aspekcie analizy zjawisk i procesów związanych z systemami wspomagania zarządzania kryzysowego,
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim pracę pisemną obejmującą problematykę systemów wspomagania zarządzania kryzysowego,
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej,
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę systemów wspomagania zarządzania kryzysowego,
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych systemów wspomagania zarządzania kryzysowego,
	K_03	ma rozwiniętą wrażliwość społeczną i jest gotów do stosowania zasad etycznych i moralnych w działaniach związanych z ochroną człowieka przed skutkami różnego

		rodzaju zagrożeń związanych z systemami wspomagania zarządzania kryzysowego.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną,			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz samodzielna praca.			
Sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
Forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz samodzielne rozwiązanie testów obejmujące jednostki metodyczne dla zajęć teoretycznych.			
Kryteria oceny:	<p>1.Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3.Samodzielne rozwiązanie testów obejmujących jednostki metodyczne zajęć teoretycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów.	W_01, W_02, K_02	40

	2.	Praca pisemna.	W_03, W_04, U_04, K_03	30
	3.	Samodzielne rozwiązanie testów.	W_01, W_02, W_03, W_04, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2+ 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę przewidzianą dla zajęć praktycznych.			
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2. Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3. Samodzielne rozwiązanie testów obejmujących jednostki metodyczne zajęć praktycznych: Forma oceny końcowej: Średnia ocen z zaliczenia testów samokontroli. Ocena z testu samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi;</p>			

	3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1,	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych.	U_01, U_03	40	
	2.	Praca pisemna (case study).	U_02, U_04, K_01, K_03	30	
	3.	Samodzielne rozwiązanie testów.	U_01, U_02, U_03, U_05	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne.				
kryteria oceny:	<p>22) Samodzielna praca: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>23) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, U_04, U_05, K_02, K_03	1	100
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	1	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 1}{1 + 1} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W06				

W_04	K1_W11
U_01	K1_U01
U_02	K1_U03, K1_U05
U_03	K1_U07
U_04	K1_U09
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K06, K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Bocewicz G., Bach-Dąbrowska I., Banaszak Zb, 2009r., "Deklaratywne projektowanie systemów komputerowego wspomaganie planowania przedsięwzięć", wyd. EXIT,
2. Kisielnicki J., 2008r., "Systemy informatyczne zarządzania", wyd. PLACET,
3. Sienkiewicz-Małyjurek K., Krynojewski F., Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej, Warszawa 2011.
4. Skomra W., Zarządzanie kryzysowe –praktyczny poradnik po nowelizacji ustawy, Warszawa 2011.
5. Litwa W., Krzeszowski W., Więcek W., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Warszawa 2010.
6. Cieślarczyk M., Teoretyczne metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa państwa, Siedlce 2009.
7. Zarządzanie kryzysowe w sytuacji klęski żywiołowej, Zeszyt Problemy TWO, 2006 nr 1.
8. Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2005.
9. Obrona Cywilna w Polsce. Monografie nr 87, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2007.
10. Kalinowski R., Monitorowanie zagrożeń, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2003.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Izdebski H., Kulesza M., Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne, Warszawa 1999.
2. Cohenowski E., Prawo administracyjne. Część ogólna, Toruń 2005.
3. Bocia J., Prawo administracyjne, Wrocław 2002.
4. Grocki R., Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki, Warszawa 2011.
5. Gryz J., Kitler W., System reagowania kryzysowego, Toruń 2007.
6. Nowak E., Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych, Warszawa 2007.
7. Leoński z., Materialne prawo administracyjne, Warszawa 2003.
8. Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI w., Warszawa 2006.
9. Jabłonowski M., Smolak L., Zarządzanie kryzysowe w Polsce, Pułtusk 2007.
10. Tyrała P., Zarządzanie kryzysowe, Toruń 2004.
11. Smaga M., Administracja publiczna w czasie klęski żywiołowej, Kraków 2002.
12. Leoński Z., Policja administracyjna –istota, rodzaje, zadania (w:) Węzłowe problemy materialnego prawa administracyjnego, Poznań 2000.
13. Janku Z., Administracyjnoprawna regulacja działań administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych zagrożenia życia, zdrowia i mienia (w) Rola materialnego prawa administracyjnego a ochrona praw jednostki, Poznań 1998.
14. Socha R., Stany szczególnego zagrożenia państwa w polskim prawodawstwie, Bielsko-Biała 2004.
15. Piątek Z., Procedury i przedsięwzięcia systemu reagowania kryzysowego, Warszawa 2005.
16. Kitler W., Wiśniewski B., Prońko J., Problemy zarządzania kryzysowego w państwie, Warszawa 2000.
17. Wojnarowski J., Interpretacja zadań dla organów administracji publicznej w zakresie bezpieczeństwa RP, AON, Warszawa 2003.

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.ock.gov.pl/>
- <http://www.gdansk.uw.gov.pl/urząd/wydzialy/27-wydzial-bezpieczenstwa-i-zaradzania-kryzysowego>
- http://www.gis-net.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=86:mapy-polska&catid=35&Itemid=65

Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwo Narodowego
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.16. Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.16.	Kierowanie i łączność w systemie obronnym państwa	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Konserwatorium	9	4	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	10	15		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia laboratoryjne	18	13	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	20	25		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym organizacji podsystemu łączności stacjonarnej i ruchomej na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz łączności radiowej, zapoznać w zaawansowanym stopniu z tradycyjnymi i nowoczesnymi metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi praktykę bezpieczeństwa, w tym technologiami IT, technikami i narzędziami sprawnej obsługi i eksploatacji urządzeń (sprzętu) łączności VHF (HF), które pozwalają na samodzielne ich wykorzystanie podczas wymiany korespondencji, usprawniają procesy decyzyjne i wspomagają procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa, w podstawowym stopniu zapoznać z prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi uwarunkowaniami procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa oraz wyrobić świadomość zachowania właściwej postawy odpowiedzialności i dbałości o wysoką kulturę języka techniczno – specjalistycznego, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w praktyce, nauczyć wykorzystywania wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie wymiany korespondencji w kierunku i sieciach radiowych zgodnie z obowiązującymi przepisami korespondencji radiowej, a także wykonywania analizy realnych i potencjalnych zagrożeń kryzysowych; nauczyć właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa wykorzystywać w praktyce oraz w podstawowym zakresie wykorzystywać tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT w aspekcie analizowania stosownie do zaistniałej sytuacji możliwe ścieżki (stan) nawiązywania, utrzymania i prowadzenia łączności radiowej za pomocą wybranych środków VHF (HF), nauczyć wskazywać priorytety służące do właściwej realizacji zadań związanych z kierowaniem i łącznością w systemie obronnym państwa; nauczyć wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem i potencjalnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa pracy środków łączności, wskazać możliwe drogi przeciwdziałania zagrożeniom z tej strony, a także przygotować do aktywnego uczestnictwa w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, nauczyć ich samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> rozwijać gotowość do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym współdziałania i pracy w kierunku radiowym (sieci radiowej) i zespołach składających się ze specjalistów łączności, przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką zarządzania kryzysowego, wskazać znaczenie rozwijania zasad etyki zawodowej, jako użytkownika sieci łączności oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja	1	0,5

	zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.		
2.	Kierowanie bezpieczeństwem narodowym w stanie stałej gotowości obronnej: system kierowania bezpieczeństwem państwa, organy kierowania i struktura systemu, wymagania operacyjne dotyczące łączności, system łączności na potrzeby organów kierowania w stanie stałej gotowości obronnej, łączność na środkach transportu powietrznego i lądowego, łączność współdziałania z państwami sojusznikami.	1	0,5
3.	Kierowanie bezpieczeństwem narodowym w stanach podwyższonej gotowości obronnej: system kierowania bezpieczeństwem narodowym w stanach podwyższonej gotowości obronnej, stanowiska kierowania i struktura systemu, wymagania operacyjne dotyczące łączności, system łączności na potrzeby stanowisk kierowania CSKOP (Centralne Stanowiska Kierowania Obroną Państwa), łączność na środkach transportu powietrznego i lądowego, łączność współdziałania z państwami sojusznikami.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe : test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Przygotowanie struktur kierowania do działania w sytuacjach kryzysowych na szczeblu lokalnym: zbudowanie modelowej struktury do kierowania w stacjach kryzysowych na podstawie zadanych danych wejściowych. Konfrontacja modelu z rzeczywistą strukturą, analiza i wnioski.	2	1
3.	Zasady przekazywania informacji i poleceń w systemie stałych dyżurów: zbudowanie modelowej struktury monitorowania sytuacji (zakres informacji, relacje funkcjonalne, relacje poza formalne, oczekiwanie decydenta).	2	2
4.	Stanowisko kierowania w systemie bezpieczeństwa na poziomie powiatu: Zbudowanie modelowego stanowiska kierowania na podstawie otrzymanych danych wejściowych.	2	1
5.	Struktura sztabów dla wspomagania reagowania kryzysowego: Zdefiniowanie modelu sztabowego dla potrzeb zarządzania kryzysowego, konfrontacja modelu z rzeczywistą strukturą sztabową na wybranym przykładzie.	4	2
6.	Organizacja łączności dowodzenia i współdziałania: Dane techniczne radiostacji VHF. Budowa radiostacji VHF. Obsługa radiostacji VHF.	2	2
7.	Łączność w zarządzaniu kryzysowym: Dane techniczne radiostacji HF. Budowa radiostacji HF. Obsługa radiostacji HF	3	2
8.	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni w zarządzaniu kryzysowym: analiza zagrożeń dla informacji przy użyciu cyberprzestrzeni, jako jej nośnika, identyfikacja zagrożeń, przeciwdziałanie zagrożeniom skuteczności wymiany informacji w cyberprzestrzeni, zasady działania systemów CERT oraz MIL-CERT. Pokazowa praca na sprzęcie łączności. Praktyczna realizacja procedur łączności w kierunku radiowym.	2	2
9.	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni w zarządzaniu kryzysowym: analiza zagrożeń dla informacji przy użyciu cyberprzestrzeni, jako jej nośnika, identyfikacja zagrożeń, przeciwdziałanie zagrożeniom skuteczności wymiany informacji w cyberprzestrzeni, zasady działania systemów CERT oraz MIL-CERT. Pokazowa praca na sprzęcie łączności. Praktyczna realizacja procedur łączności w kierunku radiowym		
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2

Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym zna stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym organizacji podsystemu łączności stacjonarnej i ruchomej na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz łączności radiowej i przewodowej zgodnie z przepisami korespondencji radiowej,	
	W_02	w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, techniki i narzędzia sprawnej obsługi i eksploatacji urządzeń (sprzętu) łączności VHF (HF), pozwalające na samodzielne ich wykorzystanie podczas wymiany korespondencji, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa	
	W_03	w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu bezpieczeństwa w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa oraz świadomość zachowania właściwej postawy odpowiedzialności i dbałości o wysoką kulturę języka techniczno – specjalistycznego,	
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa międzynarodowego,	
	U_02	wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych	
	U_03	wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem i potencjalnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa pracy środków łączności, potrafi wskazać możliwe drogi przeciwdziałania zagrożeniom z tej strony, a także uczestniczy aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	
	U_04	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej	
kompetencje społeczne	K_01	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym współdziałania i pracy w kierunku radiowym (sieci radiowej) i zespołach składających się ze specjalistów łączności,	
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką zarządzania kryzysowego.	
	K_03	przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej, jako użytkownik sieci łączności oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad,	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi		

	<p>udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2)) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01; W_09; W_12 K-02; K_03; K_06	80
	O_2	Aktywność na wykładach (udział w dyskusji)	W_01; W_09; W_12 K-02; K_03; K_06	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają</p>			

	<p>w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium	W_01; W_09; W_12 K-02; K_03; K_06	60
	O_2	Praca zaliczeniowa	U_01; U_02; U_03; U_11; U_12 K_03; K_06; K_08	30
	O_3	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	W_01; W_09; W_12 K-02; K_03; K_06	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01; W_09; W_12 K-02; K_03; K_06	1
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01; U_02; U_03; U_11; U_12 K_03; K_06; K_08	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_cna\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W09			
W_03	K1_W12			
U_01	K1_U01, K1_U02			
U_02	K1_U03, K1_U04			
U_03	K1_U05, K1_U11, K1_U12			
U_04	K1_U07			
K_01	K1_K02, K1_K03			
K_02	K1_K06			

K_03	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), <i>Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2011 • Kitler W., <i>Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Lidwa W, Krzeszowski W, Więcek W., <i>Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych</i>, AON, Warszawa 2010 • Kasprzewski A., Rutkowski C., <i>Sily zbrojne w sytuacjach kryzysowych. Kryzys. Państwo w okresie kryzysu. Wojskowe aspekty sytuacji kryzysowej</i>, AON, Warszawa 1996 • Sienkiewicz K., <i>Skuteczne zarządzanie kryzysowe</i>, Wydawnictwo: Difin, 2015 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Gryz J., Kitler W., <i>System reagowania kryzysowego</i>, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 • Nowak E., <i>Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych</i>, AON, Warszawa 2007 • Pietrek G., <i>Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych</i>, Akademia Pomorska, Słupsk, 2011 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • . Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. z 2004 r. nr 98, poz. 978, ze zm.). • Zarządzenie nr 9 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu do spraw organizacji systemu łączności na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. • <i>Polityczno-Strategiczna Dyrektywa Obronna Rzeczypospolitej Polskiej wydana postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 lipca 2015 r.</i> (Monitor Polski 2015, poz. 697). • <i>Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.</i> • DECYZJA Nr 261/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ z dnia 19 września 2013 r. w sprawie usprawnienia systemów komunikacji elektronicznej w resorcie obrony narodowej. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 840 52 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.17. Terroryzm międzynarodowy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.17.	Terroryzm międzynarodowy	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „Obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Wykłady	14	9	-	-		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	30	35		
• Przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:						
zajęcia z udziałem nauczycieli:						
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja						
samodzielna praca studenta:						
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> teoria bezpieczeństwa 			<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa – zaliczył pozytywnie egzamin z przedmiotu 			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zawnoszonym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi regulującymi funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujących w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na kreowanie środowiska bezpieczeństwa oraz 						

zapobieganie atakom terrorystycznym,			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki związanej z zagrożeniami terroryzmem oraz tradycyjnymi i nowoczesnymi metodami, technikami i narzędziami usprawniającymi praktykę bezpieczeństwa, zapoznać w zaawansowanym stopniu z istotą procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacjach, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem w tym zagrożeniami związanymi z terroryzmem, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nie dotyczy 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań w sposób fachowy i odpowiedzialny w tym podejmowania innych wyzwań i działań, w tym działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa, przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, przygotować do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji, w której znajdzie zatrudnienie jak i zadań związanych z realizacją własnych celów, w tym rozwoju osobistego i zawodowego, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotów.	1	1
2.	Terroryzm - aspekty historyczne: zarys rozwoju terroryzmu, Sykariusze i asasyni, wielki terror Rewolucji Francuskiej, terroryzm anarchistyczny, terroryzm nacjonalistyczny.	2	1
3.	Wybrane aspekty teoretyczne terroryzmu: pojęcie terroryzmu - wielość definicji, klasyfikacja terroryzmu, terroryzm a guerrilla, akt terroryzmu, motywacje terrorystów, cechy swoiste działalności terrorystycznej.	2	1
4.	Uwarunkowania działalności terrorystycznej: geopolityczne uwarunkowania działalności terrorystycznej, ideologiczne uwarunkowania działalności terrorystycznej, fanatyzm religijny jak źródło terroru, separatyzm jako przyczyna stosowania terroru, <i>modus operandi</i> terrorystów.	2	1
5.	Ustawodawstwo antyterrorystyczne: polskie ustawodawstwo antyterrorystyczne, uprawnienia operacyjno-rozpoznawcze polskich służb specjalnych. Konwencje antyterrorystyczne ONZ (<i>Konwencja w sprawie przestępstw i niektórych innych czynów popełnionych na pokładzie statków powietrznych, Konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu, Konwencja o terrorystycznych atakach bombowych, Międzynarodowa konwencja w sprawie zwalczania aktów terroryzmu nuklearnego, i inne</i>). <i>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania terroryzmu.</i>	2	1
6.	Współczesne jednostki do walki z terroryzmem oraz międzynarodowa współpraca w zwalczaniu terroryzmu: amerykańskie i brytyjskie jednostki specjalne (US Navy SEALs, SIS, SS), oddziały specjalne Izraela, GSG 9 - niemiecki oddział do walki z terroryzmem, hiszpańska jednostka taktyczna Policji - GEO, francuskie GIGN, RAID. Wymiana informacji - Europol, Eurojust. Europejski koordynator ds. zwalczania terroryzmu.	2	2
7.	Frakcja Czerwonej Armii. Organizacja terrorystyczna motywowana ideologicznie: ideologiczne przesłanki powstania Frakcji Czerwonej Armii, współpraca Frakcji Czerwonej Armii z innymi organizacjami terrorystycznymi funkcjonującymi w Europie Zachodniej, zbrodnie RAF.	2	1
8.	Islamskie Państwo Iraku i Lewantu jako przykład terroryzmu międzynarodowego i religijnego: globalizacja terroryzmu, obszar wpływów, ekspansja terytorialna, ideologia, cele, zasady funkcjonowania i werbowania członków, finansowanie, uzbrojenie, metody działania, osobowość terrorysty, terrorysta-samobójca, ofiary bezpośrednie i pośrednie.	1	1

9.	Kolokwium zaliczeniowe i podsumowanie zajęć: kolokwium zaliczeniowe, podsumowanie zajęć.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujących w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach bezpieczeństwa, a także ich znaczenie oraz wpływ na kreowanie środowiska bezpieczeństwa oraz zapobieganie atakom terrorystycznym,	
	W_02	zna w zawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych, z perspektywy teorii i praktyki związanej z zagrożeniami terroryzmem oraz zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa,	
	W_03	zna i rozumie w zawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w organizacjach, instytucjach i systemach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z bezpieczeństwem w tym zagrożeniami związanymi z terroryzmem,	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań w sposób fachowy i odpowiedzialny w tym podejmowania innych wyzwań i działań, w tym działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa,	
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego,	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz aktywność na zajęciach		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywności na zajęciach		
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego</p>		

	wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw przedmiotu siły zbrojne we współczesnym świecie w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O_2	Aktywność na zajęciach (dyskusja)	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Ocena za zajęcia teoretyczne zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_c = O_t \times 2/2$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06			
W_02	K1_W07			
W_03	K1_W08			
K_01	K1_K03			
K_02	K1_K04			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Aleksandrowicz T., <i>Terroryzm międzynarodowy</i>, Warszawa 2008 Bolechów B., <i>Terroryzm. Aktorzy, statyści, widowie</i>, Warszawa 2010 Cockburn P., <i>Państwo islamskie</i>, Warszawa 2015 Hołyst B., <i>Terroryzm. Tom 1 i 2</i>, Warszawa 2011 Barnaś R., <i>Terroryzm od Assasynów do Osamy bin Ladena</i>, Warszawa 2001 Hałuziński J., <i>Asasyni. Legendarni zabójcy w czasach krucjat</i>, Wydawnictwo elektroniczne 2016 Kosta R.A., <i>Terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa cywilizacji zachodniej w XXI wieku</i>, Toruń 2007 Maniszewska K., <i>Pionierzy terroryzmu europejskiego: Frakcja Czerwonej Armii</i>, Kraków 2014 Ożarowski R., <i>Hezbollah w stosunkach międzynarodowych na Bliskim Wschodzie</i>, Gdańsk 2011 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Bolechów B., <i>Terroryzm w świecie podwubiegunowym</i>, Toruń 2003 Brylew M., <i>Liban. Religia, wojna, polityka</i>, Toruń 2016 Corm G., <i>Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956 – 2003</i>, Dialog 2003 				

- Hofman B., *Oblicza terroryzmu*, Warszawa 2001
- Krawczyk A., *Terroryzm ugrupowań fundamentalistycznych na obszarze Izraela w drugiej połowie XX wieku*, Toruń 2008

C. Materiały źródłowe:

- Decyzja ramowa Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu
- Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu
- Konwencja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 grudnia 1997 roku o zwalczaniu terrorystycznych zamachów bombowych
- Konwencja z 9 grudnia 1999 r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu finansowania terroryzmu
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904)
- Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.U. z 2000 r. nr 116 poz. 1216 z póź. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie katalogu incydentów o charakterze terrorystycznym (Dz.U. z dnia 22 lipca 2016 r. poz. 1092).
- Uchwała nr 252 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie "Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015-2019" (M.P. z 2014r. poz. 1218).

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.antyterroryzm.gov.pl>
- <https://www.state.gov/j/ct/>
- <https://www.gov.uk/government/organisations/national-counter-terrorism-security-office>
- <https://www.fbi.gov/investigate/terrorism>
- <https://home.treasury.gov/>
- <https://www.dhs.gov/topic/preventing-terrorism>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.18. Organizacja logistyki w zarządzaniu kryzysowym

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.18.	Organizacja logistyki w zarządzaniu kryzysowym	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „Obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• laboratorium	15	10	20	25		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	5	5	10	10		

łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjne, konwersatorium problemowe, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: opracowanie dokumentów, prezentacja problemów i dylematów, opracowanie decyzji, projektowania i opracowania dokumentów, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium,			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy prawne i organizacja systemu administracji, System zarządzania kryzysowego, Prawne podstawy bezpieczeństwa, obrona cywilna, planowanie cywilne 			<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych. 			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji logistyki w sytuacjach kryzysowych; zapoznać ze strukturą i zadaniami elementów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym; zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi organizacyjną logistyki w zarządzaniu kryzysowym. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać wiedzę z zakresu organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym w realizacji zadań na poziomie lokalnym i państwa; wykorzystać wiedzę z zakresu wdrażania procedur logistycznych w instytucjach realizujących zadania zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym i państwa; nabyć umiejętności praktycznego kierowania i wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji 						

logistyki w zarządzaniu kryzysowym;

- uczyć ich rozwiązywania zasadniczych problemów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym w skali lokalnej i państwowej;
- kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym;
- kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2	Pojęcie logistyki w literaturze przedmiotu, fazy i kierunki rozwoju logistyki . rodzaje i charakterystyka logistyki, podstawowe akty prawne, definicje i zasadnicze pojęcia, zadania logistyki na wszystkich szczeblach administracji w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem logistyki kryzysowej, logistyka a współpraca cywilno-wojskowa	4	2
3	Misje, cele i zadania logistyki kryzysowej w sytuacjach zagrożeń: systemy zarządzania logistyką w sytuacji kryzysowych, organizacja i sposoby wykorzystania baz danych, wykorzystanie zasobów miejscowych i zewnętrznych, wykorzystanie potencjału sił zbrojnych i instytucji związanych z bezpieczeństwem, świadczenia osobiste i rzeczowe w logistyce kryzysowej,	4	1
4	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Zastosowanie procedur i sposobów organizacji zabezpieczenia logistycznego podczas epidemii: analiza zagrożenia, ocena sił i środków logistycznych, zabezpieczenie logistyczne rejonu izolacji, zaopatrzenie i zakwaterowanie ludności poszkodowanej, organizacja transportu służb sanitarnych, sporządzenie planów działania	6	4
3.	Zastosowanie procedur i sposobów organizacji zabezpieczenia logistycznego podczas powodzi: analiza zagrożenia, ocena sił i środków logistycznych,	6	4

	zabezpieczenie logistyczne rejonu izolacji, zaopatrzenie i zakwaterowanie ludności poszkodowanej, organizacja transportu służb sanitarnych		
4.	Opracowanie planu zabezpieczenia logistycznego działań: sporządzenie planu działań dla zabezpieczenia technicznego, materiałowego i medycznego, opracowanie zadań dla elementów logistycznych	6	5
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z zabezpieczeniem logistycznym sytuacji kryzysowych	
	W_02	w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania elementów logistycznych w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach w sytuacjach kryzysowych	
	W_03	w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na logistyczne zabezpieczenie sytuacji kryzysowych	
umiejętności	U_01	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem logistycznego zabezpieczenia sytuacji kryzysowych	
	U_02	posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami w logistycznym zabezpieczeniu sytuacji kryzysowych ochroną ludności i infrastruktury krytycznej	
	U_03	planować i organizować pracę logistycznych zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach zarządzania kryzysowego	
kompetencje społeczne	K_01	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z logistycznym zabezpieczeniem sytuacji kryzysowych	
	K_02	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w zakresie zadań podejmowanych na rzecz logistycznego zabezpieczenia sytuacji kryzysowych	

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 2)) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu ; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1	Test wiedzy w ramach kolokwium, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych.	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	2	Aktywność na wykładach (udział w dyskusji).	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				

forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen: z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru z zajęć praktycznych, z wykonania pracy zaliczeniowej (case study) na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testu jednokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi</p> <p>2) Wykonanie pracy zaliczeniowej (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu, 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	1	Ćwiczenia laboratoryjne	U_01, U_02, U_03 , K_01, K_02, K_03	70
	2	aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,7 \times O_1 + 0,3 \times O_2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	1	Zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1
	2	Zajęcia teoretyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2} \right)$			
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (O_{kp})\ O_k \times 0,5 + O_{Kp} \times 0,5$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01,	K1_W06			
W_02,	K1_W07			
W_03	K1_W011			
U_01	K1_U03			
U_02,	K1_U07			
U_03	K1_U13			
K_01	K1_K02			
K_02	K1_K05			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				

- Nowak E., Logistyka w sytuacjach kryzysowych, Warszawa 2009.
- Nowak W., Nowak E., Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych z elementami zarządzania logistycznego, Łódź – Warszawa 2009.
- Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2011.
- Szymonik A., Logistyka w bezpieczeństwie, Warszawa 2010.
- Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005
- Gryz J., Kitler W. (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007
- Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010
- Tyburska A. (red.), Ochrona infrastruktury krytycznej WSPol., Szczytno 2010
- Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2013

B. Literatura uzupełniająca:

- Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2011.
- Szymonik A., Logistyka w bezpieczeństwie, Warszawa 2010.
- Gryz J., Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2010
- Nowak E., Nowak M., Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2011
- Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013
- Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Krajowy plan zagrożenia kryzysowego.
- Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 3067604
e-mail:	Sekretariat.bn.@apsl.edu.pl

S.1.19. Obrona przed bronią masowego rażenia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.19.	Obrona przed bronią masowego rażenia	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykłady	9	4	-	-		
6. kolokwium	1	1	-	-		
7. przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	10		
8. przygotowanie do kolokwium, egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych)	18	13	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium, egzaminu	-	-	5	5		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
• bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: konserwatoria informacyjne, konserwatoria problemowe, dyskusja, egzamin.			• bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej.			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
• metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie			• metody wymagające samodzielnej pracy studenta: przygotowanie materiałów na zajęcia w formie			

literatury, przygotowanie do zaliczenia (kolokwium).		sprawozdania/prezentacji multimedialnych, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu.	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy geodezji, kartografii i meteorologii, podstawy systemów informacji geograficznej GIS, oprogramowanie (aplikacje) GIS, systemy wspomagania zarządzania kryzysowego – planowanie cywilne, obrona cywilna. 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawy użytkowania środowiska GIS, potrafi tworzyć i wykorzystywać bazy danych w programach informatycznych w celu wykonania analizy, zna podstawy obrony cywilnej. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Student będzie potrafił:			
M. wykorzystywać wiedzę związaną ze zdarzeniami mogącymi mieć wpływ na sposób użycia broni masowego rażenia przez różne podmioty na arenie międzynarodowej,			
N. rozumieć zasady obrony przed skutkami broni masowego rażenia lub toksycznych środków przemysłowych,			
O. wskazać podstawy prawne regulujące ochronę ludności przed skutkami użycia broni masowego rażenia,			
P. rozumieć powszechny i obowiązkowy charakter obrony przed bronią masowego rażenia oraz środków toksycznych.			
w zakresie umiejętności:			
Nauczyć studentów:			
<ul style="list-style-type: none"> podstaw teoretycznych, istoty i podstaw organizacyjnych z zakresu obrony przed skutkami użycia broni masowego rażenia, rozumienia znaczenie pojęć związanych z zabezpieczeniem przed użyciem broni masowego rażenia. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Kształtować u studentów kompetencje społeczne w zakresie:			
<ul style="list-style-type: none"> dostrzegania znaczenia kompetencji przy realizacji zadań związanych z ochroną przed bronią masowego rażenia, rozwijania potrzeb ciągłej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu obrony przed bronią masowego rażenia, przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych z zakresu obrony przed bronią masowego rażenia. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	1	0,5
2.	Ogólna charakterystyka broni masowego rażenia.	2	1
3.	Broń jądrowa.	1	0,5
4.	Broń chemiczna.	1	0,5
5.	Broń biologiczna.	1	0,5
6.	Obrona przed bronią masowego rażenia. Przeciwdziałanie proliferacji broni masowego rażenia.	2	1
7.	Broń masowego rażenia realnym i potencjalnym zagrożeniem.	1	0,5
8.	Zajęcia podsumowujące: egzamin.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Ogólna charakterystyka broni masowego rażenia. Tworzenie meldunków i analiza zagrożeń. Podstawy teoretyczne energetyki jądrowej.	4	3
3.	Charakterystyka rażącego działania broni chemicznej na środowisko. Tworzenie meldunków i analiza zagrożeń.	4	3
4.	Charakterystyka rażącego działania broni biologicznej na środowisko. Tworzenie meldunków i analiza zagrożeń.	3	2
5.	Obrona przed bronią masowego rażenia – warsztat problemowy.	4	3
6.	Zajęcia symulacyjne – problemowe.	3	2
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się we współczesną przestrzeń bezpieczeństwa
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z obroną przed bronią masowego rażenia
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką obroną przed bronią masowego rażenia z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę obroną przed bronią masowego rażenia
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zna technologie IT wykorzystywane w procesie monitorowania zagrożeń
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim wystąpienia ustne i pracę pisemną obejmującą problematykę z obroną przed bronią masowego rażenia
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących z obroną przed bronią masowego rażenia

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	60
	2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6x01 + 0,4x02</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracą pisemną (case study)			

kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1,	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	60
	2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta			

kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$\text{Ocena końcowa} = 0,5e + 0,5\left(\frac{Ot \cdot x1 + Op \cdot x2}{1+2}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U04				
U_04	K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_05	K1_U14				
K_01	K1_K01				

K_02	K1_K02
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie, red. nauk. R. Zięba, Warszawa 2008. 2. Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej, praca zbiorowa pod red. T. Jemioły, K. Malaka, Warszawa 2002. 3. Chomiczewski K., Kocik J., Szkoda M.T., Bioterroryzm. Zasady postępowania lekarskiego, Warszawa 2002. 4. Croddy E., Broń chemiczna i biologiczna. Raport dla obywatela, Warszawa 2003. 5. Gawliczek P., Terroryzm z wykorzystaniem broni masowego rażenia (megaterroryzm) jako zagrożenie asymetryczne. Formy przeciwdziałania, Warszawa 2007. 6. Krauze M., Nowak I., Broń chemiczna, Warszawa 1984. 7. Kubowski J., Broń jądrowa. Fizyka. Budowa. Działanie. Skutki. Historia, Warszawa 2008. 8. Madej M., Zagrożenia asymetryczne bezpieczeństwa państw obszaru transatlantyckiego, Warszawa 2007. 9. Michailiuk B., Broń biologiczna, Warszawa 2004. 10. Obrona przed bronią masowego rażenia, praca zbiorowa, AON 2007. 11. Pawłowski J., System przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, Warszawa 2008. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Chomiczewski K., Zagrożenia bronią biologiczną i możliwości przeciwdziałania jej skutkom, materiały z konferencji nt. „Rola i zadania SWS w świetle współczesnych zagrożeń”, Warszawa 18 marzec 2003. 2. Durys P., Broń chemiczna. Działania na rzecz zakazu i eliminacji, Warszawa 2009. 3. Gawliczek P., Pawłowski J., Zagrożenia asymetryczne, Warszawa 2003. 4. Kępa P., Bioterroryzm. Polska wobec użycia broni biologicznej, Warszawa 2009. 5. Konwencja o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów, Studia i Materiały MON, nr 20, Warszawa 1995. 6. Koziej S., Między piekłem rajem. Szare bezpieczeństwo u progu XXI wieku, Toruń 2006. 7. Refleksje nad bezpieczeństwem, Kozdrowski S., Urbanek A. (red.), Słupsk – Kraków 2011. 8. Broń neutronowa / Jan Pięta. - Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1986 9. Zagrożenia bioterroryzmem: dydaktyczno-prewencyjne aspekty zarządzania bezpieczeństwem społecznym / Andrzej Machowski; - Mysłówice: Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Kardynała Augusta Hłonda, 2008 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl/ • https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa • https://www.msz.gov.pl/pl/c/MOBILE/polityka_zagraniczna/polityka_bezpieczenstwa/nieprolifracja_broni_masowego_razenia/ • https://www.nato.int/docu/review/Topics/PL/Weapons-Mass-Destruction.htm 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.20. Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.20.	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	10	10	40	40	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	10	10	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	-	-	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych do zadania samodzielnego	-	-	20	20		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych do zadania grupowego	-	-	20	20		
łącznie:	20	15	55	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie prezentacji, przygotowanie do wyznaczonych zadań grupowych i indywidualnych			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> System zarządzania kryzysowego, kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym 		<ul style="list-style-type: none"> brak 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami i zjawiskami funkcjonującymi w komunikowaniu społecznym w sytuacjach kryzysowych zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, które bezpośrednio odnoszą się do komunikacji zapoznać w podstawowym stopniu z aktualnymi dylematami współczesnej cywilizacji, które wynikają z komunikowania, etyką mediów, wyzwaniem i zagrożeniami zarówno ze strony mediów komercyjnych i państwowych, nowymi kanałami komunikacyjnymi zapoznać w podstawowym stopniu z uwarunkowaniami psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi komunikowania społecznego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe procesy zachodzące podczas komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych oraz nauczyć wykorzystania różnych źródeł wiedzy, metod i technik oraz narzędzi badawczych w komunikowaniu oraz rozwiązywaniu problemów naukowych z tym związanych nauczyć prognozować i modelować oraz prognozować skutki związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych nauczyć prawidłowego postępowania się regułami, normami i zasadami etycznymi i moralnymi, które wpływają na komunikację 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań zawodowych oraz inicjowania i podejmowania działań związanych z realizacją zadań na rzecz interesu publicznego przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno – zawodowych i przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Media w sytuacjach kryzysowych: polityka informacyjna mediów, środki masowego przekazu jako źródło informacji, proces komunikowania masowego, konferencja prasowa jako źródło prezentacji informacji w sytuacji kryzysowej, Internet i jego rola w sytuacjach kryzysowych, rola dziennikarzy i reporterów.	2	1
3.	Wybrane modele komunikacyjne w negocjacjach kryzysowych: charakterystyka wybranych modeli negocjacyjnych w sytuacjach kryzysowych.	3	1
4.	Media a edukacja w zarządzaniu kryzysowym: stopnie alarmowe, sytuacje kryzysowe – okoliczność atrakcyjna dla mediów, Centrum Zarządzania Kryzysowego – komunikaty, teoria edukacji społecznej, edukacja medialna, kampanie społeczne, rola mediów dotycząca informowania o zagrożeniach	2	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: kolokwium pisemne, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1

2.	Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego: procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, organizacja łączności, organizacja systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania, zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń	1	2
3.	Etyka mediów i socjotechniki: normy etyczne funkcjonowania mediów, kodeks etyki dziennikarskiej, realizacja norm w praktyce wyzwania i zagrożenia oraz przeszkody, media komercyjne i publiczne. Manipulacja, pozytywne i negatywne zastosowanie reguł i narzędzi socjotechnicznych, praktyczne przykłady z obserwacji współczesnych form manipulacji, fałszowanie i presja ze strony świata mediów.	1	2
5.	Przygotowanie komunikatu: stworzenie komunikatu dotyczącego sytuacji kryzysowych, przygotowanie wypowiedzi, zapis wypowiedzi w formie filmu, omówienie nagranych materiałów.	3	2
6.	Przygotowanie planu komunikacji kryzysowej: wskazanie źródła informacji, określenie odpowiedzialności za wyszczególnione zadania, identyfikacja środków przekazu, określenie środków przekazu, przygotowanie awaryjnych zasad komunikowania wewnątrz i na zewnątrz	3	
7.	Zajęcia podsumowujące: omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		10	10
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		20	15

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne i ich wzajemne relacje w różnych układach społecznych związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne, a także organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych oraz w podstawowym stopniu zna i rozumie psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy oraz właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych
	U_02	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z komunikowaniem społecznym w

		sytuacjach kryzysowych, prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powiązanych w komunikowaniu społecznym w sytuacjach kryzysowych		
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych oraz posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu komunikacji społecznej		
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych w języku polskim, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, prezentacja multimedialna		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego związanych z komunikacją społeczną w sytuacjach kryzysowych		
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego z zakresu komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych		
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = O1 x 1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zadania grupowego, zadania indywidualnego oraz prezentacji multimedialnej wraz z omówieniem			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadanie grupowe - przygotowanie planu komunikacji kryzysowej 2. Zadanie indywidualne - przygotowanie komunikatu 3. Przygotowanie prezentacji multimedialnej wraz z omówieniem Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie			

	określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania zaliczeniowego.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Zadanie grupowe	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	25
	O_2	Zadanie indywidualne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	50
	O_3	Prezentacja multimedialna z omówieniem	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	25
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,25 \times O_1 + 0,5 \times O_2 + 0,25 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02	1
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $O_t \times 1 + O_p \times 2 / 3$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W05			
W_02	K1_W06, K1_W07			
W_03	K1_W09			
W_04	K1_W11, K1_W12			
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03			
U_02	K1_U05, K1_U06			
U_03	K1_U07, K1_U08			
U_04	K1_U10			
K_01	K1_K03			
K_02	K1_K04			
K_03	K1_K06, K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> • Anthonissen P. F., <i>Komunikacja kryzysowa</i>, Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2010. • Czarnecki P., <i>Etyka mediów</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2008. • Goban-Klas T, <i>Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu</i>, 				

Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

- Grocki R., *Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki*, Difin, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Karwat M., *Podstawy socjotechniki: dla politologów, polityków i nie tylko*, Difin 2014.
- Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, 2013.
- Winkin Y., *Antropologia komunikacji. Od teorii do badań terenowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.

C. Materiały źródłowe:

- Prawo prasowe z 24 stycznia 1984 r. w brzmieniu zgodnym z Dz. U. z 2012 r., Nr 0, poz. 1136 ze zmianami.
- Ustawa o zarządzaniu kryzysowym z 26 stycznia 2007 r., Dz. U. z 2007 r., Nr 89, poz. 590. ze zmianami.

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.1.21. Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń militarnych	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Obrona narodowa”	VI		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• konserwatoria	14	9	-	-		
9. kolokwium	1	1	-	-		
10. przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	10		
11. przygotowanie do kolokwium, egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia umiejętności praktycznych (zawodowych)	25	15	-	-		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium, egzaminu	-	-	20	25		
• kolokwium zaliczeniowe	5	5	-	-		
łącznie:	45	30	55	70	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: konserwatoria informacyjne, konserwatoria problemowe, dyskusja, egzamin. 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej. 			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: metody wymagające samodzielnej pracy studenta: przygotowanie materiałów na zajęcia w formie 			

literatury, przygotowanie do zaliczenia (kolokwium).	sprawozdania/prezentacji multimedialnych, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do egzaminu z przedmiotu.		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> ukończony IV semestr. 		<ul style="list-style-type: none"> student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i w formie pisemnej, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Student będzie potrafił:			
Q. wykorzystywać wiedzę związaną ze zdarzeniami mogącymi mieć wpływ na sposób zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych,			
R. rozumieć zasady zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych,			
S. wskazać podstawy prawne regulujące zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych,			
T. rozumieć powszechny i obowiązkowy charakter zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych.			
w zakresie umiejętności:			
Nauczyć studentów:			
U. podstaw teoretycznych, istoty i podstaw organizacyjnych kanonów z zakresu zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych,			
V. rozumienia znaczenie pojęć związanych z zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń militarnych.			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Kształtować u studentów kompetencje społeczne w zakresie:			
W. dostrzegania znaczenia kompetencji przy realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń militarnych,			
X. rozwijania potrzeb ciągłej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych,			
Y. przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych z zakresu zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych.			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	1	1
2.	Aspekty prawne zarządzania kryzysowego.	3	2
3.	Miejsce i rola zarządzania kryzysowego w systemie bezpieczeństwa narodowego RP.	2	1
4.	System obronny państwa – organizacja i funkcjonowanie.	3	2
5.	Przygotowania obronne państwa, a zarządzanie kryzysowe.	2	1
6.	Ochrona ludności w warunkach zagrożeń militarnych.	3	2
7.	Zajęcia podsumowujące	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer	treści kształcenia	ilość godzin	

tematu		SS	SNS
8.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
9.	Interpretacja sytuacji kryzysowych i kryzysu.	3	2
10.	Ujęcie systemowe zarządzania kryzysowego.	3	2
11.	Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym.	3	2
12.	Istota procesu zarządzania kryzysowego.	3	2
13.	Prawne aspekty zarządzania Siłami Zbrojnymi w sytuacjach kryzysowych.	3	2
14.	Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego resortu obrony narodowej.	3	2
15.	Misja i zadania Sił Zbrojnych RP w zakresie rozwiązywania sytuacji kryzysowych.	3	2
16.	Obszary działania i zadania Sił Zbrojnych RP na rzecz wsparcia administracji publicznej i społeczeństwa.	4	3
17.	Planowanie i realizacja wsparcia przez Siły Zbrojne RP w zakresie zarządzania kryzysowego.	3	2
18.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		30	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w problematykę zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych
	W_02	zna jednostkowe i zbiorowe podmioty bezpieczeństwa oraz stojące przed nimi wyzwania i zagrożeniami wpisujące się we współczesną przestrzeń zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych
	W_03	zna dylematy współczesnej cywilizacji związane z zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń militarnych
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu
	U_02	potrafi w sposób krytyczny korzystać z literatury i innych materiałów źródłowych w celu analizy zjawisk i procesów wpisujących się merytorycznie w problematykę zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych
	U_03	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym zna technologie IT wykorzystywane w procesie monitorowania zagrożeń
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim wystąpienia ustne i pracę pisemną obejmującą problematykę zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych
	U_05	potrafi samodzielnie planować i organizować pracę samokształceniową z wykorzystaniem literatury i materiałów źródłowych, a także platformy e-learningowej

kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy tekstów literatury i materiałów źródłowych obejmujących problematykę zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych		
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych dotyczących zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń militarnych		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną.			
kryteria oceny:	<p>3) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>4) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	60
	2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	40

sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz samodzielną pracę przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>3) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa = (O1 + O2 + O3) / 3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>4) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1,	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03	60
	2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	40
sposób wyliczenia oceny	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			

końcowej:					
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_01, K_02	1	50
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_03	3		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5e + 0,5\left(\frac{Otx1 + Op \times 3}{1+3}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1W_03				
W_02	K1_W03, K1_W05				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01				

U_02	K1_U03, K1_U05
U_03	K1_U04
U_04	K1_U09, K1_U10, K1_U11
U_05	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

12. Żebrowski A., *Zarządzanie kryzysowe elementem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kraków 2012.
13. Sobolewski G., *Siły Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Aspekt narodowy i międzynarodowy*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2013.
14. Żurawski vel Grajewski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
15. Ciupiński A., Malak K. (red. i opracowania), *Bezpieczeństwo polityczne i wojskowe*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004.
16. Urbanek A. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa*, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

10. Kubiak M., Turek A. (red.), *Współczesne bezpieczeństwo militarne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Warszawa-Siedlce 2012.
11. Tyrała P., *Zarządzanie kryzysowe. Ryzyko-bezpieczeństwo-obronność*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2003.
12. Antczak-Barzan A., Śliwa W., Zaniewski W., *Wojna XXI wieku. Początki wojny „trzeciej fali”*, Wydawnictwo Vizja Press & IT, Warszawa 2016.

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://rcb.gov.pl/>
- <https://www.ock.gov.pl/>
- <http://www.gdansk.uw.gov.pl/urząd/27-wydział-bezpieczenstwa-i-zarządzania-kryzysowego>
- <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat IBN
telefon:	(59) 306-76-04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.5 Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo i porządek publiczny”

3.1.5.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Bezpieczeństwo i porządek publiczny”	Bezpieczeństwo i porządek publiczny	S.2.1.
	Prawo karne materialne i prawo wykroczeń	S.2.2.
	Wybrane zagadnienia prawa cywilnego	S.2.3.
	Wybrane zagadnienia kryminalistyki	S.2.4.
	GIS w bezpieczeństwie i porządku publicznym	S.2.5.
	Prawa człowieka	S.2.6.
	Teoria pracy operacyjnej	S.2.7.
	Postępowanie administracyjne w instytucjach bezpieczeństwa publicznego	S.2.8.
	Wybrane zagadnienia kryminologii	S.2.9.
	Postępowanie w sprawach o wykroczenia	S.2.10.
	Wybrane zagadnienia prawa procesowego	S.2.11.
	Historia służb policyjnych na ziemiach polskich	S.2.12.
	Wybrane zagadnienia prawa policyjnego	S.2.13.
	Zadania policji w sytuacjach kryzysowych	S.2.14.
	Prewencja – wybrane zagadnienia	S.2.15.
	Działalność informacyjno-prasowa w Policji	S.2.16.
	Etyka zawodu policjanta	S.2.17.
	Podstawy ruchu drogowego	S.2.18.

3.1.5.2 Szczegółowy opis zajęć

S.2.1. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.1	Bezpieczeństwo i porządek publiczny	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4				
• Kolokwium	1	1				
• Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• Ćwiczenia audytoryjne	19	14				
• Przygotowanie do ćwiczeń			30	35		
• Studiowanie literatury						
• Kolokwium	1	1				
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Dyskusja, zajęcia kontaktowe z udziałem studentów			Ćwiczenia audytoryjne, prezentacja problemów i dylematów, dyskusja, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
Percepcja treści przedstawionych na zajęciach, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu			Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w I i II roku studiów 		<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia I i II roku studiów 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> Zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstawowych pojęć odnoszących się do bezpieczeństwa i porządku publicznego; Zapoznać z podstawowymi pojęciami oraz terminami z zakresu zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego; Zapoznanie z zadaniami władz lokalnych z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego; Zapoznać z zadaniami służb bezpieczeństwa wewnętrznego RP z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego Zapoznać z literaturą przedmiotu 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> Nauczyć analizy przyczyn oraz przebiegu różnych sytuacji stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego; Nauczyć praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego; Nauczyć analizy realnych oraz potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, w przypadku ich wystąpienia; Nauczyć znaczenia i zadań władz lokalnych z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego; Nauczyć znaczenia i roli poszczególnych podmiotów bezpieczeństwa wewnętrznego w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> Kształtować umiejętność praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom występującym w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego; Kształtować umiejętność określenia podstawowych zadań władz lokalnych z zakresy zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego; Kształtować potrzebę rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa i porządku publicznego; Kształtować potrzebę przestrzegania norm oraz praktycznego stosowania zasad etycznych, moralnych i prawnych Kształtować umiejętność pracy w zespołach ludzkich. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Podstawowe zagadnienia: Pojęcie, istota i zakres bezpieczeństwa i porządku publicznego w systemie państwa	4	2
3.	Rola organów wymiaru sprawiedliwości w zapewnieniu bezpieczeństwa oraz porządku publicznego: z ustrojem sądów powszechnych, sądów wojskowych oraz sądów administracyjnych	4	1
4.	Zajęcia podsumowujące: Zaliczenie przedmiotu, omówienie wyników, wystawienie ocen z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu	1	1
2.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny: Topologia zagrożeń oraz zapobieganie	5	3

	zagrożeniom z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego		
3.	Bezpieczeństwo społeczne: zadania władz lokalnych z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego	5	3
4.	Community policing: koncepcja policji środowiskowej	4	4
5.	Służby bezpieczeństwa wewnętrznego RP: zadania służb z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego	4	3
6.	Zajęcia podsumowujące: Zaliczenie przedmiotu, omówienie wyników, wystawienie ocen z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	25
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i porządku publicznym, wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania	
	W_02	Zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa i porządku publicznego	
	W_03	Zna w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego	
umiejętności	U_01	Potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa i porządku publicznego, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia oraz wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym	
	U_02	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak również potrafi prognozować i modelować i przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego we wszystkich jego wymiarach	
	U_03	Potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna, a także uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa	
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego	
	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajduje zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego	
	K_03	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje	

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • Uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami pozytywnej oceny z kolokwiów zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne; • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych- znajomość podstaw w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Aktywność na zajęciach	W_01, W_02, W_03,	20

	teoretycznych	K_01, K_02, K_03		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych i oceny za aktywność na ćwiczeniach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	80
	O2	Aktywność na ćwiczeniach	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych			
forma oceny końcowej	Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez			

	wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
kryteria oceny:	Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS; 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	Waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	Zajęcia praktyczne	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	2	
	Oe	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times \left(\frac{Otx1 + Op \times 2}{1+2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W04				
W_02	K1_W07, K1_W09				
W_03	K1_W10				
U_01	K1_U01, K1_U04				
U_02	K1_U03, K1_U06				
U_03	K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K04				
K_02	K1_K05				

K_03	K1_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Trojan E., Bezpieczeństwo i porządek publiczny w Rzeczypospolitej Polskiej w świetle powszechnie obowiązujących przepisów prawa; • Lis W., Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny jako sfera działania administracji publicznej / ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Wydział Zamiejscowy Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim, Lublin, 2015; • Filaber J., Ochrona bezpieczeństwa publicznego w gminie, wyd. Difin, Warszawa, 2016; • Misiuk A., Nowakowski Z., Pomykała M., Rajchel K., Zarządzanie ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego w państwie. Red. Kazimierz Rajchel. Aut.: Andrzej Misiuk, Zdzisław Nowakowski, Marta Pomykała, Kazimierz Rajchel, Rzeszów 2005 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Policja w systemie organów bezpieczeństwa i porządku publicznego, [w:] Bezpieczeństwo i porządek publiczny – historia, teoria, praktyka, praca zbior. pod red. E. Ury, Rzeszów 2003 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U.07.226.1676 j.t.) • Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.01.98.1070) • Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U.02.153.1269). • Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U.02.153.1270) 	
D. Przydatne strony internetowe:	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.2. Prawo karne materialne i prawo wykroczeń

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczbę punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
S.2.2.	Prawo karne materialne i prawo wykroczeń	E	5			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	30	20	20	30	50	2
• wykłady/konwersatorium	28	18				
• studiowanie literatury			10	20		
• przygotowanie do kolokwium/egzaminu			10	10		
• kolokwium zaliczeniowe/egzamin	2	2				
Zajęcia praktyczne [razem]	45	30	30	45	75	3
• ćwiczenia audytoryjne	15	10				
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	28	18				
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury			10	25		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			10	10		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
łącznie:	75	50	50	75	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 				
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, egzamin ustny/test wiedzy		ćwiczenia audytoryjne: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej ćwiczenia umiejętności praktycznej: analiza problemu, kwalifikacja prawna zdarzeń (kazusy)				

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do egzaminu		przygotowanie prezentacji, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Podstawy wiedzy o państwie; Podstawy wiedzy o prawie, Wybrane zagadnienia prawa cywilnego		Umiejętność wyszukiwania aktów prawnych i posługiwanie się nimi	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Zapoznać studentów z: <ul style="list-style-type: none"> • przepisami części ogólnej kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń, • wybranymi przestępstwami i wykroczeniami części szczególnej kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń, • regulacjami i przepisami karnymi wybranych ustaw szczególnych, • podstawowymi zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 			
w zakresie umiejętności:			
Nauczyć studentów: <ul style="list-style-type: none"> • rozróżniania przestępstwa od wykroczenia, • określania ustawowych znamion czynu zabronionego oraz ich form stadialnych i zjawiskowych, • dokonywania poprawnej kwalifikacji prawnej czynów, z uwzględnieniem zbiegu przepisów, • rozpoznawania sytuacji prawnych, w których zachodzą okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Kształtować u studentów: <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, • potrzebę przestrzegania prawa karnego i prawa wykroczeń oraz jego stosowania w odniesieniu do prawa międzynarodowego i praw człowieka, • potrzebę nabywania nawyków do wyszukiwania aktów prawnych regulujących problematykę prawa karnego i wykroczeń. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
7.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Zagadnienia ogólne prawa karnego materialnego i materialnego prawa wykroczeń: Pojęcie prawa karnego i prawa wykroczeń, systematyka prawa karnego i prawa wykroczeń, struktura kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń.	2	1
8.	Część ogólna kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń: Definicja przestępstwa i wykroczenia oraz jej elementy, różnice między przestępstwem a wykroczeniem, zasady odpowiedzialności karnej, ustawowe znamiona czynu zabronionego, formy przestępstw i wykroczeń podział przestępstw i wykroczeń, zbiegi przestępstw i wykroczeń, okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną, rodzaje immunitetów, kary i środki karne kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń.	8	5
9.	Część szczególna kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń. Ustawowe znamiona wybranych przestępstw określonych w artykułach: 148 k.k., 155 k.k., 156 k.k., 157 k.k., 158 k.k., 159 k.k., 177 k.k., 178 k.k., 178a k.k., 189a k.k. – oraz problematyka zwalczania tej przestępczości (aspekty prawne, moralne, łamania praw człowieka, migracje, zorganizowana przestępczość międzynarodowa). Współpraca Policji z organizacjami pozarządowymi i fundacjami, 197 k.k., 204 k.k., 205 k.k., 207 k.k. – oraz problematyka zwalczania tej przestępczości. Programy profilaktyczne Policji, w szczególności „Niebieska Karta”, 222 k.k., 223 k.k., 224 k.k., 226 k.k., 228 k.k., 229 k.k. – oraz problematyka zwalczania korupcji. Pojęcie korupcji oraz charakterystyka jej rodzajów. Skutki korupcji: dla państwa, dla społeczeństwa, dla środowiska zawodowego, dla pojedynczego funkcjonariusza. Czynności formalno-prawne policjanta po ujawnieniu przestępstwa korupcji, 231 k.k., 233 k.k., 234 k.k.,	14	10

	238 k.k., 253 k.k., 270 k.k., 275 k.k., 276 k.k., 278 k.k., 279 k.k., 280 k.k., 281 k.k., 282 k.k., 284 k.k., 286 k.k., 288 k.k., 289 k.k., 291 k.k., 292 k.k., 310 k.k., 312 k.k. Ustawowe znamiona wybranych wykroczeń opisanych w artykułach: 50 k.w., 51 k.w., 52a k.w., 54 k.w., 58 k.w., 64 k.w., 65 k.w., 66 k.w. 70 k.w., 72 k.w., 75 k.w., 76 k.w., 77 k.w., 78 k.w., 85 k.w., 86 k.w., 87 k.w., 88 k.w., 89 k.w., 91 k.w., 92 k.w., 94 k.w., 95 k.w., 96 k.w., 97 k.w., 98 k.w., 104 k.w., 106 k.w., 108 k.w., 119 k.w., 121 k.w., 122 k.w., 123 k.w., 124 k.w., 126 k.w., 129 k.w., 140 k.w., 141 k.w., 142 k.w., 143 k.w., 144 k.w., 145 k.w., 147 k.w. Kwalifikowanie określonych stanów faktycznych przestępstw i wykroczeń.		
10.	Przepisy karne wybranych ustaw szczególnych: Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 43, 43 ¹ ; 44, 45), Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (art. 50, 51), Ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (art. 79), Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (art. 12, 12a, 12b, 13), Ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (art. 54, 55, 56, 59, 60, 61), Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (art. 62, 62a, 63-65). Kwalifikacje stanów faktycznych.	4	2
11.	Egzamin: egzamin ustny/test wiedzy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		30	20
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
12.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
13.	Część ogólna kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń: Określanie elementów definicji przestępstwa i wykroczenia.	2	1
	Stosowanie zasad odpowiedzialności za czyny zabronione w różnych sytuacjach prawnych.	2	1
	Rozróżnianie poszczególnych immunitetów i ich stosowanie w różnych sytuacjach prawnych.	2	1
	Wskazywanie ustawowych znamion czynu zabronionego w przepisie prawnymi (przestępstwo, wykroczenie) oraz form stadialnych i zjawiskowych	3	2
	Określanie rodzajów przestępstw zgodnie z ich podziałem	2	1
	Stosowanie przepisów i rozpoznawanie okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną.	2	2
	Analiza rodzajów zbiegów czynów zabronionych w kontekście różnych sytuacji prawnych.	2	2
14.	Część szczególna kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń: Analiza ustawowych znamion wybranych przestępstw i wykroczeń oraz wskazywanie właściwej kwalifikacji prawnej czynu.	10	7
	Interpretacja różnych stanów faktycznych i konstruowanie właściwej kwalifikacji prawnej czynu.	7	5
15.	Przepisy karne wybranych ustaw szczególnych: Analiza ustawowych znamion wybranych przestępstw i wykroczeń oraz wskazywanie właściwej kwalifikacji prawnej czynu.	5	3
	Interpretacja różnych stanów faktycznych i konstruowanie właściwej kwalifikacji prawnej czynu.	5	3
16.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		45	30
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		75	50

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.		
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń.
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie normy prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń i jego wpływu na funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych.
	W_03	w podstawowym stopniu zna i rozumie dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia z penalizacją oraz stosowaniem przepisów prawa karnego i prawa wykroczeń.
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania norm prawa karnego i prawa wykroczeń w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa.
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane przepisami prawa karnego materialnego i materialnego prawa wykroczeń z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy prawa karnego i wykroczeń, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji.
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów prawa karnego materialnego i materialnego prawa wykroczeń, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych.
	U_04	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu prawa karnego i prawa wykroczeń.
	U_05	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką prawa karnego i prawa wykroczeń w języku polskim, takie jak np. prezentacja multimedialna.
	U_06	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką prawa karnego i prawa wykroczeń.
	U_07	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie prawa karnego i wykroczeń.
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z prawem karnym i wykroczeń.
	K_03	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, a także podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych w stosowaniu przepisów prawa karnego i prawa wykroczeń.
	K_04	Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.
	K_05	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) oraz aktywności na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>4) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>5) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość części ogólnej kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04	80
	02	Aktywność na wykładzie problemowym	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych za pracę zaliczeniową, analizę problemu i aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>3) Kolokwium praktyczne:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3)</p>			

przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

$$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$$

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania
  - 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
  - 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną
  - 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
  - 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny
  - 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
- 4) Samodzielne przygotowanie referatu obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania.

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
  - 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
  - 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
  - 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
  - 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
  - 2,0 – student nie wykonał zadania
- 6) Aktywność na zajęciach:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu.

Kryteria oceny:

- 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu

	<p>problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach. 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	Kolokwium praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4	50	
	02	Przygotowanie referatu	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03, K0_4	30	
	03	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,5 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,2 \times O_3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminów:					
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru.				
forma oceny końcowej:	Ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.				
kryteria oceny	<ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>O_t</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = O_t$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne.				
kryteria oceny:	<p>24) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>25) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Pkt. ECTS	Waga oceny w %
	<i>O_t</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_3, W_04, K_01, K_02, K_03, K_04	2	50
	<i>O_p</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, U_07, K_01, K_02, K_03, K0_4, K_05	3	
	<i>O_e</i>	Egzamin	wszystkie efekty	nie dotyczy	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = 0,5 \times E + 0,5 \left(\frac{O_t \times 2 + O_p \times 3}{5} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				

W_02	K1_W06
W_03	K1_W11
W_04	K1_W12
U_01	K1_U01
U_02	K1_U03
U_03	K1_U05
U_04	K1_U08
U_05	K1_U10
U_06	K1_U11
U_07	K1_U14
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K03
K_04	K1_K07
K_05	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Filar M., (red.) *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 3., Warszawa 2012.
- Bojarski M., Radecki W., *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, wyd.5, Warszawa 2011.
- Grzegorzczak T., (red.) *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 2010.
- Kamińska-Nawrot A., *Prawo karne materialne. Część ogólna. Tablice poglądowe z komentarzem*, Wyd. IPA Słupsk, Słupsk 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 6, Warszawa 2011.
- Janusz-Pohl B., *Immunitety w polskim postępowaniu karnym*, Warszawa 2009.
- Cieślak W., *Prawo karne. Zarys instytucji i naczelné zasady*, Warszawa 2010.
- Dukiet-Nagórska T., *Prawo karne. Część ogólna, szczególna i wojskowa*, Warszawa 2010.
- Łuczar K., Muszyńska A., *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz*, Warszawa 2008.
- Kotowski W., Kurzępa B., *Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych*, Warszawa 2010.
- Maj S., *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, Warszawa 2010.

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji
- Ustawa z dnia 24 września 2010 o ewidencji ludności
- Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 o dowodach osobistych
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.pk.gov.pl/>
- <https://www.ms.gov.pl/>
- <http://www.sn.pl/>
- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	dr Tomasz Pączek
telefon:	728-888-133
e-mail:	tomasz.paczek@apsl.edu.pl

S.2.3. Wybrane zagadnienia prawa cywilnego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.3.	Wybrane zagadnienia prawa cywilnego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konserwatorium	9	4				
• kolokwium	1	1				
• studiowanie literatury			7	10		
• przygotowanie do kolokwium			8	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	14	9				
• zaliczenie	1	1				
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych			20	20		
• przygotowanie do kolokwium			15	20		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład połączony z metodą aktywizującą w formie dyskusji dydaktycznej			Analiza tekstów prawnych z dyskusją, rozwiązywanie stanów faktycznych.			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
Studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, percepcja treści wykładów			Studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, percepcja treści zajęć praktycznych			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy wiedzy o prawie.			• Umiejętność posługiwania się aktami prawnymi			
Cele przedmiotu:						

w zakresie wiedzy:			
Zrozumienie miejsca i roli prawa cywilnego w systemie prawa i obrocie prawnym. Poznanie podstawowych instytucji prawa cywilnego.			
w zakresie umiejętności:			
Zdobycie umiejętności posługiwania się podstawowymi pojęciami z zakresu prawa cywilnego w toku procesu wykładni, oraz dokonywania podstawowych czynności cywilnoprawnych.			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Samodzielne poszerzanie wiedzy w obliczu zmieniającego się prawa cywilnego, nowych interpretacji prawnych oraz orzecznictwa sądów oraz przestrzeganie norm etycznych, moralnych i prawnych w praktyce.			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojęcie, systematyka i źródła prawa cywilnego. ▪ Osoby fizyczne: zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych osoby fizycznej, cechy indywidualizujące osobę fizyczną, stan cywilny, stan osobisty, miejsce zamieszkania, dobra osobiste i ich ochrona. ▪ Osoby prawne: pojęcie, nazwa, siedziba, przedmiot działania, rodzaje, zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych, jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (tzw. ułamne osoby prawne). 	2	1
2.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stosunek cywilnoprawny: pojęcie (w tym podmiot, przedmiot i treść stosunku cywilnoprawnego), zdarzenia cywilnoprawne. ▪ Czynności prawne: pojęcie czynności prawnej, oświadczenia woli i ich wykładnia, wady oświadczenia woli, treść czynności prawnej, rodzaje czynności prawnych, forma czynności prawnych. 	3	1
3.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ogólne wiadomości o prawie rzeczowym (określenie rzeczy, podział rzeczy, część składowa, przynależności, pożytki). ▪ Własność: pojęcie, treść i wykonywanie prawa własności, przeniesienie, nabycie i utrata oraz ochrona prawa własności. Współwłasność. ▪ Posiadanie: pojęcie posiadania, rodzaje, nabycie i utrata, ochrona posiadania. 	2	1
4.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czyny niedozwolone: pojęcie, przesłanki oraz zasady odpowiedzialności deliktowej, odpowiedzialność za czyn własny, za cudze czyny, za wykonywanie władzy publicznej, za zwierzęta, za rzeczy, za szkody wyrządzone ruchem mechanicznych środków komunikacji. 	2	1
5.	Kolokwium/zaliczenie	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kryteria wyodrębnienia prawa cywilnego z innych gałęzi prawa. Prawo cywilne a prawo prywatne. Problem autonomii woli a zasada swobody umów. ▪ Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych osób fizycznych i prawnych. 	2	1
2.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stosunek cywilnoprawny: podmioty i przedmioty stosunków cywilnoprawnych. ▪ Czynności prawne. Sposoby zawierania umów, wady oświadczenia woli, sankcje wadliwej czynności prawnej. 	4	3
3.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sposoby nabycia i utraty własności: przeniesienie własności, zasiedzenie i przemilczenie, zrzeczenie się prawa własności, zawłaszczenie, znalezienie, nabycie własności pożytków naturalnych, połączenie rzeczy. ▪ Ochrona własności: petytoryjna oraz posesoryjna ochrona własności, roszczenia windykacyjne i negatoryjne. 	6	4

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Współwłasność: powstanie, udział we współwłasności, zarząd rzeczą wspólną, korzystanie z rzeczy wspólnej, zniesienie współwłasności. ▪ Domniemania związane z posiadaniem. 		
4.	Naprawienie szkody deliktowej.	2	1
5.	Kolokwium/zaliczenie	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna i rozumie zagadnienia części ogólnej kodeksu cywilnego (pojęcie prawa cywilnego, osoby fizycznej i osoby prawnej, zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych).	
	W_02	Zna i rozumie problematykę z zakresu prawa rzeczowego (własność, formy własności, współwłasność, posiadanie i formy posiadania).	
	W_03	Wyjaśnia i rozróżnia poszczególne czyny niedozwolone.	
umiejętności	U_01	Identyfikuje i wyjaśnia podstawowe pojęcia z części ogólnej kodeksu cywilnego. Porównuje osobę fizyczną i osobę prawną, zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych.	
	U_02	Rozróżnia formy własności i posiadania oraz poszczególne czyny niedozwolone.	
	U_03	Posługuje się normami prawa cywilnego w celu rozwiązania wskazanych zadań.	
	U_04	Aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat zrealizowanych zagadnień prawa cywilnego.	
kompetencje społeczne	K_01	Akceptuje określony porządek prawny i łączy przepisy prawa z człowiekiem, którego te przepisy dotyczą, kierując się zasadą humanitaryzmu, a przede wszystkim poszanowania godności ludzkiej.	
	K_02	Przestrzega zasad etyki zawodowej, moralnych oraz prawnych.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne, w tym prace zaliczeniowe według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.		
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = O1 x 1		
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona oceny za pracę pisemną, samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach.		

kryteria oceny:	<p>1) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>2) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + On}{n}$. Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02.	50	
	O2	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02.	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,5 x O1 + 0,5 x O2				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne.				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02.	1	100
	Op	zajęcia praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02.	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = (Ot x 1 + Op x 2) / 3				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

W_01	K1_W01
W_02	K1_W01
W_03	K1_W01, K1_W02, K1_W03
U_01	K1_U01
U_02	K1_U02, K1_U03 K1_U04 K1_U05
U_03	K1_U08
U_04	K1_U11
K_01	K1_K02
K_02	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ignatowicz J., Stefaniuk K., Wolter A., *Prawo cywilne*, Warszawa 2015.
- Radwański Z., Olejniczak A., *Prawo cywilne, część ogólna*, Wyd. C. H. Beck 2013.

B. Literatura uzupełniająca:

- Kubiński P., *Wybrane zagadnienia prawa cywilnego i gospodarczego. Zarys wykładu*, Olsztyn 1996.

C. Materiały źródłowe:

- USTAWA z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.)

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	dr Aneta Kamińska-Nawrot
telefon:	
e-mail:	aneta.kaminska-nawrot@apsl.edu.pl

S.2.4. Wybrane zagadnienia kryminalistyki

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.4.	Wybrane zagadnienia kryminalistyki	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „Bezpieczeństwo i porządek publiczny”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
- konwersatoria	9	4	-	-		
- kolokwium	1	1				
- przygotowanie do kolokwium	-	-	15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
Ćwiczenia warsztatowe	19	14	-	-		
kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	15	15		
przygotowanie do kolokwium	-	-	15	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 				
Wykład problemowy, wykład informacyjny, wykład z elementami pogadanki		ćwiczenia warsztatowe: przeprowadzanie czynności wykrywczych i ich dokumentowanie, prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów				
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek,		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie				

studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium,		literatury, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Ukończone z oceną pozytywną przedmioty z zakresu przedmiotów kierunkowych.		Student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych i teorii bezpieczeństwa, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i w formie pisemnej, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie.	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z genezą i teoretycznymi podstawami kryminalistyki, a w tym z podstawowymi związanymi z nią pojęciami oraz jej usytuowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, • zapoznać ich z metodami i procedurami działania policji w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze przestępczym, • przedstawić źródła wiadomości o przestępstwie, • przedstawić podstawowe podziały śladów kryminalistycznych, etapy postępowania z nimi oraz możliwości ich wykorzystania w procesie wykryczym, • omówić obowiązki osób zabezpieczających miejsce zdarzenia do chwili przeprowadzenia oględzin, • zapoznać z problematyką kryminalistycznego badania miejsca zdarzenia ze szczególnym uwzględnieniem oględzin miejsca zdarzenia, • zapoznać z metodami fałszowania dokumentów, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów analizy i wyjaśniania zdarzeń kryminalnych z wykorzystaniem typowych metod, technik i narzędzi stosowanych przez policję, • nauczyć ich wykorzystywania w praktyce wiedzy teoretycznej z zakresu kryminalistyki, • nauczyć studentów podstaw przeprowadzania oględzin miejsca zdarzenia oraz ich dokumentowania, • nauczyć ich analizy realnych i potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryminalnym, a w tym umiejętności przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych typowych dokumentów związanych z działaniem policji w miejscach zdarzeń kryminalnych, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować u studentów umiejętność, poddawania krytycznej ocenie treści związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, oraz umiejętność właściwej ich interpretacji, • kształtować przekonanie o znaczeniu kryminalistyki w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	0,5	0,5
2.	Podstawy kryminalistyki: geneza, podstawowe zagadnienia i miejsce kryminalistyki wśród nauk społecznych, źródła wiadomości o przestępstwie.	1,5	0,5
3.	Ślady kryminalistyczne: pojęcie śladów kryminalistycznych, podział śladów, etapy postępowania ze śladami, wykorzystanie śladów w procesie karnym, metody fałszowania dokumentów.	3	1

4.	Śledcze badanie miejsca zdarzenia: procedury postępowania na miejscu zdarzenia przestępczego, zabezpieczenie miejsca zdarzenia, oględziny miejsca zdarzenia.	4	2
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja ćwiczeń, niezbędne do przygotowania pomoce na ćwiczenia praktyczne, zasady zaliczenia ćwiczeń.	1	1
2.	Technika kryminalistyczna: zapoznanie z niezbędnym wyposażeniem technika kryminalistyki, sposoby zabezpieczania dokumentów przed sfałszowaniem.	1	1
2.	Ślady daktyloskopijne: ujawnianie i zabezpieczanie śladów daktyloskopijnych, pobierania materiału porównawczego do badań daktyloskopijnych.	4	3
3.	Zabezpieczenie miejsca zdarzenia: szczegółowe zasady i procedury postępowania w sytuacji przyjęcia informacji o przestępstwie, szczegółowe zasady postępowania na miejscu zdarzenia do chwili oględzin	3	2
4.	Oględziny miejsca zdarzenia: praktyczne przeprowadzanie oględzin miejsca zdarzenia, dokumentowanie oględzin miejsca zdarzenia.	6	5
5.	Ślady niematerialne: metody odtwarzania wyglądu zewnętrznego człowieka, praktyczne tworzenie portretu pamięciowego.	2	1
6.	Zarządzanie badan kryminalistycznych: sporządzenie postanowienia o powołaniu biegłego.	2	1
7.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna genezę, i posiada elementarną wiedzę o charakterze kryminalistyki, w tym zna podstawowe związane z nią pojęcia oraz jej usytuowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, a także ma podstawową wiedzę o roli i zadaniach policji w wypadku wystąpienia zdarzeń kryminalnych,	
	W_02	zna metody, techniki, narzędzia i procedury działania policji w przypadku wystąpienia zdarzeń kryminalnych,	
umiejętności	U_01	potrafi prawidłowo analizować i wyjaśniać zdarzenia kryminalne, wykorzystując	

		metody, techniki i narzędzia stosowane przez policję,
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu kryminalistyki,
	U_03	Umie analizować realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryminalnym, a w tym posiada umiejętność przygotowania w języku polskim z zachowaniem reguł naukowych - dokumentów z przeprowadzanych czynności, jak również typowych dokumentów związanych z działaniem policji w miejscach zdarzeń kryminalnych,
kompetencje społeczne	K_01	potrafi poddawać krytycznej ocenie treści związane z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, oraz właściwie je interpretować,
	K_02	jest przekonany o znaczeniu kryminalistyki w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym,

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
--------------------------	--------------------

warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych
---------------------------------------	--

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	Ocena z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych
------------------------------	--

kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną
------------------------	--

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, K_01, K_02	100

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1
--	--

sposób zaliczenia zajęć praktycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, pracy zaliczeniowej, za wykonane samodzielnie prace praktyczne, Grupowego przygotowania i wykonania zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę)
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2)/2.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca zaliczeniowa</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>3) Samodzielne wykonanie zadania</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2+On)/n</p> <p>Kryteria oceny zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy • 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>4) Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę):</p>

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,5 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał bardzo duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 4,0 –grupa wykonała zadanie w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej duży wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,5 – grupa wykonała zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, a student miał raczej mały wkład w jego przygotowanie i wykonanie • 3,0 –grupa wykonała zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania, przez co udział studenta w wykonaniu zadania jest nieistotny • 2,0 – grupa nie przygotowała i nie wykonała zadania lub student nie brał udziału w przygotowaniu zadania 				
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>	
	<p>O1</p>	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych</p>	<p>U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,</p>	<p>30</p>	
	<p>O2</p>	<p>Praca zaliczeniowa</p>	<p>U_01, U_03, K_01, K_02</p>	<p>20</p>	
	<p>O3</p>	<p>Grupowe przygotowanie i wykonanie zadania intelektualnego na zajęciach (w formie określonej przez wykładowcę)</p>	<p>U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,</p>	<p>20</p>	
	<p>O4</p>	<p>Samodzielne wykonanie zadania</p>	<p>U_03, K_K02</p>	<p>30</p>	
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,3x O1 + 0,2x O2 + 0,2x O3 + 0,3xO4</p>				
<p>sposób zaliczenia przedmiotu:</p>					
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne</p>				
<p>kryteria oceny</p>	<p>Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p>				
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>pkt ECTS waga oceny W %</p>	
	<p>Ot</p>	<p>zajęcia teoretyczne</p>	<p>W_01, W_02,</p>	<p>1</p>	

			K_01, K_02		
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W06, K1_W07				
W_02	K1_W09				
U_01	K1_U01, K1_U03				
U_02	K1_U02, K1_U04, K1_U05				
U_03	K1_U08, K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Grzeszczyk W., Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. 8, Warszawa 2011 • Grzywna H., Oględziny miejsca zdarzenia, Słupsk 2015 • Hanausek T., Kryminalistyka, Kraków 2000 • Hołyst B., Kryminalistyka, Warszawa 1996 • Kozdrowski S., Kryminalistyka. Wybrane zagadnienia, Białystok 2012 • Kozdrowski S., Wybrane zagadnienia kryminalistyki, część 4, Słupsk 2000 • Widacki J., Kryminalistyka, Warszawa 1999 • Sanecki A., Zabezpieczenie miejsca zdarzenia do czasu oględzin, Słupsk 2013 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Kędzierski W. (red.), Technika kryminalistyczna, tom 1, Szczytno 2007 • Kędzierska G. (red.), Technika kryminalistyczna, tom 2, Szczytno 2006 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego • Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia • Wytyczne nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30.08.2017 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów 					
D. Przydatne strony internetowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.policja.gov.pl/ • https://www.slupsk.szkolapolicji.gov.pl/ 					
Kontakt:					
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego				
telefon:	59 306 76 04				
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl				

S.2.5. GIS w bezpieczeństwie i porządku publicznym

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.5.	GIS w bezpieczeństwie i porządku publicznym	ZO	5			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie (30%) , informatyka (30%), nauki o Ziemi i Środowisku (40%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
- konwersatoria	14	9				
- kolokwium	1	1				
- samodzielna praca (może być na platformie e-learningowej)			5	10		
- przygotowanie do kolokwium			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	70	80	100	4
Ćwiczenia laboratoryjne	25	15				
kolokwium zaliczeniowe	5	5				
Przygotowanie do prac cząstkowych			20	20		
przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury/przygotowanie zadanych prac			20	20		
Przygotowanie się do pracy zaliczeniowej			30	40		
przygotowanie do kolokwium			10	10		
łącznie:	45	30	80	95	125	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			

Wykład problemowy, wykład informacyjny, wykład z elementami pogadanki, dyskusja, kolokwium – test wiedzy;	ćwiczenia laboratoryjne: przygotowanie materiałów na zajęcia z nauczycielem w określonej przez prowadzącego formie, przygotowanie do zaliczenia wykonanie pracy zaliczeniowej z zakresu użytkowania i analiz z użyciem systemów informacji przestrzennej, prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, wejściówki
• samodzielna praca studenta:	• samodzielna praca studenta:
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, (może być także korzystanie z platformy e-learningowej),	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przeglądanie tutoriali, przygotowanie do ćwiczeń (opracowanie materiałów), przygotowanie do wykonania pracy zaliczeniowej, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Ukończone z oceną pozytywną przedmioty: podstawy użytkowania IT – moduły BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), użytkowanie IT – moduły STANDARD (użytkowanie baz danych)	student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, sposobów użytkowania baz danych oraz technik statystycznych, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie z wykorzystaniem prezentacji opartych o własną pracę w środowisku gis, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie.
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu Systemów Informacji Geograficznej (GIS); • zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu GIS; • zapoznać z modelami danych służących reprezentacji obiektów świata rzeczywistego w GIS; • zapoznać z formatami plików, które stosuje się do zapisu danych wektorowych i danych rastrowych; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw; • zapoznać studentów z podstawowymi metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi w systemach GIS; • zapoznać studentów z możliwościami wykonywania analiz (np. statystycznych) na danych w systemach GIS; • zapoznać studentów z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystania wiedzy w celu zastosowania wykorzystania tradycyjnych i cyfrowych map w Systemach Informacji Przestrzennej; • przygotować do stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w celu tworzenia map tematycznych; • przygotować do wykorzystania pozyskanej wiedzy w celu analiz przestrzennych wykorzystujących znajomość podstawowych pojęć statystycznych; • nauczyć studentów umiejętności poprawnej pracy w aplikacji GIS z użyciem danych wektorowych, rastrowych (lub LiDAR-owych); • nauczyć studentów umiejętności modyfikowania danych z użyciem aplikacji GIS; • nauczyć studentów umiejętności zarządzania atrybutami danych; • nauczyć studentów umiejętności operacji i analizy na danych z użyciem specjalistycznego języka obcego. 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> • kształtować kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; • kształtować kompetencje w zakresie adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach; • kształtować kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych; • kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu Systemów Informacji Przestrzennej. 	
Treści kształcenia:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
9.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	0,5	0,5
10.	Wprowadzenie do Systemów Informacji Geograficznej (GIS): pojęcia podstawowe, przepisy prawne dotyczące GIS, historia GIS, system GIS a systemy nieprzestrzenne, sprzęt oraz typy plików charakterystyczne dla GIS, dane w GIS i źródła danych, skala w GIS, georeferencje.	3	2
11.	Modele danych: modelowanie świata rzeczywistego, ciągłe i dyskretne modelowanie świata rzeczywistego, topologia. Baza danych: bazy danych (serwery baz danych) a GIS	3	2
12.	Dane GIS oraz atrybuty danych: dane warstwowe i wektorowe, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych z użyciem tabel i języka SQL lub DBASE, narzędzie model building	2,5	2
13.	Analizy danych: analizy przestrzenne, analizy przestrzenne bazujące na atrybutach., zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych, analizy danych przestrzennych. Mapy tematyczne: prezentacja danych tematycznych, klasyfikacja danych tematycznych, prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych, przykłady wykorzystania GIS w naukach o bezpieczeństwie i obronności (np. bezpieczeństwo militarne, ochrona ludności, bezpieczeństwo i porządek publiczny), Analiza w GIS w bezpieczeństwie i porządku publicznym	3	1,5
14.	Podstawowe operacje w systemach GIS: wprowadzenie do wybranego środowiska aplikacji, wczytywanie danych przestrzennych i ich wizualizacja w aplikacjach, wykonywanie prostych zapytań bazodanowych i przestrzennych w aplikacjach, analiza przestrzenna w aplikacjach - przykłady.	1	0,5
15.	Podstawowa koncepcja: pierwsze kroki z aplikacjami GIS, zmiana ustawień aplikacji GIS, zarządzanie warstwami danych.	1	0,5
16.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
9.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych, zasady pracy w pracowniach komputerowych.	0,5	0,5
10.	Pierwsze kroki w ArcGIS: podstawy pracy w środowisku GIS, zarządzanie warstwami danych, praca z danymi rastrowymi i wektorowymi ArcCatalog. Symbolika, etykietowanie w ArcMAP tworzenie pierwszej kompozycji mapowej.	5	3
11.	Narzędzia analizy na danych: Użycie narzędzi geoprocessingu i narzędzi selekcji na danych. Tworzenie kompozycji mapowej dla wybranego obszaru.	5	3
12.	Zarządzanie danymi: Edycja danych, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych, zapytania i wybór danych (w tym tabelarycznych), tworzenie podzbiorów danych, tworzenie danych z dostępnych źródeł.	4	2

13.	Redakcja mapy: prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	0,5	0,5
14.	Tworzenie baz danych, analizy danych przestrzennych, prezentacja wyników, podstawowa koncepcja: przygotowanie danych do wykonania przykładowych analiz, edycja danych, tworzenie danych w oparciu o dostępne źródła wiedzy danych i zbiorów danych.	10	4
15.	Dane rastrowe i LiDAR-owe oraz analiza ww. danych w wybranym programie GIS: Pozyskiwanie danych rastrowych z ogólnodostępnych źródeł, analiza danych rastrowych, tworzenie kompozycji mapowej z użyciem rastrów, analiza danych LiDAR-owych.	10	2
16.	Zajęcia podsumowujące: zaliczenie ćwiczeń – praca zaliczeniowa.	5	5
Razem zajęć praktycznych:		30	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu systemów GIS,	
	W_02	w podstawowym i zaawansowanym stopniu zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa, zna w podstawowym stopniu słownictwo podstawowe i specjalistyczne, zasady i reguły gramatyczne obowiązujące w procesie komunikowania się w języku obcym, którego uczy się w ramach studiów,	
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe i zaawansowane zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w obszarze GIS,	
	U_02	Potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie GIS, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem	
	U_03	analizuje realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia zdarzeń o nietypowym charakterze, a w tym posiada umiejętność przygotowania w języku polskim lub obcym z zachowaniem reguł naukowych - dokumentów z wykonywanych analiz, jak również typowych dokumentów związanych z analizą geoprzestrzenną, potrafi używać języka specjalistycznego i swobodnie komunikować się z innymi praktykami z zakresu bezpieczeństwa,	
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje w oparciu o normy etyczno-prawne,	

	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych (w tym może być uzyskanie pozytywnej oceny za pracę na platformie e-learningowej tylko w przypadku zajęć teoretycznych), • uzyskanie pozytywnej oceny za wykonane zadania cząstkowe na zajęciach praktycznych w formie wejściówek, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne, 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium	W_01, W_02, K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	<p>Grupowe przygotowanie projektu końcowego</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego projektu, a także wkładu studenta w pracę związaną z jego przygotowaniem</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie — 4,5 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał bardzo duży wkład w jego wykonanie — 4,0 –grupa wykonała projekt w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, a student miał raczej duży wkład w jego wykonanie — 3,5 – grupa wykonała projekt nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom 			

- merytoryczny projektu, a student miał raczej mały wkład w jego wykonanie
- 3,0 – grupa wykonała projekt w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny projektu, przez co udział studenta w wykonaniu projektu jest nieistotny
- •2,0 – grupa nie wykonała projektu lub student nie brał udziału w wykonaniu projektu

Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach.

Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

Ocena końcowa=(O1 +O2+On)/n

Kryteria oceny zadania:

- 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie
- 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny
- 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny
- 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy
- 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Samodzielne zaliczenie praktycznych zadań w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej

Forma oceny końcowej: średnia ocen z zaliczenia prac praktycznych (ocena z pracy samokontroli jest wyliczona na podstawie procentu poprawnych zadań wykonanych w laboratoriach przez studenta)

Kryteria oceny zadań samokontroli:

- 5,0 – ponad 90% poprawnych zadań
- 4,5 – od 86 do 90% poprawnych zadań
- 4,0 – od 81 do 85% poprawnych zadań
- 3,5 – od 76 do 80% poprawnych zadań
- 3,0 – od 70 do 75% poprawnych zadań
- 2,0 – poniżej 70% poprawnych zadań

Kolokwium praktyczne

Forma oceny końcowej: średnia ocena za wykonanie i odpowiedź na 10 zadań praktycznych (O1, O2, O3, O4, O5, O6, O7, O8, O9, O10) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:

Ocena końcowa=(O1 +O2+O3+O4+O5+O6+O7+O8+O9+O10)/10

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał poprawnie dziewięć zadań, jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
- 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie osiem zadań jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
- 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej siedem zadań i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną
- 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej sześć zadań i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny
- 3,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej pięć zadań i częściowo jedno kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny
- 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Grupowe przygotowanie projektu końcowego	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	15
	O2	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	10
	O3	Samodzielne zaliczenie praktycznych zadań w ramach bieżącej kontroli efektywności pracy samokształceniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, W_03 K_01, K_02	20
O4	Kolokwium praktyczne	W_01, W_02, W.03 U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02	55	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,2xO1 + 0,1xO2 + 0,2xO3 + 0,5x O4			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02	1
Op	Zajęcia praktyczne	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	4	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 4}{1 + 4} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W06,			
W_02	K1_W09, K1_W10, K1_W13			
U_01	K1_U02, K1_U03 ,			
U_02	K1_U04, K1_U05, K1_U08			
U_03	K1_U09, K1_U10, K1_U11			
K_01	K1_K03, K1_K06			
K_02	K1_K05, K1_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Bielecka E., Systemy informacji geograficznej, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2006. • Gaździcki J, Systemy katastralne, Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych im. Eugeniusza Romera, Warszawa – Wrocław 199,. • Lach Z., Łaszczuk A., Geografia bezpieczeństwa, Warszawa 2004. 				

- Longley Paul A., GIS: teoria i praktyka (red. nauk. Artur Magnuszewski); Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Ładysz J., Technologia GIS w Inżynierii bezpieczeństwa, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki ul. Czajkowskiego 109, 51-150 Wrocław, Wrocław 2015.
- Otok S., Geografia polityczna, Warszawa 1999.
- Pachelski W., Wysocka E., Standaryzacja systemów informacji przestrzennej: teoria i praktyka, (w:) Prace Instytutu Geodezji i Kartografii, t. XLVI, z. 98, Warszawa 1999.
- Piotrowski T., Topograficzna baza danych. Program działania, GISPOL, Warszawa 2011.
- Tomlinson R., Rozważania o GIS. Poradnik, Warszawa 2008.
- Werner P., Wprowadzenie do systemów geoinformacyjnych, Warszawa 2004.

B. Literatura uzupełniająca:

- Davis D.E., *GIS dla każdego*, Wydawnictwo MIKOM, Warszawa 2004.
- *GIS dla każdego*. Poradnik, ESRI Polska, Warszawa 2010.

C. Materiały źródłowe:

- Tutoriale na stronie <http://resources.arcgis.com/en/Tutorials/>
- Tutoriale udostępnione przez użytkowników na portalu YouTube
- Tutoriale dostępne na stronie producentów oprogramowania

D. Przydatne strony internetowe:

- Izdebski W., Wykłady z systemów Informacji o terenie, Warszawa 2015, <https://view.joomag.com/wyk%C5%82ady-z-system%C3%B3w-informacji-o-terenie/0248527001421573009?page=173>
- Potapowicz A., ArcGIS 10.1 Tutorial, Podstawy działania i obsługi programu, <http://urbnews.pl/wp-content/uploads/2014/12/ArcGIS-Tutorial.pdf>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.6. Prawa człowieka

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.6.	Prawa człowieka	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100 %						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• konwersatorium	14	9	-	-		
• kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do kolokwium			35	40		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
•	-	-	-	-		
•	-	-	-	-		
•	-	-	-	-		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
konwersatorium, informacja, dyskusja;						
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:				
• Podstawy wiedzy o państwie i prawie, Międzynarodowe prawo wojenne		• zaliczony III semestr studiów, podstawowa wiedza z zakresu nauk społecznych, realizowanych w poprzednich semestrach oraz wiedza z podstaw bezpieczeństwa				

Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • przyswojenie wiedzy o powstawaniu i ewolucji norm prawnych odnoszących się do omawianego zagadnienia, • poznanie podstawowych uwarunkowań systemu prawnego zabezpieczającego prawa i wolności człowieka i obywatela obowiązującego w Polsce. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • wyrobienie umiejętności interpretowania i omawiania treści wskazanych aktów prawnych odnoszących się do obowiązujących zasad ochrony praw mi wolności człowieka. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie przekonania o potrzebie działań na rzecz równości, solidarności i poczucia bezpieczeństwa społecznego w kraju; • kształtowanie potrzeby pogłębiania wiedzy ogólnej i specjalistycznej oraz umiejętności pracy w zespole. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Uniwersalistyczna i indywidualistyczna koncepcja wolności i praw człowieka.	2	1
2.	Uprawnienie, przywilej, kompetencja – wyjaśnienie pojęć. Model normatywny obowiązku – cechy istotne.	1	1
3.	Konstytucyjna zasada wolności i praw jednostki i jej znaczenie dla interpretacji przepisów z zakresu praw człowieka.	2	1
4.	Konstytucyjne podstawy ograniczania wolności i praw, warunki formalne i materialne.	3	2
5.	Wolności i prawa człowieka, a wolności i prawa obywatela. Pojęcie i prawna regulacja obywatelstwa.	3	2
6.	Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka, jej cechy i charakter prawny. System ochrony praw człowieka w Polsce i w Europie	3	2
7.	.Kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu praw człowieka i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa	
	W_02	w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy nauk o prawach i wolnościach człowieka, w tym teorie naukowe z zakresu nauk społecznych i nauk pokrewnych	
	W_03	w pogłębionym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych, w tym systemach i instytucjach praw i wolności człowieka	
umiejętności	U_01	analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką stanowienia praw i wolności człowieka z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia	

	U_02	właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki obowiązującego systemu ochrony praw człowieka		
	U_03	posługiwać się prawidłowo systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką przestrzegania praw człowieka		
kompetencje społeczne	K_01	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianą ochroną praw i wolności człowieka		
	K_02	przestrzegania zasad etyki oraz podejmowania działań na rzecz stosowania norm prawnych w zakresie praw i wolności człowieka		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych			
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, W_03, U_01 U_02, U_03, K_01, K_02	100

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = 1 x O_1			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Zaliczenie z oceną			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w ECTS
	O_t	<i>zajęcia teoretyczne</i>	W_01, W_02, W_03, U_01 U_02, U_03, K_01, K-02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = O_t			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W03			
W_03	K1_W06			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U07			
K_01	K1_K02			
K_02	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • R. Kuźniar, <i>Prawa człowieka. Prawo, instytucje, stosunki międzynarodowe</i>, Warszawa 2006 • T. Sokołowski, <i>Międzynarodowa ochrona praw człowieka. Zarys</i>, Warszawa 2004 • <i>Prawa człowieka. Wybrane zagadnienia i problemy</i>. Redakcja Laura Koba, Wiesław Waclawczyk, Warszawa 2009 • G. Michałowska, <i>Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i w Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2007 • G. Michałowska, <i>Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i w Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2007 • J. Hołda, Z. Hołda, D. Ostrowska, J.A. Rybczyńska, <i>Prawa człowieka. Zarys wykładu</i>, Zakamycze 2004 • <i>Ochrona praw człowieka w świecie</i>. Praca zbiorowa pod redakcją Leszka Wiśniewskiego, Bydgoszcz-Poznań 2000 • J. Sozański: <i>Prawa zasadnicze a prawa człowieka we wspólnotowym systemie prawnym</i>, Poznań 2003 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Karta Narodów Zjednoczonych (zasada poszanowania praw człowieka) • Powszechna Deklaracja Praw Człowieka • Międzynarodowe Pakty Praw Człowieka • Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych • Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych • Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet • Konwencja Praw Dziecka • Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności • Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Godności Osoby Ludzkiej wobec zastosowań biologii i medycyny: • Konwencja o prawach człowieka i biomedycynie 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja RP z 1997 r. (Dz. U. z 1997, Nr 78, poz. 483) • Ustawa o systemie oświaty z 1991 r. (Dz. U. z 1991, Nr 95, poz. 425) • Ustawa o gwarancjach wolności sumienia i wyznania z 1989 r. (Dz. U. z 2000, Nr 26, poz. 319) • Ustawa o radiofonii i telewizji z 1992 r. (Dz. U. z 2001, Nr 101, poz. 1114), • Karta Praw Osób Niepełnosprawnych z 1997 r. (M. P. z 1997, Nr 50, poz. 475) • Ustawa o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu z 1994 r. (Dz. U. z 2003, Nr 58, poz. 514), • Kodeks pracy z 1974 r. (Dz. U. z 2003, Nr 166, poz. 1608), 				

- Ustawa o języku polskim z 1999 r. (Dz. U. z 1999, Nr 90, poz. 999)

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt

osoba do kontaktu:	dr Wiesław Brywczyński
telefon:	693434626
e-mail:	wieslaw.brywczyński@apsl.edu.pl

S.2.7. Teoria pracy operacyjnej

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.7	Teoria pracy operacyjnej	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „bezpieczeństwo i porządek publiczny”	V		
Dyscyplina:						
(nauki o bezpieczeństwie- 75%, nauki o polityce i administracji-25%)						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• przygotowanie do zajęć			3	4		
• udział w wykładzie	10	5				
• kolokwium zaliczeniowe			3	4		
• lektura literatury obowiązkowej			3	4		
• przygotowanie do egzaminu			6	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• udział w ćwiczeniach	20	15				
• przygotowanie krytycznej analizy tekstów źródłowych			15	25		

• przygotowanie do ćwiczeń:			15	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, informacyjny, dyskusja;			ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, analiza tekstów z dyskusją, konsultacje zespołowe, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, , sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej,			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• prawo karne, podstawy kryminalistyki i kryminologii			• Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych (prawa karnego, kryminalistyki i kryminologii)			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
Powinien znać i rozumieć:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. teoretyczne podstawy kryminalistyki, związane z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; 2. podstawowe pojęcia z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, 3. znaczenie pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, 4. poszczególne czynności operacyjne. 						
w zakresie umiejętności:						
Powinien nabyć umiejętność:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. oceny jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; 2. analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej.; 3. oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
Ukształtowanie sylwetki absolwenta:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. świadomego swojej roli w społeczeństwie; 2. rozumiejącego istotę posługiwania się metodologia badań; 3. otwartego na nowe wyzwania; 4. kreatywnego; 5. dostrzegającego potrzebę pogłębiania swej wiedzy; 6. świadomego znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z 						

problematyką bezpieczeństwa.			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Pojęcie taktyki kryminalistycznej i jej zasady. Funkcje kryminalistyki Działalność procesowa i operacyjna organów ścigania. Zasady taktyki kryminalistycznej. Rola badań statystycznych w kryminalistyce. Przedstawienie programu zajęć oraz warunków zaliczenia	2	1,0
2.	Praca wykrywcza. Istota i zakres pracy wykrywczej. Wykrywanie przestępstw i ich sprawców. Pojęcie wykrywalności i jego możliwe znaczenia	1	0,5
3.	Źródła informacji. Pojęcie informacji. Źródła informacji w kryminalistyce. Znaczenie informacji w procesie karnym. Źródła zewnętrzne i wewnętrzne. Rodzaje zawiadomienia o przestępstwie. Informacje medialne a wszczęcie postępowania karnego. Podstawa prawna i przebieg czynności sprawdzających. Dochodzenie w niezbędnym zakresie.	1	0,5
4.	Czynności operacyjno-rozpoznawcze. Pojęcie czynności operacyjnych. Czynności operacyjne a czynności dowodowe. Podstawa prawna czynności operacyjnych. Rodzaje czynności operacyjno-rozpoznawczych; czynności proste i złożone (kombinacje operacyjne). Uzyskiwanie informacji poufnych. Obserwacja – zasady, rodzaje, sposób prowadzenia. Wywiad policyjny – metodyka prowadzenia. Wywiad policyjny a wywiad środowiskowy. Inwigilacja. Osoby zaufane. Układy motywacyjne współpracy z organami ścigania.	2	1,0
5.	Zorganizowanie zasadzki. Taktyka organizacji zasadzki. Stosowanie zasadzki w praktyce. Pułapki kryminalistyczne, istota kryminalistyczna i procesowa.	1	0,5
6.	Tzw. niekonwencjonalne źródła informacji. Pojęcie i znaczenie niekonwencjonalnych źródeł informacji. Wartość informacji uzyskanej z niekonwencjonalnego źródła w kontekście przepisów k.p.k. Medium w pracy policji. Przykłady praktyczne zastosowania jasnowidztwa. Rola i znaczenie intuicji w pracy śledczej.	1	0,5
7.	Kolokwium	0,5	0,5
8.	Profilowanie psychologiczne. Pojęcie i zakres profilowania psychologicznego. Analiza psycholingwistyczna. Ocena przydatności psycholingwistyki i profilowania psychologicznego.	1,5	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Budowanie profilu psychologicznego sprawcy. Model sprawcy zorganizowanego i niezorganizowanego. Analiza przypadku np. polskiego	3	2

	"Skorpion" oraz amerykańskiego seryjnego zabójcy Teda Bundy		
2.	Podśluch i inne metody techniki operacyjnej. Podśluch operacyjny a kontrola i utrwalanie rozmów telefonicznych.	3	2
3.	Świadek koronny. Pojęcie świadka koronnego. Regulacje prawne w Polsce i innych krajach. Taktyka stosowania instytucji świadka koronnego. Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu świadka koronnego.	3	2
4.	Etyka pracy funkcjonariuszy organów ścigania. Zdobywanie informacji drogą nieetyczną. Groźba i podstęp. Zakup kontrolowany – podstawy prawne, przesłanki zastosowania. Przesyłka kontrolowana. Dopuszczalność lub niedopuszczalność stosowania takich metod.	3	2
5.	Planowanie postępowania przygotowawczego. Podstawy prawne planowania śledztwa. Cechy planu śledztwa. Definicja wersji kryminalistycznych.	3	2
6.	Wersje śledcze. Logiczne, psychologiczne i cybernetyczne metody budowania i sprawdzania wersji. Analiza sprawy np. o kryptonimie „Wiązanka”, sprawy Gerharda czy sprawy Ślesko-Bielaja	5	5
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa wpisujących się w obszar nauk społecznych oraz ich wzajemne relacje, a także ich relacje w stosunku do innych nauk
	W_02	w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych
	U_03	prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach
kompetencje	K_01	uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym

społeczne		bezpieczeństwem
	K_02	wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne i praktyczne przygotowanie koncepcji pracy naukowej ; • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. <p>Uzyskanie negatywnej oceny za co najmniej jeden element składający się na zaliczenie zajęć teoretycznych lub praktycznych, w tym nie rozliczenie go w wyznaczonym terminie, skutkuje niezaliczeniem zajęć.</p>	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy), oceny za aktywność oraz przygotowanie koncepcji pracy i egzaminu.	
kryteria oceny:	<p>Wiedza: np. Student nie zna elementarnych podstawy kryminalistyki, związanych z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowych pojęć z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenia pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych (2,0); Student zna wybrane podstawy kryminalistyki, związane z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowe pojęcia z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenie pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych (3,0); Student zna w większości podstawy kryminalistyki, związane z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowe pojęcia z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenie pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych terminów z metodologii badań bezpieczeństwa (4,0); Student zna wszystkie wymagane podstawy kryminalistyki, związane z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowe pojęcia z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenie pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych terminy z metodologii badań bezpieczeństwa (5,0)</p> <p>Umiejętności: Student nie potrafi dokonać oceny jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (2,0); Student potrafi dokonać oceny jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać podstawowej analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i ogólnej oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (3,0); Student potrafi dokonać oceny jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (4,0); Student potrafi dokonać kompletną</p>	

	<p>ocenę jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać na najwyższym poziomie analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i najwyższej oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (5,0)</p> <p>Kompetencje: Student nie ma zdolności dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; nie jest otwarty na nowe wyzwania; nie jest kreatywny; nie dostrzega potrzeby pogłębiania swej wiedzy; nie jest świadomy znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (2,0); Student ma zdolność dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; jest otwartego na nowe wyzwania; nie jest kreatywny; nie dostrzega potrzeby pogłębiania swej wiedzy; nie jest świadom znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (3,0); . Student ma zdolność dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; jest otwartego na nowe wyzwania; jest kreatywny; nadal nie dostrzega potrzeby pogłębiania swej wiedzy; nie jest świadom znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (4,0); Student ma zdolność dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; jest otwartego na nowe wyzwania; jest kreatywny; dostrzega potrzebę pogłębiania swej wiedzy; jest w pełni świadom znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (5,0)</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, K_01, K_02	80
	O2	aktywność na zajęciach-wykładach	W_01, W_02, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych (test) i oceny za aktywność na zajęciach audytoryjnych			
kryteria oceny:	<p>Wiedza: np. Student nie zna elementarnych podstawy kryminalistyki, związanych z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowych pojęć z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenia pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych (2,0); Student zna wybrane podstawy kryminalistyki, związane z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowe pojęcia z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenie pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych (3,0); Student zna w większości podstawy kryminalistyki, związane z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowe pojęcia z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenie pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych terminów z metodologii badań bezpieczeństwa (4,0); Student zna wszystkie wymagane podstawy kryminalistyki, związane z prowadzeniem w warstwie operacyjnej śledztwa lub dochodzenia.; podstawowe pojęcia z poszczególnych dziedzin pracy operacyjnej, znaczenie pracy operacyjnej dla praktyki wymiaru sprawiedliwości, poszczególnych czynności operacyjnych terminy z metodologii badań bezpieczeństwa (5,0)</p>			

Umiejętności: Student nie potrafi dokonać oceny jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (2,0); Student potrafi dokonać oceny jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać podstawowej analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i ogólnej oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (3,0); Student potrafi dokonać oceny jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (4,0); Student potrafi dokonać kompletną ocenę jakości i możliwości wykorzystania prowadzonych czynności operacyjnych; dokonać na najwyższym poziomie analizy przydatności poszczególnych czynności operacyjnych w praktyce śledczo-dochodzeniowej i najwyższej oceny wartości dowodowych uzyskanych przy pomocy metod operacyjnych i środków dowodowych. (5,0)

Kompetencje: Student nie ma zdolności dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; nie jest otwarty na nowe wyzwania; nie jest kreatywny; nie dostrzega potrzeby pogłębiania swej wiedzy; nie jest świadomy znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (2,0); Student ma zdolność dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; jest otwartego na nowe wyzwania; nie jest kreatywny; nie dostrzega potrzeby pogłębiania swej wiedzy; nie jest świadom znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (3,0); . Student ma zdolność dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; jest otwartego na nowe wyzwania; jest kreatywny; nadal nie dostrzega potrzeby pogłębiania swej wiedzy; nie jest świadom znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (4,0); Student ma zdolność dokonywania rzetelnej oceny swej roli w społeczeństwie; jest otwartego na nowe wyzwania; jest kreatywny; dostrzega potrzebę pogłębiania swej wiedzy; jest w pełni świadom znaczenia wiedzy przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych związanych z problematyką bezpieczeństwa. (5,0)

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, K_01, K_02	80
	O2	aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych			
forma oceny końcowej	średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę			
kryteria oceny:	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny 			

	<p>sposób na ich ogólny poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Pytanie otwarte	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	33	
	O2	Pytanie otwarte	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03K_01, K_02	33	
	O3	Pytanie otwarte	W_01, W_02, U_01, U_02, U_03K_01, K_02	33	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi ocen w pkt. ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS;</p> <p>2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	Waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02	1	50
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, K_01, K_02	2	
	Oe	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (O_k) = 0,5 \times O_e + 0,5 \times \left(\frac{O_{tx1} + O_p \times 2}{1+2} \right)$				

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W02
W_02	K1_W04
U_01	K1_U01
U_02	K1_U05
U_03	K1_U06
K_01	K1_K02
K_02	K1_K03
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • T. Hanausek: Zarys taktyki kryminalistycznej, ABC 1994, Metodologiczne i dydaktyczne aspekty bezpieczeństwa narodowego, red. Kitler W., Kośmider T., Warszawa 2015 • Analiza informacji w służbach policyjnych i specjalnych, red. Jerzy Konieczny, Warszawa 2012. • Mądrzejowski W., Śnieżko S., Majewski P., Zwalczanie przestępczości. Wybrane metody i narzędzia, Warszawa 2017. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Chrabkowski M., Metody pracy operacyjnej, [w:] Przestępczość zorganizowana. Fenomen. Współczesne zagrożenia. Zwalczanie. Ujęcie praktyczne, red. W. Jasiński, W. Mądrzejowski, K. Wiciak, Szczytno 2013, s. 487-527.; • Teoretyczne i metodologiczne podstawy problemów z zakresu bezpieczeństwa (podręcznik akademicki), red. Ścibiorek Z., Zamiar Z., Wydawnictwo „Adam Marszałek”, Toruń 2016; • Szumiło-Kulczycka D., Czynności operacyjno-rozpoznawcze i ich relacje do procesu karnego, Warszawa 2012. • Taracha A., Czynności operacyjno-rozpoznawcze aspekty kryminalistyczne i prawnodowodowe, Lublin 200 	

S.2.8. Postępowanie administracyjne w instytucjach bezpieczeństwa publicznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczbę punktów ECTS			
kod	nazwa		ECTS			
S.2.8.	Postępowanie administracyjne w instytucjach bezpieczeństwa publicznego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do konwersatorium	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	12	8	-	-		
• prezentacja pracy zaliczeniowej	3	2	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych	-	-	10	10		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	25	30		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium, informacja, dyskusja, kolokwium			ćwiczenia warsztatowe, prezentacja pracy zaliczeniowej			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie zadanej literatury, przygotowanie materiałów do warsztatów, przygotowanie się do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów do ćwiczeń warsztatowych, przygotowanie pracy zaliczeniowej			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Bezpieczeństwo powszechne, System zarządzania kryzysowego 		<ul style="list-style-type: none"> zaliczony IV semestr studiów, podstawowa wiedza z zakresu nauk społecznych realizowanych w poprzednich semestrach oraz wiedza z podstaw bezpieczeństwa państwa 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> przyswojenie wiedzy o powstawaniu i ewolucji norm prawnych odnoszących się do problematyki postępowania administracyjnego, decyzji administracyjnych i środków odwoławczych poznanie podstawowych uwarunkowań systemu organizacyjno-prawnego organów władzy państwowej i administracji samorządowej uczestniczących w zapewnianiu bezpieczeństwa w Polsce 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> wyrobienie umiejętności interpretowania i omawiania treści wskazanych aktów normatywnych odnoszących się do postępowania administracyjnego 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie przekonania o potrzebie działań na rzecz bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożenia kryzysowego; kształtowanie potrzeby pogłębiania wiedzy ogólnej i specjalistycznej oraz umiejętności pracy w zespole. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Postępowanie administracyjne, geneza i podstawowe pojęcia	1	1
2.	Organy administracji publicznej, ich rola i zadania	1	
3.	Funkcje postępowania administracyjnego	1	1
4.	Zasady postępowania administracyjnego	1	
5.	Decyzje administracyjne, terminy i doręczenia	2	1
6.	Strony postępowania administracyjnego	1	
7.	Konstytucyjne organy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego	1	
8.	Organy kontroli i inspekcje	2	1
9.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Publiczne prawa podmiotowe państwa	1	1
2.	Źródła prawa administracyjnego, podmioty administrujące, zadania i kompetencje	3	1
3.	Schemat drogi administracyjnej	1	1
4.	Administracyjne badanie decyzji	2	1
5.	Resort a dział administracji rządowej	1	1
6.	Służby ochronne i straże, operacyjne i śledcze w zapewnieniu bip	3	2
7.	Jednostki organizacyjne w systemie administracji publicznej	1	1
8.	Prezentacja pracy zaliczeniowej	3	2
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:			
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			

Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu postępowania administracyjnego w instytucjach bezpieczeństwa publicznego
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna istotę procesów postępowania administracyjnego w instytucjach bezpieczeństwa publicznego w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa
	W_03	w podstawowym stopniu zna dylematy postępowania administracyjnego w instytucjach bezpieczeństwa publicznego w systemie prawnym państwa praktyki bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką postępowania administracyjnego w instytucjach bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	umie posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami prawnymi związanymi ściśle z praktyką postępowania administracyjnego w instytucjach bezpieczeństwa publicznego
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu postępowania administracyjnego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z zasadami postępowania administracyjnego w instytucjach bezpieczeństwa publicznego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest przygotowany do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych ze stosowaniem norm postępowania administracyjnego w instytucjach państwowych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość 	

	<p>istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> •3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny •2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, W-03, K_01, K_02,	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje/oraz pracę zaliczeniową			
kryteria oceny:	<p>1).Przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje/ Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie •4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania •4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania •3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania •3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania •2,0 – student nie wykonał zadania <p>2) Praca zaliczeniowa: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie •4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje pracy •4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy •3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy 			

	<p>•3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy</p> <p>2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje/	K_01, K_02	30
	O2	praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	70
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,3x O1 + 0,7 x 0,2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ETCS			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS
	1.	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02	1
	2.	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W08			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U08			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Adamiak B., Borkowski J. – „Postępowanie administracyjne i sądowo administracyjne”, Warszawa 2008; • Szubiakowski M., Wierzbowski M. – „Postępowanie administracyjne ogólne, podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnymi”, wyd.: „Beck”, Warszawa 2008; • „Administracja publiczna a bezpieczeństwo państwa”, pod red. naukową Z. Piątka, B. Wiśniewskiego, A. Osierdy, Warszawa-Bielsko-Biała 2008. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Adamiak B., Borkowski J., Warszawa 2007; • Susańko M. - „Prawo w diagramach. Postępowanie administracyjne i sądowo-administracyjne”, Warszawa 2008; • Skrabacz A., Organizacje pozarządowe w bezpieczeństwie narodowym. Rozprawa habilitacyjna, AON, Warszawa 2006 				

C. Materiały źródłowe:

- Kodeks postępowania administracyjnego,
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji
- Rozporządzenie RM z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie rozciągnięcia stosowania przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

D. Przydatne strony internetowe:

- www.bbn.gov.pl
- www.sejm.gov.pl
- isap.sejm.gov.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	dr Wiesław Brywczyński
telefon:	693 434 626
e-mail:	wieslaw.brywczyński@apsl.edu.pl

S.2.9. Wybrane zagadnienia kryminologii

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.9.	Wybrane zagadnienia kryminologii	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „Bezpieczeństwo i porządek publiczny”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
- wykład	9	4	-	-		
- kolokwium	1	1	-	-		
- przygotowanie do kolokwium	10	6	15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
Ćwiczenia audytoryjne	19	14	-	-		
kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury/przygotowanie prezentacji multimedialnej	-	-	5	5		
przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
przygotowanie do kolokwium	-	-	15	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
Wykład problemowy, wykład informacyjny, wykład z elementami pogadanki		ćwiczenia audytoryjne; prezentacja problemów i dylematów, dyskusja, burza mózgów, prezentacja				

	przygotowanych materiałów		
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium,	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń (opracowanie prezentacji), przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
Ukończone z oceną pozytywną z prawa karnego i prawa wykroczeń.	Student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych i teorii bezpieczeństwa, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w mowie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i w formie pisemnej, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie.		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z przedmiotem, zadaniami i zakresem merytorycznym kryminologii jako nauki, • zapoznać z podstawowymi kwestiami związanymi z badaniami kryminologicznymi, • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych i najbardziej wartościowych wydawnictw publikowanych w języku polskim i angielskim. • zapoznać z funkcjonowaniem systemu penitencyjnego w Polsce 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć studentów sposobów analizy i wyjaśniania, z wykorzystaniem różnych metod, technik i narzędzi, zjawisk noszących znamiona patologii społecznych, • nauczyć ich wykorzystywania w praktyce wiedzy teoretycznej z zakresu kryminologii do działania w sytuacji wystąpienia zdarzeń noszących znamiona patologii społecznych i działań prewencyjnych w zakresie bezpieczeństwa a także suicydologii, • nauczyć ich analizowania realnych i potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego noszących znamiona patologii społecznych, a w tym umiejętności przygotowania wystąpienia ustnego w sprawach związanych z bezpieczeństwem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do rozróżniania priorytetów służących do właściwej realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem społeczności lokalnych; • przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu kryminologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem; • przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	0,5	0,5
2.	Kryminologia jako dyscyplina nauki: pojęcie kryminologii, działy kryminologii, interdyscyplinarny charakter kryminologii, metody badawcze stosowane w kryminologii	2	0,5
3.	Główne nurty (paradygmaty) myśli kryminologicznej: kryminologia klasyczna, kryminologia pozytywistyczna, kryminologia antynaturalistyczna kryminologia neoklasyczna	4	2
4.	Wiktymologia: Ofiara przestępstwa jako przedmiot badań kryminologicznych.	2	0,5

5.	System profilaktyki kryminologicznej: społeczne strategie zapobiegania przestępczości	1,5	0,5
6.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Przestępczość w Polsce: charakterystyka zjawiska przestępczości, rodzaje statystyk, metody badań kryminologicznych, statystyka przestępczości w tym przestępczość nieletnich	2	2
3	System penitencjarny w Polsce: w miarę możliwości zajęcia w Areszcie Śledczym w Słupsku dla studentów studiów stacjonarnych,	4	1
4.	Środki masowego przekazu a przestępczość: rola środków masowego przekazu w genezie przestępczości, rola środków masowego przekazu w kształtowaniu postaw społecznych wobec przestępczości	1	1
5.	Przestępczość a zmiany społeczne: urbanizacja, industrializacja, migracja jako zjawiska kryminogenne	2	1
6.	Patologie społeczne: alkoholizm, narkomania, prostytutka, subkultury młodzieżowe i sekty destrukcyjne	6	4
7.	Suicydologia: istota, przyczyny czynów samobójczych, rozmiary zjawiska	2	2
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie pracy na platformie e-learningowej, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia związane z kryminologią i jej genezą – jako nauki o warunkach bezpieczeństwa człowieka w środowisku społeczności lokalnych,	
	W_02	ma pogłębioną wiedzę o wiktyfikacji człowieka we współczesnym świecie; zna teorie naukowe wypracowane przez kryminologię, wie jak można uprawiać profilaktykę kryminologiczną, a także zna normy prawne i moralne – do skutecznego działania w dziedzinie bezpieczeństwa,	
	W-03	zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające proces analizy i syntezy czynników kryminogennych, w tym technologii IT; wie jak funkcjonują	

		podmioty administracji bezpieczeństwem; zna system penitencjarny funkcjonujący w Polsce
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska, procesy destrukcyjne w społeczeństwie: symptomatologię, etiologię, patologie społeczne; umie wykorzystać tę wiedzę do realizacji zadań zawodowych w sposób innowacyjny z wykorzystaniem technologii IT,
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła informacji, analizować je i dokonywać odpowiedniej ich selekcji i weryfikacji, a w szczególności trafnie definiować i oceniać fakty, pod kątem potrzeb bezpieczeństwa; w ten sposób jest w stanie usprawnić działanie instytucji zajętych troską o bezpieczeństwo i przekonać do podjęcia trafnych decyzji,
	U_03	potrafi działać także w dziedzinie naukowej, zna metodologię badań bezpieczeństwa z pozycji kryminologii, co może być wykorzystane do rozwiązywania problemów praktycznych z zakresu bezpieczeństwa lokalnego; tym bardziej, że umie swobodnie posługiwać się podstawowymi pojęciami i faktami z kryminologii,
	U-04	Potrafi analizować realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego noszące znamiona patologii a w tym umie przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z bezpieczeństwem z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej
kompetencje społeczne	K_01	docenia dużą rolę nauki w życiu człowieka – widzi w niej główny czynnik rozwoju człowieka i cywilizacji – w dobie społeczeństwa informacyjnego, co skłania go do podejmowania inicjatyw na rzecz interesu publicznego („pro publiko bono”),

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Ocena z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych
kryteria oceny:	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość

	merytoryczną			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03 K_01	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen z kolokwium pisemnego z wykorzystaniem pytań otwartych, pracy zaliczeniowej, przygotowanej i zaprezentowanej prezentacji multimedialnej			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: Ocena końcowa=(O1 +O2)/2. Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; <p>2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca zaliczeniowa Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>3) Przygotowanie prezentacji multimedialnej Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania Kryteria oceny:</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Kolokwium z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01,	50	
	O2	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03	30	
	O3	Przygotowanie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,5x O1 + 0,3x O2 + 0,2x O3				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne				
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	pkt ECTS	waga oceny W %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01,	1	100
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01,	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				

W_02	K1_W03, K1_W06
W_03	K1_W07, K1_W10
U_01	K1_U01, K1_U02
U_02	K1_U03, K1_U04
U_03	K1_U05, K1_U08
U_04	K1_U10
K_01	K1_K01, K1_K04

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Dworzecki J., Kryminologia. Wybrane zagadnienia, Gliwice 2010.
- Gaberle A., Błachut J. Krajewski K., Kryminologia, Gdańsk 2004
- Hołyst B., Kryminologia, Warszawa 2009.
- Jaworska A. (red.), Kryminologia i kara kryminalna. Wybrane zagadnienia, Kraków 2008.

B. Literatura uzupełniająca:

- Nowak A., Wysocka E., Problemy i zagrożenia społeczne we współczesnym świecie: elementy patologii społecznej i kryminologii, Katowice 2001.
- Mościcka L., Przestępczość nieletnich, Warszawa 1991.
- Kościelak R. (red.), Problem niedostosowania społecznego – oddziaływanie w warunkach wolnościowych i w izolacji więziennej, Słupsk 2006.
- Prejs B., Subkultury młodzieżowe Katowice 2005
- Sochacki A., Postępowanie w sprawach nieletnich, Słupsk 2004.

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Kodeks karny
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. „O postępowaniu w sprawach nieletnich”
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. „O przeciwdziałaniu narkomanii”
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. „O przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”
- Zarządzenie 1619 KGP z 3 listopada 2010r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich / z późn. zmianami/

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.policja.gov.pl/>
- <https://www.slupsk.szkolapolicji.gov.pl/>
- <https://mswia.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.10. Postępowanie w sprawach o wykroczenia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.10	Postępowanie w sprawach o wykroczenia	E	5			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	V		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• konwersatorium	13	9	-	-		
12. kolokwium	2	1	2	1		
13. przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	10	17		
14. zadania dodatkowe	-	-	23	22		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
15. ćwiczenia umiejętności praktycznych	29	19	-	-		
16. zaliczenie ćwiczeń	1	1	1	1		
17. praca zaliczeniowa	-	-	24	31		
18. przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	-	-	20	23		
łącznie:	45	30	80	95	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, egzamin – test wiedzy/egzamin ustny.			bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej;			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie			metody wymagające samodzielnej pracy studenta: przygotowanie materiałów na zajęcia w formie			

literatury, przygotowanie do kolokwium.	sprawozdania/prezentacji multimedialnych, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium.		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
umiejętność interpretacji i zastosowania przepisów Ustawy o Policji, podstawy wiedzy o państwie; podstawy wiedzy o prawie, wybrane elementy prawa cywilnego, wybrane zagadnienia prawa karnego materialnego i wykroczeń oraz aktów wykonawczych; sposobów postępowania policjanta w zależności od rodzaju zdarzenia.	znajomość aktów normatywnych, umiejętność posługiwania się aktami prawnymi.		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, postępowania w sprawach o wykroczenia i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania, zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i postępowania w sprawach o wykroczenia, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami i przy postępowaniu w sprawach o wykroczenia, zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz postępowania w sprawach o wykroczenia. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa i postępowania w sprawach o wykroczenia z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT), potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa oraz postępowania w sprawach o wykroczenia. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz postępowania w sprawach o wykroczenia, gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego, gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
•	Wprowadzenie do postępowania w sprawach o wykroczenia	3	2
•	Środki oddziaływania wychowawczego stosowane wobec sprawcy wykroczenia oraz postępowanie mandatowe	3	2
•	Czynności wyjaśniające	2	1
•	Przesłuchanie osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie	2	2
•	Wniosek o ukaranie	2	1

•	Postępowanie przyśpieszone	1	1
•	Kolokwium	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zastosowanie w różnych sytuacjach procesowych odpowiedniej zasady procesowej oraz przesłanki ujemnej w postępowaniu w sprawach o wykroczenia	5	4
2.	Nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego oraz zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego	5	3
3.	Przyjęcie informacji o wykroczeniu oraz sporządzenie notatki urzędowej w trybie art. 54 § 3 k.p.w.	4	3
4.	Sporządzenie oraz przedstawienie zarzutu osobie, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie	5	3
5.	Sporządzanie konkluzji do wniosku o ukaranie	5	3
6.	Sporządzenie notatki urzędowej wdrażającej postępowanie przyśpieszone	5	3
7.	Zaliczenie ćwiczeń	1	1
Razem zajęć praktycznych:		30	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, postępowania w sprawach o wykroczenia i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania.	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i postępowania w sprawach o wykroczenia, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami i przy postępowaniu w sprawach o wykroczenia.	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz postępowania w sprawach o wykroczenia.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa i postępowania w sprawach o wykroczenia z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.	
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT).	
	U_03	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa oraz postępowania w sprawach o wykroczenia.	
kompetencje społeczne	K_01	gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz postępowania w sprawach o wykroczenia.	
	K_02	gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego.	

	K_03	gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>5) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>6) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>5) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p>			

Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.

Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.

6) Praca pisemna:

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.

Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	praca pisemna	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>26) Samodzielna praca: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu. Kryteria oceny: 5,0 – realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>27) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>28) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01,W_02,W_03,K_01, K_02,K_03	2	50
	Op	zajęcia praktyczne	W_01,W_02,W_03, U_01,U_02,U_03	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,50e + 0,5 \left(\frac{Ot \times 2 + Op \times 3}{2 + 3} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	W_01				
W_02	W_03				
W_03	W_07				
U_01	U_01				
U_02	U_02				
U_03	U_03				
K_01	K_01				
K_02	K_05				
K_03	K_07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.(Dz. U. 1997, nr 78, poz.483 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tj. Dz. U. 2008 r. nr 133, poz. 848 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 1997, nr 89, poz. 555 z późn. zm.). • Zarządzenie nr 323 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 marca 2008 r. w sprawie metodyki wykonywania przez Policję czynności administracyjno-porządkowych w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich 					

sprawców (Dz. Urz. KGP Nr 9, poz. 48).

- Iwański M., Konieczny J., Kościuk A., Krysta A., Łabuz U., Roguski Sz., *Prawo wykroczeń. Repetytorium*, wyd. 1 Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2008.
- Kupiński R., Gałązka M., Nowicka I., *Tablice do procesowego prawa wykroczeń*, wyd. 4 WSPol, Szczytno 2008.
- Pączek T., *Postępowanie mandatowe. Poradnik dla policjantów*, wyd. Region IPA Słupsk, Słupsk 2012.
- Pączek T., *Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia*, wyd. Region IPA Słupsk, Słupsk 2012.
- Gałązka M., Sadło-Nowak A., *Pisma procesowe w postępowaniu w sprawach o wykroczenia*, wyd. 4, WSPol, Szczytno 2009.

B. Literatura uzupełniająca:

- Grzegorzczak T., *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, wyd. 5 Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.
- Bojarski M., Świada Z., *Podstawy materialnego i procesowego prawa o wykroczenia*, wyd. 5 UWr, Wrocław 2008.
- Bojarski T., *Polskie prawo wykroczeń. Zarys wykładu*, wyd. 3 LexisNexis, Warszawa 2009.

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

Z. isap.sejm.gov.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego

telefon: 59 306-76-04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.11. Wybrane zagadnienia prawa procesowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.11.	Wybrane zagadnienia prawa procesowego	E	5			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Konserwatorium	14	9				
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• Studiowanie literatury			20	20		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu			15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• Ćwiczenie umiejętności praktycznych	28	19				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	1				
• Przygotowanie do ćwiczeń			25	25		
• Przygotowanie do kolokwium i egzaminu			20	30		
łącznie:	45	30	80	95	125	5
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, egzamin ustny/test wiedzy			ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia umiejętności praktycznych; sporządzanie prac praktycznych;			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu;			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów do ćwiczeń;			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy o państwie, Podstawy wiedzy o prawie, Wybrane zagadnienia prawa karnego materialnego i wykroczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> Umiejętność wyszukiwania aktów prawnych i posługiwania się nimi. 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
Zapoznać studentów z: <ul style="list-style-type: none"> wstępnymi zagadnieniami procesu karnego, zagadnieniami związanymi z przyjęciem informacji o przestępstwie, treściami związanymi z przesłuchaniem świadka, z czynnościami przeszukania pomieszczeń, osób i rzeczy oraz zatrzymania rzeczy, aktualną pod względem prawnym literaturą przedmiotu. 			
w zakresie umiejętności:			
Nauczyć studentów: <ul style="list-style-type: none"> wskazywania zasad procesu karnego oraz rozróżniania poszczególnych stadiów procesu karnego i ich uczestników a także ich praw i obowiązków, a także postępowania z osobami pokrzywdzonymi przestępstwem oraz informowania ich o przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach na podstawie k.p.k. oraz Karty Praw Ofiary, rozróżniania poszczególnych trybów ścigania przestępstw i przyjmowania zawiadomienia o przestępstwie w zależności od różnych sytuacji prawnych i osób zgłaszających, rozróżniania postępowania sprawdzającego (art. 307 k.p.k.) od czynności w niezbędnym zakresie (art. 308 k.p.k.) i podejmowania odpowiednich działań w ich ramach, klasyfikowania i typowania świadków w oparciu o różne kryteria oraz informowania o przysługujących im w związku z przesłuchaniem prawach i ciążących na nich obowiązkach a także o konsekwencjach niestosowania się do tych obowiązków, przesłuchiwanie świadka zgodnie z metodyką czynności oraz sporządzania odpowiedniej dokumentacji, przeprowadzania przeszukania oraz sporządzania dokumentacji z przeszukania a także rozróżniania czynności przeszukania od zatrzymania rzeczy. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
Kształtować u studentów: <ul style="list-style-type: none"> postawy poszanowania przez funkcjonariuszy organów ścigania praw wszystkich uczestników postępowania karnego; postawy przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad; potrzebę nabywania nawyków do wyszukiwania aktów prawnych regulujących problematykę prawa karnego procesowego. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu. Zagadnienia wstępne z procesu karnego: istota, zasady, stadia procesu karnego i ich uczestnicy, ze szczególnym uwzględnieniem strony czynnej w postępowaniu przygotowawczym (pojęcie pokrzywdzonego, prawa i obowiązki pokrzywdzonego zawarte w k.p.k. oraz w Polskiej Karcie Praw Ofiary).	2	1
2.	Przyjęcie informacji o przestępstwie: źródła informacji o przestępstwie, społeczny i prawny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie; sposoby dokumentowania informacji o przestępstwie (od osoby małoletniej, nietrzeźwej, zgwałconej, cudzoziemca, instytucji), tryby ścigania oraz skutki złożenia zawiadomienia w różnych trybach ścigania, postępowanie sprawdzające i czynności w niezbędnym zakresie - art. 307 i 308 k.p.k.).	3	2
3.	Przesłuchanie świadka: pojęcie świadka, rodzaje świadków, kryteria ustalania, typowania i wzywania świadków, prawa i obowiązki świadka oraz stosowanie wobec nich kar porządkowych, bezwzględne oraz względne zakazy przesłuchania świadka, psychologiczne i techniczne aspekty przesłuchania świadka, w tym cele przesłuchania, przygotowanie do przesłuchania, metody przesłuchania świadka.	5	4

4.	Przeszukanie pomieszczeń, osoby i rzeczy: istota, cele, rodzaje, podstawy prawne i faktyczne przeszukania pomieszczeń, osób i rzeczy, dokumenty uprawniające do dokonania przeszukania, zasady i taktyka przeszukania, zatrzymanie rzeczy oraz dokumentowanie przeszukania i zatrzymania rzeczy.	4	2
5.	Egzamin: test wiedzy/egzamin ustny, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Zasady, stadia, uczestnicy procesu karnego (różnice między nimi, prawa i obowiązki uczestników ze szczególnym uwzględnieniem pokrzywdzonego – pojęcie, prawa obowiązki wynikające z k.p.k. oraz z Polskiej Karty Praw Ofiary).	3	2
2.	Przyjęcie zawiadomienia o przestępstwie w zależności od różnych sytuacji prawnych i osób zgłaszających oraz trybów ścigania (protokół ustnego zawiadomienia o przestępstwie, protokół ustnej skargi przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego, notatka urzędowa, notatka służbowa).	6	5
3.	Czynności sprawdzające (art. 307 k.p.k.) i czynności niecierpiące zwłoki (art. 308 k.p.k.) – różnice oraz podejmowanie decyzji, co do ich zastosowania w oparciu o okoliczności zdarzenia.	2	1
4.	Rodzaje świadków oraz kryteria ich ustalania, typowania i wzywania; realizacja praw i obowiązków świadka w trakcie przesłuchania.	3	2
5.	Przesłuchanie świadka zgodnie z metodyką przesłuchania. Sporządzenie „protokołu przesłuchania świadka”	6	4
6.	Poszczególne rodzaje przeszukania oraz dokumentów uprawniających do dokonania przeszukania. Różnice między przeszukianiem a zatrzymaniem rzeczy.	2	1
7.	Dokonanie przeszukania osoby oraz zatrzymania rzeczy zgodnie z jego zasadami i taktyką. Dokumentowanie przeszukania oraz zatrzymania rzeczy.	6	4
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		30	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu prawa karnego procesowego;	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie normy procesowego prawa karnego i jego wpływu na funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych;	
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania norm prawa karnego procesowego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane przepisami prawa karnego procesowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia;	

	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy karnego prawa procesowego, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji;		
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów prawa karnego procesowego, a także do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów praktycznych;		
	U_04	potrafi posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu prawa karnego procesowego;		
	U_05	potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką karnego prawa procesowego;		
	U_06	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego.		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie prawa karnego procesowego;		
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z procesowym prawem karnym;		
	K_03	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, a także podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych w stosowaniu przepisów prawa karnego procesowego;		
	K_04	Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej;		
	K_05	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań z zakresu prawa karnego procesowego na rzecz przestrzegania tych zasad.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, za zajęcia teoretyczne i praktyczne, w tym prace zaliczeniowe według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03, K_04	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O1 x 1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona oceny za pracę pisemną, samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach oraz aktywność na zajęciach			

kryteria oceny:	<p>1) Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach: Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1+O2+On}{n}$. Kryteria oceny zadania: 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy; 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania.</p> <p>1) Kolokwium praktyczne Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy zadania praktyczne (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1+O2+O3}{3}$ Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał poprawnie wszystkie zadania; 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie wszystkie zadania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał poprawnie przynajmniej dwa zadania i częściowo jedno, a niedociągnięcia w jego realizacji wpływają w istotny sposób na jego wartość merytoryczną; 3,5 – student wykonał poprawnie przynajmniej jedno zadanie i częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student poprawnie przynajmniej jedno zadanie częściowo dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał poprawnie żadnego zadania, a niedociągnięcia w ich realizacji wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K_04	50	
	O2	Kolokwium praktyczne	U_02, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	50	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 0,5 x O1 + 0,5 x O2				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za egzamin oraz zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i praktyczne.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %

uczenia się:	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03, K_04 K_05	2	50
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, U_06, K_01, K_02, K_04, K_05	3	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = $0,5 \times Oe + 0,5 \times (Ot \times 2 + Op \times 3)/5$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W12				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U03				
U_03	K1_U05				
U_04	K1_U08				
U_05	K1_U11				
U_06	K1_U14				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
K_03	K1_K03				
K_04	K1_K07				
K_05	K1_K08				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Dudka K., Paluszkiwicz H., <i>Postępowanie karne</i>, Warszawa 2016; • Grzegorzczak T., <i>Kodeks postępowania karnego</i>, Warszawa 2014; • Kamińska-Nawrot A., Wybrane zagadnienia procesu karnego w pytaniach i poleceniach, Słupsk 2019; • Radecki W., Ziarczyk S., <i>Przeszukanie i zatrzymanie rzeczy, jako procesowe czynności poszukiwawcze w postępowaniu karnym</i>, Legionowo 2002; • Uniszewski Z., <i>Przeszukanie. Problematyka kryminalistyczna</i>, Warszawa 2000; • Waltoś S., Hofmański P., <i>Proces karny, zarys systemu</i>, Warszawa 2013; 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Hampelski R., Bogusz Z., <i>Przeszukanie</i>, Piła 2007; • Świda Z., Skorupka J., Ponikowski R., Posnow W., <i>Postępowanie karne. Część ogólna</i>, Warszawa 2012; 					
C. Materiały źródłowe:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. <i>Kodeks postępowania karnego</i> (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1987 z późn. zm.); • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2013 r. <i>w sprawie sposobu przygotowania przesłuchania przeprowadzanego w trybie określonym w art. 185a–185c Kodeksu postępowania karnego</i> (Dz. U. z 2013 r., poz. 1642); • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 kwietnia 2016 r. <i>w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego w postępowaniu karnym</i> (Dz. U. z 2016 r., poz. 514); • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 kwietnia 2016 r. <i>w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach świadka w postępowaniu karnym</i> (Dz. U. z 2016 r., poz. 515); • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. <i>Regulamin wewnętrzny urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury</i> (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1206); • Wytyczne Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 sierpnia 2017 r. <i>w sprawie wykonywania niektórych</i> 					

czynności dochodzeniowo – śledczych przez policjantów (Dz. Urz. KGP z 2017 r., poz. 59).

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>
- <https://www.ms.gov.pl/>
- <http://www.policja.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	dr Aneta Kamińska-Nawrot
telefon:	
e-mail:	aneta.kaminska-nawrot@apsl.edu.pl

S.2.12. Historia służb policyjnych na ziemiach polskich

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.12.	Historia służb policyjnych na ziemiach polskich	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• wykłady/konwersatorium	14	9				
• studiowanie literatury			25	30		
• przygotowanie do kolokwium/egzaminu			10	10		
• kolokwium/egzamin	1	1				
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
Bezpieczeństwo państwa, Historia bezpieczeństwa; Bezpieczeństwo wewnętrzne; Wybrane zagadnienia prawa policyjnego.			Student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie, posiada opanowaną umiejętność wypowiedzania się w formie pisemnej, potrafi korzystać z literatury fachowej			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
Zapoznać studentów:						
• z historią tworzenia na ziemiach polskich formacji o charakterze policyjno-porządkowym w I Rzeczypospolitej (1775-						

1795).

- z działalnością Dyrekcji Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Księstwie Warszawskim (1807-1815).
- historią służb policyjnych w Królestwie Polskim (1815-1830).
- z polskimi organizacjami bezpieczeństwa podczas I wojny światowej.
- z działalnością Policji Państwowej w II RP (1919-1939).
- z historią Policji Polskiej Generalnego Gubernatorstwa (1939-1944).
- z formacjami policyjnymi Polskiego Państwa Podziemnego.
- z działalnością Milicji Obywatelskiej w okresie PRL (1944-1990).
- przekształceniem Milicji Obywatelskiej w Policję (1990).
- zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych i najbardziej wartościowych wydawnictw publikowanych w języku polskim.

w zakresie umiejętności:

Nauczyć studentów:

- umiejętności ustalania i wykorzystywania źródeł historycznych; oceny wiarygodności tych źródeł oraz wyciągania właściwych wniosków z takiej analizy,
- właściwej interpretacji analizowanych przepisów prawnych z danego okresu – na tle ustalonych uwarunkowań społeczno-politycznych i stanu zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa,
- rozpoznawania głównych procesów historycznych analizowanej epoki – w aspekcie struktur organizacyjnych formacji policyjnych, stanu zagrożeń bezpieczeństwa i rodzajów zadań tychże służb.

w zakresie kompetencji społecznych:

Kształtować u studentów:

- kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych;
- kompetencje w zakresie potrzeby rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu historii policji;
- potrzebę pogłębiania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z historią policji.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Formacje policyjne I Rzeczypospolitej. Rada Nieustająca i Departament Policji (1775 r.): struktura, zadania, działalność. Straż Praw i Komisja Policji Obojga Narodów (1791 r.): struktura, zadania, działalność. Działalność instygatorów marszałkowskich.	2	1
2.	Dyrekcja Policji i MSW w Księstwie Warszawskim (1807-1815). Komisja Rządząca i Dyrekcja Policji – struktura, zadania, działalność. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – struktura, zadania, działalność.	1	1
3.	Służby policyjne w Królestwie Polskim (1815-1830). Wyższa Wojskowa Sekretna Policja (1813-1817). Wyższa Tajna Policja Wojskowa/Wyższa Tajna Policja. Biuro policji kancelarii Wielkiego Księcia Konstantego. Żandarmeria (1816-1830). Policja municypalna (1816-1830). Centralne Biuro Policji dla Warszawy i Królestwa (1821-1830).	1	1
4.	Polskie organizacje bezpieczeństwa podczas I wojny światowej. Straże obywatelskie i milicje miejskie w Kongresówce, stráže w Galicji, stráže w zaborze pruskim, formacje poprzedzające powstanie Policji Państwowej w niepodległej Polsce (1918 r.): Milicja Ludowa, Policja Komunalna, Żandarmeria Krajowa, Straż Bezpieczeństwa.	1	1
5.	Policja Państwowa (1919-1939). Geneza utworzenia jednolitej Policji Państwowej; unifikacja organizacji bezpieczeństwa publicznego w ramach jednolitej Policji Państwowej (1919-1922), ustrój i struktura Policji Państwowej –do i po roku 1926 r.; Warunki przyjęcia do służby w korpusie Policji Państwowej, liczebność Policji Państwowej, wyszkolenie funkcjonariuszy Policji Państwowej, umundurowanie i uzbrojenie policjantów, główne kierunki działania.	3	1
6.	Policja Polska Generalnego Gubernatorstwa (1939-1944). Niemiecki aparat	2	1

	policyjny w Generalnym Gubernatorstwie. Utworzenie Policji Polskiej. Struktura, zadania, działalność. Utworzenie Polskiej Policji Kryminalnej. Struktura, zadania, działalność.		
7.	Formacje policyjne Polskiego Państwa Podziemnego. Służby bezpieczeństwa Delegatury Rządu na Kraj, Państwowy Korpus Bezpieczeństwa, straże samorządowe, służby policyjne w czasie Powstania Warszawskiego.	1	1
8.	Milicji Obywatelskiej w okresie PRL (1944-1990). Geneza utworzenia MO, struktura, zadania i działalność w latach 1944-1949. MO w okresie stalinowskim. Organizacja, zadania i główne kierunki działania MO w latach 1956-1990. Szkolnictwo MO. Działalność ZOMO. Współdziałanie z UB/SB.	3	2
9.	Zaliczenie: Kolokwium pisemne lub ustne, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu historii policji.
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie z perspektywy historycznej różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne, w tym człowieka jako jednostkę społeczną, grupy, organizacje, instytucje, sieci i systemy społeczne, ich wewnętrzną organizację i wzajemne relacje w różnych układach społecznych.
	W_03	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z historią bezpieczeństwa.
	W_04	w podstawowym stopniu zna i rozumie psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu historycznego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa.
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń w zakresie historii policji.
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z historią policji
	K_03	Jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej
	K_04	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) oraz aktywności na zajęciach według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych.
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) oraz aktywności na zajęciach według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych.
kryteria oceny:	7) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $cena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ Kryteria oceny:

	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania • 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną • 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny • 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną <p>8) Aktywność na zajęciach: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu. Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	01	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	W_01, W_02, W_03, W_04 K_01, K_02, K_03, K_04	80	
	02	Aktywność na wykładzie problemowym	W_01, W_02, W_03, W_04 K_01, K_02, K_03, K_04	20	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz egzamin z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne.				
kryteria oceny:	29) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Pkt. ECTS	Waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03, K_04, K_05	2	100
sposób wyliczenia oceny	<i>Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $\left(\frac{Ot \times 2}{2}\right)$</i>				

końcowej:	
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W01
W_02	K1_W05
W_03	K1_W06
W_04	K1_W12
K_01	K1_K01
K_02	K1_K02
K_03	K1_K07
K_04	K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Misiuk A., <i>Historia policji w Polsce. Od X wieku do współczesności</i>, Warszawa 2008 • Majer P., <i>Ustawy polskiej policji 1791–1990. Źródła z komentarzem</i>, Szczytno 2007 • Misiuk A., <i>Policja Państwowa 1919–1939</i>, Warszawa 1996. • Hempel A., <i>Pogrobowcy klęski. Rzecz o policji "granatowej" w Generalnym Gubernatorstwie</i>, Warszawa 1990. • Majer P., <i>Milicja Obywatelska 1944–1957. Geneza, organizacja, działalność, miejsce w aparacie władzy</i>, Olsztyn 2004. • Pączek T., <i>Milicja Obywatelska w Słupsku i powiecie słupskim w latach 1945–1975</i>, Słupsk 2014. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Misiuk A., Peptoński A., <i>Organizacja instytucji policyjnych w II Rzeczypospolitej 1918-1926. Wybór źródeł i dokumentów</i>, Szczytno 1992. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 lipca 1919 r. o Policji Państwowej, Dz. U. z 1919 r., nr 61, poz. 361 • Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz.U. RP 1928 r., poz. 257) • Ustawa z dnia 2 marca 1923 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego (Dz.U. Śl., nr 13, poz. 87) • Dekret Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 7 października 1944 r. o Milicji Obywatelskiej (Dz. U. z 1944 r., nr 7, poz. 33) • Dekret z 21 grudnia 1955 r. o organizacji i zakresie działania Milicji Obywatelskiej, (Dz. U., 1955, nr 46, poz. 311) • Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych i zakresie działania podległych mu organów (Dz. U., 1983, nr 38, poz. 172.) 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • http://policjapanstwowa.pl/ • http://www.zomoza.kgb.pl/ • http://www.historycy.org/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	dr Tomasz Pączek
telefon:	728-888-133
e-mail:	tomasz.paczek@apsl.edu.pl

S.2.13. Wybrane zagadnienia prawa policyjnego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.13.	Wybrane zagadnienia prawa policyjnego	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Konserwatorium	10	5				
• Zadania dodatkowe			15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	14	9				
• przygotowanie prezentacji			15	15		
• zaliczenie ćwiczeń	1	1				
• praca zaliczeniowa			10	12		
• przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń			10	13		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, kolokwium			pokaz, ćwiczenie umiejętności, dyskusja, samodzielne wykonanie i prezentacja pracy zaliczeniowej oraz prezentacji multimedialnej			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			przygotowanie materiałów na zajęcia z nauczycielem, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie prezentacji multimedialnej przygotowanie do zaliczenia			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia 	<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> przybliżyć prawo policyjne na tle innych gałęzi prawa i dyscyplin naukowych; zapoznać ze strukturą organizacyjną Policji, jej organami, ich powoływaniem i odwoływaniem; przedstawić podstawowe zadania policji. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> przybliżyć zakres uprawnień policji; zapoznać i utrwalić zagadnienia związane z przebiegiem służby w policji oraz obowiązkami i prawami policjanta; przybliżyć zagadnienia dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej policjantów, a także zasad pełnienia służby w policji; utrwalić pojęcie i cechy stosunku służbowego bazując na analizie przypadku; kształtować u studentów świadomość potrzeby permanentnej edukacji i autoedukacji oraz uczyć wskazywania priorytetów służących do właściwej realizacji zadań związanych z wykonywaniem zadań w instytucjach powołanych do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować świadomość potrzeby permanentnej edukacji i autoedukacji oraz uczyć wskazywania priorytetów służących do właściwej realizacji zadań policjanta na podstawie prawa policyjnego; przygotować do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu prawa policyjnego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Prawo policyjne na tle innych gałęzi prawa i dyscyplin naukowych. Struktura organizacyjna Policji. Organy policji – ich powoływanie i odwoływanie. Podstawowe zadania policji.	8	3
3.	Kolokwium: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Zakres uprawnień policji. Pojęcie i cechy stosunku służbowego. Zasady oraz przebieg służby w policji. Obowiązki i prawa policjanta. Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna policjantów.	14	9
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Zna prawo policyjne na tle innych gałęzi prawa i dyscyplin naukowych.	
	W_02	Zna strukturę organizacyjną Policji, jej organy oraz zasady ich powoływania i	

		odwoływania.		
	W_03	Zna podstawowe zadania policji, jej uprawnienia.		
umiejętności	U_01	Potrafi określić prawa i obowiązki policjanta a także cechy stosunku służbowego.		
	U_02	Potrafi określić zasady odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej policjantów.		
	U_03	Potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną z zakresu prawa policyjnego a zwłaszcza uprawnień policji.		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do wskazania priorytetów służących do właściwej realizacji zadań związanych z wykonywaniem zadań w instytucjach powołanych do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie.		
	K_02	Jest gotów kształtować potrzebę permanentnej edukacji i autoedukacji.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02, K_01	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = O1 x 1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny za pracę pisemną oraz kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych.			

kryteria oceny:	<p>1) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>2) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p>				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	Praca pisemna	U_01, U_02, U_03	40	
	O2	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02, U_03, K_01	60	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = 0,4 x O1 + 0,6 x O2				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01	1	100
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = (Ot \times 1 + Op \times 2) / 3$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

uczenia się	
W_01	K1_W01, K1_W02
W_02	K1_W05, K1_W07
W_03	K1_W01, K1_W06
U_01	K1_U01
U_02	K1_U05, K1_U06, K1_U07
U_03	K1_U05, K1_U06, K1_U07, K1_U09, K1_U10
K_01	K1_K02, K1_K05
K_02	K1_K07, K1_K08
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Kotowski W., <i>Ustawa o Policji. Komentarz praktyczny</i>, Warszawa 2012. • Pieprzny S., <i>Policja. Organizacja i funkcjonowanie</i>, Warszawa 2007. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Hołyst B., <i>Policja na świecie</i>, wyd. LexisNexis 2013. • Sprengel B., <i>Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego. Zarys problematyki</i>. Toruń 2008. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. • Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz.U. 1990 nr 30 poz. 179, z późn. zm.) • Ustawa z dnia 19 kwietnia 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. 2013 poz. 628 z późn. zm.) 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://mswia.gov.pl/ • http://www.msz.gov.pl/pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	dr Aneta Kamińska-Nawrot
telefon:	
e-mail:	aneta.kaminska-nawrot@apsl.edu.pl

S.2.14. Zadania policji w sytuacjach kryzysowych

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.14	Zadania policji w sytuacjach kryzysowych	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Konwersatorium	9	4				
• Kolokwium	1	1				
• Studiowanie literatury			8	10		
• Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• Ćwiczenia	13	8				
• Kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• Studiowanie literatury			15	20		
• Przygotowanie do kolokwium			20	20		
łącznie:	25	15	50	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Dyskusja, zajęcia kontaktowe z udziałem studentów			Ćwiczenia audytoryjne, prezentacja problemów i dylematów, dyskusja, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
Percepcja treści przedstawionych na zajęciach, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu			Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w I i II roku studiów 		<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia I i II roku studiów 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> Zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu zadań policji w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowych; Zapoznać z podstawowymi pojęciami oraz terminami z zakresu typologii oraz charakterystyki zagrożeń kryzysowych; Zapoznanie z jednostkami organizacyjnymi zarządzania kryzysowego na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim, centralnym; Zapoznać z podstawową wiedzą dotyczącą funkcjonowania policji w sytuacjach kryzysowych, w tym radzenia ze stresem, a także postępowanie z ofiarami; Zapoznać z podstawową wiedzą dotyczącą postępowania podczas zdarzeń o charakterze ataku terrorystycznego oraz zabezpieczenia imprez masowych; Zapoznać z literaturą przedmiotu 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> Nauczyć analizy przyczyn oraz przebiegu różnych sytuacji stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowych; Nauczyć praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu sytuacji kryzysowych; Nauczyć analizy realnych oraz potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych; Nauczyć oceny skali zagrożenia oraz podjęcia odpowiednich środków zapobiegawczych w czasie sytuacji kryzysowych. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> Kształtować umiejętność praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej Kształtować umiejętność wskazywania priorytetów służących do właściwej realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem podczas wystąpienia sytuacji kryzysowych; Kształtować potrzebę rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowych; Kształtować potrzebę przestrzegania norm oraz praktycznego stosowania zasad etycznych, moralnych i prawnych Kształtować umiejętność pracy w zespołach ludzkich. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	2	1
2.	Podstawowe zagadnienia: pojęcie sytuacji kryzysowej, pojęcie kryzysu, fazy zarządzania kryzysowego.	2	1
3.	Problemy zarządzania kryzysowego o charakterze prawno- organizacyjnym.	2	1
4.	Jednostki organizacyjne w zarządzaniu kryzysowym: jednostki na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim, centralnym.	2	1
5.	Zajęcia podsumowujące: Zaliczenie przedmiotu, omówienie wyników, wystawienie ocen z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	2	1
2.	Typologia sytuacji kryzysowych: kryterium podmiotowe, przedmiotowe, przestrzenne, zakresowe.	2	1
3.	Typologia przyczyn wystąpienia sytuacji kryzysowych: katastrofy naturalne i awarie techniczne, terroryzm, wojna, zakłócenia porządku publicznego, demonstracje, zamieszki, itp.	2	2
4.	Zadania i funkcjonowanie policji podczas wystąpienia sytuacji kryzysowej, technika kontrolowania stresu oraz opieka nad ofiarami	4	2
6.	Postępowanie funkcjonariusza policji: podczas zdarzenia o charakterze ataku terrorystycznego oraz czynności podczas zabezpieczenia imprez masowych	3	2
7.	Zajęcia podsumowujące: Zaliczenie przedmiotu, omówienie wyników, wystawienie ocen z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		15	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	15

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie w odniesieniu do zarządzania kryzysowego, a także wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania
	W_02	Zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa
	W_03	Zna w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa i przeciwdziałania zagrożeniom w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej
umiejętności	U_01	Potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
	U_03	Potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowych, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem
	U_04	Potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach
	U_05	Potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna oraz uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa
kompetencje	K_01	Jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego

społeczne	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajduje zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego		
	K_03	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • Uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne; 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na konwersatoriach			
kryteria oceny:	<p>) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych- znajomość podstaw w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, K_04, K_02, K_03	80

	O2	Aktywność na zajęciach teoretycznych	W_01, W_02, W_03, W_04 K_04, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych i oceny za aktywność na ćwiczeniach			
kryteria oceny:	<p>) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ końcowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03, U_04, U_05	80
	O2	Aktywność na ćwiczeniach	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03, U_04, U_05	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			

kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS;			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1
	Op	Zajęcia praktyczne	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03, U_04, U_05	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k)= $\left(\frac{O_{tx1}+O_p \times 2}{1+2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W04			
W_02	K1_W07, K1_W09			
W_03	K1_W10			
U_01	K1_U01, K1_U04			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U11			
U_04	K1_U06			
U_05	K1_U10			
K_01	K1_K04			
K_02	K1_K05			
K_03	K1_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Skiba, F. Policja w Polsce. Działalność Formacji na obszarze aglomeracji miejskiej, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2015 Stawnicka, J. Zarządzanie kryzysowe. Teoria, praktyka, konteksty, badania, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2015 Wiśniewski, B. Bezpieczeństwo w teorii i badaniach naukowych, Szczytno: Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2011 Gryz J., Kitler W., System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2007 Nepelski M., Policja w zarządzaniu kryzysowym, [w:] Wybrane zagadnienia zarządzania kryzysowego, red. G. Sobolewski, D. Majchrzak, AON, Warszawa 2012 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Sobolewski G., Siły zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Aspekt narodowy i międzynarodowy, AON, Warszawa 2013 Kitler W., Bezpieczeństwo powszechne, [w:] Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, red. W. Kitler, A. Skrabacz, TWO, Warszawa 2010 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Ustawa z 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (DzU z 2016 r. poz. 904). Ustawa z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tj. DzU z 2013 r. poz. 1166 z późn. zm.). Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. DzU z 2015 r. poz. 355 z późn. zm.). Zarządzenie nr 1429 Komendanta Głównego Policji z 31 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w Policji procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych (DzUrz KGP z 28 stycznia 2005 r.). Zarządzenie nr 23 Komendanta Głównego Policji z 2 września 2014 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji działań Policji w związku ze zdarzeniami kryzysowymi (DzUrz KGP z 25 września 2014 r.). 				

- Zarządzenie nr 4 Komendanta Głównego Policji z 26 marca 2002 r. w sprawie form i metod wykonywania negocjacji policyjnych (DzUrz KGP z 30 marca 2002 r.).

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://rcb.gov.pl/zarzadzanie-kryzysowe/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.15. Prewencja-wybrane zagadnienia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.15.	Prewencja-wybrane zagadnienia	E	7			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	VI		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)	razem		
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	30	20	20	30	50	2
• konwersatorium	28	18	-	-		
19. egzamin	2	2	-	-		
20. studiowanie literatury	-	-	10	15		
21. przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	65	50	60	75	125	5
• ćwiczenia warsztatowe	15	10	15	15		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	48	38	15	15		
• zaliczenie ćwiczeń	2	2	2	2		
• prezentacja multimedialna	-	-	5	10		
• praca zaliczeniowa	-	-	8	15		
• przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	-	-	15	18		
łącznie:	95	70	80	105	175	7
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
<ul style="list-style-type: none"> bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, egzamin – test wiedzy/egzamin ustny. 			<ul style="list-style-type: none"> bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: prezentacja materiałów przygotowanych przez studentów, dyskusja, prezentacja pracy zaliczeniowej; 			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

<ul style="list-style-type: none"> • metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium. 	<ul style="list-style-type: none"> • metody wymagające samodzielnej pracy studenta: przygotowanie materiałów na zajęcia w formie sprawozdania/prezentacji multimedialnych, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium. 		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność interpretacji i zastosowania przepisów Ustawy o Policji, sposoby postępowania policjanta w zależności od rodzaju zdarzenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • ukończony drugi rok studiów 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, prewencji w zakresie wybranych zagadnień i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania, • zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i prewencji w zakresie wybranych zagadnień, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami i prewencji w zakresie wybranych zagadnień, • zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz prewencji w zakresie wybranych zagadnień. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa i prewencji w zakresie wybranych zagadnień z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, • potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w zakresie prewencji - wybranych zagadnień, • potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa oraz prewencji w zakresie wybranych zagadnień. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz w zakresie prewencji - wybranych zagadnień, • gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego, • gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej w dziedzinie prewencji. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do przedmiotu.	1	1
2.	Policja - zadania i uprawnienia.	5	3
3.	Podstawy prawne legitymowania, przyczyny legitymowania, uprawnienia policjanta w czasie legitymowania, obowiązki policjanta w czasie legitymowania, podmioty, na prośbę których policjant legitymuje osoby.	4	3
4.	Komunikacja interpersonalna.	1	1

5.	Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty.	5	2
6.	Rodzaje, zasady i przypadki użycia środków przymusu bezpośredniego.	7	5
7.	Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami nie posiadającymi dokumentów, odmawiającymi okazania dokumentu tożsamości lub tożsamości, których nie można ustalić pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie.	5	3
8.	Egzamin	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		30	20
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do ćwiczeń	1	1
2.	Podstawy prawne legitymowania, przyczyny legitymowania, uprawnienia policjanta w czasie legitymowania, obowiązki policjanta w czasie legitymowania, podmioty, na prośbę których policjant legitymuje osoby.	8	4
3.	Komunikacja interpersonalna.	5	4
4.	Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty.	8	4
5.	Rodzaje, zasady i przypadki użycia środków przymusu bezpośredniego.	5	4
6.	Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami nie posiadającymi dokumentów, odmawiającymi okazania dokumentu tożsamości lub tożsamości, których nie można ustalić pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie.	8	4
7.	Stosowanie siły fizycznej jako środka przymusu bezpośredniego poprzez wykorzystanie postawy i sposobu poruszania się w walce, ciosy zadawane rękoma i obrona przed nimi, kopnięć i obrona przed nimi, sposobu sprowadzania do parteru.	22	22
8.	W miarę możliwości zajęcia praktyczne na strzelnicy: bezpieczne posługiwanie się bronią palną, omówienie warunków bezpieczeństwa, przypomnienie podstawowych komend podawanych przez prowadzącego strzelanie, wyznaczenie amunicyjnego, w miarę możliwości przeprowadzenie strzelania z dostępnego typu broni.	6	5
9.	Zaliczenie ćwiczeń.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		65	50
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		95	70
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, prewencji w zakresie wybranych zagadnień i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania.	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i prewencji w zakresie wybranych zagadnień, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami i prewencji w zakresie wybranych zagadnień.	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz prewencji w zakresie wybranych zagadnień.	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa i prewencji w zakresie wybranych zagadnień z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia.	
	U_02	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z	

		wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT) w zakresie prewencji - wybranych zagadnień.		
	U_03	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa oraz prewencji w zakresie wybranych zagadnień.		
kompetencje społeczne	K_01	gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz w zakresie prewencji - wybranych zagadnień.		
	K_02	gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego.		
	K_03	gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej w dziedzinie prewencji.		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu.			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01,W_02 ,W_03,K_01	60

			, K_02,K_03	
	O2	praca pisemna	W_01,K_02, W_03,K_01, K_02,K_03	40
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,6xO1 + 0,4xO2</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną oraz samodzielną pracę przewidzianą dla zajęć praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3. Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach Forma oceny końcowej: średnia ocen za zadania praktyczne (O1, O2, On) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+On)/n</i></p> <p>Kryteria oceny zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie poprawnie i samodzielnie • 4,5 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na jego ogólny 			

	<p>poziom merytoryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student wykonał w miarę poprawnie zadanie i samodzielnie jakkolwiek pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 3,5 – student wykonał poprawnie zadanie ale z pomocą wykładowcy • 3,0 – student wykonał zadanie z pomocą wykładowcy i pomimo to pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają na jego ogólny poziom merytoryczny • 2,0 – student nie wykonał zadania 				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02,U_03, K_01,K_02,K_03	50	
	O2	praca pisemna	U_01, U_02,U_03, K_01,K_02,K_03	20	
	O3	Samodzielne wykonanie zadań o charakterze praktycznym na zajęciach	U_02	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,5xO1 + 0,2xO2 +0,3xO3</i>				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	<p>1) Samodzielną pracą: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentowego udziału studenta w ogólnej liczbie godzin zajęć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotu/modułu. Kryteria oceny: 5,0 –realizacja ponad 90% godzin zajęć; 4,5 – realizacja od 86 do 90% godzin zajęć; 4,0 – realizacja od 81 do 85% godzin zajęć; 3,5 – realizacja od 76 do 80% godzin zajęć; 3,0 – realizacja od 70 do 75% godzin zajęć; 2,0 – realizacja w poniżej 70% godzin zajęć.</p> <p>2) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>3) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>				
sposób wyliczenia oceny i	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	punkty ECTS	waga oceny

weryfikacji efektów uczenia się:	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01,W_02,W_03,K_01,K_02,K_03	2	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01,U_02,U_03,K_01,K_02,K_03	5	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5\left(\frac{Ot \times 2 + Op \times 5}{2 + 5}\right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	W_01				
W_02	W_03				
W_03	W_07				
U_01	U_01				
U_02	U_02				
U_03	U_03				
K_01	K_01				
K_02	K_05				
K_03	K_07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Babieracki A., <i>Kontrola osobista</i>, Słupsk 2010 • Bukowski S. Z., <i>Policja w systemie bezpieczeństwa państwa</i>, Słupsk 2013. • Daszkiewicz W. i inni <i>Stosowanie siły fizycznej jako środka przymusu bezpośredniego</i>, Słupsk 2014r. • Gadomski A., Kamiński S., <i>Pełnienie służby patrolowej</i>, Słupsk 2016r. • Jagielska B. i inni, <i>Zatrzymanie osoby</i>, Słupsk 2014r. • Mikulski T., Awiukiewicz G. <i>Badanie stanu trzeźwości przy użyciu urządzeń kontrolno-pomiarowych. Przykładowa dokumentacja</i>, Słupsk 2016r. • Szawelski M. Thiel A. <i>Legitymowanie</i>, Słupsk 2011r. • <i>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</i>, • <i>Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji</i> • <i>Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego</i> • <i>Ustawa z dnia 24.05.2013 o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej</i> • <i>Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o cudzoziemcach</i> • <i>Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich</i> • <i>Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia</i> • <i>Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym</i> • <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2015r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów.</i> 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Kamiński S., <i>Procedury postępowania policjanta w czasie realizacji niektórych uprawnień</i>, Słupsk 2012 • Pietruczuk E., Dąbrowski M., <i>Jakość kontaktu policjanta z obywatelem</i>, Słupsk 2007 • Sławik K., <i>Zarys systemu prawa policyjnego</i>, Warszawa 2011r. 					
C. Materiały źródłowe:					
•					
D. Przydatne strony internetowe:					

AA.isap.sejm.gov.pl
BB.policja.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu: Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.16. Działalność informacyjno-prasowa w Policji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.16	Działalność informacyjno-prasowa w Policji	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	VI		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• konwersatorium	14	9	-	-		
22. kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
23. studiowanie literatury	-	-	20	20		
24. przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	50	2
	-	-	-	-		
	-	-	-	-		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: <ul style="list-style-type: none"> bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, zaliczenie (kolokwium) – test wiedzy 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <ul style="list-style-type: none"> metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia (kolokwium). 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
umiejętność interpretacji i zastosowania przepisów Ustawy o Policji i innych uregulowań prawnych w przedmiocie.		ukończony drugi rok studiów.	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, działalności informacyjno-prasowej w Policji i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania, zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i działalności informacyjno-prasowej w Policji, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami w kontekście działalności informacyjno-prasowej w Policji, zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz działalności informacyjno-prasowej w Policji. 			
w zakresie umiejętności:			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz w zakresie działalności informacyjno-prasowej w Policji, gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego, gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej w dziedzinie działalności informacyjno-prasowej w Policji. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do przedmiotu.	1	1
2.	Podstawy prawne udzielania przez Policję informacji środkom masowego przekazu.	3	2
3.	Cele działalności prasowo-informacyjnej w Policji.	3	1
4.	Odpowiedzialność personalna za działalność prasowo-informacyjną w jednostkach Policji.	2	1
5.	Zasady udzielania informacji dziennikarzom na miejscu zdarzenia.	2	2
6.	Udzielanie dziennikarzom właściwej, krótkiej informacji na temat zdarzenia.	3	2
7.	Zaliczenie-kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
Razem zajęć praktycznych:		-	-
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			

Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, działalności informacyjno-prasowej w Policji i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania.
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i działalności informacyjno-prasowej w Policji, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami w kontekście działalności informacyjno-prasowej w Policji.
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa oraz działalności informacyjno-prasowej w Policji.
umiejętności		
kompetencje społeczne	K_01	gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz w zakresie działalności informacyjno-prasowej w Policji.
	K_02	gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego.
	K_03	gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej w dziedzinie działalności informacyjno-prasowej w Policji.
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych.	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pracę pisemną	
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na</p>	

	dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	60	
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	40	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	ocena za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ Ok = Ot \times 2/2$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W03				
W_03	K1_W07				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K05				
K_03	K1_K07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa o Policji z dnia 06.04.1990 roku (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 z późn. zm.) • ZARZĄDZENIE NR 1204 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie form i metod działalności prasowo-informacyjnej w Policji (Dz. U. z 2007 r. KGP nr 21 z późn. zm.) • ZARZĄDZENIE NR 12 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI z dnia 27 stycznia 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie form i metod działalności prasowo-informacyjnej w Policji (Dz. U. z 2018 r. KGP nr 14 z późn. zm.) • Gawroński S., Media relations służb mundurowych w Polsce. Analiza wybranych formacji, Konsorcjum Akademickie, Kraków – Rzeszów – Zamość 2011 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.) • Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.) • ORGANIZACJA SŁUŻB PRASOWYCH W POLSKICH FORMACJACH MUNDUROWYCH – WYBRANE ASPEKTY Sławomir Gawroński Kwartalnik Internetowy „Komunikacja Społeczna” 2012, nr 2 					

C. Materiały źródłowe:**D. Przydatne strony internetowe:**

- www.policja.pl
- www.komunikacjaspoleczna.edu.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
---------------------------	---

telefon:	59 306 76 04
-----------------	--------------

e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
----------------	----------------------------

S.2.17. Etyka zawodu policjanta

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.17	Etyka zawodu policjanta	ZO	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	VI		
Dyscyplina:						
nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)	razem		
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• konwersatorium	14	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-		
	-	-	-	-		
	-	-	-	-		
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: <ul style="list-style-type: none"> bezpośredni udział nauczyciela akademickiego: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, zaliczenie (kolokwium) – test wiedzy/zaliczenie ustne. 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <ul style="list-style-type: none"> metody wymagające samodzielnej pracy studenta: sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia (kolokwium). 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> umiejętność interpretacji i zastosowania przepisów Ustawy o Policji, Policyniej Roty Ślubowania i innych uregulowań prawnych w przedmiocie. 		<ul style="list-style-type: none"> ukończony drugi rok studiów. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, etyki zawodu policjanta i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania, zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i etyki zawodu policjanta, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami i etyką zawodu policjanta, zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa w tym etyki zawodu policjanta. 			
w zakresie umiejętności:			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz w zakresie etyki zawodu policjanta, gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego w kontekście etyki zawodu policjanta, gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej w dziedzinie etyki zawodu policjanta. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do przedmiotu.	1	1
2.	Podstawowe pojęcia z etyki, prawo a moralność, zasady etyki zawodowej policjanta, odpowiedzialność policjanta za nieetyczne zachowanie, kształtowanie i rola etosu zawodowego.	2	2
3.	Wyjaśnienie pojęć jak: służba publiczna, bezstronność, neutralność polityczna, problematyka anty-dyskryminacyjna.	3	1
4.	Wymogi etyki zawodowej stawiane policjantom w czasie pełnienia służby.	2	1
5.	Etyczne dylematy przed którymi staje policjant pełniący służbę (np. zjawisko korupcji).	3	3
6.	Teoretyczne podstawy etyki zawodowej. Społeczne znaczenie etosu, honoru zawodowego, problemy etyki zawodowej w uwarunkowaniach współczesności.	1	1
7.	Przegląd treści kodeksu etyki zawodowej policjanta jako zawodu "zaufania publicznego".	2	1
8.	Zaliczenie-kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer	treści kształcenia	ilość godzin	

tematu		SS	SNS
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie, etyki zawodu policjanta i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania.	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa i etyki zawodu policjanta, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami i etyką zawodu policjanta.	
	W_03	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa w tym etyki zawodu policjanta.	
umiejętności			
kompetencje społeczne	K_01	gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa oraz w zakresie etyki zawodu policjanta.	
	K_02	gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego w kontekście etyki zawodu policjanta.	
	K_03	gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej w dziedzinie etyki zawodu policjanta.	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną		
kryteria oceny:	<p>1. Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2. Praca pisemna:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny</p>		

	poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	60	
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	40	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,6 \times O1 + 0,4 \times O2$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS;				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Ip.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	O1	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	2	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ (ok) = O1 \times 2/2$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	W_01				
W_02	W_03				
W_03	W_07				
K_01	K_01				
K_02	K_05				
K_03	K_07				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa o Policji z dnia 06.04.1990 roku (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 z późn. zm.) • Rota ślubowania policjanta • Zarządzenie nr 805 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2003 r. w sprawie zasad etyki zawodowej policjanta • Etyka zawodowa policjanta, pod red. M. Róg, Szczytno 1999 • Wiszowaty E., <i>Etyka Policji. Między prawem, moralnością i skutecznością</i>, Warszawa 2011 					
B. Literatura uzupełniająca:					

- Pawłowski A., Sprawności moralne w zawodzie policjanta, w: Wiszowaty E., Kędzierska G., Pływaczewski W. (red.), Policja – etyka – Kościół, Szczytno 2002, s. 179-187

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

- CC. www.isp.policja.pl/isp/prawa-czlowieka-w-poli/akty-prawne-i-dokumenty/9072,Zasady-etyki-zawodowej-policjanta.html
 DD. www.policja.pl

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.2.18. Podstawy ruchu drogowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.2.18.	Podstawy ruchu drogowego	E	4			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności Bezpieczeństwo i porządek publiczny	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• Wykłady	14	9	-	-		
• Kolokwium	1	1	-	-		
• Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	-	-	10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• Ćwiczenia	29	19	-	-		
• Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	23	28		
• Studiowanie literatury	-	-	22	27		
• Kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
łącznie:	45	30	55	70	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Dyskusja, zajęcia kontaktowe z udziałem studentów			Ćwiczenia audytoryjne, prezentacja problemów i dylematów, dyskusja, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
Percepcja treści przedstawionych na zajęciach, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu			Sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do zaliczenia z przedmiotu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w I i II roku studiów 	<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia I i II roku studiów 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> Zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu podstaw ruchu drogowego; Zapoznać z podstawowymi pojęciami oraz terminami z zakresu podstaw ruchu drogowego; Zapoznać z podstawową wiedzą dotyczącą regulacji prawnych z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz z instytucjami i ich kompetencjami w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego; Zapoznać w podstawowym zakresie z metodami, technikami oraz narzędziami pozyskiwania danych, a także rozwiązywania problemów praktycznych dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego; Zapoznać z literaturą przedmiotu 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> Nauczyć analizy przyczyn oraz przebiegu różnych sytuacji stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego; Nauczyć praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu ruchu drogowego; Nauczyć przeprowadzenia oględzin miejsca zdarzenia drogowego, wraz z udokumentowaniem; Nauczyć analizy realnych oraz potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, w przypadku wystąpienia zdarzenia drogowego, a w tym umiejętność przygotowania w języku polskim z zachowaniem reguł naukowych dokumentacji dotyczącej działań policji na miejscu zdarzenia; Nauczyć identyfikacji śladów pod względem procesowo- dokumentacyjnym, występujących na miejscu zdarzenia drogowego 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> Kształtować umiejętność praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej w zakresie ruchu drogowego; Kształtować umiejętność wskazywania priorytetów służących do właściwej realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego; Kształtować potrzebę rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu ruchu drogowego; Kształtować potrzebę przestrzegania norm oraz praktycznego stosowania zasad etycznych, moralnych i prawnych Kształtować umiejętność pracy w zespołach ludzkich. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Podstawowe zagadnienia ruchu drogowego: Infrastruktura drogowa (rodzaje dróg, znaki i sygnały drogowe, skrzyżowania w ruchu drogowym, ITS'y) Koszty wypadków drogowych, bezpieczeństwo czynne i bierne.	4	2
3.	Zasady ruchu drogowego: zasady ruchu pieszych i pojazdów oraz kierowcy, kierującego i pojazdów w ruchu drogowym.	3	2
4.	Kierowcy, kierujący, pojazd: rejestracja, identyfikacja- warunki dopuszczenia do ruchu	3	2
5.	Bezpieczeństwo ruchu drogowego i jego uwarunkowania: Bezpieczeństwo ruchu drogowego w świetle przepisów prawa Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym	3	2
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja	1	1

	zajęć, zasady zaliczenia przedmiotu.			
2.	Nadzór i kontrola Policji nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu drogowego		14	9
3.	Wypadki i kolizje drogowe: postępowanie na miejscu zdarzenia drogowego		14	9
4.	Zajęcia podsumowujące: Egzamin, omówienie wyników, wystawienie ocen z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.		1	1
Razem zajęć praktycznych:			30	20
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:			45	30
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu nauk o bezpieczeństwie i porządku publicznym, wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania		
	W_02	Zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa i porządku publicznego		
	W_03	Zna w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego		
umiejętności	U_01	Potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa i porządku publicznego, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia oraz wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym		
	U_02	Potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak również potrafi prognozować i modelować i przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego we wszystkich jego wymiarach		
	U_03	Potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką bezpieczeństwa w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna, a także uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa		
kompetencje społeczne	K_01	Jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego		
	K_02	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji i instytucji, w której znajdzie zatrudnienie, jak i zadań związanych z realizacją własnych celów życiowych, w tym rozwoju osobistego i zawodowego		
	K_03	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Egzamin			

warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych; • Uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami pozytywnej oceny z kolokwiów zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne; • Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych- znajomość podstaw w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Aktywność na zajęciach teoretycznych	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			

sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych i oceny za aktywność na ćwiczeniach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$ <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny ; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną</p> <p>2) Aktywność na zajęciach:</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu; 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	80
	O2	Aktywność na ćwiczeniach	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1+ 0,2xO2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych			
forma oceny końcowej	<p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru:</p> $Ocena\ ko\ncowa = \frac{O1 + O2 + O3}{3}$			
kryteria oceny:	Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania;			

	4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił częściowej odpowiedzi na pytania, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	Egzamin pisemny z wykorzystaniem pytań otwartych	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa = Ot				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS; 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	Punkty ECTS	Waga oceny w %
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1	50
	Op	Zajęcia praktyczne	K_01, K_02, K_03 U_01, U_02, U_03	3	
	Oe	Egzamin	Wszystkie efekty	-	50
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k)= $0,5 \times O_e + 0,5 \frac{(otx1 + opx3)}{4}$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W04				
W_02	K1_W07, K1_W09				
W_03	K1_W10				
U_01	K1_U01, K1_U04				
U_02	K1_U03, K1_U06				
U_03	K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K04, K1_K05				
K_02	K1_K05				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Duszyński S., Zatrzymywanie dokumentów, usuwanie i przemieszczanie pojazdów oraz blokowanie kół, Słupsk 2016 Dzierga T., Opiela P., Niektóre dokumenty sporządzone przez policjanta ruchu drogowego, Katowice 2015 					

- Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013-2020. Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Warszawa 2013
- Sibiela T., Sprawdzanie i weryfikacja numeru identyfikacyjnego pojazdu podczas kontroli drogowej, Katowice 2010
- Synak A., Wykonywanie podstawowych czynności na miejscu kolizji drogowej, Słupsk 2016
- Swół J., Techniki interwencji – zeszyt do ćwiczeń, Rzeszów 2014;
- Walawski J. Droga- bezpieczeństwo ruchu. Wyd. Komunikacji i łączności, Warszawa 1980;

B. Literatura uzupełniająca:

- Barcik J., Piotr Czech, Wpływy infrastruktury drogowej na bezpieczeństwo ruchu- część pierwsza, Zeszyty naukowe Politechniki Śląskiej
- Ogrodniczak M., Ryba J.- Bezpieczeństwo ruchu drogowego w świetle wybranych aktów prawnych. Bezpieczeństwo i ekologia;
- Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działania realizowane w tym zakresie w 2016r.
- Sekretariat Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa
- Tuliszka J., Kontrola drogowa, Słupsk 2009
- Tuliszka J., Ruch pieszych, zwierząt i pojazdów na drodze, Słupsk 2011
- Tuliszka J., Wprowadzenie do przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym, Słupsk 2009
- Tuliszka J., Znaki i sygnały drogowe, Słupsk 2009

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 06.04.1990 roku o Policji (tj. Dz. U. 2007 r. nr 43, poz. 277 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 108,poz. 908, z późn.
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. Nr 30, poz. 151, z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz.115, z póź.zm.).

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://www.slupsk.szkolapolicji.gov.pl/>
- <http://www.policja.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.6 Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie kryzysowe”

3.1.6.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Zarządzanie kryzysowe”	Bezpieczeństwo powszechne	S.3.1.
	Ochrona ludności i infrastruktury krytycznej	S.3.2.
	Medycyna katastrof	S.3.3.
	System zarządzania kryzysowego	S.3.4.
	Prawne podstawy zarządzania kryzysowego	S.3.5.
	Krajowy system ratowniczo-gaśniczy	S.3.6.
	Krajowy system ratownictwa medycznego	S.3.7.
	Obrona cywilna	S.3.8.
	Planowanie cywilne	S.3.9.
	Kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym	S.3.10.
	Systemy monitoringu zagrożeń	S.3.11.
	Teleinformatyczne systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego	S.3.12.
	Organizacja działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych	S.3.13.
	Geograficzne systemy informacji przestrzennej - ECDL EPP GIS	S.3.14.
	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych	S.3.15.
	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	S.3.16.
	Bezpieczeństwo ekologiczne	S.3.17.
	Organizacja wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych	S.3.18.
	Obrona przed bronią masowego rażenia	S.3.19.
	Zarządzanie kryzysowe w warunkach klęsk żywiołowych	S.3.20.
	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego	S.3.21.

3.1.6.2 Szczegółowy opis zajęć

S.3.1. Bezpieczeństwo powszechne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	nazwa					
S.3.1.	Bezpieczeństwo powszechne	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń			15	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych,			

		opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Teoria bezpieczeństwa Bezpieczeństwo państwa 		<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych. 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i wchodzącymi w zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk humanistycznych i społecznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania, zapoznać w zaawansowanym stopniu z metodologią badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacjami w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metodami, technikami i narzędziami badawczymi służącymi do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem powszechnym i jego zagrożeniami, jak również możliwościami ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych, zapoznać w zaawansowanym stopniu z organizacją i zasadami funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego zapoznać w podstawowym stopniu z dylematami współczesnej cywilizacji i związanymi z jej rozwojem wyzwaniem i zagrożeniami w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, a także ich wpływem na teorię i praktykę bezpieczeństwa. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego we wszystkich jego wymiarach nauczyć prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa powszechnego, w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych, nauczyć sporządzania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianych zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa, nauczyć przygotowywania wystąpień ustnych w sprawach związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego w języku polskim i obcym, takich jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa, przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, przygotować do rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Sektorowa analiza bezpieczeństwa: istota, sektory analizy bezpieczeństwa i ich współzależność, podmiotowo-przedmiotowe ramy bezpieczeństwa.	1	1
3.	Sektor bezpieczeństwa powszechnego: istota, podstawowe zagadnienia, definicja bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwo powszechne jako element	1	

	bezpieczeństwa narodowego.		
4.	Zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego: zagrożenia ludności cywilnej w czasie pokoju, kryzysu i wojny (istota, źródła, kategorie).	1	1
5.	Ochrona ludności cywilnej w czasie pokoju i kryzysu: istota, organizacja.	1	
6.	Ochrona ludności w czasie międzynarodowych konfliktów zbrojnych: istota, podstawa prawna, zasady organizacji Obrony Cywilnej.	1	
7.	Systemy bezpieczeństwa powszechnego w Polsce: misja, struktura organizacyjna.	1	1
8.	System zarządzania bezpieczeństwem powszechnym w Polsce: rys historyczny, aktualna struktura i wyzwania.	1	
9.	Ochrona ludności cywilnej w wybranych państwach europejskich.	1	
10.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników kolokwium, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	2
2.	Charakterystyka zagrożeń ludności cywilnej w czasie pokoju i kryzysu: istota, kategorie, monitorowanie, rozpoznawanie i prognozowanie zagrożeń.	2	2
3.	Charakterystyka zagrożeń ludności cywilnej w czasie międzynarodowych konfliktów zbrojnych: istota, kategorie, uwarunkowania ochrony przed zagrożeniami.	2	2
4.	Systemy ochrony ludności i mienia: przeciwpożarowy, przeciwpowodziowy, ochrony infrastruktury krytycznej, antyterrorystyczny, ochrony radiologicznej etc.	2	2
5.	Systemy bezpieczeństwa artykułów handlowych: istota, misja, struktura, zasady funkcjonowania.	2	1
6.	System bezpieczeństwa i higieny pracy: istota, podstawa prawna, struktura, zasady funkcjonowania.	2	1
7.	Systemy opieki zdrowotnej: system świadczeń zdrowotnych, system ochrony zdrowia publicznego, system ubezpieczeń zdrowotnych.	2	1
8.	System bezpieczeństwa obiektów budowlanych: misja, struktura, zasady funkcjonowania.	2	1
9.	Systemy alarmowania i ostrzegania. Systemy ratownictwa: istota, struktura	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i wchodzących w zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk	

		humanistycznych i społecznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także metody, techniki i narzędzia badawcze służące do rozwiązywania prostych problemów naukowych związanych z bezpieczeństwem powszechnym i jego zagrożeniami, jak również możliwości ich wykorzystania do rozwiązywania typowych problemów praktycznych
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa
umiejętności	U_01	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego we wszystkich jego wymiarach
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa powszechnego, w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_03	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prace pisemne obejmujące problematykę szeroko rozumianych zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna,
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powszechnego, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego,
	K_03	jest gotów do rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 	

	<ul style="list-style-type: none"> 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	80
	2.	Aktywność na wykładach	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, pracy zaliczeniowej, przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 			

wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu

- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom

	merytoryczny pracy <ul style="list-style-type: none"> 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	Test wiedzy w ramach kolokwium zaliczeniowego	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	50
	2.	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	3.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
	4.	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,5 \times O_1 + 0,2 \times O_2 + 0,2 \times O_3 + 0,1 \times O_4$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $((O_t \times 1) + (O_p \times 2))/3$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W04			
W_03	K1_W07			
W_04	K1_W11			
U_01	K1_U06			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U09			
U_04	K1_U10			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K04			
K_03	K1_K08			
Wykaz literatury:				

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo. Zarys teorii</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015 • L. Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo powszechne</i>, [w:] <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System</i>, red. A. Urbanek, Katedra Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2012, s. 140-160 • Chojnowski L., <i>Systemy bezpieczeństwa powszechnego</i>, [w:] <i>Problemy bezpieczeństwa personalnego w epoce ponowoczesności</i>, red. M. Stefański, E. Piotrów, A. Gliszczyński (red.), Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2016, s. 205-230 • Graniczny M., Mizerski, <i>Katastrofy przyrodnicze</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Chojnowski L., <i>Bezpieczeństwo narodowe. Studium teoretyczne</i>, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, Słupsk 2015 • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2011 • Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Dziedziny bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2013 • Urbanek A. (red.), <i>Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System</i>, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2012 • <i>Zarządzanie kryzysowe</i>, red. W. Lidwa, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2015 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl/ • https://mswia.gov.pl/ • http://www.msz.gov.pl/pl/ • http://rcb.gov.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu Zarządzania Kryzysowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.2. Ochrona ludności i infrastruktury krytycznej.

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.2.	Ochrona ludności i infrastruktury krytycznej.	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie.						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykład	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	19	14				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				

• przygotowanie do ćwiczeń			10	10		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

zajęcia teoretyczne:

- zajęcia z udziałem nauczycieli:

wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja

- samodzielna praca studenta:

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium i egzaminu

zajęcia praktyczne:

- zajęcia z udziałem nauczycieli:

ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe

- samodzielna praca studenta:

percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie prezentacji i wystąpienia, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:

Bezpieczeństwo powszechne, Prawne podstawy bezpieczeństwa.

Wymagania wstępne:

Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych.

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu ochrony ludności i infrastruktury krytycznej;
- zapoznać ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej;
- zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej.

w zakresie umiejętności:

- przygotować do wykorzystywania wiedzy z zakresu ochrony ludności i infrastruktury krytycznej w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa;
- przygotować do wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur ochrony ludności i infrastruktury krytycznej w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa;
- nauczyć wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej.

w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących ochrony ludności i infrastruktury krytycznej; • przygotować do rozwiązywania problematyki ochrony ludności i infrastruktury krytycznej w skali lokalnej i państwowej; • kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Ogólne wiadomości o systemie ochrony ludności w Polsce: charakterystyka systemu ochrony ludności, podstawowe akty prawne, definicje i zasadnicze pojęcia, procedury ochrony ludności, kształtowanie bezpieczeństwa lokalnego.	2	1
3.	Systemy zabezpieczeń obiektów infrastruktury krytycznej: infrastruktura krytyczna w świetle literatury przedmiotu i aktów normatywnych, systemy infrastruktury krytycznej, zasady ochrony, kryteria identyfikacji, rola i zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej, zadania operatorów infrastruktury krytycznej, zadania podmiotów odpowiedzialnych za ochronę infrastruktury krytycznej, systemy zabezpieczeń ochronnych, współpraca podmiotów odpowiedzialnych za ochronę infrastruktury, znaczenie ćwiczeń.	2	1
4.	Zasady tworzenia planów zarządzania kryzysowego: cel opracowania planu zarządzania kryzysowego, istota planowania, struktura i treści planu.	4	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Istota oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń: zasadnicze zagrożenia w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej, organizacja i znaczenie wymiany	3	2

	informacji w ochronie infrastruktury krytycznej.		
3.	Analiza aktów prawnych związanych z systemem ochrony ludności oraz infrastruktury krytycznej: analiza dokumentów ochrony ludności i infrastruktury krytycznej na poziomie kraju i administracji lokalnej.	4	2
4.	Zasady i procedury działania administracji publicznej w sytuacji zagrożeń dla ludności i infrastruktury krytycznej: zadania administracji centralnej i lokalnej w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej.	3	3
5.	Rola i zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej: zadania i RCB w zakresie kierowania i koordynacji działań w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej, zadania ministerialnych CZK w zakresie kierowania i koordynacji działań w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej.	3	3
6.	Istota szkoleń pracowników administracji publicznej na rzecz ochrony ludności i infrastruktury: planowanie i organizacja ćwiczeń, cel, forma i zasady uczestnictwa w ćwiczeniach ochrony infrastruktury krytycznej, współpraca administracji cywilnej i służb mundurowych w zakresie ochrony ludności i infrastruktury krytycznej.	5	3
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z ochroną ludności i infrastruktury krytycznej	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna organizację i zasady funkcjonowania ochrony ludności i infrastruktury krytycznej różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych	
	W_03	w podstawowym stopniu zna i rozumie dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na ochronę ludności i infrastruktury krytycznej	
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem ochrony ludności i infrastruktury krytycznej	

	U_02	potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle ochroną ludności i infrastruktury krytycznej
	U_03	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką ochrony ludności i infrastruktury krytycznej w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania i dostrzegania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z ochroną ludności i infrastruktury krytycznej
	K_02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz ochrony ludności i infrastruktury krytycznej oraz rozwoju osobistego i zawodowego

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu,

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	Średnia oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu

	<ul style="list-style-type: none"> 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1.	sprawdzian pisemny w ramach kolokwium z egzaminu	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	70
	2.	aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ot) = 0,7x O1 + 0,3x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, pracy zaliczeniowej, przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej,</p>			

wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
---	-----	--------------------	------------------------	----------------

uczenia się:	01.	Test wiedzy w ramach kolokwium zaliczeniowego	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	40
	02.	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_03	20
	03.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_03	20
	04.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,4x O1 + 0,2x O2+ 0,2x O3+0,2x O4			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie - elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Umiejętności teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1
	Op	Umiejętności praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
	Oe	Egzamin	Wszystkie efekty	Nie dotyczy

sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok)\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}$
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ Okx0.5 + Oe\ x0.5$
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:	
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K1_W06
W_02	K1_W07
W_03	K1_W11
U_01	K1_U03
U_02	K1_U07
U_03	K1_U10
K_01	K1_K02
K_02	K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W. (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 • Tyburska A. (red.), Ochrona infrastruktury krytycznej WSPol., Szczytno 2010 • Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2013 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Gryz J., Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2010 • Nowak E., Nowak M., Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2011 • Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013 • Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku. • Krajowy plan zagrożenia kryzysowego. • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego 	
D. Przydatne strony internetowe:	

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.3. Medycyna katastrof

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.3.	Medycyna katastrof	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria (SS) / wykłady(SNS)	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	20	15	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	20	25		
• przygotowywanie prezentacji do wystąpień w ramach ćwiczeń audytoryjnych	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						

zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
konwersatorium/wykład informacyjne/y, konwersatorium/wykład problemowe/y, informacja, dyskusja		ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści konwersatoriów/wykładów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych (opracowanie prezentacji itp.)	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II,III 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II,III 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z organizacją i zadaniami Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz postępowaniem na miejscu zdarzeń masowych i katastrof, zapoznać z problematyką zadań państwowych jednostek resortu zdrowia w zakresie gromadzenia rezerw materiałowych i farmaceutycznych na wypadek zdarzeń masowych i katastrof, zapoznać z możliwościami pozyskiwania umiejętności współdziałania interdyscyplinarnego, określania miejsca oraz zakresu pomocy medycznej na poszczególnych etapach akcji ratunkowej. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć zadań Państwowego Ratownictwa Medycznego w zdarzeniach masowych i katastrof, nauczyć organizacji i niesienia pomocy w warunkach ekstremalnych, m.in. klęsk żywiołowych, ekologicznych, katastrof, awarii przemysłowych oraz wojny, nauczyć zasad organizacji i zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować poczucie komunikacji z otoczeniem w celu odbioru informacji o symptomach zagrożenia za pomocą wybranych środków przekazu, adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach, kształtować potrzebę przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru bezpieczeństwa z zakresu zadań administracji właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego w obszarze odpowiedzialności. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia konwersatoriów/wykładów i przedmiotu. Definicje i rodzaje zdarzeń masowych i katastrof.	1	1
2	Rola i zadanie medycyny ratunkowej w systemie bezpieczeństwa państwa i	2	

	ochrony zdrowia ludności.		
3	Organizacja działań ratowniczych. Segregacja medyczna.	2	1
4	Zasady opracowania i funkcjonowania planów reagowania kryzysowego ze szczególnym uwzględnieniem medycznych działań ratunkowych.	2	1
5	Współpraca międzynarodowa w zdarzeniach masowych i katastrofach. Bioterroryzm.	2	1
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Organizacja działań ratowniczych w strefie zagrożenia w wypadkach drogowych, kolejowych, budowlanych, morskich, ekologicznych i lotniczych.	9	7
2	Zasady współdziałania i koordynacji służb ratowniczych. Zasady organizacji, kierowania i prowadzenia akcji ratunkowej podczas wypadków masowych i katastrof.	9	7
3	Zajęcia podsumowujące: wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia z zakresu nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych, związanych ściśle z teorią i praktyką w zakresie medycyny katastrof
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu istotę procesów zarządzania bezpieczeństwem w układzie międzynarodowym, w państwie, w systemach i instytucjach bezpieczeństwa na różnych poziomach strukturalnych i w różnych obszarach przedmiotowych związanych z realizacją zadań na rzecz bezpieczeństwa w zakresie medycyny katastrof
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii

		i praktyki w zakresie medycyny katastrof
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na teorię i praktykę bezpieczeństwa w zakresie medycyny katastrof
umiejętności	U_01	zna i potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia zadań w obszarze medycyny katastrof
	U_02	zna i potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa z zakresu medycyny katastrof, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z praktyką bezpieczeństwa w zakresie medycyny katastrof
	U_03	zna i potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teorią i praktyką bezpieczeństwa w zakresie medycyny katastrof
	U_04	zna i potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa w zakresie medycyny katastrof
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa w zakresie medycyny katastrof
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, uzyskanie pozytywnej oceny za przedstawiane prezentacje w PowerPoint, wystąpienia oraz aktywny udział w ćwiczeniach audytoryjnych. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 	

	<p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw medycyny katastrof, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, W_04 K_01, K_02, K_03	80
	2	Dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03, W_04 K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych za przedstawiane prezentacje PowerPoint, wystąpienia oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych			
kryteria oceny:	<p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego 			

	<p>wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1	Prezentacje PowerPoint, wystąpienia w ramach ćwiczeń audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	80
	2	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS

uczenia się:	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04 K_01, K_02, K_03	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Ok) = $\left(\frac{O_{tx1} + O_{px2}}{3}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W08			
W_03	K1_W07			
W_04	K1_W11			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U09			
U_03	K1_U11			
U_04	K1_U13			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K04			
K_03	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Briggs Susan M., Kathryn H. Brinsfield, red. wyd. pol. Andrzej Zawadzki, <i>Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach. Podręcznik dla ratowników medycznych</i>, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007, wyd. 1 • Ciećkiewicz J., <i>Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych</i>, Górnicki Wydawnictwo Medyczne., Wrocław, 2005 • Chomiczewski K., Kocik J., Szkoda T., <i>Bioterroryzm. Zasady leczenia lekarskiego</i>, Wyd. Med. Górnicki, Warszawa-Wrocław 2005 • Zawadzki A, Basiński A. (red.): <i>Medycyna ratunkowa i katastrof</i>. PZWL, Warszawa 2006 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • European Resuscitation Council (ERC), <i>Polska Rada Resuscytacji</i>. Andres J (red. wyd. polskiego): Wytyczne resuscytacji krążeniowo-oddechowej 2015. Polska Rada Resuscytacji. • Guła P. i wsp., <i>Terroryzm – zagrożenia i przeciwdziałanie</i>, Zdr. i Zarz. Kraków, 2005 • Jakubaszko J: <i>Medycyna ratunkowa. Nagłe zagrożenia pochodzenia wewnętrznego</i>, Wyd. Med. Górnicki, Wrocław 2003 • Pousada L. i wsp.: <i>Medycyna ratunkowa</i>. Wyd. I, II polskie pod red. J. Jakubaszki. Urban&Partner, Wrocław 1999, 2000 • Styka L., <i>Evakuacja i transport poszkodowanego</i>, Wyd. Med. Górnicki, Wrocław 2008 • Trzos A.,: <i>Zabezpieczenie medyczne imprez masowych</i>. Kraków 2001. 				

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
---------------------------	----------------------------

telefon:	59 306 76 04
-----------------	--------------

e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
----------------	----------------------------

S.3.4. System zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.4.	System zarządzania kryzysowego.	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• wykład	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	18	13				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń/prezentacja			10	10		

• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: opracowanie wystąpienia, prezentacja problemów i dylematów, burza mózgów, prezentacja sposobów wykonania, projektowania i opracowania dokumentów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, przygotowanie do wystąpienia, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Podstawy z zakresu organizacji i kierowania, podstawy z zakresu informacji o państwie i prawie, organizacja administracji w państwie.			• Student zna podstawy i terminy z zakresu organizacji i zarządzania, określa ogólne zadania administracji, orientuje się w zagadnieniach zagrożeń i zadań z zakresu ich identyfikacji i zapobiegania im oraz konieczności usuwania skutków zdarzeń zagrażających ludziom i środowisku.			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; • zapoznać ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do wykorzystywania wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; 						

- przygotować do wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa;
- nabyć umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących systemu zarządzania kryzysowego;
- uczyć rozwiązywania problemów zarządzania kryzysowego w skali lokalnej i państwowej;
- kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Katalog zagrożeń w zarządzaniu kryzysowym: zagrożenia lokalne i globalne, zagrożenia: kompleksowe (wiodące, towarzyszące), przyczynowo-skutkowe (pierwotne, wtórne), ustalanie pakietu zagrożeń, prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia (bardzo rzadkie, rzadkie, możliwe, prawdopodobne, bardzo prawdopodobne), klasyfikacja według skutków zagrożenia (nieistotne, małe, średnie, duże, katastrofalne), matryca budowy poziomu ryzyka zaistnienia zagrożenia, systemy monitorowania zagrożeń w Polsce, współpraca w zakresie zarządzania kryzysowego z sąsiadami i w ramach UE.	4	1
3.	Struktura zarządzania kryzysowego w państwie: elementy systemu zarządzania kryzysowego w gminie, powiecie, województwie i na poziomie krajowym, zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, zadania z zakresu planowania cywilnego dla wojewody, starosty, wójta (burmistrza, prezydenta), zachowanie ciągłości działań w reagowaniu na zagrożenia, Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego.	4	2
4.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1

2	Istota oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń: organizacja i zadania monitoringu zagrożeń przez elementy organizacyjne zarządzania kryzysowego i struktury organizacyjne instytucji administracji publicznej, zadania i organizacji Krajowego systemu wykrywania skażeń i analiz, organizacja i zadania monitoringu zagrożeń prowadzonego przez instytucje centralne.	4	2
3.	Analiza aktów prawnych związanych z zarządzaniem kryzysowym:: zasadnicze rozwiązania w zarządzaniu kryzysowym wynikające z Ustawy i Rozporządzeń w zarządzaniu kryzysowym, analiza postanowień Ustawy o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej i związanych z nią dokumentów zarządzania kryzysowego na poziomie kraju i administracji lokalnej.	3	2
4.	Zadania zespołów ZK i CZK: zasady i organizacja ZZK i CZK na wszystkich poziomach administracji publicznej, praktyczne wykonanie schematów obiegu informacji.	3	3
5.	Rola i zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa: zadania RCB w zakresie kierowania i koordynacji działań w zakresie zarządzania kryzysowego, organizacja stanowisk kierowania, analiza zasadniczych postanowień Krajowego planu zarządzania kryzysowego.	3	3
6.	Opracowanie analizy zakresu funkcjonowania lokalnego systemu ZK w wybranej jednostce administracji na podstawie informacji uzyskanych z mediów elektronicznych i planów zarządzania kryzysowego: analiza charakterystyk zagrożeń ujętych w planach zarządzania kryzysowego i innych planach realizowanych przez etatowe struktury zarządzania kryzysowego, analiza baz danych sił środków, analiza i opracowanie procedur zarządzania kryzysowego, opracowanie planu pracy stanowiska kierowania na poziomie powiatu.	5	3
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z zarządzaniem kryzysowym	
	W_02	zna w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w instytucjach administracji publicznej	

	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na system zarządzania kryzysowego
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe wybrane dokumenty zarządzania kryzysowego w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_02	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z problemami zarządzania kryzysowego
	U_03	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z modyfikowaniem systemu zarządzania kryzysowego
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z zadaniami stojącymi przed zarządzaniem kryzysowym

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	Średnia oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium z egzaminu</td> <td>W_01, W_02, W_03, K_01</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktywność na zajęciach</td> <td>K_01, K_02,</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	1.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium z egzaminu	W_01, W_02, W_03, K_01	80	2.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %									
	1.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium z egzaminu	W_01, W_02, W_03, K_01	80									
2.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_t) = $0,8x O_1 + 0,2x O_2$												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach												
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego 												

wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu

- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Test wiedzy w ramach kolokwium zaliczeniowego	U_01, U_02, U_03, K_01	40
	02.	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_02, U_03,	20
	03.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_02, U_03,	20
	04.	Aktywność na zajęciach	K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,4x O1 + 0,2x O2 + 0,2x O3+ 0,2x O4			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami. 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2

	Oe	Egzamin	Wszystkie efekty	Nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok)\ \frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}$			
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ Ok \times 0,5 + Oex \times 0,5$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06			
W_02	K1_W07			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U02			
U_02,	K1_U07			
U_03	K1_U10			
K_01	K1_K02			
K_02	K1_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm. • Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), • Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W, (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 • Tyburska A. (red.), Ochrona infrastruktury krytycznej WSPol., Szczytno 2010 • Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2013 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • . Zieliński K, Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004, s. 29. 				

- Ladak, T. Pilch (red.), Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Wydawnictwo ŻAK, Warszawa 1999, s. 72.
- Pawłowski J., Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Wydawnictwo AON, Warszawa 2002, s. 166.
- Sienkiewicz P., Górny P., Analiza systemowa sytuacji kryzysowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2001, s. 32.
- Wróblewski R., Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami, Wydawnictwo AON, Warszawa 1996, s. 39.
- Gołębiewski J., Zarządzanie kryzysowe, „Wiedza Obronna” 2001, nr 1, s. 76–97.
- Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013
- Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej

w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Krajowy plan zagrożenia kryzysowego.
- Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.5. Prawne podstawy zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.5.	Prawne podstawy zarządzania kryzysowego.	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie – 80 %, Nauki prawne -20%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• kolokwium	1	1	-	-		
• przygotowanie do konwersatorium			15	20		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	18	13				
• opracowanie pracy zaliczeniowej			10	15		
• przygotowanie do kolokwium			20	20		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium, informacja, dyskusja;			przygotowanie materiałów do zleconych opracowań			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie zadanej literatury, przygotowanie materiałów do warsztatów, przygotowanie się do kolokwium, przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu, analiza i omawianie wskazanych aktów normatywnych			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów do ćwiczeń / prezentacja multimedialna/, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie się do kolokwium, przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			

<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo powszechne, System zarządzania kryzysowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaliczony III semestr studiów, podstawowa wiedza z zakresu nauk społecznych realizowanych w poprzednich semestrach oraz wiedza z podstaw bezpieczeństwa państwa 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> • przyswoić wiedzę o powstawaniu i ewolucji norm prawnych odnoszących się do problematyki zarządzania kryzysowego, • zapoznać z podstawowymi uwarunkowaniami systemu prawnego zabezpieczającego system zarządzania kryzysowego w Polsce i UE. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć interpretowania i omawiania treści wskazanych aktów prawnych odnoszących się do zarządzania kryzysowego. 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować do krytycznej oceny treści aktów prawnych regulujących działalność związaną z zarządzaniem kryzysowym, • przygotować do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego, • kształtować przekonanie o potrzebie działań na rzecz bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożenia kryzysowego, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Podstawy prawne stanów nadzwyczajnych.	2	1
3.	Prawne podstawy funkcjonowania administracji w stanach zagrożenia i klęski żywiołowej.	2	1
4.	Prawne podstawy organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego.	2	1
5.	Ograniczenia praw wolności obywateli w sytuacjach klęsk żywiołowych;	2	
6.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające, zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1.
2.	Historyczne i polityczne uwarunkowania powstania systemu zarządzania kryzysowego.	2	1
3.	Prawne podstawy zarządzania kryzysowego UE, współpraca państw członkowskich Unii.	2	1
4.	Zadania administracji publicznej w procesie przewidywania zagrożeń, przygotowania się do nich zapobiegania.	4	3
5.	Zadania instytucji, służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych na szczeblu gminy i powiatu w sytuacjach klęski żywiołowej	4	3
6.	Prawne podstawy świadczeń osobistych i rzeczowych w czasie pokoju i wojny.	2	1
7.	Prawne podstawy sporządzania planów ochrony ludności (ewakuacja), planów ochrony infrastruktury krytycznej oraz planów zarządzania kryzysowego	3	3
8.	Kolokwium zaliczeniowe	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.		
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne		
Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	w pogłębionym stopniu zna podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z prawnych aspektów zarządzania kryzysowego i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych
	W_02	w pogłębionym stopniu zna teoretyczne podstawy prawne zarządzania kryzysowego w tym teorie naukowe z zakresu nauk społecznych i nauk pokrewnych
	W_03	w pogłębionym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne zarządzania kryzysowego regulujące funkcjonowanie człowieka w sytuacjach kryzysowych
umiejętności	U_01	potrafi analizować, identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone zjawiska i procesy związane ściśle z zarządzaniem kryzysowym z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki w zarządzaniu kryzysowym
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z wprowadzeniem stanu klęski żywiołowej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem kryzysowym w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa
	K_02	Jest gotów przestrzegać zasad etyki oraz podejmowania działań na rzecz stosowania norm prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p>	

	<p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1	Kolokwium zaliczeniowe	W_01, W_02, K_01, K_02, W-03	70
	2	Aktywny udział w zajęciach programowych	K_01, K_02,	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,7x O1 + 0,3 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, pracy zaliczeniowej, przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych			
kryteria oceny	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego 			

	<p>wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	1	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01	30
	2	Aktywność na zajęciach praktycznych, przygotowane materiały do ćwiczeń /prezentacje/, praca w grupach	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	20
	3	Kolokwium zaliczeniowe	U_01, U_02, K-01, K_02	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,3x O1 + 0,2 x O2 + 0,5 x 0,3			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02	1

	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W03			
W_03	K1_W06			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U07			
K_01	K1_K02			
K_02	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Zieliński K., Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004, Ladak, T. Pilch (red.), Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Wydawnictwo ŻAK, Warszawa 1999 Pawłowski J., Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Wydawnictwo AON, Warszawa 2002 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Sienkiewicz P., Górny P., Analiza systemowa sytuacji kryzysowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2001, s. 32. Wróblewski R., Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami, Wydawnictwo AON, Warszawa 1996 Gołębiewski J., Zarządzanie kryzysowe, „Wiedza Obronna” 2001, nr 1 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Konstytucja RP z 1997 r. (Dz. U. z 1997, Nr 78, poz. 483) Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590), Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) 				
D. Przydatne strony internetowe:				
<ul style="list-style-type: none"> strony internetowe RCB urzędów administracji wojewódzkich i powiatowych 				
Kontakt				
osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl			
telefon:	59 306 76 04			
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl			

S.3.6.. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.6.	Krajowy system ratowniczo-gaśniczy.	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	19	14				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				

• przygotowanie do ćwiczeń			10	10		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium informacyjne, konwersatorium problemowe, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: opracowanie wystąpienia, prezentacja problemów i dylematów, prezentacja sposobów wykonania, projektowania i opracowania dokumentów, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			ćwiczenia audytoryjne: opracowanie wystąpienia, prezentacja problemów i dylematów, przygotowanie prezentacji i wystąpienia, burza mózgów, konsultacje zespołowe, przygotowanie pracy zaliczeniowej			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Bezpieczeństwo powszechne, Prawne podstawy bezpieczeństwa.			• Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych.			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z historycznymi i współczesnymi uwarunkowaniami utworzenia KSRG , • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi związanymi z Krajowym Systemem Ratowniczo Gaśniczym; • zapoznać ze strukturą i zadaniami Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi związanymi z Krajowym Systemem Ratowniczo Gaśniczym. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystywania wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego na poziomie lokalnym i państwa; • nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu wykonywania zasadniczych zadań związanymi z Krajowym Systemem Ratowniczo Gaśniczym na poziomie lokalnym i państwa; 						

- nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu zasadniczych procedur związanych z kierowaniem Krajowym Systemem Ratowniczo Gaśniczym na poziomie lokalnym i państwa.

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować do podejmowania krytycznej analizy i dokonywania oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego;
- przygotować do rozwiązywania problematyki związanej z realizacją zadań przez Krajowy Systemem Ratowniczo Gaśniczy.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Historyczne i współczesne uwarunkowaniami powstania KSRG: historyczne i współczesne uwarunkowania utworzenia systemu ratowniczego i Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, ogólne cele i zadania systemu ratowniczego i ratowniczo gaśniczego.	2	1
3.	Struktura Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego: struktura organizacyjna KSRG na wszystkich poziomach administracji publicznej, zakres zadań ratowniczych wykonywanych w ramach KSRG, zadania i struktury komendy głównej, komend wojewódzkich i powiatowych, organizacja i zadania JRG, zadania i wymogi jednostek OSP w KSRG, organizator KSRG i nadzór nad jego funkcjonowaniem, procedury włączania podmiotów do KSRG, podstawowe obowiązki i uprawnienia jednostki włączonej do KSRG, zadania gminy (Wójta, Burmistrza lub Prezydenta miasta) w zakresie KSRG, organizacja Stanowisk Kierowania w systemie.	4	1
4.	Organizacja ratownictwa chemiczno-ekologicznego w Państwowej Straży Pożarnej: transport substancji chemicznych, zakres zadań jednostek ochrony przeciwpożarowej w ramach ratownictwa chemiczno- ekologicznego, zasady prowadzenia działań w zakresie ratownictwa chemiczno-ekologicznego, warianty działań ratowniczych, sprzęt stosowany w ratownictwie chemiczno-ekologicznym	2	1
5.	Zajęcia podsumowujące: sprawdzian, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1

Razem zajęć teoretycznych:

10

5

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Podstawy prawne działań w KSRG: analiza prawnych rozwiązań i dokumentów wykonawczych funkcjonowania RSRG, rola i prawne podstawy dla wojewody starosty i wójtów(burmistrzów, prezydentów miast) w realizacji zadań KSRG.	2	1
3.	Ratownictwo chemiczne i ekologiczne w KSRG: zagrożenia powodowane przez materiały niebezpieczne, środki ochrony indywidualnej, urządzenia i techniki pomiarowe, techniki kontrolowania emisji substancji niebezpiecznych, działania ratownicze, dekontaminacja.	4	3
4.	Zakres realizacji zadań KSRG: terytorialna odpowiedzialność w działaniach KSRG, organizacja kierowania KSRG, planowanie i prowadzenie akcji ratowniczych, szkolenie i prowadzenie ćwiczeń, współpraca z Siłami Zbrojnymi, Policją Państwową i innymi służbami.	4	3
5.	Rola i zadania elementów wchodzących w skład KSRG: rozpoznawanie zagrożeń, prowadzenie specjalistycznych i pomocniczych działań ratowniczych, monitoring zagrożeń, zadania systemu ostrzegania, realizacja prac badawczo-naukowych, zadania PSP i OSP, opracowanie komunikatu, informacji dla prasy, oświadczenia, referatu, przemówienia, prezentacja multimedialnej.	5	3
6.	Współpraca Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego z Państwowym Ratownictwem Medycznym; współdziałanie w ramach KSRG, rola i zadania zespołów ratownictwa medycznego(pogotowie ratunkowe, SOR i LPR), rola Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności we współdziałaniu z ratownictwem medycznym.	3	3
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z funkcjonowaniem KSRG	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna organizację i zasady funkcjonowania KSRG, współdziałanie systemu z różnego rodzaju organizacjami, instytucjami i systemami społecznymi	

	W_03	w podstawowym stopniu zna dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na realizację zadań przez wyspecjalizowane jednostki wchodzące w skład KSRG
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem realizacji zadań przez KSRG
	U_02	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami oraz prawnymi związanymi w systemach ratowniczych wchodzących w skład KSRG
	U_03	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z teorią i praktyką KSRG w języku polskim i obcym, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, przemówienie, prezentacja multimedialna
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z działaniami w zakresie KSRG
	K_02	jest przygotowany do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zarówno w zakresie zadań podejmowanych na rzecz rozwoju osobistego jak i zawodowego związanego z uczestnictwem w działaniach jednostek KSRG

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną.
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w 80% zajęciach programowych; • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i za zajęcia praktyczne.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	Średnia oceny ze sprawdzianu z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na zajęciach
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium zaliczeniowego	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (Ot) = 0,8x O1 + 0,2x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, pracy zaliczeniowej, przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 			

- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy

	• 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Test wiedzy w ramach kolokwium zaliczeniowego	U_01, U_02, U_03 , K_01, K_02,	40
	02.	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_03	20
	03.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_03	20
	04.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,4x O1 + 0,2x O2 + 0,2x O3+ 0,2x O4			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02,	1
	Op	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06			
W_02	K1_W07			
W_03	K1_W011			
U_01	K1_U03			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U010			
K_01	K1_K02			

K_02	K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej, Dz. U. 1991, nr 88, poz. 400. • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej Dz. U. 2009, nr 178, poz 1380. • Rozporządzenie Ministra Sprawa Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Dz. U. 2011, nr 46, poz. 239. • Korzeniowski K. Struktura i zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Krakowska akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017 • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym, Dz. U. 2007, nr 89, poz. 590 • Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, z 13 listopada 2007 roku, Ministerstwo Obrony Narodowej 2007 • Wiśniewski B., Zalewski S. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne RP w ujęciu systemowym i zadań administracji publicznej, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Administracji, Bielsko-Biała 2006 • Leśniakiewicz W., System ratowniczy elementem wewnętrznego bezpieczeństwa państwa, [w:] M. Lisiecki, Zarządzanie bezpieczeństwem – wyzwania XXI w., Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości, Warszawa 2008 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku. • Krajowy plan zagrożenia kryzysowego. • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl/ • https://RCB.gov.pl/ • Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych. 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.7. Krajowy system ratownictwa medycznego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.7.	Krajowy system ratownictwa medycznego	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria (SS) / wykłady(SNS)	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	10	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	20	15	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	20	25		
• przygotowywanie prezentacji do wystąpień w ramach ćwiczeń audytoryjnych	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						

zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium/wykład informacyjne/y, konwersatorium/wykład problemowe/y, informacja, dyskusja	ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konwersatoriów/wykładów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych (opracowanie prezentacji itp.)
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
<ul style="list-style-type: none"> podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II,III 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II,III
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu zagrożeń naturalnych i wynikających z rozwoju społeczno - ekonomicznego, skutkujących zachorowaniem, zapoznać z podstawowymi założeniami w odniesieniu do: organizacji i funkcjonowania administracji rządowej i samorządowej w zakresie zadań ochrony zdrowia ludności, zapoznać z podstawowymi założeniami leżącymi u podstaw uruchomienia i utrzymania krajowego systemu ratownictwa medycznego w celu niesienia pomocy w przypadku zachorowań, wypadków i katastrof oraz klęsk żywiołowych zapoznać z kluczowymi złożeniami funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego na poziomach jego funkcjonowania, zapoznać z zakresem zadań, jakie realizują jednostki i podmioty systemu rat-med, zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikowania symptomów zagrożeń zdrowia, nauczyć wykorzystania wiedzy w celu interpretowania informacji, komunikatów i ostrzeżeń o zbliżających się zagrożeniach epidemiami i zachorowaniem, nauczyć dostosowywania swego postępowania do realizacji zadań nałożonych przez organy uprawnione do działań zapobiegania zachorowaniu, nauczyć stosowania odpowiednich metod i narzędzi dla uzyskania informacji, co do sposobu zachowania ludności w przypadku prognozy sytuacji zagrożenia chorobami oraz po wystąpieniu takiej sytuacji. 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do poczucia komunikacji z otoczeniem w celu odbioru informacji o symptomach zagrożenia za pomocą wybranych środków przekazu, kształtować gotowość do adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach, kształtować gotowość do przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, kształtować gotowość do rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z obszaru bezpieczeństwa z zakresu zadań administracji utrzymującej KSRG w odnośnym obszarze odpowiedzialności, 	
Treści kształcenia:	
zajęcia teoretyczne:	

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Pojęcie zagrożenia zdrowia, przyczyny chorób, monitorowanie zagrożeń chorobami okresowymi wysoko zakaźnymi.	1	1
2	Podstawy prawa w zakresie organizacji jednostek realizujących zadania zapewniania ochrony zdrowia lokalnie i na kolejno wyższych poziomach.	2	
3	Elementy systemu ratownictwa medycznego w gminie, powiecie, województwie i na poziomie krajowym. Ratownictwo medyczne i inne dziedziny ratownictwa.	2	1
4	Zadanie elementów systemu Rat-med. na poziomach ich funkcjonowania. Centra Powiadamiania Ratunkowego, ich zadania i wyposażenie.	2	1
5	Wyposażenie stacji pogotowia ratunkowego. Szpitalne Oddziały Ratunkowe. Lotnicze Pogotowie ratunkowe.	2	1
6	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Zagrożenia chorobowe, statystyki zdarzeń medycznych w skali powiatu, województwa i kraju. Centra Powiadamiania Ratunkowego.	4	3
2	Współdziałanie systemu ratownictwa medycznego z krajowym systemem ratowniczo gaśniczym w ramach ratownictwa w Polsce. Współdziałanie z innymi typami ratownictwa: Ratownictwo kolejowe, Ratownictwo górnicze, Ratownictwo weterynaryjne.	4	3
3	Współdziałanie z organami jednostkami administracji publicznej: Policja, Inspektorat sanitarno - epidemiologiczny, Inspektorat ochrony środowiska. Współdziałanie z podmiotami społecznymi i komercyjnymi: GOPR, TOPR, WOPR, ZHP, PCK.	4	3
4	Zadania organów zapewniających funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego na poziomach funkcjonowania administracji.	4	3
5	Opracowanie analizy zakresu funkcjonowania lokalnego systemu rat-med w wybranej jednostce administracji na podstawie informacji uzyskanych z mediów elektronicznych.	4	3
Razem zajęć praktycznych:		20	15

łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami w zakresie krajowego systemu ratownictwa medycznego	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa w zakresie krajowego systemu ratownictwa medycznego	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką bezpieczeństwa w zakresie krajowego systemu ratownictwa medycznego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia	
	U_02	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa w zakresie krajowego systemu ratownictwa medycznego oraz posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami prawnymi związanymi ściśle z praktyką tego bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa w zakresie krajowego systemu ratownictwa medycznego	
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie krajowego systemu ratownictwa medycznego	
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny za przedstawiane prezentacje w PowerPoint, wystąpienia oraz aktywny udział w ćwiczeniach audytoryjnych. 		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach/konwersatoriach.		
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę Kryteria oceny: <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 		

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>O1</td> <td>Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw krajowego systemu ratownictwa medycznego, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych</td> <td>W_01, W_02 K_01, K_02, K_03</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>O2</td> <td>Dyskusja, aktywność</td> <td>W_01, W_02 K_01, K_02, K_03</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	O1	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw krajowego systemu ratownictwa medycznego, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	80	O2	Dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
O1	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw krajowego systemu ratownictwa medycznego, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	80										
O2	Dyskusja, aktywność	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych za przedstawiane prezentacje PowerPoint, wystąpienia oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych												
kryteria oceny:	<p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do 												

	<p>omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>Prezentacje PowerPoint, wystąpienia w ramach ćwiczeń audytoryjnych</p>	<p>U_01, U_02 K_01, K_02, K_03</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>Aktywność na zajęciach audytoryjnych</p>	<p>U_01, U_02 K_01, K_02, K_03</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2</p>			
<p>sposób zaliczenia przedmiotu:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów</p>			

	ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02 K_01, K_02, K_03	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02 K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Ok) = $\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W03			
W_02	K1_W07			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U06			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K04			
K_03	K1_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Marczyński D., Założenia ratownictwa medycznego w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, Warszawa 1998 Serwatka P., Potencjał zasadniczych systemów ratowniczych, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, nr 9/2013 Kopta A., Kwalifikowana pierwsza pomoc, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2016 Paciorek P., Patrzala A., Medyczne czynności ratunkowe, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019 Chomoncik M., Nitecki J., Poparda W., KPP w KSRG, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018 Chomoncik M., Cisoń-Apanowicz U., Kuchnia P., Nitecki J., Pomoc przedszpitalna, Scenariusze ćwiczeń, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Goniewicz M., Pierwsza pomoc, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019 Schua R., Sefrin P., Postępowanie w nagłych przypadkach medycznych, Urban&Partner, Wrocław 2014 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego Dz.U. z 2014 poz. 574 • Brzmienie od 20 maja 2014 Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z dnia 1 czerwca 2011 r.) Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Dz.U. 2006 Nr 191 poz. 1410 Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego 				
D. Przydatne strony internetowe:				
•				
Kontakt:				

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.8. Obrona cywilna

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
Kod	Nazwa					
S.3.8.	Obrona cywilna	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin					liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		razem	
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4		20		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			10			
• przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego			5			
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne						
• ćwiczenia warsztatowe	19	14		20		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do ćwiczeń			25	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie			

		do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Bezpieczeństwo państwa, System obrony państwa 		<ul style="list-style-type: none"> Zaliczone 4 semestry 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z pojęciami i faktami z zakresu obrony cywilnej zapoznać z organizacją i funkcjonowaniem organizacji w systemie obrony cywilnej, zapoznać z wytycznymi dla tych organizacji, jaką jest prawo krajowe i prawo międzynarodowe, zapoznać z rolą oraz zasadami funkcjonowania formacji obrony cywilnej na poszczególnych szczeblach zapoznać ze strukturą obrony cywilnej i jej podsystemami oraz instytucjami i formacjami, które stanowią system obrony cywilnej zapoznać z metodami, technikami i narzędziami wykorzystywanymi w zadaniach obrony cywilnej, w tym z nowoczesnymi technologiami, w szczególności urządzeniami technologii IT, pozwalającymi na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniającymi procesy decyzyjne w zakresie obrony cywilnej. 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z obroną cywilną nauczyć dokonywania analiz potencjalnych zagrożeń w zakresie obrony cywilnej i ochrony ludności nauczyć modelowania i prognozowania ryzyka wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa nauczyć posługiwania się systemami normatywnymi, które służą jako podstawa do określenia zadań, podziału ról, obowiązków w zakresie funkcjonowania obrony cywilnej nauczyć przygotowywania prac pisemnych dotyczących problematyki obrony cywilnej, z poszanowaniem reguł naukowych i gramatycznych - zachowanie merytoryki ma swoje umocowanie w treściach zaczerpniętych z literatury przedmiotu, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem, przygotować do kreowania zadań, wychodzenia z inicjatywą podnoszącą poziom bezpieczeństwa, inicjowania i podejmowania działania na rzecz interesu publicznego, przygotować do wypełniania roli społeczno-zawodowej związanej z praktyką bezpieczeństwa. 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	2	1
2.	Aspekty prawne obrony cywilnej: umocowanie prawne w polskim ustawodawstwie oraz prawie międzynarodowym, powszechny obowiązek obrony Rzeczypospolitej Polskiej, świadczenia na rzecz obrony (samorząd, administracja rządowa, służby).	2	1
3.	Struktura obrony cywilnej w Polsce: podsystem operacyjny, podsystem wsparcia lokalnego, podsystem wsparcia narodowego, podsystem wsparcia międzynarodowego, obowiązki i uprawnienia organów państwowych, samorządowych i organizacji społecznych, rola Szefa Obrony Cywilnej na poszczególnych szczeblach	3	1
4.	Obrona cywilna w działaniach niemilitarnych w czasie pokoju i działań zbrojnych:	2	

	zadania obrony cywilnej w czasie pokoju, zadania obrony cywilnej w czasie wojny, podstawa prawna dla działań w czasie pokoju i czasie wojny		1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Aspekty prawne obrony cywilnej: ustawa o powszechnym obowiązku obrony, ustawa o zarządzaniu kryzysowym, zarządzenia i rozporządzenia Ministra oraz Szefa Obrony Cywilnej Kraju	2	1
3.	Struktura organizacyjna obrony cywilnej w Polsce: elementy systemu ochrony ludności wg Strategii Bezpieczeństwa Narodowego, struktura organów obrony cywilnej, rodzaje służb w obronie cywilnej, formacje obrony cywilnej.	2	2
4.	Formacje obrony cywilnej: zasady tworzenia, formacje w gminach i zakładach, formacje obrony cywilnej ratownictwa ogólnego, formacje obrony cywilnej przeznaczone do wykonywania zadań specjalnych	2	1
5.	Rola i zadania obrony cywilnej: założenie realizacji zadań obrony cywilnej w zależności od skali zagrożenia – symulacje wybranych zagrożeń.	2	2
6.	Ewakuacja ludności: zasady ewakuacji, plany ewakuacji ludności, podział ewakuacji, samoewakuacja	2	2
7.	Obrona cywilna jako element bezpieczeństwa lokalnego: analizy planu Szefa Obrony Cywilnej w Słupsku i zarządzeń Prezydenta Miasta Słupska w zakresie obrony cywilnej oraz dyskusja nad ćwiczeniami i szkoleniami dotyczącymi obrony cywilnej w powiecie słupskim.	3	2
8.	Międzynarodowe aspekty obrony cywilnej: analiza zadań obrony cywilnej w wybranych państwach i dokonanie analizy porównawczej z systemem obrony cywilnej w Polsce, charakterystyka Międzynarodowej Organizacji Obrony Cywilnej	3	1
9.	Obrona cywilna, a zarządzanie kryzysowe: geneza powstania, obszar funkcjonowania, wzajemne przenikanie, związek przyczynowo-skutkowy	2	2
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska z zakresu systemu obrony cywilnej, nauk o bezpieczeństwie i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, związanych ściśle z teorią i praktyką zarządzania obroną cywilną	

	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę obrony cywilnej w systemie bezpieczeństwa państwa nauk o bezpieczeństwie
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teoretyczne podstawy bezpieczeństwa, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w tym obrony cywilnej
	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania obrony cywilnej i różnego rodzaju organizacji, instytucji odpowiadających za obronę ludności
	W_05	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem obrony cywilnej w państwie
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią bezpieczeństwa, w tym zachodzące w systemie obrony cywilnej
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki bezpieczeństwa
	U_03	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach, zwłaszcza w obszarze obrony cywilnej
	U_04	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką bezpieczeństwa w celu rozwiązywania wybranych, złożonych problemów i realizacji typowych zadań zawodowych
	U_05	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa, jak również typowych dokumentów administracyjnych i innych dokumentów związanych z obroną cywilną
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem i obroną cywilną
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych z zajęć teoretycznych i praktycznych, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, w tym przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę	

	<p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
	<p>O1</p>	<p>Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć teoretycznych</p>	<p>W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,</p>	<p>80</p>
	<p>O2</p>	<p>Aktywność na wykładach</p>	<p>W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02, K_03,</p>	<p>20</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$</p>			
<p>sposób zaliczenia zajęć praktycznych:</p>				
<p>forma oceny końcowej:</p>	<p>Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, oraz przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.</p>			
<p>kryteria oceny:</p>	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego</p>			

wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu

Kryteria oceny:

- 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć praktycznych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	60
	O2	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	30
	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03, K_04	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			

sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	0t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, W_05, K_01, K_02,	1
	0p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) = $1 \times Ot + 2 \times Op/3$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W02			
W_03	K1_W03			
W_04	K1_W07			
W_05	K1_W09			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U06			
U_04	K1_U07			
U_05	K1_U09			
K_01	K1_K03			
K_02	K1_K04			
K_03	K1_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Kalinowski R., <i>Obrona cywilna w Polsce</i>, Wydawnictwo: Akademia Podlaska, Siedlce 2009 • Kitler W., Skrabacz A., <i>Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny</i>, Wydawnictwo: Difin, Warszawa 2010 • Krynojewski F., <i>Obrona cywilna Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Wydawnictwo: Difin, Warszawa 2012 • Krynojewski F., <i>Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych</i>, Wydawnictwo: Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Katowice 2003 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Jankowski T., <i>Zadania szefów obrony cywilnej oraz system szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej [w:] Zarządzanie bezpieczeństwem – Wybrane zagadnienia ochrony ludności, cz.3</i>, Wydawnictwo: Edura, Warszawa 2003 • Suwart J., <i>Zarys Obrony Cywilnej w Polsce</i>, Wydawnictwo: Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2003 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym • Ustawa z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej • Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin • Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 21 kwietnia 2009r. w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej 				

- Rozporządzenie MSWiA z dnia 26 września 2002r. w sprawie odbywania służby w obronie cywilnej

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.mswia.gov.pl>
- <https://www.ock.gov.pl>
- <https://www.rcb.gov.pl>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.9. Planowanie cywilne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.9	Planowanie cywilne	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• Wykłady	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne						
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14				
• kolokwium zaliczeniowe	2	1				
• przygotowanie do ćwiczeń			25	30		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu			5	5		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia audytoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych, opracowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie			

		do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> System zarządzania kryzysowego, Bezpieczeństwo powszechne 		<ul style="list-style-type: none"> Zaliczone 4 semestry 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z pogłębioną wiedzą z zakresu planowania cywilnego i jego elementów składowych zapoznać w zaawansowanym stopniu z pogłębioną wiedzą o relacjach między strukturami i instytucjami systemu zarządzania kryzysowego, niezbędną do realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym zapoznać w zaawansowanym stopniu z metodami, technikami i narzędziami pozyskiwania danych oraz rozwiązywania problemów praktycznych związanych z planowaniem cywilnym zapoznać w zaawansowanym stopniu z zasadami funkcjonowania odpowiedzialnych organów, instytucji w procesie planowania cywilnego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z planowaniem cywilnym z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, nauczyć analizy realnych i potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz proponowania w tym zakresie odpowiednich rozstrzygnięć z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych; nauczyć prognozować, modelować oraz dokonywać analizy i oceny ryzyka zagrożeń kryzysowych, w celu realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym nauczyć pogłębionej umiejętności przygotowania dokumentów planowania cywilnego oraz rozumienia ich treści 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do krytycznej oceny treści związanych z planowaniem cywilnym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii jak i praktyce bezpieczeństwa przygotować do kreowania zadań, wychodzenia z inicjatywą podnoszącą poziom bezpieczeństwa, inicjowania i podejmowania działania na rzecz interesu publicznego przygotować do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania potencjału osobistego oraz doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Planowanie cywilne - definicja, istota, miejsce w środowisku bezpieczeństwa: Definicje planowania i planowania cywilnego, rodzaje planowania gotowość cywilna, bezpieczeństwo lokalne a zasada subsydiarności	1	
3.	Planowanie cywilne w systemie zarządzania kryzysowego: Technologie i metody wykorzystywane przy opracowaniu planów zarządzania kryzysowego w SZ RP – wiadomości ogólne, GIS w siłach zbrojnych RP, systemy RAMZES, ALASKA, SZAFRAN –ZT, SI PROMIEŃ.	1	1
4.	Planowanie cywilne w systemie obrony cywilnej: pojęcie obrony cywilnej i planu obrony cywilnej, struktura obrony cywilnej, struktura Planu Obrony Cywilnej, Zasady dotyczące Planu Obrony Cywilnej	1	
5.	Proces planowania cywilnego w systemie zarządzania kryzysowego NATO: System zarządzania kryzysowego NATO, Podsystemy funkcjonalne systemu zarządzania kryzysowego NATO, Proces reagowania kryzysowego NATO	1	1

6.	Planowanie operacyjne w Sojuszu Północnoatlantyckim i Siłach Zbrojnych RP: Oprogramowania wspomagające zarządzanie kryzysowe wykorzystywane w Siłach Zbrojnych RP i NATO	1	
7.	Rozwój lokalizmu w Europie i w Polsce – efekt planowania europejskiego: Pojęcie społeczności lokalnej: społeczności lokalne jako element struktury społecznej, zagadnienie rozwoju lokalnego, Bezpieczeństwo lokalne a zasada subsydiarności	1	
8.	System bezpieczeństwa narodowego - umiejscowienie procesu planowania cywilnego: instytucje i formacje obrony cywilnej oraz ich zadania w strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego, ujęcie strategiczne obrony cywilnej	1	1
9.	Kolokwium zaliczeniowe: test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	2	1
2.	Obsługa oprogramowania: ALOHA Software	2	2
3.	Obsługa oprogramowania: Platforma Operacyjna Zarządzania Kryzysowego	3	2
4.	Obsługa oprogramowania: Pakiet Grafiki Operacyjnej	2	2
5.	Obsługa oprogramowania: GIS – System Informacji Geograficznej	3	2
6.	Proces planowania: tworzenie projektów planistycznych z zakresu zarządzania kryzysowego	2	1
7.	Proces planowania: tworzenie projektów planistycznych z zakresu obrony cywilnej	2	2
8.	Planowanie jako proces budowy bezpieczeństwa lokalnego: projekt planu obrony cywilnej miasta Słupska	2	2
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
Kategoria	numer	Treść	
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia planistyczne, oraz podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska planowania cywilnego oraz zagadnień pokrewnych, ich miejsce i rolę w naukach o bezpieczeństwie oraz wzajemne relacje	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę nauk o bezpieczeństwie i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką planowania cywilnego	
	W_03	zna w podstawowym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach o bezpieczeństwie, jej relacje w stosunku do metodologii badań społecznych, a także	

		metody, techniki i narzędzia badawcze służące do procesu planowania
	W_04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania organizacji, instytucji i systemów społecznych odpowiedzialnych za procesy planowania
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z procesami planowania, z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji bezpieczeństwa, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy planowania
	U_03	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach będących elementem procesu planowania
	U_04	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa
	U_05	potrafi samodzielnie planować i wdrażać do praktyki życiowej ideę edukacji ustawicznej, w tym stosować różne formy, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz metody i techniki rozwoju osobistego w sferze mentalnej i fizycznej
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z planowaniem cywilnym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń zarówno w teorii, jak i praktyce bezpieczeństwa
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych z zajęć teoretycznych i praktycznych, • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, w tym przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu.
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych i oceny za aktywność na wykładach.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p>

	<p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Aktywność na wykładach	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O_t) = $0,8 \times O1 + 0,2 \times O2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen pozytywnych z: kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych, oraz przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej oraz aktywność na zajęciach audytoryjnych.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego 			

	<p>wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Kolokwium zaliczeniowe z zakresu tematyki zajęć praktycznych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	30
	O3	Aktywność na zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p)= $0,6 \times O_1 + 0,3 \times O_2 + 0,1 \times O_3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny

i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:			do efektów	w %
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	<p>3. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.</p> <p>4. Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	<i>Ot</i>	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, W_04, K_01, K_02, K_03	1
	<i>Op</i>	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01, K_02, K_03	2
	<i>Oe</i>	Egzamin	wszystkie efekty	nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = 0,5 \times Oe + 0,5 \times (Ot \times 1 + Op \times 2)/3$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W02			
W_03	K1_W04			
W_04	K1_W07			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U04			
U_03	K1_U06			
U_04	K1_U13			
U_05	K1_U14			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K04			
K_03	K1_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Kitler W., <i>Planowanie cywilne w zarządzaniu kryzysowym</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2011 Majchrzak D., <i>Zarządzanie kryzysowe w wymiarze lokalnym: organizacja, procedury, organy i instytucje</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2014 Wróblewski R., <i>Wybrane zagadnienia z zakresu planowania cywilnego w systemie zarządzania kryzysowego RP</i>, Wydawnictwo CNBOP-PIB, Józefów 2014 Wróblewski R., <i>Zarządzanie kryzysowe jako element zarządzania bezpieczeństwem narodowym</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, Siedlce 2013 				

B. Literatura uzupełniająca:

- Kalinowski R., *Obrona cywilna w Polsce*, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2009
- Kitler W., Skrabacz A., *Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny*, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010
- Krynojewski F., *Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych*, Wydawnictwo: Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Katowice 2003
- Mickiewicz P., *System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach ustrojowych wybranych państw*, Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław 2012
- Suwart J., *Zarys Obrony Cywilnej w Polsce*, Wydawnictwo: Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2003

C. Materiały źródłowe:

- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym
- Ustawa z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony
- Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://mswia.gov.pl/>
- <https://ock.gov.pl/>
- <http://rcb.gov.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.10. Kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.10.	Kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo Narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	-	-	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	19	14	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	-	-	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.	
Metody dydaktyczne:	
zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium, informacja, dyskusja	ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do egzaminu
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:	
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
Podstawy użytkowania IT – moduły BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), Oprogramowanie (aplikacje) GIS.	Student zna podstawy i terminy z zakresu teorii bezpieczeństwa, określa ogólne funkcje państwa, potrafi zdefiniować system polityczny państwa i jego funkcje, potrafi określić funkcje i zadania władzy publicznej, zidentyfikować zagrożenia oraz oszacować ryzyko ich wystąpienia w tym posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego oraz oprogramowania GIS.
Cele przedmiotu:	
w zakresie wiedzy:	
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z zasadami organizacji podsystemów łączności stacjonarnej i ruchomej na potrzeby zarządzania kryzysowego, łączności radiowej i przewodowej zgodnie z przepisami korespondencji radiowej oraz podstawami radiotechniki, zapoznać z uporządkowaną wiedzą pozwalającą na samodzielną pracę na urządzeniach łączności oraz podstawowymi zasadami właściwej eksploatacji i obsługi radiostacji VHF (HF), zapoznać oraz kształtować postawy odpowiedzialności i dbałości o wysoką kulturę języka techniczno – specjalistycznego stosowanego w bieżącej działalności służbowej oraz prawidłowe używanie sprzętu i urządzeń łączności, 	
w zakresie umiejętności:	
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć umiejętności z zakresu swobodnej wymiany korespondencji w kierunku i sieciach radiowych zgodnie z obowiązującymi przepisami korespondencji radiowej, doskonalić umiejętność nawiązania, utrzymania łączności radiowej i przewodowej oraz sprawdzenia tożsamości korespondenta zgodnie z obowiązującymi przepisami w kierunku radiowym i sieci radiowej, doskonalić umiejętność pracy na dokumentach łączności i prowadzenia dokumentacji obowiązującej na stanowisku pracy. nauczyć właściwie wykorzystywać środki łączności oraz użycia ich w praktyce zarządzania kryzysowego, nauczyć prawidłowo kierować i dowodzić zarządzaniem kryzysowym, 	
w zakresie kompetencji społecznych:	
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych 	

<p>związanych z bezpieczeństwem,</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotów.</p> <p>Zarządzanie i kierowanie - kwestie terminologiczne i teoretyczne: podstawowe pojęcia i definicje.</p>	1	0,5
2.	<p>System łączności w zarządzaniu kryzysowym: sieci łączności, wykorzystanie sieci łączności w zarządzaniu kryzysowym, korzyści z wykorzystania sieci łączności satelitarnej w zarządzaniu kryzysowym, główne przeszkody wykorzystywania łączności satelitarnej w zarządzaniu kryzysowym,</p>	2	0,5
3.	<p>Zastosowanie nowoczesnych systemów nawigacyjnych w ochronie cywilnej: system GALILEO, usługi i możliwości systemu, europejski system satelitarny EGNOS.</p>	2	1
4.	<p>Zakres przygotowania głównego stanowiska kierowania do funkcjonowania w warunkach zagrożenia: podstawowe założenia dotyczące systemu kierowania, rodzaje stanowisk kierowania, struktura i podstawowe zadania obsady operacyjnej komórek organizacyjnych głównego stanowiska kierowania wójtka w jego stałej siedzibie, zasady rozwijania, funkcjonowania i przemieszczania urzędu na zapasowe miejsce pracy, zakres przygotowania zapasowego miejsca pracy, przemieszczenie głównego stanowiska kierowania, techniczne środki łączności i informatyki.</p>	2	1
5.	<p>Usługi telekomunikacyjne dla organów zarządzania kryzysowego: usługi wideotelefoniczne, usługi poczty elektronicznej, usługa mobilne biuro, usługi wirtualnych spotkań i odpraw.</p>	2	1
6.	<p>Kolokwium zaliczeniowe.</p>	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	<p>Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.</p> <p>Przygotowanie struktur kierowania do działania w sytuacjach kryzysowych na szczeblu lokalnym: zbudowanie modelowej struktury do kierowania w stacjach kryzysowych na podstawie zadanych danych wejściowych. Konfrontacja modelu z rzeczywistą strukturą, analiza i wnioski.</p>	3	2

2.	Zasady przekazywania informacji i poleceń w systemie stałych dyżurów: zbudowanie modelowej struktury monitorowania sytuacji (zakres informacji, relacje funkcjonalne, relacje poza formalne, oczekiwanie decydenta).	2	2
3.	Stanowisko kierowania w systemie bezpieczeństwa na poziomie powiatu: Zbudowanie modelowego stanowiska kierowania na podstawie otrzymanych danych wejściowych.	3	3
4.	Struktura sztabów dla wspomagania reagowania kryzysowego: Zdefiniowanie modelu sztabowego dla potrzeb zarządzania kryzysowego, konfrontacja modelu z rzeczywistą strukturą sztabową na wybranym przykładzie.	2	2
5.	Organizacja łączności dowodzenia i współdziałania: Dane techniczne radiostacji VHF. Budowa radiostacji VHF. Obsługa radiostacji VHF.	2	1
6.	Łączność w zarządzaniu kryzysowym: Dane techniczne radiostacji HF. Budowa radiostacji HF. Obsługa radiostacji HF	2	1
7.	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni w zarządzaniu kryzysowym: analiza zagrożeń dla informacji przy użyciu cyberprzestrzeni, jako jej nośnika, identyfikacja zagrożeń, przeciwdziałanie zagrożeniom skuteczności wymiany informacji w cyberprzestrzeni, zasady działania systemów CERT oraz MIL-CERT. Pokazowa praca na sprzęcie łączności. Praktyczna realizacja procedur łączności w kierunku radiowym.	3	2
8.	Organizacja łączności pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego: organizacja łączności na administrowanym terenie podczas prowadzenia działań w sytuacji kryzysowej, schemat łączności CZK z podmiotami reagowania na potrzeby zarządzania kryzysowego	2	1
9.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	ma podstawową wiedzę na temat organizacji podsystemu łączności stacjonarnej i ruchomej na potrzeby zarządzania kryzysowego oraz łączności radiowej i przewodowej zgodnie z przepisami korespondencji radiowej,	
	W_02	zna metody, techniki i narzędzia sprawnej obsługi i eksploatacji urządzeń (sprzętu) łączności VHF (HF), pozwalające na samodzielne ich wykorzystanie podczas wymiany korespondencji,	
	W_03	ma podstawową wiedzę w zakresie podstaw radiotechniki umożliwiającą swobodną i bezpieczną pracę (obsługę) wybranego sprzętu łączności VHF (HF) oraz świadomość zachowania właściwej postawy odpowiedzialności i dbałości o wysoką kulturę języka techniczno–specjalistycznego,	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać w praktyce wiedzę teoretyczną skonfrontowaną z praktyczną wymianą korespondencji w kierunku i sieciach radiowych zgodnie z obowiązującymi przepisami korespondencji radiowej,	

	U_02	potrafi właściwie analizować stosownie do zaistniałej sytuacji możliwe ścieżki (stan) nawiązywania, utrzymania i prowadzenia łączności radiowej za pomocą wybranych środków VHF (HF),
	U_03	analizuje realne i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa pracy środków łączności i potrafi wskazać możliwe drogi przeciwdziałania zagrożeniom z tej strony,
	U_04	potrafi wykorzystywać obieg informacji podczas pracy w kierunku radiowym (sieci radiowej) celem zidentyfikowania środków łączności własnych oraz źródeł potencjalnych zagrożeń mających wpływ na sprawny i niezakłócony obieg informacji,
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do współdziałania i pracy w kierunku radiowym (sieci radiowej) i zespołach składających się ze specjalistów łączności pod nadzorem,
	K_02	jest gotów określać priorytety różnego rodzaju informacji przekazywanych drogą radiową (przewodową) i ściśle dostosować się do wymagań stawianych wymianie korespondencji.
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej, jako użytkownik sieci łączności oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad,
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne, 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego 	

	<p>problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Pisemny test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O2	aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych (test), pracy zaliczeniowej (etapowej) i oceny za aktywność i zajęciach audytorijnych			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na</p>			

	<p>zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	60
	O2	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03,	20
	O3	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1. Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03	1

			K_01, K_02	
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04 K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_k = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W09			
W_03	K1_W12			
U_01	K1_U01, K1_U02			
U_02	K1_U03, K1_U04			
U_03	K1_U05, K1_U11, K1_U12			
U_04	K1_U07			
K_01	K1_K02, K1_K03			
K_02	K1_K06			
K_03	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Chrzęstek J., <i>Struktura organizacyjna systemu łączności ratownictwa i zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym</i>, [w:] „Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 40/2010 • Chrzęstek J. <i>Potrzeby i wymagania stawiane systemom łączności do działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń</i>, [w:] „Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 33/2005, Warszawa 2005 • Kieżun W., „<i>Sprawne zarządzanie organizacją</i>”, SGH 1997 • Kowalewski M., Kowalczyk B., Hendler Z., <i>System łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego w aglomeracji miejskiej</i>, [w:] „Telekomunikacja i Techniki Informacyjne”, nr 3-4/2008, Warszawa 2008 • „<i>Założenia funkcjonalne zintegrowanego stanowiska kierowania na poziomie powiatu</i>”, materiał opracował zespół powołany Decyzją nr 17 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 27 lipca 2000 r. • Liman O., Pelka H., „<i>Radiotechnika</i>”, WKŁ. Warszawa 1993 • „<i>Tabela dyżurnego radiotelegrafisty TDR-96</i>”, łączn. 982/96 • „<i>Przepisy prowadzenia korespondencji w relacjach radiowych WP</i>”, łącz. 907/87 • „<i>Zasady prowadzenia korespondencji w relacjach radiowych WP</i>”, CSłil wewn. 12/2001. • Szkoła Główna Służby Pożarniczej „<i>Zarządzanie bezpieczeństwem na poziomie lokalnym</i>”, Fundacja Edukacji i Techniki Pożarnictwa, Warszawa 2002 • „<i>Założenia funkcjonalne zintegrowanego stanowiska kierowania na poziomie powiatu</i>”, materiał opracował zespół powołany Decyzją nr 17 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 27 lipca 2000 r. • Zieleniewski J., „<i>Organizacja zespołów ludzkich</i>”, Warszawa 1976 				

B. Literatura uzupełniająca:

- Sienkiewicz P., Świeboda H., Wieleba R., Żwirek K., *Model regionalnego inteligentnego systemu wspomaganie decyzji o użyciu zasobów logistycznych ratownictwa*. Konferencja naukowa: Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego wyzwania cywilizacyjne-ogólnokrajowe i lokalne, 23 kwietnia, Płońsk 2010
- Mażewski L., *Stany nadzwyczajne w Polsce w latach 1918 - 1989*, Wydawnictwo A. Marszałek, Toruń 2007
- Grocki R., *Zarządzanie kryzysowe. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej*, Warszawa 2000
- Pietrek G., *Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych*, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk, 2011
- Mazurek-Kucharska B., Wojciechowska-Filipek S., *Zarządzanie w kryzysie. Aspekty organizacyjne i psychologiczne*, Wydawnictwo: CeDeWu, 2014

C. Materiały źródłowe:

- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2014 r.
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022, Warszawa 2013
- Doktryna Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2015 r.
- Polityka Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 25 czerwca 2013 r.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591)
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiółowej (Dz.U. 2002 Nr 62 poz. 558)
- Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o państwowym ratownictwie medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania

D. Przydatne strony internetowe:

- https://www.google.pl/?gws_rd=ssl#q=system+zarz%C4%85dzania++kryzysowego
- https://www.google.pl/?gws_rd=ssl#q=zarz%C4%85zdanie+kryzysowe
- <http://rcb.gov.pl/>
- http://bip.um.slupsk.pl/urząd_miejski/dokumenty/1112.html

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.11. Systemy monitoringu zagrożeń

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.11.	Systemy monitoringu zagrożeń	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	-	-	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	-	-	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	18	14	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.		
Metody dydaktyczne:		
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium, informacja, dyskusja		ćwiczenia umiejętności praktycznych: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konserwatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium,		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń umiejętności praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium,
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:		
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:
Podstawy użytkowania IT – moduły BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), Oprogramowanie (aplikacje) GIS, Teleinformatyczne systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego.		Student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, oprogramowania GIS oraz teleinformatycznych systemów wspomaganie zarządzania kryzysowego.
Cele przedmiotu:		
w zakresie wiedzy:		
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu systemów monitoringu zagrożeń; zapoznać z podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu systemów monitoringu zagrożeń; zapoznać z podstawową wiedzą dotyczącą wykorzystania nowoczesnej technologii stosowanej w systemach monitoringu zagrożeń; zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 		
w zakresie umiejętności:		
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz systemów monitoringu zagrożeń; nauczyć sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z systemami monitoringu zagrożeń; nauczyć rozwijania świadomej motywacji do permanentnej edukacji i autoedukacji dla samorozwoju ogólnego i zawodowego. 		
w zakresie kompetencji społecznych:		
<ul style="list-style-type: none"> kształtować komunikację z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; kształtować adaptację i funkcjonowanie w zmieniających się warunkach i sytuacjach; kształtować przestrzeganie norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych w wykorzystywaniu informacji uzyskanych z monitoringu zagrożeń; kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej, 		
Treści kształcenia:		
zajęcia teoretyczne:		
numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Monitorowanie w literaturze przedmiotu: podstawowe pojęcia, rodzaje monitorowania i ich możliwości,	1	1
2.	Monitorowanie zagrożeń: pozyskiwanie informacji o zagrożeniu, ewidencja zaistniałych zdarzeń, tworzenie systemów wczesnej detekcji zagrożeń, pozyskiwanie informacji w drodze pomiarów parametrów zagrożenia (na potrzeby organizacji akcji ratowniczej oraz do celów dokumentacyjnych), prognozowanie niebezpiecznych zdarzeń i ich analiza.	2	1
3.	Systemy monitoringu wizyjnego: cel stosowania, przykładowe zastosowania, funkcje systemu, pasywny, aktywny, proaktywny monitoring wizyjny, standardowe możliwości systemu monitoringu w typowych zastosowaniach niekomercyjnych, systemy monitoringu wizyjnego istotnym ogniwem infrastruktury transportu publicznego, korzyści stosowania.	2	1
4.	Monitoring zagrożeń środowiska: skażenia promieniotwórcze zanieczyszczenia powietrza, zanieczyszczenia wód powierzchniowych, pożary, awarie techniczne.	2	0.5
5.	Organizacja systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania: pozyskiwanie danych o zagrożeniach, nadzór nad systemami, zadania systemów, skład SWO, przygotowanie organizacyjne SWO, rozwinięcie SWA, alarmy i komunikaty ostrzegawcze.	2	0.5
6.	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Analiza i rodzaje monitoringu na poziomie kraju, województwa, powiatu, gminy/miasta.	2	1
2.	Analiza szczegółowa wybranego monitoringu na terenie wybranego obszaru kraju (województwa, powiatu, gminy, miasta).	4	2
3.	Stworzenie mapy do analiz monitoringu.	5	5
4.	Dodawanie danych do mapy monitoringu.	3	2
5.	Analiza danych w oparciu o plany zarządzania kryzysowego z obszaru z uwzględnieniem powstałych map.	4	4
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15

		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	zna podstawowe systemy monitoringu zagrożeń, pojęcia i terminy z zakresu systemów monitoringu zagrożeń, a także wiedzę dotyczącą wykorzystania nowoczesnej technologii stosowanej w tych systemach,		
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę zarządzania kryzysowego, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z funkcjonowaniem systemów zarządzania kryzysowego,		
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu zarządzania kryzysowego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa narodowego wykorzystujących systemy monitoringowe,		
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem systemów monitoringowych, w tym potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne podstawowe zadania zawodowe związane z przeprowadzaniem analiz i prognozowaniem w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT),		
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki zarządzania kryzysowego, ponadto potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji zarządzania kryzysowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z zarządzaniem kryzysowym,		
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe możliwości systemów monitoringowych, a także rozwiązywać złożone i nietypowe problemy praktyczne, potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z stosowaniem monitoringów w systemie bezpieczeństwa oraz w procesie zarządzania kryzysowego,		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym zarządzaniem kryzysowym, a także do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z wykorzystaniem systemów monitoringowych w procesie zarządzania kryzysowego,		
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału,		

	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz ich przestrzegania przy wykorzystywaniu informacji z monitoringów.,		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne, 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Pisemny test wiedzy w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O2	aktywność	W_01, W_02, W_03	20

			K_01, K_02
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$		
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:			
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych (test), pracy zaliczeniowej (etapowej) i oceny za aktywność i zajęciach audytoryjnych		
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny 		

	zadania <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
	O3	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $\left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W09			

W_03	K1_W12
U_01	K1_U01, K1_U02
U_02	K1_U03, K1_U04
U_03	K1_U05, K1_U11, K1_U12
K_01	K1_K02, K1_K03
K_02	K1_K06
K_03	K1_K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Góźdz H., Michalak J., Ostrzeżenie i alarmowanie ludności, AON, Warszawa 1995
- Janik P., Monitoring i prognozowanie sytuacji kryzysowych w zakresie klęsk żywiołowych, katastrof technicznych i innych zagrożeń, AON, Warszawa 2001
- Kalinowski R., Geneza, zachodzące zmiany i kierunki rozwoju systemu ostrzeżenia i alarmowania ludności na obszarze kraju, AON, Warszawa 1989
- Kalinowski R., Wykrywanie zagrożeń oraz ostrzeżenie i alarmowanie ludności, AON, Warszawa 1996
- Kalinowski R., Monitorowanie zagrożeń, Akademia Podolska, Siedlce 2003
- Konieczny J., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach, Poznań-Warszawa, 2001
- Korycki S., System bezpieczeństwa Polski, Warszawa 1994
- Mierziński A. Państwowy monitoring środowiska, AON, MOŚZNIŁ, Warszawa 1996
- Monitoring zagrożeń niemilitarnych RP, AON, Warszawa 2002

B. Literatura uzupełniająca:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 w sprawie obrony cywilnej, DU RP nr 93 z dnia 18.10.1993 r.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 w sprawie szczegółowego zakresu działania szefa OCK, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.
- Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 10 lipca 1995 w sprawie organizowania przez szefów obrony cywilnej województw i gmin systemu wczesnego ostrzeżenia.
- Wytyczne szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 11 sierpnia 1994 w sprawie organizowania przez szefów obrony cywilnej województw i gmin systemu wykrywania i alarmowania.

C. Materiały źródłowe:

- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2014 r.
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022, Warszawa 2013
- Doktryna Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2015 r.
- Polityka Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 25 czerwca 2013 r.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591)
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. 2002 Nr 62 poz. 558)
- Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o państwowym ratownictwie medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410)

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://rcb.gov.pl/>
- http://bip.um.slupsk.pl/urzed_miejski/dokumenty/1112.html

Kontakt:

osoba do kontaktu: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.12. Teleinformatyczne systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.12.	Teleinformatyczne systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia audytoryjne	-	-	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	19	14	-	-		
• ćwiczenia umiejętności praktycznych	-	-	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		

łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
konwersatorium, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 			
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium,			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium,			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
Podstawy użytkowania IT – moduły BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), Oprogramowanie (aplikacje) GIS.			Student zna podstawy i terminy z zakresu teorii bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, zidentyfikować zagrożenia oraz oszacować ryzyko ich wystąpienia w tym posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego oraz oprogramowania GIS.			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie kryzysowe; zapoznać z podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie kryzysowe; zapoznać z podstawową wiedzą dotyczącą wykorzystania nowoczesnej technologii stosowanej w teleinformatycznych systemach wspomagających zarządzanie kryzysowe; zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystywania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na kierunki działań na rzecz teleinformatycznych systemów wspomagających zarządzanie kryzysowe; nauczyć sposobów przygotowywania poprawnych pod względem metodologicznym prac pisemnych obejmujących swoim zakresem podstawowe zagadnienia związane z teleinformatycznymi systemami wspomagającymi zarządzanie kryzysowe; nauczyć rozwijania świadomej motywacji do permanentnej edukacji i autoedukacji dla samorozwoju ogólnego i zawodowego. 						
w zakresie kompetencji społecznych:						
<ul style="list-style-type: none"> kształtować gotowość do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z teleinformatycznymi systemami wspomagającymi zarządzanie kryzysowe, kształtować gotowość do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, 						

- kształtować gotowość do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,

Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu. Informacja, jako determinanta skuteczności działań: polityka zabezpieczenia informacji, system informacyjny, proces informacyjny.	1	1
2.	Wykorzystanie teleinformatycznych systemów zarządzania informacją w zarządzaniu kryzysowym: zarządzanie kryzysowe, jako specyficzna kategoria w świetle teorii zarządzania, zagrożenia, jako źródło sytuacji kryzysowych, rodzaje systemów wspomagających zarządzanie w organizacjach, model systemu wspomagania decyzji i jego hipotetyczne wykorzystanie w sytuacji kryzysowej.	2	1
3.	Rola informacji przestrzennej w administracji publicznej. Systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania w sytuacjach kryzysowych.	2	1
4.	Zastosowanie GIS w Siłach Zbrojnych: służba geograficzna i wytwarzanie map, mapy wektorowe, mapy rastrowe, oprogramowanie do map, systemy wsparcia dowodzenia, symulatory.	2	0.5
5.	System łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego w aglomeracji miejskiej.	2	0.5
6.	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych. Obsługa systemów łączności i teleinformatycznych w tym przekazywanie meldunków zgodnych z obowiązującą procedurą.	2	1
2.	Obsługa urządzeń dozymetrycznych i meteorologicznych	2	2
3.	Obsługa oprogramowania i wykonanie analizy dla wybranego terenu w programie ALOHA,	2	2
4.	Obsługa oprogramowania i wykonanie symulacji dla wybranego terenu w programie POZK,	2	1
5.	Obsługa oprogramowania i wykonanie analizy dla wybranego terenu w programie PGO.	2	1

6.	Obsługa oprogramowania i wykonanie analizy w programie GIS .	4	3
7.	Obsługa oprogramowania do edycji danych fotogrametrycznych i satelitarnych w tym wykonanie analizy dla wybranego terenu.	3	3
9.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, w tym pracy zaliczeniowej, podsumowanie zajęć praktycznych.	2	1
10.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	ma podstawową wiedzę z zakresu teleinformatycznych systemów wspomagania zarządzania kryzysowego oraz ich funkcjonowaniu w sytuacjach kryzysowych,
	W_02	ma wiedzę o procesach zmian w zakresie teleinformatycznych systemów wspomagania zarządzania kryzysowego i możliwości ich wykorzystania do doskonalenia i funkcjonowania zarządzania i podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych.
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu zarządzania kryzysowego w różnego rodzaju organizacjach, strukturach społecznych i systemach bezpieczeństwa narodowego
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z teorią i praktyką zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, nabywanej w toku studiów w ramach różnych modułów i przedmiotów kształcenia, w tym potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT),
	U_02	potrafi właściwie dobrać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki zarządzania kryzysowego, ponadto potrafi wykorzystywać w praktyce w podstawowym zakresie tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające procesy analizy i oceny zagrożeń, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację działania instytucji zarządzania kryzysowego, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z zarządzaniem kryzysowym,
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia wspomagające zarządzanie kryzysowe, a także rozwiązywać złożone i nietypowe problemy praktyczne, potrafi uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji i debatach na tematy ogólne i specjalistyczne związane z teleinformatycznym wspomaganie zarządzania kryzysowego,

kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z szeroko rozumianym zarządzaniem kryzysowym, jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego, w tym działań profilaktycznych związanych z wykorzystywaniem teleinformatycznych systemów wspomaganie zarządzania kryzysowego,
	K_02	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje, jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej,
	K_03	jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad,

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w zajęciach programowych, uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i praktyczne,

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego

	<p>wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw systemu zarządzania kryzysowego, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O2	aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć praktycznych (test), pracy zaliczeniowej (etapowej) i oceny za aktywność i zajęciach audytoryjnych			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie</p>			

	<p>artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Test wiedzy w ramach kolokwium	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	60
	O2	Aktywność na zajęciach audytoryjnych	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	20
	O3	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena z zajęć praktycznych (O_p) = $0,6 \times O1 + 0,2 \times O2 + 0,2 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	1

	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$O_k = \left(\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W09			
W_03	K1_W12			
U_01	K1_U01, K1_U02			
U_02	K1_U03, K1_U04			
U_03	K1_U05, K1_U11, K1_U12			
K_01	K1_K02, K1_K03			
K_02	K1_K06			
K_03	K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Białousz S., <i>System Informacji Przestrzennej, jako narzędzie ułatwiające wykonanie studiów uwarunkowań i planów zagospodarowania przestrzennego.</i>, Materiały z Seminarium „Wykorzystanie systemów informacyjnych dla harmonizacji studiów uwarunkowań i planów zagospodarowania przestrzennego gmin Puszczy Białej”, 1998 • Białousz S., <i>Kształcenie w zakresie systemów informacji przestrzennej dla administracji publicznej – potrzeby, stan i rozwój</i>, Roczniki Geomatyki z. 6, 2007 • Chrzęstek J., <i>Struktura organizacyjna systemu łączności ratownictwa i zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym</i>, [w:] „Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 40/2010 • Chrzęstek J. <i>Potrzeby i wymagania stawiane systemom łączności do działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń</i>, [w:] „Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 33/2005, Warszawa 2005 • Gotlib D., Iwaniak A., Olszewski R., 2007, <i>GIS – obszary zastosowań</i>, PWN, Warszawa • Izdebski W., Malinowski, <i>Rola usług sieciowych II P we wspomaganie pracy administracji publicznej.</i>, <i>Materiały XIII Konf. „Modelowania geodezji ciąg dalszy”</i>, Elbląg 2011 • Longley P.A. i inni., <i>GIS -Teoria i praktyka.</i>, PWN. Warszawa 2006 • Kowalewski M., Kowalczyk B., Hendler Z., <i>System łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego w aglomeracji miejskiej</i>, [w:] „Telekomunikacja i Techniki Informacyjne”, nr 3-4/2008, Warszawa 2008 • Piotrowski R., 1991, <i>System Informacji o Terenie – Program Modernizacji</i>, Warszawa. • Radomska A., Zieliński J., <i>Projekt „ Georeferencyjna Baza Danych Obiektów Topograficznych wraz z Krajowym Systemem Zarządzania”.</i>, <i>Materiały z XIII Konf. „Modelowania geodezji ciąg dalszy”</i>, Elbląg 2011 • Szmit M., <i>Informatyka w zarządzaniu. Centrum Doradztwa i Informacji</i>, Difin, Warszawa 2003 • Paślawski J. (red.), <i>Wprowadzenie do kartografii i topografii</i>, Wyd. Nowa Era, Wrocław 2006 				

B. Literatura uzupełniająca:

- Hucal M., „Zbiór materiałów szkoleniowych dotyczących radiokomunikacji z zakresu VHF/UHF”, 45/2005
- Hucal M., Choduń P., „Radiokomunikacja. Łączność KF”, CSłil 34/2004
- Komsta Ł., „Krótkofalarstwo i radiokomunikacja”, WKŁ. Warszawa 2001
- Tomlinson R., *Rozważania o GIS.*, Wyd. ESRI Polska, Warszawa 2008

C. Materiały źródłowe:

- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP, Warszawa 2014 r.
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022, Warszawa 2013
- Doktryna Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2015 r.
- Polityka Ochrony Cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 25 czerwca 2013 r.
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591)
- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiolowej (Dz.U. 2002 Nr 62 poz. 558)
- Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o państwowym ratownictwie medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania, powiatowego i wojewódzkiego zespołu reagowania kryzysowego oraz Rządowego Zespołu Koordynacji Kryzysowej i ich funkcjonowania

D. Przydatne strony internetowe:

- <http://rcb.gov.pl/>
- http://bip.um.slupsk.pl/urząd_miejski/dokumenty/1112.html

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.13. Organizacja działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych.

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.13.	Organizacja działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych.	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie.						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	19	14				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do			10	10		

ćwiczeń/studiowanie literatury						
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	10		
• przygotowanie do kolokwium			10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli:
konwersatorium informacyjne, konwersatorium problemowe, dyskusja	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta:
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, przygotowanie do ćwiczeń praktycznych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
System obronny państwa, System monitoringu zagrożeń, Bezpieczeństwo powszechne, Krajowy system ratowniczo-gaśniczy, Prawne podstawy bezpieczeństwa.	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych.

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacja działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych;
- zapoznać ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w zakresie organizacji i funkcjonowania działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych;
- zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi w zakresie organizacji i funkcjonowania działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych.

w zakresie umiejętności:

- nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu organizacji i funkcjonowania działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa;
- nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur dotyczących działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym

i państwa;

- nauczyć opracowywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych;
- nauczyć planowania działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem systemów wspomaganie IT i klasycznie.

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować do podejmowania krytycznej analizy i dokonywania oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych;
- przygotować do rozwiązywania problemów dotyczących organizacji działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych w skali lokalnej i państwowej;
- przygotować do podejmowania działań na rzecz kształtowania potrzeb i przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji działań ratowniczych w sytuacjach kryzysowych.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	0,5
2.	Podstawy prawne ratownictwa: rozwiązania prawne wynikające z podstawowych aktów prawnych dotyczących ratownictwa w sytuacjach kryzysowych (KSRG, ratownictwa morskiego, górskiego, lotniczego i medycznego).	1	0,5
3.	Charakterystyka ratownictwa KSRG: zasady i organizacja ratownictwa chemicznego, drogowego, technicznego, medycznego, wysokościowego i działań poszukiwawczych, udział OSP i innych stowarzyszeń w systemie KSRG.	2	
4.	Wsparcie społeczne i psychologiczne w sytuacjach kryzysowych: pojęcie interwencji kryzysowej, stres i jego skutki, cechy, zasady i etapy interwencji kryzysowej, pokryzysowa mobilizacja wsparcia społecznego, wsparcie instytucjonalne, etapy niesienia pomocy społecznej, zabezpieczenie niesienia pomocy, warianty działań pomocowych, działania organizacji pozarządowych we wsparciu poszkodowanych.	2	1
5.	Systemy ratownicze w zarządzaniu kryzysowym: zadania systemu zarządzania kryzysowego, organy doradcze, działania ratownicze realizowane przez system, znaczenie koordynacji działań w sytuacjach kryzysowych.	2	1
6.	Logistyka w działaniach ratowniczych: czynniki determinujące organizację zabezpieczenia logistycznego ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych, specyfika realizacji zadań logistycznych w sytuacjach kryzysowych.	1	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie	1	1

	zajęć teoretycznych.		
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Praktyczne planowanie akcji ratowniczej: organizacja i zadania ratownictwa technicznego, wysokościowego i medycznego oraz pomocy psychologicznej i działań poszukiwawczych w czasie akcji ratowniczej podczas katastrofy budowlanej.	6	4
3.	Praktyczne planowanie akcji ratowniczej: organizacja i zadania ratownictwa drogowego, technicznego, medycznego oraz pomocy psychologicznej w czasie akcji ratowniczej podczas katastrofy drogowej, organizacja współdziałania z ratownictwem lotniczym.	6	4
4.	Praktyczne planowanie akcji ratowniczej: organizacja i zadania ratownictwa chemicznego, technicznego, medycznego oraz pomocy psychologicznej w czasie akcji ratowniczej podczas katastrofy drogowej, organizacja współdziałania z służbami medycznymi i stowarzyszeniami użyteczności publicznej.	6	5
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z realizacją ratownictwa w sytuacjach kryzysowych	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę ratownictwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych	

		problemów związanych z funkcjonowaniem systemów bezpieczeństwa
	W_03	zna w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na działania ratownicze
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe wybrane dokumenty działań ratowniczych w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy, metod, technik i narzędzi badawczych oraz narzędzi informacyjno-komunikacyjnych (IT)
	U_02	potrafi prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z problemami ratownictwa
	U_03	umie planować i organizować pracę ratowniczych zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z działaniami ratowniczymi
	K_02	posiada zdolności odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z zadaniami stojącymi przed działaniami ratowniczymi

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną.
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w 80% zajęciach programowych; • uzyskanie zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwiów za zajęcia teoretyczne i pozytywnej oceny z zajęć praktycznych.
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz aktywność na zajęciach
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>01.</td> <td>Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium zaliczeniowego</td> <td>W_01, W_02, K_01, K_02</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>02.</td> <td>Aktywność na zajęciach</td> <td>K_01, K_02,</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	01.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium zaliczeniowego	W_01, W_02, K_01, K_02	80	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %										
01.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium zaliczeniowego	W_01, W_02, K_01, K_02	80										
02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O _t) = 0,8x O ₁ + 0,2x O ₂												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach, kolokwium zaliczeniowego												
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 												

- 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu
- 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach

Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy

	określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy			
	<ul style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej	U_01, U_02, K_01	20
	02.	Kolokwium zaliczeniowe	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	40
	03.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, K_01	30
	04.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	10
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,2x O1 + 0,4x O2 + 0,3x O3+ 0,1x O4			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Zajęcia teoretyczne(Ot)	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1
	Op	Zajęcia praktyczne (Op)	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (Ok) $\frac{O_t \times 1 + O_p \times 1}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06			
W_02	K1_W09			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U02			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U13			
K_01	K1_K02			

K_02	K1_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Sienkiewicz P., Górny P., Analiza systemowa sytuacji kryzysowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2001 • Wróblewski R., Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami, Wydawnictwo AON, Warszawa 1996 • Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013 • Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011 • Krawczyński K. Człowiek w kryzysie – przegląd zagadnień w perspektywie współczesności, „Przedsiębiorczo i zarządzanie” Tom 11 (9), Łódź 2011 • Le Bon G, Psychologia tłumu, Warszawa 1994 • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 roku w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym • Kitler W, (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bartkowiak G., Psychologia zarządzania, Pozna 1994 • Jarmu S., Zastosowanie modelu „Wielkiej Piątki” w doborze i ocenie personelu [w:] (red.) T. Witkowski, Nowoczesne metody doboru i oceny personelu, Kraków 1998 • Guła P, Prońko J., Wiśniewski B., Zarządzanie informacjach w sytuacjach kryzysowych, Bielsko-Biała 2009 • Jakubowska U., Wokół pojęcia „kompetencja społeczna” – ujęcie komunikacyjne, „Przegląd Psychologiczny”, 39 (3) • Strelau J., Jaworowska A., Wrzeźniewski K. i Szczepaniak P., Kwestionariusz radzenia sobie w sytuacjach stresowych, Warszawa 2005 • R. Bryant, A. Harvey, Zespół stresu ostrego, Warszawa 2003 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej, • Ustawa z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym, • Krajowy plan zagrożenia kryzysowego. • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.bbn.gov.pl/ • Materiały z sieci Internet: strona RBC, ministerstwa zdrowia. 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.14. Geograficzne systemy informacji przestrzennej ECDL EPP GIS

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.14.	Geograficzne systemy informacji przestrzennej - ECDL EPP GIS	Zo	3			
Kierunek studiów:		bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• konwersatoria	14	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	20	30	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	25	15	-	-		
• praca zaliczeniowa – zadanie	5	5	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych/praca z literaturą przedmiotu	-	-	15	25		
• przygotowanie się do pracy zaliczeniowej - zadania	-	-	5	5		
łącznie:	45	30	30	45	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Metody dydaktyczne:			
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
konwersatorium informacyjne, problemowe, informacja, dyskusja		ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych i pracy zaliczeniowej - zadania	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy użytkowania IT – grupa BASE (podstawy obsługi środowiska komputerowego), Użytkowanie IT – grupa STANDARD (użytkowanie baz danych) 		<ul style="list-style-type: none"> student posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi środowiska komputerowego, sposobów użytkowania baz danych 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z niezbędną wiedzą teoretyczną z zakresu Systemów Informacji Geograficznej (GIS), zapoznać z podstawowymi pojęciami z zakresu GIS, zapoznać z modelami danych służących reprezentacji obiektów świata rzeczywistego w GIS, zapoznać z pojęciem topologii i analiz przestrzennych, zapoznać z kartografią z elementami geodezji, zapoznać z najważniejszymi formatami plików, które stosuje się do zapisu danych wektorowych i danych rastrowych, zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystania wiedzy w celu zastosowania tradycyjnych map w Systemach Informacji Geograficznej, przygotować do stosowania odpowiednich metod i narzędzi oraz systemów informatycznych w celu tworzenia map tematycznych, przygotować do wykorzystania wiedzy w celu analiz przestrzennych wykorzystujących znajomość podstawowych pojęć statystycznych, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować kompetencje w zakresie komunikacji z otoczeniem za pomocą wybranych środków przekazu; kształtować kompetencje w zakresie adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach, kształtować kompetencje w zakresie przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych, kształtować kompetencje w zakresie rozwijania potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu Systemów Informacji Geograficznej, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2	Podstawy geodezji, kartografii: współrzędne geograficzne, klasyfikacja map, układ (odwzorowania) UTM (Universal Transverse i Mercator), układ współrzędnych WGS84.	1	1
3	Wprowadzenie do Systemów Informacji Geograficznej (GIS): pojęcia podstawowe, sprzęt oraz typy plików charakterystyczne dla GIS, dane w GIS i źródła danych, skala w GIS, georeferencje, pierwsze kroki z aplikacjami GIS, zmiana ustawień aplikacji GIS, zarządzanie warstwami danych.	2	1
4	Modele danych: modelowanie świata rzeczywistego, ciągłe i dyskretne modelowanie świata rzeczywistego, topologia. Baza danych: bazy danych (serwery baz danych) a GIS.	1	1
5	Dane GIS oraz atrybuty danych: dane warstwowe i wektorowe, zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych.	1	1
6	Analizy danych: analizy przestrzenne, analizy przestrzenne bazujące na atrybutach, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych, analizy danych przestrzennych. Mapy tematyczne: klasyfikacja danych tematycznych, prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	4	2
7	Podstawowe operacje w systemach GIS: wprowadzenie do środowiska aplikacji ESRI ArcGIS, wczytywanie danych przestrzennych i ich wizualizacja w aplikacji ArcGIS, wykonywanie prostych zapytań bazodanowych i przestrzennych w aplikacji ArcGIS, analiza przestrzenna w aplikacji ArcGIS.	4	2
8	Kolokwium - test zaliczeniowy, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Podstawy kartografii i geodezji: skala stosowana na mapach geodezyjnych oraz metody jej przeliczania, legenda i godło mapy, elementy mapy, odwzorowanie 65, 2000 i Merkatora, układ współrzędnych prostokątnych płaskich WGS – 84, znaki kartograficzne stosowane na mapach geodezyjnych, warstwice - zarys w terenie i na mapie.	4	2
3	Pierwsze kroki w ArcGIS: podstawy pracy w środowisku GIS, zarządzanie warstwami danych, praca z danymi rastrowymi i wektorowymi.	4	3
4	Zarządzanie bazą danych: zarządzanie atrybutami danych, operacje na danych, zapytania i wybór danych, tworzenie podzbiorów danych.	4	3
5	Tworzenie baz danych: metody pozyskiwania danych przestrzennych	4	2

6	Analizy danych przestrzennych i prezentacja wyników: analiza danych wektorowych, symbolizacja danych, redakcja mapy.	4	2
7	Redakcja mapy: prezentacja danych tematycznych, tworzenie map tematycznych, przygotowanie wydruku danych.	4	2
8	Praca zaliczeniowa - zadanie podsumowujące	5	5
Razem zajęć praktycznych:		30	20
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia teoretyczne z zakresu oprogramowania GIS, w tym relacje i układy związane z wykorzystywaniem zasobów bazodanowych w praktyce,
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię badań stosowaną w naukach społecznych oraz w podstawowym zakresie elementy metodologii nauk ścisłych i technicznych, a także metody, techniki i narzędzia wykorzystywane do badań technicznych pozyskiwania, gromadzenia, analizy i interpretacji danych w oparciu o narzędzia GIS,
	W_03	zna i rozumie w podstawowym zakresie reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące kwestie prowadzenia badań naukowych, w tym zasady ochrony własności intelektualnej przy stosowaniu oprogramowania GIS,
umiejętności	U_01	potrafi wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie realizacji przedmiotu podstawowe zadania związane z procesem badawczym z zakresu analiz danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS,
	U_02	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarówno teorii, jak i praktyki prowadzenia badań naukowych w oparciu o oprogramowanie GIS,
	U_03	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów z zakresu analizy danych przestrzennych w oparciu o oprogramowanie GIS,
	U_04	potrafi zorganizować proces samokształcenia w zakresie pozwalającym na pogłębianie wiedzy z zakresu oprogramowania GIS,
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych wpisujących się w przedmiot badań podjętych na potrzeby pisania pracy zaliczeniowej,
	K_02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu oprogramowania GIS,
	K_03	jest gotów do rozwijania własnego dorobku zawodowego i budowania osobistego potencjału, a także doskonalenia zawodowego zgodnie z ideą edukacji ustawicznej

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, • uzyskanie pozytywnej oceny z zajęć praktycznych. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na konwersatoriach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	Test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw z geograficznych systemów informacji przestrzennej, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	80
	O2	Dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	20

sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zajęć praktycznych oraz aktywność na zajęciach laboratoryjnych			
kryteria oceny:	<p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	O1	Praca zaliczeniowa	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	80
	O2	Aktywność na zajęciach laboratoryjnych	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op)= 0,8 x O1 + 0,2 x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt.ECTS
	O _t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02, K_03	1
	O _p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (Ok) = $\frac{O_t \times 1 + O_p \times 2}{3}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W04			
W_03	K1_W06			
U_01	K1_U02			
U_02	K1_U03			
U_03	K1_U05			
U_04	K1_U14			
K_01	K2_K01			
K_02	K2_K02			
K_03	K2_K07			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Bielecka E., <i>Systemy informacji geograficznej</i>, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2006 Davis D.E., <i>GIS dla każdego</i>, Wydawnictwo MIKOM, Warszawa 2004 <i>GIS dla każdego</i>. Poradnik, ESRI Polska, Warszawa 2010 				

B. Literatura uzupełniająca:

- Pachelski W., Wysocka E., *Standaryzacja systemów informacji przestrzennej: teoria i praktyka*, (w:) Prace Instytutu Geodezji i Kartografii, t. XLVI, z. 98, Warszawa 1999
- Piotrowski T., *Topograficzna baza danych*. Program działania, GISPOL, Warszawa 2011.
- Tomlinson R., *Rozważania o GIS*. Poradnik, Warszawa 2008
- Werner P., *Wprowadzenie do systemów geoinformacyjnych*, Warszawa 2004

C. Materiały źródłowe:

-

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
---------------------------	----------------------------

telefon:	59 306 76 04
-----------------	--------------

e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
----------------	----------------------------

S.3.15. Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych.

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.15.	Organizacja logistyki w sytuacjach kryzysowych.	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie.						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	19	14				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do ćwiczeń			15	15		

• przygotowanie pracy zaliczeniowej			15	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium problemowe, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: wypracowanie i prezentacja problemów i dylematów, praca na systemach wspomagania, opracowanie decyzji, projektowania i opracowania dokumentów, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Bezpieczeństwo powszechne, Prawne podstawy bezpieczeństwa, System zarządzania kryzysowego.			• Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych.			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji logistyki w sytuacjach kryzysowych; • zapoznać ze strukturą i zadaniami elementów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi organizację logistyki w zarządzaniu kryzysowym. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym na poziomie lokalnym i państwa; • nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu wdrażania procedur logistycznych w instytucjach realizujących zadania zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym i państwa; • nauczyć wykorzystywania umiejętności praktycznego kierowania i wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym. 						
w zakresie kompetencji społecznych:						

- przygotować do podejmowania krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym;
- przygotować do rozwiązywania zasadniczych problemów organizacyjnych logistyki w zarządzaniu kryzysowym w skali lokalnej i państwowej;
- kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji logistyki w zarządzaniu kryzysowym. ;

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Pojęcie logistyki w literaturze przedmiotu, fazy i kierunki rozwoju logistyki: rodzaje i charakterystyka logistyki, podstawowe akty prawne, definicje i zasadnicze pojęcia, zadania logistyki na wszystkich szczeblach administracji w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem logistyki sytuacji kryzysowej, czynniki determinujące organizację zabezpieczenia logistycznego ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych, specyfika realizacji zadań logistycznych w sytuacjach kryzysowych.	4	2
3.	Misje, cele i zadania logistyki w sytuacjach kryzysowych: systemy zarządzania logistyką w sytuacji kryzysowych, organizacja i sposoby wykorzystania baz danych, wykorzystanie zasobów miejscowych i zewnętrznych, wykorzystanie potencjału sił zbrojnych i instytucji związanych z bezpieczeństwem, świadczenia osobiste i rzeczowe w logistyce kryzysowej.	4	1
4.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Zastosowanie procedur i sposobów organizacji zabezpieczenia logistycznego podczas epidemii: analiza zagrożenia, ocena sił i środków logistycznych, zabezpieczenie logistyczne rejonu izolacji, zaopatrzenie i zakwaterowanie ludności poszkodowanej, organizacja transportu służb sanitarnych, sporządzenie planów działania.	6	4

3.	Zastosowanie procedur i sposobów organizacji zabezpieczenia logistycznego podczas powodzi: analiza zagrożenia, ocena sił i środków logistycznych, zabezpieczenie logistyczne rejonu izolacji, zaopatrzenie i zakwaterowanie ludności poszkodowanej, organizacja transportu służb sanitarnych.	6	4
4.	Opracowanie planu zabezpieczenia logistycznego działań: sporządzenie planu działań dla zabezpieczenia technicznego, materiałowego i medycznego, opracowanie zadań dla elementów logistycznych.	6	5
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z zabezpieczeniem logistycznym sytuacji kryzysowych	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna organizację i zasady funkcjonowania elementów logistycznych w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach w sytuacjach kryzysowych	
	W_03	w podstawowym stopniu zna dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na logistyczne zabezpieczenie sytuacji kryzysowych	
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem logistycznego zabezpieczenia sytuacji kryzysowych	
	U_02	potrafi prawidłowo posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami w logistycznym zabezpieczeniu sytuacji kryzysowych, zwłaszcza w ochronie ludności i infrastruktury krytycznej	
	U_03	potrafi planować i organizować pracę logistycznych zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach zarządzania kryzysowego	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z logistycznym zabezpieczeniem sytuacji kryzysowych	

	K_02	jest przygotowany do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w zakresie zadań podejmowanych na rzecz logistycznego zabezpieczenia sytuacji kryzysowych		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną.			
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w 80% zajęciach programowych; • uzyskanie zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych za zajęcia teoretyczne i za zajęcia praktyczne. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium zaliczeniowego	W_01, W_02, W_03, K_02	80

	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O _t) = 0,8x O ₁ + 0,2x O ₂			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny 			

	<p>zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 2,0 – student nie wykonał zadania <p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej 			
<p>sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:</p>	<p>lp.</p>	<p>sposób weryfikacji</p>	<p>odniesienie do efektów</p>	<p>waga oceny w %</p>
<p>sposób wyliczenia oceny końcowej:</p>	<p>Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,4x O1 + 0,2x O2 + 0,3x O3+ 0,1x O4</p>			

sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot.	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1
	Op.	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06			
W_02	K1_W07			
W_03	K1_W011			
U_01	K1_U03			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U13			
K_01	K1_K02			
K_02	K1_K05			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Nowak E., Logistyka w sytuacjach kryzysowych, Warszawa 2009 • Nowak W., Nowak E., Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych z elementami zarządzania logistycznego, Łódź – Warszawa 2009 • Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2011 • Szymonik A., Logistyka w bezpieczeństwie, Warszawa 2010 • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W., (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu 				

i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010

- Tyburska A. (red.), Ochrona infrastruktury krytycznej, WSPol., Szczytno 2010
- Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2013

B. Literatura uzupełniająca:

- Sobolewski G., Majchrzak D. (red.), Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2011
- Szymonik A., Logistyka w bezpieczeństwie, Warszawa 2010
- Gryz J., Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2010
- Nowak E., Nowak M., Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2011
- Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013
- Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej

w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Krajowy plan zagrożenia kryzysowego.
- Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.16. Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.1.20.	Komunikowanie społeczne w zarządzaniu kryzysowym	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	tak w zakresie specjalności „zarządzanie kryzysowe”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatoria	9	4	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	10	10	40	40	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	10	10	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	-	-	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych do zadania samodzielnego	-	-	20	20		
• przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych do zadania grupowego	-	-	20	20		
łącznie:	20	15	55	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja problemów i dylematów oraz dyskusja sposobów ich rozwiązywania, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie prezentacji, przygotowanie do wyznaczonych zadań grupowych i indywidualnych			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> System zarządzania kryzysowego, kierowanie i łączność w zarządzaniu kryzysowym 		<ul style="list-style-type: none"> brak 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać w zaawansowanym stopniu z podstawowymi pojęciami, faktami i zjawiskami funkcjonującymi w komunikowaniu społecznym w sytuacjach kryzysowych zapoznać w zaawansowanym stopniu z regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi, które bezpośrednio odnoszą się do komunikacji zapoznać w podstawowym stopniu z aktualnymi dylematami współczesnej cywilizacji, które wynikają z komunikowania, etyką mediów, wyzwaniem i zagrożeniami zarówno ze strony mediów komercyjnych i państwowych, nowymi kanałami komunikacyjnymi zapoznać w podstawowym stopniu z uwarunkowaniami psychologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi, prawnymi, etycznymi, moralnymi i prakseologicznymi komunikowania społecznego 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe procesy zachodzące podczas komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych oraz nauczyć wykorzystania różnych źródeł wiedzy, metod i technik oraz narzędzi badawczych w komunikowaniu oraz rozwiązywaniu problemów naukowych z tym związanych nauczyć prognozować i modelować oraz prognozować skutki związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych nauczyć prawidłowego postępowania się regułami, normami i zasadami etycznymi i moralnymi, które wpływają na komunikację 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować do wypełniania zadań zawodowych oraz inicjowania i podejmowania działań związanych z realizacją zadań na rzecz interesu publicznego przygotować do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno – zawodowych i przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu.	1	1
2.	Media w sytuacjach kryzysowych: polityka informacyjna mediów, środki masowego przekazu jako źródło informacji, proces komunikowania masowego, konferencja prasowa jako źródło prezentacji informacji w sytuacji kryzysowej, Internet i jego rola w sytuacjach kryzysowych, rola dziennikarzy i reporterów.	2	1
3.	Wybrane modele komunikacyjne w negocjacjach kryzysowych: charakterystyka wybranych modeli negocjacyjnych w sytuacjach kryzysowych.	3	1
4.	Media a edukacja w zarządzaniu kryzysowym: stopnie alarmowe, sytuacje kryzysowe – okoliczność atrakcyjna dla mediów, Centrum Zarządzania Kryzysowego – komunikaty, teoria edukacji społecznej, edukacja medialna, kampanie społeczne, rola mediów dotycząca informowania o zagrożeniach	2	1
5.	Kolokwium zaliczeniowe: kolokwium pisemne, omówienie wyników testu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	2	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS

1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć, zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2.	Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego: procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, organizacja łączności, organizacja systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania, zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń	1	2
3.	Etyka mediów i socjotechniki: normy etyczne funkcjonowania mediów, kodeks etyki dziennikarskiej, realizacja norm w praktyce wyzwania i zagrożenia oraz przeszkody, media komercyjne i publiczne. Manipulacja, pozytywne i negatywne zastosowanie reguł i narzędzi socjotechnicznych, praktyczne przykłady z obserwacji współczesnych form manipulacji, fałszowanie i presja ze strony świata mediów.	1	2
5.	Przygotowanie komunikatu: stworzenie komunikatu dotyczącego sytuacji kryzysowych, przygotowanie wypowiedzi, zapis wypowiedzi w formie filmu, omówienie nagranych materiałów.	3	2
6.	Przygotowanie planu komunikacji kryzysowej: wskazanie źródła informacji, określenie odpowiedzialności za wyszczególnione zadania, identyfikacja środków przekazu, określenie środków przekazu, przygotowanie awaryjnych zasad komunikowania wewnątrz i na zewnątrz	3	
7.	Zajęcia podsumowujące: omówienie wyników, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		10	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		20	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych i wchodzących w ich zakres subdyscyplin oraz innych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, z perspektywy teorii i praktyki bezpieczeństwa, różnego rodzaju podmioty personalne i strukturalne i ich wzajemne relacje w różnych układach społecznych związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne, a także organizację i zasady funkcjonowania różnego rodzaju organizacji, instytucji i systemów społecznych z perspektywy komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych	
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tradycyjne i nowoczesne metody, techniki i narzędzia usprawniające praktykę bezpieczeństwa, w tym technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i nietypowych problemów związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych	
	W_04	zna i rozumie w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia związane z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych oraz w podstawowym stopniu zna i rozumie psychologiczne, ekonomiczne, społeczne, prawne, etyczne, moralne i prakseologiczne uwarunkowania procesu komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane ściśle z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem wiedzy interdyscyplinarnej, wykonywać w oparciu o wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne nabywane w trakcie studiów podstawowe zadania zawodowe w sposób innowacyjny i z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy oraz właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych	

	U_02	potrafi wykorzystywać podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze do rozwiązywania problemów naukowych związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych, prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa powiązanych w komunikowaniu społecznym w sytuacjach kryzysowych		
	U_03	potrafi posługiwać się prawidłowo w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z praktyką komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych oraz posługiwać się swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu komunikacji społecznej		
	U_04	potrafi przygotować wystąpienie ustne w sprawach związanych z komunikowaniem społecznym w sytuacjach kryzysowych w języku polskim, takie jak np. komunikat, informacja dla prasy, oświadczenie, referat, prezentacja multimedialna		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy i odpowiedzialny, w tym podejmowania innych wyzwań i działań na rzecz środowiska społecznego związanych z komunikacją społeczną w sytuacjach kryzysowych		
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego z zakresu komunikowania społecznego w sytuacjach kryzysowych		
	K_03	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	Ocena za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
kryteria oceny:	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O ₁	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych (O _t) = O ₁ x 1			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z zadania grupowego, zadania indywidualnego oraz prezentacji multimedialnej wraz z omówieniem			
kryteria oceny:	<ol style="list-style-type: none"> 4. Zadanie grupowe - przygotowanie planu komunikacji kryzysowej 5. Zadanie indywidualne - przygotowanie komunikatu 6. Przygotowanie prezentacji multimedialnej wraz z omówieniem Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym			

	poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie wykonał zadania zaliczeniowego.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O_1	Zadanie grupowe	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	25
	O_2	Zadanie indywidualne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02, K_03	50
	O_3	Prezentacja multimedialna z omówieniem	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	25
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (O_p) = $0,25 \times O_1 + 0,5 \times O_2 + 0,25 \times O_3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne i zajęcia praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_01, K_02	1
	O_p	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z przedmiotu (O_k) = $O_t \times 1 + O_p \times 2 / 3$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W05			
W_02	K1_W06, K1_W07			
W_03	K1_W09			
W_04	K1_W11, K1_W12			
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U03			
U_02	K1_U05, K1_U06			
U_03	K1_U07, K1_U08			
U_04	K1_U10			
K_01	K1_K03			
K_02	K1_K04			
K_03	K1_K06, K1_K08			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:				
<ul style="list-style-type: none"> • Anthonissen P. F., <i>Komunikacja kryzysowa</i>, Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2010. 				

- Czarnecki P., *Etyka mediów*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2008.
- Goban-Klas T., *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Grocki R., *Zarządzanie kryzysowe. Dobre praktyki*, Difin, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca:

- Karwat M., *Podstawy socjotechniki: dla politologów, polityków i nie tylko*, Difin 2014.
- Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, 2013.
- Winkin Y., *Antropologia komunikacji. Od teorii do badań terenowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.

C. Materiały źródłowe:

- Prawo prasowe z 24 stycznia 1984 r. w brzmieniu zgodnym z Dz. U. z 2012 r., Nr 0, poz. 1136 ze zmianami.
- Ustawa o zarządzaniu kryzysowym z 26 stycznia 2007 r., Dz. U. z 2007 r., Nr 89, poz. 590. ze zmianami.

D. Przydatne strony internetowe:

-

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Kierownik Zakładu
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.17. Bezpieczeństwo ekologiczne

Kod i nazwa zajęć		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.17.	Bezpieczeństwo ekologiczne	Zo	2			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	35	40	50	2
• konwersatoria (SS) / wykłady(SNS)	14	9	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• praca z literaturą przedmiotu	-	-	25	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	-	-	-	-	-	-
łącznie:	15	10	35	40	50	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, problemowy, informacja, dyskusja			-			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, praca z literaturą przedmiotu, przygotowanie do kolokwium		-	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Podstawy wiedzy z przedmiotów z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II,III,IV,V 		<ul style="list-style-type: none"> Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych realizowanych na studiach pierwszego stopnia w semestrze I,II,III,IV,V 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać z podstawowymi problemami bezpieczeństwa ekologicznego państwa z perspektywy teorii i aktów prawnych: krajowych i międzynarodowych, zapoznać z zasadniczymi tezami z ostatniej Konferencji Klimatycznej w Paryżu, zapoznać z aktualnymi zagrożeniami bezpieczeństwa ekologicznego na świecie i w Polsce, 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć wykorzystywania wiedzy teoretycznej, w tym podstawowej terminologii, do analizy i oceny zasadniczych problemów związanych z bezpieczeństwem ekologicznym, nauczyć krytycznej analizy stanu bezpieczeństwa ekologicznego oraz poszukiwania wartościowych źródeł wiedzy, nauczyć sposobów przygotowania poprawnych, pod względem metodologicznym, prac pisemnych obejmujących swoich zakresie podstawowe zagadnienia związane z teorią bezpieczeństwa ekologicznego, 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przekonać studentów, że degradacja środowiska naturalnego jest realnym zagrożeniem dla życia i zdrowia każdego człowieka – bo tego rodzaju zagrożenia jak zatrucie powietrza, wody, gleby, lasów – mają charakter globalny, kształtować u studentów świadomość potrzeby permanentnej edukacji i autoedukacji dla rozwoju ogólnego i zawodowego oraz uczyć ich właściwego wyboru priorytetów, służących do skutecznej realizacji zadań zawodowych związanych z ekologią i nie tylko, 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się, treści kształcenia, organizacja zajęć bezpośrednich (w formie wykładu), kryteria zaliczenia wykładu, kryteria i zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2	Pojęcie bezpieczeństwa ekologicznego i jego zakres przedmiotowy. Zagrożenie środowiska przyrodniczego na świecie i w Polsce: powietrza, wody, gleby, lasów.	1	1
3	Regulacje prawne – krajowe w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego: normy konstytucyjne, normy ustaw zwykłych i rozporządzeń.	2	1
4	Bezpieczeństwo ekologiczne wód: śródlądowych, morskich.	1	
5	Bezpieczeństwo ekologiczne powietrza: przyczyny zanieczyszczeń, stan powietrza w Polsce, pakiet klimatyczny.	1	1

6	Bezpieczeństwo ekologiczne gruntu: rolnych i leśnych.	1	1
7	Bezpieczeństwo ekologiczne ekosystemów: parki narodowe, parki krajobrazowe, pomniki przyrody.	1	
8	Bezpieczeństwo ekologiczne – ochrona przed hałasem: źródła hałasu, dopuszczalne normy.	1	1
9	Bezpieczeństwo ekologiczne – zagrożenia nadzwyczajne: klęski naturalne – powódzie, susza, huragany.	1	1
10	Międzynarodowe regulacje prawne dot. bezpieczeństwa ekologicznego (Konwencja „HELCOM”): prawo międzynarodowe publiczne, „Natura 2000”.	2	1
11	Rola instytucji i organów władzy publicznej w trosce o zachowanie bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce: Ministerstwo Ochrony Środowiska, „WOS”, straża leśne, Straże Parków, Staże Gminne, Policja.	2	1
12	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe (z zakresu tematów 2-12) – w formie pisemnego testu wiedzy, przeprowadzonego bezpośrednio przez nauczyciela akademickiego.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
Razem zajęć praktycznych:		-	-
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie pojęcie „bezpieczeństwa ekologicznego”, jego zakres podmiotowy i przedmiotowy oraz charakter regulacji prawnych w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego; widzi rolę nauk o bezpieczeństwie w rozwiązywaniu dylematów ekologicznych,	
	W_02	zna i rozumie, w podstawowym zakresie: społeczne, ekonomiczne, etyczne, prawne i prakseologiczne uwarunkowania troski o zachowanie akceptowalnego stanu środowiska przyrodniczego, a także w poszukiwaniu tej wiedzy umie korzystać z tradycyjnych i nowoczesnych technologii (IT),	
	W_03	zna i rozumie współczesne zagrożenia bezpieczeństwa ekologicznego w Polsce i na szerokim świecie; docenia znaczenie konstytucyjnych norm prawnych, nakładających na władzę publiczną i obywateli – obowiązek dbania o środowisko przyrodnicze, a także widzi potrzebę indywidualnej przedsiębiorczości w tym aspekcie,	
umiejętności	U_01	umie interpretować przepisy prawne i przeprowadzać ocenę zaobserwowanych faktów i zjawisk przyrodniczych - bezpieczeństwa ekologicznego: powietrza, wód, gruntów, lasów oraz zagrożeń nadzwyczajnych - o czystego środowiska	

		przyrodniczego,
	U_02	potrafi ustalać i selekcjonować źródła wiedzy, weryfikować fakty, a następnie dokonywać analizy w kontekście rozwiązywania problemów ekologicznych, a przy tym umie zastosować do tej analizy nowe technologie (IT), ale także tradycyjne metody analizy danych; dobrze poznał kompetencje instytucji i organów władzy publicznej, zajmujących się bezpośrednio ochroną środowiska przyrodniczego,
	U_03	potrafi przeprowadzić prawidłową wykładnię przepisów prawnych, ustalając sens właściwy ustalonej normy prawnej, a przy tym bierze również pod uwagę reguły i zasady etyczno-moralne – w ścisłym powiązaniu z praktyką stosowania prawa ekologicznego; potrafi również poprawnie redagować sprawozdania i raporty przeznaczone dla zainteresowanych podmiotów, a dotyczące dokonanych ustaleń: analiz i syntez o zagrożeniach ekologicznych – bez zarzutów odnośnie formy i treści tych dokumentów,
	U_04	umie rozwiązywać i niwelować problemy teoretyczne i praktyczne, a ponadto aktywnie uczestniczyć w różnych dyskusjach i debatach, organizowanych w zakresie problematyki bezpieczeństwa ekologicznego,
kompetencje społeczne	K_01	akceptuje pogląd o dominującym znaczeniu wiedzy naukowej dla skutecznych działań na rzecz bezpieczeństwa ekologicznego, a nadto skłania się do podejmowania działań w tej dziedzinie „ <i>pro publico bono</i> ”,
	K_02	ma poczucie odpowiedzialności prawnej i moralnej - za skutki swojego działania lub zaniechania w pracy zawodowej,
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie, zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego za zajęcia teoretyczne, 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (test wiedzy) i oceny za aktywność na wykładach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1	test wiedzy w ramach kolokwium – znajomość podstaw bezpieczeństwa ekologicznego, w zakresie tematyki zajęć teoretycznych	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	80
	O2	dyskusja, aktywność	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(O_t) = $0,8 \times O_1 + 0,2 \times O_2$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	O_t	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03 K_01, K_02	2
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	Ocena końcowa z zajęć (O_k) = $\left(\frac{O_t \times 2}{2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W06			
W_02	K1_W12			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U03			

U_02	K1_U04
U_03	K1_U07
U_04	K1_U11
K_01	K1_K02
K_02	K1_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Jędrośka K., Bar M., *Prawo ochrony środowiska*, Podręcznik, Wrocław 2005
- Maciejewska, *Bezpieczeństwo ekologiczne jako konstytucyjny obowiązek państwa (w:) Przegląd Prawa Ochrony Środowiska*, 2/10, Toruń 2010
- Rakoczy B., *Ograniczenie Praw i Wolności Jednostki ze względu na ochronę środowiska w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Toruń 2006
- Rakoczy B., *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Komentarz, Warszawa 2010
- Stelmasiak B., (red.) *Prawo ochrony środowiska*, Warszawa 2010
- Wierzbowski B., Rakoczy B., *Prawo ochrony środowiska*, Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca:

- Gruszecki K., *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Komentarz, Warszawa 2009
- Kening-Witkowska M., *Prawo środowiska Unii Europejskiej. Zagadnienia systemowe*, Warszawa 2011

C. Materiały źródłowe:

- *Konstytucja III RP z dnia 2 kwietnia 1997r.*
- Cały system ustaw chroniących przyrodę i jej poszczególne segmenty (prawo wodne, prawo ochrony gruntów, prawo postępowania z odpadami, itd.)

D. Przydatne strony internetowe:

- -

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.18. Organizacja wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych.

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.18.	Organizacja wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych.	Zo	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			10	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	10	10	40	40	50	2
• ćwiczenia warsztatowe	9	9				

• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury			20	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			20	20		
łącznie:	20	15	55	60	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konwersatorium informacyjne, konwersatorium problemowe, informacja, dyskusja			ćwiczenia warsztatowe: prezentacja sposobów wykonania zadań praktycznych, prezentacja problemów i dylematów, projektowania i opracowania dokumentów, konsultacje zespołowe, burza mózgów			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń warsztatowych, przygotowanie do ćwiczeń praktycznych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Bezpieczeństwo powszechne, Prawne podstawy bezpieczeństwa, System zarządzania kryzysowego.			• Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych.			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych; • zapoznać ze strukturą i zadaniami instytucji państwowych w tym obszarze organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi dotyczącymi organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa; • nauczyć wdrażania procedur dotyczących organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach 						

kryzysowych w instytucjach realizujących zadania bezpieczeństwa na poziomie lokalnym i państwa;

- nauczyć umiejętności wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych;
- uczyć ich rozwiązywania problematyki organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych w skali lokalnej i państwowej;
- kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Zapoznać z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi teorii kryzysu: najnowsze trendy w organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych.	1	
3.	Psychologiczne uwarunkowania skuteczności zarządzania: znaczenie cech osobowościowych osoby zarządzającej w sytuacji kryzysu, umiejętności interpersonalne, umiejętności rozwiązywania problemów, umiejętności komunikowania się, cechy osobowościowe – skuteczność przywódcze i zarządzania.	2	1
4.	Planowanie i organizowanie pomocy powodzianom: rzeczywiste działania znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa.	3	1
5.	Interwencja kryzysowa: definicja, cechy i zasady interwencji kryzysowej, style działań w interwencji kryzysowej, pokryzysowa mobilizacja wsparcia kryzysowego, wsparcie instytucjonalne.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja	1	1

	zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.		
2.	Istota oceny ryzyka wystąpienia zagrożeń; wsparcie psychologiczne w sytuacjach traumy i zespołu stresu pourazowego, kryzysowe aspekty śmierci. Suycydologia - zapobieganie samobójstwom, leczenie pacjentów po próbach samobójczych, badania czynników wpływających na popełnianie samobójstw (środowiskowych, psychologicznych i biologicznych), zapobieganie i interwencja w przypadkach kryzysów suicydalnych.	2	2
3.	Organizacja i sposób prowadzenia interwencji w przypadkach zagrożenia życia: diagnoza i modele interwencji kryzysowej w ujęciu teoretycznym, specyfika pracy i podstawowe zasady interwencji kryzysowej, psychologiczne aspekty zarządzania kryzysowego w katastrofach zbiorowych.	2	2
4.	Organizacja i zarządzanie bezpieczeństwem osób i mienia w sytuacjach kryzysowych: Organizacja i formy diagnozy psychologicznej i neuropsychologicznej oraz pomocy ofiarom wypadków i katastrof, formy i mechanizmy zapobiegania i reakcji w przypadku katastrof, wypadków oraz zagrożeń ekologicznych.	2	2
5.	Ocena efektywności interwencji kryzysowych: diagnozowanie i opisywanie sytuacji kryzysowych: wsparcie indywidualne i społeczne osobom dotkniętym kryzysem, organizacja kooperacji instytucji, organów i organizacji świadczących pomoc w sytuacjach kryzysowych.	1	1
6.	Zespół uzależnienia i współuzależnienia w aspekcie rozmowy motywującej w sytuacji kryzysowej: opisywanie i diagnoza przemocy, podstawowe metody wsparcia ofiary.	1	1
7.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		10	10
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		20	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z organizacją wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych	
	W_02	w zaawansowanym stopniu organizację i zasady funkcjonowania wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych w różnego rodzaju	

		organizacjach, instytucjach i systemach społecznych
	W_03	w podstawowym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwaniami i zagrożeniami oraz konieczność organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych
	U_02	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regułami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z organizacją wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych
	U_03	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa z organizujących wsparcie społeczne i psychologiczne w sytuacjach kryzysowych
kompetencje społeczne	K_01	jest przygotowany do uznawania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z organizacją wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych
	K_02	Jest przygotowany do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w zakresie zadań podejmowanych na rzecz organizacji wsparcia społecznego i psychologicznego w sytuacjach kryzysowych,

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną.
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w 80% zajęciach programowych; • uzyskanie zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowych i egzaminu za zajęcia teoretyczne i praktyczne.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:

forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego</p>

	<p>wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Sprawdzian w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ot) = 0,8x O1 + 0,2x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach			
kryteria oceny:	<p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy 			

	<p>określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>Aktywność na zajęciach Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Wykonanie prac zaliczeniowych	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	70
	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,7x O1 + 0,3x O2			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Umiejętności teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1
	Op	Umiejętności praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01,	2

			K_02, K_03
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ ko\ncowa\ z\ przedmiotu\ (Ok) \frac{Op\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}$		
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:			
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01	K1_W06		
W_02	K1_W07		
W_03	K1_W11		
U_01	K1_U03		
U_02	K1_U07		
U_03	K1_U13		
K_01	K1_K02		
K_02	K1_K05		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W., (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 • Tyburska A. (red.), Ochrona infrastruktury krytycznej WSPol., Szczytno 2010 • Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2013 			
B. Literatura uzupełniająca:			
<ul style="list-style-type: none"> • Gryz J., Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2010 • Nowak E., Nowak M., Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego, Difin, Warszawa 2011 • Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013 • Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011 			
C. Materiały źródłowe:			
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku. • Krajowy plan zagrożenia kryzysowego. • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego 			
D. Przydatne strony internetowe:			

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.19. Obrona przed bronią masowego rażenia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.19.	Obrona przed bronią masowego rażenia	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „zarządzanie kryzysowe”	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4	-	-		
• zadania dodatkowe	-	-	2			
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• studiowanie literatury	-	-	3	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• ćwiczenia laboratoryjne	18	13	-	-		
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury	-	-	5	5		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	5		
• analiza problemu badawczego	-	-	10	10		
• przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
konwersatorium problemowe, informacja, dyskusja,		ćwiczenia laboratoryjne: prezentacja sposobów				

kolokwium – test wiedzy	wykonania zadań praktycznych, prezentacja problemów i dylematów, projektowania i opracowania dokumentów, konsultacje zespołowe, burza mózgów, analiza problemowa, przygotowanie materiałów z użyciem technik i metod poznanych na zajęciach praktycznych, referaty i prezentacje zagadnień określonych podczas zajęć	
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium	percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, przygotowanie do ćwiczeń praktycznych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie bieżące do zajęć i do kolokwium,	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:		
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • System zarządzania kryzysowego, Prawne podstawy bezpieczeństwa, Obrona cywilna, Systemy informacji przestrzennej, Systemy wspomaganie zarządzania kryzysowego 	<ul style="list-style-type: none"> • Student zna podstawy użytkowania środowiska GIS; potrafi tworzyć i wykorzystywać bazy danych w programach informatycznych w celu wykonania analizy, zna podstawy obrony cywilnej, zna wybrane systemy wsparcia informatycznego w procesie decyzyjnym 	
Cele przedmiotu:		
w zakresie wiedzy:		
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać z wiedzą teoretyczną z zakresu fizyki, chemii i toksykologii w celu poprawnego definiowania pojęcia broni masowego rażenia, skuteczności jej działania; • zapoznać z podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu broni jądrowej, broni chemicznej, broni biologicznej oraz toksycznych środków przemysłowych; • zapoznać z charakterystyką broni masowego rażenia; • zapoznać z przedsięwzięciami obrony przed bronią masowego rażenia; • przekazać wiedzę z terroryzmu i możliwościach wykorzystania broni masowego rażenia przez organizacje o charakterze terrorystycznym; • zapoznać z działaniami podejmowanymi na rzecz rozbrojenia i nieprolifracji broni masowego rażenia; • zapoznać z literaturą przedmiotu z uwzględnieniem najnowszych wydawnictw. 		
w zakresie umiejętności:		
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizowania zdarzeń mogących mieć wpływ na sposób użycia broni masowego rażenia przez różne podmioty na arenie międzynarodowej; • nauczyć rozwijania świadomej motywacji do przestrzegania zasad ochrony przed skutkami broni masowego rażenia lub toksycznych środków przemysłowych; • nauczyć dokonywania analizy czynników rażenia broni masowej zagłady pod kątem zagrożenia bezpieczeństwa narodowego i ochrony ludności, • nauczyć prognozowania zagrożeń związanych z działaniami broni masowego rażenia; 		
w zakresie kompetencji społecznych:		
<ul style="list-style-type: none"> • przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących obrony przed bronią masowego rażenia; • przygotować do rozwiązywania problematyki obrony przed bronią masowego rażenia w skali lokalnej i państwowej; • kształtować postawy w zakresie adaptacji i funkcjonowania w zmieniających się warunkach i sytuacjach; • przygotować do przestrzegania norm i stosowania w praktyce zasad etycznych, moralnych i prawnych; • kształtować rozwijanie potrzeb permanentnej edukacji obejmującej wiedzę i umiejętności z zakresu obrony przed bronią masowego rażenia. 		
Treści kształcenia:		
zajęcia teoretyczne:		
numer	treści kształcenia	ilość godzin

tematu		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia konwersatoriów.	0,5	0,5
2	Ogólna charakterystyka broni masowego rażenia	1	0,5
3	Charakterystyka i podział broni: jądrowej, chemicznej i biologicznej	4,5	2,5
6	Obrona przed bronią masowego rażenia	2	1
7	Broń masowego rażenia, realne – czy potencjalne zagrożenia	1	0,5
8	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć teoretycznych, podsumowanie zajęć teoretycznych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Czynniki rażenia broni jądrowej — fala uderzeniowa, — promieniowanie cieplne, — promieniowanie przenikliwe, — impuls elektromagnetyczny. REFERAT: Broń jądrowa z perspektywy historycznej	-	3
3.	Rażące działanie wybuchu jądrowego — działanie wybuchu jądrowego na ludzi, — działanie wybuchu jądrowego na sprzęt, urządzenia i budowle, — działanie wybuchu jądrowego na powierzchnię ziemi i roślinność; — zasady ochrony i obrony ludności cywilnej przed bronią jądrową; REFERAT: Hiroszima i Nagasaki – przestroga dla przyszłych pokoleń?	-	
4.	Broń neutronowa — pojęcie i ogólna charakterystyka broni neutronowej, — czynniki rażenia broni neutronowej; — środki przenoszenia broni neutronowej; — zasady obrony i ochrony przed bronią neutronową; REFERAT: Rola struktur pozamilitarnych państwa w przygotowaniach do obrony przed bronią jądrową.	-	
5.	Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego bronią jądrową — państwa klubu nuklearnego; — terroryzm jądrowy, — współczesne punkty zapalne a możliwość użycia broni jądrowej; — wojna pakistańsko-indyjska jako źródło zagrożeń wybuchem konfliktu jądrowego; REFERAT: Iran i Korea Północna a bezpieczeństwo społeczności międzynarodowej.	-	
6.	Działania na rzecz nieprolifracji broni jądrowej — działania na rzecz rozbrojenia; — nadzór i zarządzanie zasobami broni jądrowej; — działania instytucji międzynarodowych na rzecz rozbrojenia i nieprolifracji broni jądrowej; — Polska polityka wobec broni masowego rażenia. REFERAT: Stanowisko Unii Europejskiej wobec proliferacji broni masowego rażenia.	-	1
7.	Energetyka jądrowa jako czynnik zagrożenia bezpieczeństwa narodowego — energetyka jądrowa na świecie; — elektrownie jądrowe – istota i działanie;	-	2

	<ul style="list-style-type: none"> — awarie elektrowni jądrowych; — perspektywy rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. <p>REFERAT: Awarie elektrowni jądrowych - ostrzeżenie przed energetyką jądrową? Dyskusja na temat: Jak planowana budowa elektrowni jądrowej w Polsce wpłynie na stan i perspektywy bezpieczeństwa regionu?</p>		
8.	<p>Zagrożenie bronią chemiczną</p> <ul style="list-style-type: none"> — potencjał broni chemicznej; — terroryzm chemiczny; — konwencja o zakazie broni chemicznej; — działania na rzecz przeciwdziałania proliferacji broni chemicznej. <p>REFERAT: Broń chemiczna z perspektywy historycznej.</p>	-	1
9.	<p>Bioterroryzm</p> <ul style="list-style-type: none"> — istota bioterroryzmu; — akty bioterroryzmu; — konwencja o zakazie broni biologicznej; — działania na rzecz przeciwdziałania proliferacji broni biologicznej. <p>REFERAT: Broń biologiczna z perspektywy historycznej.</p>	-	
10.	<p>Broń masowego rażenia jako zagrożenie asymetryczne</p> <ul style="list-style-type: none"> — pojęcie i istota zagrożeń asymetrycznych; — konflikty asymetryczne; — asymetryczność zagrożeń niemilitarnych – ujęcie politologiczne; — broń masowego rażenia jako zagrożenia symetryczne. <p>REFERAT: Broń masowego rażenia – realne czy potencjalne zagrożenie. Dyskusja na temat: czy i w jakim zakresie można użyć broni masowego rażenia przez podmioty pozapaństwowe?</p>	-	1
11.	<p>Nowoczesne narzędzia do prowadzenia przedsięwzięć OPBMR.</p> <p>Obsługa i praca na dozymetrach, użycie oprogramowania do tworzenia zasięgów skażeń.</p>	-	2
12.	<p>Charakterystyka rażącego działania broni jądrowej na środowisko. Tworzenie meldunków i analiza zagrożeń. Podstawy teoretyczne energetyki jądrowej.</p>	3	-
13.	<p>Charakterystyka rażącego działania broni chemicznej na środowisko. Tworzenie meldunków i analiza zagrożeń. Zdarzenia typu ROTA.</p>	3	-
14.	<p>Charakterystyka rażącego działania broni biologicznej na środowisko. Tworzenie meldunków i analiza zagrożeń. Epidemie następstwem użycia BMR.</p>	3	-
15.	<p>Obrona przed bronią masowego rażenia – warsztat problemowy.</p>	3	-
16.	<p>Zajęcia symulacyjne - problemowe.</p>	5	2
17.	<p>Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe/omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.</p>	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	25
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	ma podstawową wiedzę z zakresu obrony przed bronią masowego rażenia oraz skutków możliwości użycia broni masowego rażenia.	
	W_02	ma podstawowa wiedzę o zagrożeniach wynikających z możliwości użycia jako broni masowego rażenia różnych czynników biologicznych, chemicznych i radiacyjnych jako składnik tzw. brudnej bomby przez organizacje o charakterze terrorystycznym.	
	W_03	zna w podstawowym zakresie metody, techniki i narzędzia pozyskiwania informacji do analizy problemu.	
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i	

		informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem obrony przed bronią masowego rażenia
	U_02	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regulami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi oraz prawnymi związanymi ściśle z organizacją obrony przed bronią masowego rażenia
	U_03	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w organizacjach i instytucjach bezpieczeństwa z organizujących obrony przed bronią masowego rażenia
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania ról społeczno-zawodowych związanych z praktyką bezpieczeństwa budującego etos zawodu, który wykonuje oraz przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad
	K_02	Jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy w zakresie zadań podejmowanych na rzecz instytucji organizujących, zarządzających obroną przed bronią masowego rażenia.

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	Egzamin
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu,
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach
kryteria oceny:	<p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe

	<ul style="list-style-type: none"> • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi 												
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>lp.</th> <th>sposób weryfikacji</th> <th>odniesienie do efektów</th> <th>waga oceny w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>01</td> <td>Sprawdzian w ramach kolokwium</td> <td>W_01, W_02, W_03, K_01, K_02</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>01</td> <td>Praca pisemna</td> <td>K_01, K_02,</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	01	Sprawdzian w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	70	01	Praca pisemna	K_01, K_02,	30
	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %									
	01	Sprawdzian w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	70									
01	Praca pisemna	K_01, K_02,	30										
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,7x O1 + 0,3x O2												
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:													
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach												
kryteria oceny:	<p>Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy • 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny 												

	zadania <ul style="list-style-type: none"> 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania 2,0 – student nie wykonał zadania 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Praca zaliczeniowa/referat	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	70
	02	Zadania laboratoryjne/prezentacje zagadnień	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02,	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,7x O1 + 0,3x O2			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie -elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za samodzielną pracę studenta na platformie e-learningowej, egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	30) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 31) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	Ot	Umiejętności teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1

	Op	Umiejętności praktyczne	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2
	Oe	Egzamin	wszystkie efekty	nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5xOe + 0,5x\left(\frac{Ot\ x\ 1 + Op\ x\ 2}{1 + 2}\right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06, K1_W11, K1_W13			
W_02,	K1_W07, K1_W05			
W_03	K1_W011, K1_W12			
U_01	K1_U03, K1_U04			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U013, K1_U14			
K_01	K2_K02, K2_K03			
K_02	K2_K05, K2_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Zieba R.,(red.),Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie, Warszawa 2008 • Jemioła T., Malaka K., Bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2002 • Chomiczewski K., Kocik J., Szkoda M.T., Bioterroryzm. Zasady postępowania lekarskiego, Warszawa 2002 • Croddy E., Broń chemiczna i biologiczna. Raport dla obywatela, Warszawa 2003 • Gawliczek P., Terroryzm z wykorzystaniem broni masowego rażenia (megaterroryzm), jako zagrożenie asymetryczne. Formy przeciwdziałania, Warszawa 2007 • Krauze M., Nowak I., Broń chemiczna, Warszawa 1984 • Kubowski J., Broń jądrowa. Fizyka. Budowa. Działanie. Skutki. Historia, Warszawa 2008 • Madej M., Zagrożenia asymetryczne bezpieczeństwa państw obszaru transatlantycznego, Warszawa 2007 • Michailiuk B., Broń biologiczna, Warszawa 2004 • Obrona przed bronią masowego rażenia, praca zbiorowa, AON 2007 • Pawłowski J., System przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, Warszawa 2008 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Chomiczewski K., Zagrożenia bronią biologiczną i możliwości przeciwdziałania jej skutkom, materiały z konferencji nt. „Rola i zadania SWS w świetle współczesnych zagrożeń”, Warszawa 18 marzec 2003 • Durys P., Broń chemiczna. Działania na rzecz zakazu i eliminacji, Warszawa 2009 • Gawliczek P., Pawłowski J., Zagrożenia asymetryczne, Warszawa 2003 • Kępka P., Bioterroryzm. Polska wobec użycia broni biologicznej, Warszawa 2009 • Konwencja o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów, Studia i Materiały MON, nr 20, Warszawa 1995 • Koziej S., Między piekłem rajem. Szare bezpieczeństwo u progu XXI wieku, Toruń 2006 • Urbanek A., Kozdrowski S. (red.), Refleksje nad bezpieczeństwem, Słupsk – Kraków 2011 • Pięta J., Broń neutronowa, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, Warszawa 1986 • Machowski A., Zagrożenia bioterroryzmem : dydaktyczno-prewencyjne aspekty zarządzania bezpieczeństwem społecznym, Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Kardynała Augusta Hłonda, Mysłowice 2008 				
C. Materiały źródłowe:				
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku. • Krajowy plan zarządzania kryzysowego. • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego. • Plany epidemiologiczne dla wybranych województw. • Ustawy dotyczące stanów nadzwyczajnych. 				

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RCB, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.20. Zarządzanie kryzysowe w warunkach klęsk żywiołowych.

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.20	Zarządzanie kryzysowe w warunkach klęsk żywiołowych.	E	4			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	VI		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	10	15	25	1
• konserwatorium	14	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• studiowanie literatury			5	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	20	45	55	75	3
• ćwiczenia laboratoryjne	28	18				
• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do			25	30		

ćwiczeń/studiowanie literatury						
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			20	25		
łącznie:	45	30	55	70	100	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
konserwatorium, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: wypracowanie i prezentacja problemów i dylematów, praca na systemach wspomagania, opracowanie decyzji, projektowanie i opracowanie dokumentów, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatorium, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych,, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Bezpieczeństwo powszechne, Prawne podstawy bezpieczeństwa, System zarządzania kryzysowego.			• Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych.			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji zarządzania kryzysowego w sytuacjach zagrożenia klęską żywiołową; • zapoznać ze strukturą i zadaniami elementów organizacyjnych zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi organizację zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystywania wiedzy z zakresu organizacji zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową w realizacji zadań na poziomie lokalnym i państwa; • nauczyć wdrażania procedur zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową w instytucjach realizujących zadania zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym i państwa; • nauczyć umiejętności praktycznego kierowania i wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających 						

z regulacji prawnych w zakresie organizacji zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową.

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować do przeprowadzania krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących organizacji zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową ;
- przygotować do rozwiązywania zasadniczych problemów organizacyjnych zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową w skali lokalnej i państwowej ;
- kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie organizacji zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Pojęcie i zadania zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia klęską żywiołową: typologia klęski żywiołowej, definicje i zasadnicze pojęcia, zadania zarządzania kryzysowego w sytuacji klęski żywiołowej na wszystkich szczeblach administracji w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem sił i środków wsparcia działań.	3	2
3.	Fazy i kierunki działań w sytuacjach zagrożenia klęską żywiołową: zadania elementów zarządzania kryzysowego w fazie zapobiegania – wykonanie niezbędnych planów i przedsięwzięć ograniczających skutki klęsk żywiołowych, zasady przygotowania do realizacji zadań w fazie przygotowania, planowanie i stawianie zadań przed i w trakcie fazy reagowania, realizacja fazy odbudowy.	4	2
4.	Organizacja pracy na stanowiskach kierowania w trakcie wypracowania decyzji i stawiania zadań: charakterystyka podstawowych dokumentów kierowania i sprawozdawczych, algorytm wypracowania decyzji w sytuacji planowania równoległego i kolejnego.	4	2
5.	Organizacja współdziałania w czasie realizacji zadań zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia i wystąpienia klęski żywiołowej: zasady współdziałania z instytucjami wykonującymi zadania na rzecz elementów zarządzania kryzysowego przed i w trakcie realizacji zadań, organizacja systemu obiegu informacji, organizacja systemu ostrzegania, zasady wykorzystania Sił Zbrojnych i stowarzyszeń.	2	2
6.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	10

zajęcia praktyczne:

numer	treści kształcenia	ilość godzin
-------	--------------------	--------------

tematu		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Praktyczna realizacja zadań i kierowania działaniami w sytuacji zagrożenia epidemią: opracowanie dokumentacji dla elementów organizacyjnych stanowiska kierowania, analiza zagrożenia, ocena położenia i sytuacji, wypracowanie decyzji, opracowanie zasadniczych dokumentów kierowania.	8	5
3.	Praktyczna realizacja zadań i kierowania działaniami w sytuacji zagrożenia powodzią : opracowanie dokumentacji dla elementów organizacyjnych tworzonych w czasie ewakuacji, analiza zagrożenia, ocena położenia i sytuacji, wypracowanie decyzji, opracowanie zasadniczych dokumentów kierowania.	8	5
4.	Praktyczna realizacja zadań i kierowania działaniami w sytuacji zagrożenia środkami chemicznymi : analiza zagrożenia, ocena położenia i sytuacji, wypracowanie decyzji, opracowanie zasadniczych dokumentów kierowania, sporządzenie planu współdziałania dla sił wzmocnienia – siły zbrojne, stowarzyszenia.	8	5
5.	Organizacja stanowiska kierowania w zapasowym miejscu pracy: analiza zagrożenia, ocena położenia i sytuacji, wypracowanie decyzji, opracowanie zasadniczych dokumentów w celu przemieszczenia stanowiska kierowania, sporządzenie planu obiegu informacji w czasie przemieszczenia stanowiska kierowania.	4	3
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		30	20
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z zarządzaniem kryzysowym w warunkach klęsk żywiołowych	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna organizację i zasady funkcjonowania elementów zarządzaniem kryzysowym w warunkach klęsk żywiołowych w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach w sytuacjach kryzysowych	
	W_03	w podstawowym stopniu zna dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na zarządzanie kryzysowe	

		w warunkach klęsk żywiołowych
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarządzania kryzysowego w warunkach klęsk żywiołowych
	U_02	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regulami, normami w zarządzaniu kryzysowym w warunkach klęsk żywiołowych
	U_03	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w zarządzaniu kryzysowym w warunkach klęsk żywiołowych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z zarządzaniem kryzysowym w warunkach klęsk żywiołowych
	K_02	jest gotów myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy w zakresie zadań podejmowanych na rzecz zarządzania kryzysowego w warunkach klęsk żywiołowych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin.	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu,	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu 	

	<ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Sprawdzian w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	02	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ot) = 0,8x O1 + 0,2x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia ważona oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom 			

merytoryczny zadania

- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01	Ćwiczenia laboratoryjne	U_01, U_02, U_03 , K_01, K_02	70
	02	Kolokwium zaliczeniowe	U_01, U_02, U_03 , K_01, K_02	10
	03	Opracowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03 , K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,7x O1 + 0,1x O2 + 0,2x O3			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			

forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie - elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	<i>Ot</i>	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02, K_03	1
	<i>Op</i>	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02, K_03	3
	<i>Oe</i>	Egzamin	Nie dotyczy	Nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa\ (Ok) = \frac{Ot \times 1 + Op \times 3}{1 + 3}$			
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	$Ocena\ końcowa\ z\ przedmiotu\ Okx0,5 + Oex0,5$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06			
W_02	K1_W07			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U03			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U13			

K_01	K1_K02
K_02	K1_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm. • Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), • Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W, (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 • Tyburska A. (red.), Ochrona infrastruktury krytycznej WSPol., Szczytno 2010 • Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, Katowice 2013 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • K. Zieliński, Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004, s. 29. • Ladak, T. Pilch (red.), Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Wydawnictwo ŻAK, Warszawa 1999, s. 72. • J. Pawłowski, Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Wydawnictwo AON, Warszawa 2002, s. 166. • P. Sienkiewicz, P. Górny, Analiza systemowa sytuacji kryzysowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2001, s. 32. • R. Wróblewski, Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami, Wydawnictwo AON, Warszawa 1996, s. 39. • J. Gołębiowski, Zarządzanie kryzysowe, „Wiedza Obronna” 2001, nr 1, s. 76–97. • Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013 • Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku. • Krajowy plan zagrożenia kryzysowego. • Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego 	

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://RCB.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona RBC, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.3.21. Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.3.21.	Zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego.	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe.				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności zarządzanie kryzysowe	VI		
Dyscyplina:						
Nauki społeczne.						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Katedra Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• konwersatorium	9	4				
• kolokwium zaliczeniowe	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			10	5		
• studiowanie literatury			5	15		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	75	2
• ćwiczenia laboratoryjnej	18	13				

• kolokwium zaliczeniowe	2	2				
• przygotowanie do ćwiczeń/studiowanie literatury			20	20		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej			10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Konwersatorium, informacyjne, konwersatorium problemowe, informacja, dyskusja			ćwiczenia laboratoryjne: wypracowanie i prezentacja problemów i dylematów, praca na systemach wspomagania, opracowanie decyzji, projektowania i opracowania dokumentów, burza mózgów, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści konwersatoriów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, wykonanie zadań praktycznych, przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Bezpieczeństwo powszechne, Prawne podstawy bezpieczeństwa, System zarządzania kryzysowego.			• Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu nauk społecznych.			
Cele przedmiotu:						
w zakresie wiedzy:						
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu organizacji zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego; • zapoznać ze strukturą i zadaniami elementów organizacyjnych zarządzania kryzysowego w sytuacji zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego; • zapoznać z podstawową literaturą i aktami prawnymi regulującymi organizację zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego. 						
w zakresie umiejętności:						
<ul style="list-style-type: none"> • nauczyć wykorzystywać wiedzę do realizacji zadań w zakresie zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego na poziomie lokalnym i państwa; • nauczyć wdrażania procedur zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego w instytucjach realizujących zadania zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym i państwa; 						

- nauczyć praktycznego kierowania i wykonywania zasadniczych dokumentów wynikających z regulacji prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego.

w zakresie kompetencji społecznych:

- przygotować do krytycznej analizy i oceny treści podstawowych aktów prawnych dotyczących zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- przygotować do rozwiązywania zasadniczych problemów organizacyjnych zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego w skali lokalnej i państwowej;
- kształtować potrzeby przestrzegania norm prawnych w zakresie zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Treści kształcenia:

zajęcia teoretyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładu i przedmiotu.	1	1
2.	Pojęcie i zadania zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego: typologia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, definicje i zasadnicze pojęcia, zadania zarządzania kryzysowego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego na wszystkich szczeblach administracji w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem sił i środków wsparcia działań.	2	
3.	Fazy i kierunki działań w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego: siły i środki do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na poszczególnych poziomach administracyjnych, zadania elementów zarządzania kryzysowego realizujących zadania bezpieczeństwa i porządku publicznego w fazie zapobiegania – wykonanie niezbędnych planów i przedsięwzięć ograniczających skutki zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, zasady przygotowania do realizacji zadań w fazie przygotowania, planowanie i stawianie zadań przed i w trakcie fazy reagowania.	2	1
4.	Organizacja i praca na stanowiskach kierowania w trakcie wypracowania decyzji i stawiania zadań w sytuacjach kryzysowych: charakterystyka podstawowych dokumentów kierowania i sprawozdawczych, algorytm wypracowania decyzji w sytuacji planowania równoległego i kolejnego.	2	1
5.	Organizacja współdziałania w czasie realizacji zadań w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego: zasady współdziałania z instytucjami wykonującymi zadania na rzecz elementów zarządzania kryzysowego przed i w trakcie realizacji zadań, organizacja systemu obiegu informacji, organizacja systemu ostrzegania, zasady wykorzystania Sił zbrojnych i stowarzyszeń.	2	1
6.	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych.	1	1
2	Analiza bezpieczeństwa i porządku publicznego, określenie miejsc niebezpiecznych w Słupsku; analiza zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego w Słupsku, propozycja organizacji monitoringu i działań prewencyjnych w miejscach niebezpiecznych.	6	4
3.	Praktyczna realizacja mapy zagrożeń i działań prewencyjnych: wprowadzenie i opracowanie mapy zagrożeń oraz części opisowej, wprowadzenie danych profilaktyki i prewencji.	6	4
4.	Organizacja imprezy masowej: sporządzenie dokumentacji zezwalającej na organizację imprezy masowej, wykonanie planu imprezy masowej/zawodów sportowych.	6	5
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe, omówienie wyników sprawdzianu, wystawienie ocen końcowych z zajęć praktycznych, podsumowanie zajęć praktycznych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	30
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	w zaawansowanym stopniu zna reguły, normy i zasady etyczne, moralne oraz prawne regulujące funkcjonowanie człowieka w jego otoczeniu społeczno-kulturowym i różnego rodzaju grupach, obowiązujące w organizacjach, instytucjach i strukturach społecznych związanych z zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego	
	W_02	w zaawansowanym stopniu zna organizację i zasady funkcjonowania elementów zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach w sytuacjach kryzysowych	
	W_03	w podstawowym stopniu zna dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania i zagrożenia, a także ich wpływ na zarządzanie kryzysowe w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego	
umiejętności	U_01	potrafi właściwie dobierać źródła wiedzy, selekcjonować z nich niezbędne fakty i informacje, dokonywać ich analizy, syntezy i interpretacji pod kątem zarządzania	

		kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego
	U_02	potrafi posługiwać się w podstawowym zakresie systemami normatywnym, w tym regulami, normami w zarządzaniu kryzysowym w warunkach zarządzania kryzysowego w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego
	U_03	potrafi planować i organizować pracę zespołów zadaniowych i specjalistycznych funkcjonujących w zarządzaniu kryzysowym w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do uznawania wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z z zarządzaniem kryzysowym w warunkach zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego
	K_02	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w zakresie zadań podejmowanych na rzecz zarządzania kryzysowego podczas zakłóceń bezpieczeństwa i porządku publicznego
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: <ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie pozytywnej oceny za aktywny udział w 80% zajęciach programowych; • uzyskanie zgodnie z przyjętymi przez wykładowcę kryteriami, pozytywnej oceny z egzaminu i oceny końcowej za zajęcia teoretyczne i praktyczne. 	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z kolokwium zaliczeniowego z zajęć teoretycznych (sprawdzian) i oceny za aktywność na zajęciach.	
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Aktywność na zajęciach</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny częstotliwości udziału w dyskusjach w ramach zajęć, poziomu merytorycznego wypowiedzi i krytycznego podejścia do omawianego problemu</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student uczestniczył bardzo często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była wysoka i krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,5 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była raczej wysoka i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu • 4,0 – student uczestniczył często w dyskusji, wartość merytoryczna jego 	

	<p>wypowiedzi była na stosunkowo dobrym poziomie i raczej krytycznie podchodził do omawianego problemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,5 – student uczestniczył rzadko w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na średnim poziomie i raczej bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 3,0 – student uczestniczył sporadycznie w dyskusji, wartość merytoryczna jego wypowiedzi była na niskim poziomie i bezkrytycznie podchodził do omawianego problemu • 2,0 – student nie brał udziału w dyskusjach 			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Sprawdzian pisemny w ramach kolokwium	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	80
	02.	Aktywność na zajęciach	K_01, K_02,	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Ot) = 0,8x O1 + 0,2x O2			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	Średnia oceny z wykonanych prac zaliczeniowych i oceny za aktywność na zajęciach.			
kryteria oceny:	<p>Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe • 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi • 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi • 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi • 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi • 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi <p>Samodzielne przygotowanie i wykonanie zadania o charakterze intelektualnym na zajęciach (do wyboru: referat, raport dotyczący wąskiego problemu, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, wystąpienie obejmujące wąskie zagadnienie w formie ustnej)</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej zleconego zadania</p> <p>Kryteria oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie • 4,5 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 4,0 – student wykonał zadanie w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania • 3,5 – student wykonał zadanie nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom 			

merytoryczny zadania

- 3,0 – student wykonał zadanie w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania
- 2,0 – student nie wykonał zadania

Wykonanie pracy zaliczeniowej (do wyboru: case study; analiza i opis problemu teoretycznego lub praktycznego wykonanego na podstawie analizy literatury; streszczenie artykułu naukowego, książki lub rozdziału z monografii; raport, sprawozdanie, artykuł naukowy)

Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy

Kryteria oceny:

- 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie
- 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy
- 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej

sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	01.	Ćwiczenia laboratoryjne	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	70
	02.	Kolokwium zaliczeniowe	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	10
	03.	Przygotowanie pracy zaliczeniowej	U_01, U_02, U_03 K_01, K_02	20
sposób wyliczenia oceny końcowej:	Ocena końcowa z zajęć praktycznych (Op) = 0,7x O1 + 0,1x O2 + 0,2x O3			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			

forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę/teście na platformie - elearningowej			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w pkt. ECTS
	<i>Ot</i>	Zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02,	1
	<i>Op</i>	Zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, K_01, K_02	2
	<i>Oe</i>	Egzamin	Nie dotyczy	Nie dotyczy
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa z przedmiotu (Ok)</i> $\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
sposób wyliczenia oceny końcowej zajęć:	<i>Ocena końcowa z przedmiotu Okp</i> = $Okx0,5 + Oex0,5$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W06			
W_02	K1_W07			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U03			
U_02	K1_U07			
U_03	K1_U13			

K_01	K2_K02
K_02	K2_K05
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, DzU 2007, Nr 89, poz. 590 z późn. zm. • Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DzU z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU 2001 r. Nr 142, poz. 1590), • Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), • Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) • Kitler W., Samorząd terytorialny w obronie narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2005 • Gryz J., Kitler W, (red.), System reagowania kryzysowego, Wydawnictwo Marszałek, Toruń 2007 • Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej. Pojęcie, organizacja i zadania w czasie pokoju, kryzysu i wojny, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Warszawa 2010 • Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. Nr 62, poz. 558 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz.U. Nr 113, poz. 985 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr 89, poz. 590 z późn. zm.). • Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. Nr 62, poz. 504 z późn. zm.). • Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, zm.: Dz.U. z 2011 r. Nr 117, poz. 677). • Zarządzenie Nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 1998 r. w sprawie realizacji przez Policję zadań w warunkach katastrof naturalnych i awarii technicznych (Dz.Urz. KGP z 1999 r. Nr 7, poz. 36). • Zarządzenie Nr 1429 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w Policji procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych (Dz.Urz. KGP z 2005 r. Nr 3, poz. 8). • Zarządzenie Nr 213 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 lutego 2007 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji zadań Policji w przypadkach zagrożenia życia i zdrowia ludzi lub ich mienia albo bezpieczeństwa i porządku publicznego (Dz.Urz. KGP Nr 5, poz. 49). • Wytyczne Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 2000 r. w sprawie postępowania Policji w warunkach katastrofy naturalnej i awarii technicznej oraz w czasie innych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu ludzi i środowisku (Dz.Urz. KGP Nr 3, poz. 8). • Procedury postępowania Policji w zakresie taktyki działania i dowodzenia oddziałami Policji w przypadku zagrożeń naruszenia porządku publicznego lub zbiorowego zakłócenia porządku publicznego 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Zieliński K., Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2004 	

- Pawłowski J., Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Wydawnictwo AON, Warszawa 2002
- Sienkiewicz P., Górny P., Analiza systemowa sytuacji kryzysowych, Wydawnictwo AON, Warszawa 2001
- Wróblewski R., Zarys teorii kryzysu, zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami, Wydawnictwo AON, Warszawa 1996
- Gołębiowski J., Zarządzanie kryzysowe, „Wiedza Obronna” 2001
- Pietrek G., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013
- Pietrek G., Współdziałanie terenowych organów administracji wojskowej z organami administracji publicznej

w sytuacjach kryzysowych, Wydawnictwo Akademii Pomorskiej, Słupsk 2011

C. Materiały źródłowe:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku.
- Krajowy plan zagrożenia kryzysowego.
- Wojewódzkie i powiatowe plany zarządzania kryzysowego

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.bbn.gov.pl/>
- <https://MSWiA.gov.pl/>
- Materiały z sieci Internet: strona KGP, urzędów wojewódzkich i powiatowych.

Kontakt:

osoba do kontaktu:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

3.1.7 Treści specjalistyczne w zakresie „Cybermedia”

3.1.7.1 Wykaz zajęć

Grupa treści kształcenia	Nazwa zajęć/przedmiotu	Kod
Treści specjalistyczne w zakresie „Cybermedia”	Bezpieczeństwo informacyjne	S.4.1.
	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni	S.4.2.
	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni	S.4.3.
	Cyberzagrożenia	S.4.4.
	Historia mediów	S.4.5.
	Socjologia mediów	S.4.6.
	Psychologia mediów	S.4.7.
	Teoria komunikacji	S.4.8.
	Prawne podstawy dziennikarstwa e-medialnego	S.4.9.
	E-media	S.4.10.
	Pokolenie sieci	S.4.11.
	Szkoła 3.0 i edukacja e-learningowa	S.4.12.
	Badania naukowe i komunikacja społeczna w Internecie	S.4.13.
	Diagnostyka cyberpatologii społecznych	S.4.14.
	Terapia cyberpatologii społecznych	S.4.15.
	Etyka mediów	S.4.16.
	Tworzenie materiałów multimedialnych	S.4.17.
	Warsztaty dziennikarskie – telewizja internetowa	S.4.18.
	Warsztaty dziennikarskie – radio internetowe	S.4.19.
	Warsztaty dziennikarskie – praca na portalu internetowym	S.4.20.
	Monitorowanie zagrożeń społecznych w sieci	S.4.21.

3.1.7.2 Szczegółowy opis zajęć

S.4.1. Bezpieczeństwo informacyjne

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.1.	Bezpieczeństwo informacyjne	ZO	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „cybermedia”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady	8	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	0,5	-	-		
• studiowanie literatury i przygotowanie do kolokwium	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	2	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	16	12	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji niezbędnej do przygotowania pracy zaliczeniowej; przygotowanie pracy zaliczeniowej	percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji niezbędnych do merytorycznego przygotowania się do zajęć, udział w dyskusji, studiowanie literatury; przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania IT 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z: użytkowaniem IT i rozwojem społeczeństwa informacyjnego 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu bezpieczeństwa informacyjnego z perspektywy bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego zapoznać ich z zasadami i prawnymi aspektami ochrony informacji w organizacjach zapoznać ich z zasadami organizacji systemów bezpieczeństwa teleinformatycznego zapoznać ich z teoretycznymi aspektami zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym w organizacjach 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikowania, intepretowania i wyjaśniania podstawowych zjawisk i procesów związanych z bezpieczeństwem informacyjnym nauczyć ich prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa informacyjnego nauczyć ich posługiwania się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa informacyjnego nauczyć ich przygotowania w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, prac pisemnych obejmujących problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa informacyjnego 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów kompetencje w zakresie krytycznej oceny treści związanych z bezpieczeństwem informacyjnym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń do doskonalenia systemów ochrony informacji w organizacjach kształtować u nich kompetencje w zakresie wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy, odpowiedzialny i świadomy z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; merytoryczne wprowadzenie do przedmiotu.	1	0,5
2.	Pojęcie i istota bezpieczeństwa informacyjnego: znaczenie bezpieczeństwa informacyjnego w warunkach rozwoju cyberprzestrzeni; definiowanie bezpieczeństwa informacyjnego; zasadnicze elementy bezpieczeństwa informacyjnego; przegląd zagrożeń bezpieczeństwa informacyjnego.	2	1
3.	Bezpieczeństwo informacji – aspekty teoretyczne: informacja i jej znaczenie w życiu organizacji; idea i zasady bezpieczeństwa informacji; prawne aspekty ochrony informacji; organizacyjne i techniczne środki bezpieczeństwa informacji.	2	1
4.	Bezpieczeństwo teleinformatyczne: pojęcie i podstawowe zasady bezpieczeństwa teleinformatycznego; podstawowe wymagania wobec bezpieczeństwa teleinformatycznego i systemów teleinformatycznych; metody i środki stosowane w systemach i sieciach teleinformatycznych w instytucjach wrażliwych na zagrożenia.	2	1
5.	Zarządzanie bezpieczeństwem informacyjnym: zarządzania informacją i jej bezpieczeństwem – aspekty teoretyczne; zarządzanie bezpieczeństwem w ujęciu systemowym; ryzyko w zarządzaniu bezpieczeństwem informacyjnym; audyty	2	1

	systemu zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym; organizacja i wdrażanie systemów bezpieczeństwa informacyjnego.		
6.	Zajęcia podsumowujące: synteza treści omówionych w ramach wykładów; zapoznanie z oceną prac zaliczeniowych.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady przygotowania się do zajęć; merytoryczne wprowadzenie do ćwiczeń.	2	1
2.	Zagrożenia bezpieczeństwa informacyjnego: definiowanie i klasyfikowanie zagrożeń bezpieczeństwa informacyjnego; podstawowe kategorie zagrożeń bezpieczeństwa informacji z perspektywy bezpieczeństwa państwa; podstawowe kategorie zagrożeń bezpieczeństwa informacji z perspektywy bezpieczeństwa organizacji; podstawowe kategorie zagrożeń bezpieczeństwa informacji z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; zagrożenia bezpieczeństwa informacyjnego – studium przypadku; dyskusja na temat zagrożeń bezpieczeństwa informacyjnego w warunkach rozwoju cyberprzestrzeni.	2	2
3.	Przestępczość komputerowa: pojęcie przestępstwa w aspekcie prawnym i kryminologicznym; pojęcie i rodzaje przestępstw komputerowych; przestępczość komputerowa w Polsce w świetle oficjalnych raportów i statystyk; konsekwencje przestępczości komputerowej z perspektywy bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego; walka z przestępczością komputerową; wybrane aspekty przestępstw komputerowych – studium przypadku; dyskusja na temat efektywności i doskonalenia systemu do walki z przestępczością komputerową.	2	2
4.	Prawne podstawy bezpieczeństwa informacji: źródła prawa dotyczące bezpieczeństwa informacyjnego; podstawowe akty prawa regulujące kwestie bezpieczeństwa informacyjnego; wymagania prawne dotyczące bezpieczeństwa informacji; normatywne uwarunkowania bezpieczeństwa informacji (norma ISO 2700); prawne konsekwencje naruszania bezpieczeństwa informacji; dyskusja na temat stanu prawnego bezpieczeństwa informacyjnego w Polsce.	2	2
5.	Ochrona danych osobowych: ochrona danych osobowych – pojęcie i istota; podstawowe zagrożenia danych osobowych; prawne uwarunkowania ochrony danych osobowych; organizacja systemu ochrony danych osobowych w organizacjach; administrator ochrony danych osobowych; ochrona danych osobowych w warunkach rozwoju cyberprzestrzeni – dyskusja.	2	2
6.	Ochrona informacji niejawnych: pojęcie informacji niejawnych i jej rodzaje; zagrożenia związane z ochroną informacji niejawnych; prawne regulacje w zakresie ochrony informacji niejawnych; organizacja systemów ochrony informacji niejawnych w organizacjach; podział kompetencji w zakresie ochrony informacji niejawnych w organizacjach; stan bezpieczeństwa ochrony informacji niejawnych w Polsce – dyskusja.	2	2
7.	Zarządzanie informacją i jej bezpieczeństwem w organizacji: informacja jako zasób organizacji; definicja, cel i zakres zarządzania informacją; systemy informacyjne w organizacji; zarządzanie informacją operacyjną w organizacji; zarządzanie jakością informacji; zarządzanie bezpieczeństwem informacji; zarządzanie informacją w warunkach rozwoju cyberprzestrzeni – dyskusja.	2	1
8.	Audyt i ocena bezpieczeństwa organizacji: proces analizy i oszacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji; przegląd znanych metodyk prowadzenia analizy i oszacowania ryzyka bezpieczeństwa informacji; plan, cele, zakres, kryteria i program audytu; organizacja i przebieg audytu; działania poaudytowe; znaczenie audytu w systemie zarządzania bezpieczeństwem informacji – dyskusja.	2	1
9.	Bezpieczeństwo informacyjne w systemie bezpieczeństwa państwa: bezpieczeństwo informacyjne z perspektywy bezpieczeństwa narodowego i jego zagrożenia; instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo informacyjne;	2	1

	bezpieczeństwo informacyjne w warunkach rozwoju e-administracji; ochrona państwa przed zagrożeniami informacyjnymi; rola i zadania państwa w zakresie ochrony obywateli przed zagrożeniami bezpieczeństwa informacyjnego; stan bezpieczeństwa informacyjnego w Polsce – dyskusja.		
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne wpisujące się w teoretyczne podstawy bezpieczeństwa informacyjnego z perspektywy bezpieczeństwa personalnego i strukturalnego	
	W_02	zna prawne uwarunkowania, organizację i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa informacyjnego od poziomu użytkowników sieci, organizacji wrażliwych na zagrożenia do poziomu państwa	
	W_03	zna wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa informacyjnego w warunkach rozwoju cyberprzestrzeni	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać podstawowe zjawiska i procesy związane z bezpieczeństwem informacyjnym z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa	
	U_02	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać skutki podstawowych procesów i zjawisk stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa informacyjnego	
	U_03	potrafi posługiwać się w swobodnie podstawowymi pojęciami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w trakcie komunikowania się ze specjalistami z zakresu bezpieczeństwa informacyjnego, jak również przygotować wystąpienia w formie ustnej i uczestniczyć w dyskusji	
	U_04	potrafi przygotować w języku polskim, z zachowaniem reguł naukowych i gramatycznych, pracę pisemną obejmującą problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa informacyjnego	
kompetencje społeczne	K_01	posiada kompetencje w zakresie krytycznej oceny treści związanych z bezpieczeństwem informacyjnym, ich właściwej interpretacji i wykorzystania własnych przemyśleń do doskonalenia systemów ochrony informacji w organizacjach	
	K_02	posiada kompetencje w zakresie wypełniania zadań zawodowych w sposób fachowy, odpowiedzialny i świadomy z wykorzystaniem wiedzy nabytej w ramach realizacji przedmiotu	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych		
kryteria oceny:	1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi. 2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę		

	<p>oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach:</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_03, W_04, U_04	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, W_04	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych:</p> <p>Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study):</p> <p>Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy.</p> <p>Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny</p>			

	<p>studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40
	O2.	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_02	1
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_03	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W03, K1_W12			
W_02	K1_W05, K1_W06, K1_W07, K1_W08			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U01, K1_U03, K1_U07			
U_02	K1_U06			
U_03	K1_U08, K1_U10, K1_U11			
U_04	K1_U09			
K_01	K1_K01, K1_K06			
K_02	K1_K02, K1_K03			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				

<ul style="list-style-type: none"> • Janczak J., Nowak A., <i>Bezpieczeństwo informacyjne. Wybrane problemy</i>, Warszawa 2013 • Liedl K. (red.), <i>Transsektorowe obszary bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2011 • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012 • Madej M., Terlikowski M., (red.), <i>Bezpieczeństwo teleinformatyczne państwa</i>, Warszawa 2009 • Nowak A., Scheffs W., <i>Zarządzanie bezpieczeństwem informacyjnym</i>, Warszawa 2009 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Bączek P., <i>Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa polskiego</i>, Toruń 2005 • <i>Biała księga bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej</i>, Warszawa 2013 • Depo J., <i>Bezpieczeństwo informacji</i>, Kraków 2011 • Liedl K., Piasecka P., Aleksandrowicz T.R., <i>Analiza informacji: teoria i praktyka</i>, Warszawa 2012 • Liedl K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Warszawa 2008 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, Dz.U. 2018, poz. 1000, • Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, Dz.U. 2010 nr 182 poz. 1228, z późn. zm. • PN-ISO/IEC 27001, <i>Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji - Wymagania.</i>, Warszawa 2007 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.gov.pl/web/cyfryzacja • https://www.nask.pl/ • https://www.cert.pl/ 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.2. Techniczny wymiar cyberprzestrzeni

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.2.	Techniczny wymiar cyberprzestrzeni	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „cybermedia”	IV		
Dyscyplina:						
Informatyka 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• konwersatorium	8	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	0,5	-	-		
• studiowanie literatury i przygotowanie do kolokwium	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	8	3,5	-	-		
• ćwiczenia laboratoryjne	10	10	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, ćwiczenia w warunkach laboratoryjnych			

<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <p>percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji niezbędnej do przygotowania pracy zaliczeniowej; przygotowanie pracy zaliczeniowej</p>		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <p>percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji niezbędnych do merytorycznego przygotowania się do zajęć, udział w dyskusji, udział w ćwiczeniach w warunkach laboratoryjnych, studiowanie literatury; przygotowanie do kolokwium</p>	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania IT 		<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z: użytkowaniem IT i rozwojem społeczeństwa informacyjnego 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami merytorycznymi z zakresu technicznych aspektów cyberprzestrzeni, w tym rozwoju technologii komunikacyjno-informatycznych zapoznać studentów z budową i strukturą cyberprzestrzeni, jako tworu technicznego zapoznać studentów z pojęciem i cechami sztucznej inteligencji i jej związku z cyberprzestrzenią 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów analizy i oceny współczesnych narzędzi ICT i ich związku z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni nauczyć ich praktycznego wykorzystania wybranych narzędzi informatycznych i multimediów stosowanych szeroko w cyberprzestrzeni nauczyć ich identyfikowania ogólnych problemów technicznych związanych z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiedzania się na ten temat w gronie specjalistów nauczyć ich prognozowania rozwoju technologii ICT i ich wpływu na kierunki ewolucji cyberprzestrzeni rozwijać wśród nich potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i śledzenia na bieżąco kierunków ich rozwoju 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z technicznymi aspektami cyberprzestrzeni uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią i funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego pod kątem rozwoju kompetencji zawodowych, niezbędnych do budowania etosu zawodu specjalistów cyberprzestrzeni 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; merytoryczne wprowadzenie do przedmiotu.	1	0,5
2.	Technologie ICT, jako podstawa rozwoju cyberprzestrzeni: geneza i historia rozwoju ICT; pojęcie i istota; cechy; media komunikacyjne, nośniki umożliwiające zapis informacji, narzędzia umożliwiające przetwarzanie informacji, aplikacje i rodzaje złożonych systemów ICT; mobilne ICT.	2	1
3.	Cyberprzestrzeń: pojęcie i geneza cyberprzestrzeni; historia rozwoju cyberprzestrzeni; istota – podstawowe cechy cyberprzestrzeni, struktura cyberprzestrzeni, warstwy cyberprzestrzeni; użytkownicy cyberprzestrzeni.	2	1
4.	Techniczne elementy cyberprzestrzeni: cyberprzestrzeń, jako efekt rozwoju cywilizacji technicznej; współczesny stan rozwoju techniki a cyberprzestrzeń; techniczne elementy w warstwie fizycznej, logicznej i kognitywnej, Internet, jako system technologiczny; podłączenie do Internetu i jego konsekwencje; techniczne zasady ochrony przed zagrożeniami z Internetu.	2	1

5.	Sztuczna inteligencja a cyberprzestrzeń: pojęcie i istota sztucznej inteligencji; geneza i historia AI; praktyczne zastosowania AI; sztuczna inteligencja w informatyce; praktyczne zastosowanie AI w cyberprzestrzeni.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: synteza treści omówionych w ramach wykładów; zapoznanie z oceną prac zaliczeniowych.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady przygotowania się do zajęć; merytoryczne wprowadzenie do ćwiczeń.	1	0,5
2.	Technologie informacyjno-komunikacyjne ICT – ćwiczenia audytoryjne: pojęcie i istota; cechy; urządzenia komunikacyjno-informatyczne – charakterystyka techniczno-użytkowa; zakres zastosowania; narzędzia ICT a sieci informatyczne; narzędzia ICT a Internet; perspektywy rozwoju nowych technologii – analiza przypadków.	2	0,5
3.	Wirtualna rzeczywistość– ćwiczenia audytoryjne: pojęcie i istota wirtualnego świata; historia wirtualnej rzeczywistości; zastosowane technologie (wizualizacja, dźwięk, zapach, dotyk, interakcja, urządzenia i systemy obliczeniowo-informatyczne), obszary praktycznego zastosowania wirtualnej rzeczywistości; możliwości zastosowania wirtualnej rzeczywistości – analiza przypadków.	2	1
4.	Internet rzeczy– ćwiczenia audytoryjne: pojęcie, istota i cel; obszary zastosowania (inteligentne domy, inteligentne budynki, inteligentne miasta, inteligentne sieci zdrowia, inteligentne przedsiębiorstwa, inteligentny przemysł, inteligentne systemy energetyczne, inteligentne systemy pomiarowe, monitorowanie środowiska, monitorowanie zagrożeń); Internet rzeczy w rozwijającym się społeczeństwie informacyjnym – szanse, wyzwania, zagrożenia.	2	1
5.	Internet, jako podstawa technologiczna rozwoju cyberprzestrzeni– ćwiczenia audytoryjne: pojęcie i istota Internetu; geneza i początki Internetu; metody dostępu do Internetu; elektroniczne media a dostęp do Internetu; perspektyw rozwoju Internetu.	2	1
6.	Techniki udostępniania usług Internetowych – zajęcia laboratoryjne: hosting usług WWW i pozycjonowanie treści w Internecie, promocja w portalach multimedialnych i społecznościowych, reklama w Internecie, aspekty formalne serwisów i transakcji internetowych, systemy płatności w Internecie – wdrożenia we własnych usługach, urządzenia mobilne w usługach internetowych (tworzenie i dystrybucja aplikacji mobilnych od strony technicznej).	5	5
7.	Multimedia i transmisje multimedialne w systemach informatycznych– zajęcia laboratoryjne: techniki kompresji obrazu i dźwięku wykorzystywane w transmisjach multimedialnych w Internecie, strumieniowanie multimediiów pomiędzy użytkownikami oraz ruch IP multicast, systemy telefonii IP (VoIP), systemy wideokonferencyjne w praktyce, telewizja przemysłowa i jej integrowanie z systemami informatycznymi, transmisje multimedialne w usługach WWW, systemy prezentacji 3D w usługach WWW, systemy wizyjnej projekcji wielkogabarytowej i inne nietypowe rozwiązania w projekcji multimediiów.	5	5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia, fakty i zagadnienia merytoryczne z zakresu technicznych	

		aspektów cyberprzestrzeni, w tym rozwoju technologii komunikacyjno-informatycznych
	W_02	zna budowę i strukturę cyberprzestrzeni, jako tworu technicznego i społecznego
	W_03	zna pojęcie i cechy sztucznej inteligencji i jej związku z cyberprzestrzenią
umiejętności	U_01	potrafi dokonać analizy i oceny współczesnych narzędzi ICT i ich związku z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni
	U_02	potrafi wykorzystywać w praktyce wybrane narzędzia informatyczne i multimedia
	U_03	potrafi identyfikować ogólne problemy techniczne związane z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiadać się na ten temat w gronie specjalistów, a także przygotować stosowny materiał w formie pisemnej
	U_04	potrafi prognozować rozwój technologii ICT i wskazać ich wpływ na kierunki ewolucji cyberprzestrzeni
	U_05	ma rozwiniętą potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i śledzenia na bieżąco kierunków ich rozwoju
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z technicznymi aspektami cyberprzestrzeni
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią i funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego pod kątem rozwoju kompetencji zawodowych, niezbędnych z kolei do budowania etosu zawodu specjalistów cyberprzestrzeni
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach:</p>	

	Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_03, U_04	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %

uczenia się:	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40
	O2.	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03, U_05	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, U_05, K_02	1
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, U_05, K_01,	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W03			
W_02	K1_W07, K1_W09			
W_03	K1_W09, K1_W11			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U02, K1_U04			
U_03	K1_U01, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11			
U_04	K1_U06			
U_05	K1_U14, K1_U07			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K02, K1_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Anderson R., <i>Inżynieria zabezpieczeń</i>, Wyd. WNT, 2005 Ficoń K., <i>Sztuczna inteligencja nie tylko dla humanistów</i>, Warszawa 2013 Guinard D. D., Trifa V., <i>Internet rzeczy, Budowa sieci z wykorzystaniem technologii webowych i Raspberry Pi</i>, Warszawa 2017 <i>Media audiowizualne i cyfrowe wobec wyzwań współczesnego społeczeństwa</i>, opracowanie zbiorowe, Warszawa 2012 Miller M., <i>Internet rzeczy</i>, Warszawa 2016 Unold J., <i>Zarządzanie informacją w cyberprzestrzeni</i>, Warszawa 2015 Wołowski F., Zawila-Niedźwiecki J., <i>Bezpieczeństwo systemów informacyjnych. Praktyczny przewodnik zgodny z normami polskimi i międzynarodowymi</i>, Wyd.Edu-Libri, 2015 Zalewski M., <i>Splątana sieć. Przewodnik po bezpieczeństwie nowoczesnych aplikacji WWW</i>, Wyd. Helion, 2012 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Bailenson J., <i>Wirtualna rzeczywistość, Doznanie na żądanie</i>, Warszawa 2019 <i>Bezpieczeństwo Microsoft Windows+Hacking zdemaskowany. Opracowanie zbiorowe</i>, Wydawnictwo Naukowe 				

PWN, 2009.

- Dudek A. , *Nie tylko wirusy. Hacking, cracking, bezpieczeństwo Internetu*, Wyd. Helion, 1998.
- Mitnick K., Simon W.L. , Wozniak S , *Sztuka podstępu. Łamałem ludzi, nie hasła*, Wyd. Helion, 2014.
- Tanenbaum A., Wetherall D.J. , *Sieci komputerowe*, Wyd. Helion, 2012.
- Media Cyfrowe - seria wydawnicza książek PWN

C. Materiały źródłowe:

- Instrukcje, podręczniki użytkownika wybranych narzędzi ICT

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja>
- <https://www.nask.pl/>
- <https://www.cert.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.3. Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.3.	Społeczno-kulturowy wymiar cyberprzestrzeni	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „cybermedia”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady	8	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	0,5	-	-		
• studiowanie literatury i przygotowanie do kolokwium	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5	50	2
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35		
• zajęcia wprowadzające	2	1	-	-		
• ćwiczenia audytorijne	16	12	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek;			percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie			

studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji niezbędnej do przygotowania pracy zaliczeniowej; przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium	literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji niezbędnych do merytorycznego przygotowania się do zajęć, udział w dyskusji, studiowanie literatury; przygotowanie do kolokwium		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania IT 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z: użytkowaniem IT i rozwojem społeczeństwa informacyjnego 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami i teoretycznymi podstawami związanymi z wpływem cyberprzestrzeni na współczesną przestrzeń społeczną i kulturową zapoznać ich z zakresem i charakterem wpływu cyberprzestrzeni na przestrzeń kulturową i społeczną zapoznać ich z dylematami towarzyszącymi rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływu na rozwój cywilizacyjny ludzkości 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z poszczególnymi funkcjami cyberprzestrzeni nauczyć ich analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń społeczną i kulturową nauczyć identyfikowania ogólnych problemów społeczno-kulturowych związanych z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiedzania się na ten temat w gronie specjalistów rozwijać wśród nich potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i ich wpływu na życie społeczne i rozwój cywilizacyjny 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych ze społecznymi i kultowymi aspektami cyberprzestrzeni uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; merytoryczne wprowadzenie do przedmiotu.	1	0,5
2.	Cyberprzestrzeń w przestrzeni kulturowej: tradycyjna kultura i jej działy; cyberprzestrzeń jako wytwór współczesnej kultury technicznej i medialnej; wpływ cyberprzestrzeni na poszczególne działy kultury: normatywną, symboliczną, materialną; cyberprzestrzeń a uniformizacja kultury i kultura masowa; kultura w cyberprzestrzeni; cyberprzestrzeń a rozwój cywilizacyjny; cyberprzestrzeń – szanse, wyzwania i zagrożenia dla przestrzeni kulturowej.	4	2
3.	Cyberprzestrzeń w przestrzeni społecznej: społeczeństwo tradycyjne a społeczeństwo sieci; społeczne funkcje cyberprzestrzeni; cyberprzestrzeń a wybrane elementy funkcjonowania społeczeństwa: polityka, edukacja, ekonomia, polityka społeczna; kontekst militarny cyberprzestrzeni; kontekst kryminologiczny cyberprzestrzeni; cyberprzestrzeń a rozwój społeczny; problematyka cyberprzestrzeni w dokumentach strategicznych dotyczących rozwoju Polski i jej bezpieczeństwa.	4	2
4.	Zajęcia podsumowujące: synteza treści omówionych w ramach wykładów; zapoznanie z oceną prac zaliczeniowych.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5

zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady przygotowania się do zajęć; merytoryczne wprowadzenie do ćwiczeń.	2	1
2.	Funkcja polityczna cyberprzestrzeni: media a polityka, media a władza – aspekty ogólne; media jako czwarta władza; polityka w mediach informacyjnych; media jako narzędzie wsparcia partii politycznych (funkcja informacyjna, propagandowa, wspierająca kampanie wyborcze); marketing polityczny w cyberprzestrzeni; wpływ cyberprzestrzeni na życie polityczne – dyskusja.	2	1,5
3.	Funkcja ekonomiczna cyberprzestrzeni: ekonomiczna funkcja cyberprzestrzeni – pojęcie i istota; cyberprzestrzeń jako sektor gospodarki; cyberprzestrzeń jako miejsce pracy zawodowej (kompetencje zawodowe specjalisty od cyberprzestrzeni); wykorzystanie cyberprzestrzeni przez współczesne podmioty gospodarczo-biznesowe; wykorzystanie cyberprzestrzeni jako narzędzia wymiany finansowej; cyberprzestrzeń a globalizacja; wpływ cyberprzestrzeni na sferę ekonomiczną – dyskusja.	2	1,5
4.	Funkcja edukacyjna cyberprzestrzeni: edukacyjna funkcja cyberprzestrzeni – pojęcie i istota; nowe media i informatyka w programach kształcenia we współczesnej szkole; nowe media jako narzędzie edukacji; Internet jako narzędzie edukacji; możliwości wykorzystania wirtualnej rzeczywistości w edukacji; możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji w edukacji; e-learning; nowe media i Internet a zagrożenia wychowawcze i zagrożenia dla rozwoju dziecka; wpływ cyberprzestrzeni na edukację – dyskusja.	2	1,5
5.	Funkcja kulturowa cyberprzestrzeni: kulturowa funkcja cyberprzestrzeni – pojęcie i istota; cyberprzestrzeń a kwestie tożsamości (w tym tożsamości narodowej); cyberprzestrzeń a patologie świadomości społecznej (język nienawiści, stereotypy i uprzedzenia; dyskryminacja, rasizm, eksterminacja); kultura w cyberprzestrzeni: kultura live; e-biblioteki, e-muzea itp.; uniformizacja kultury w cyberprzestrzeni; wpływ cyberprzestrzeni na współczesną kulturę – dyskusja.	2	1,5
6.	Funkcja społeczna cyberprzestrzeni: społeczna funkcja cyberprzestrzeni – pojęcie i istota; wpływ cyberprzestrzeni na rozwój społeczny; społeczeństwo sieci - jako wytwór cyberprzestrzeni; social media w cyberprzestrzeni nowy typ kontaktów społecznych; wpływ cyberprzestrzeni na społeczne funkcjonowanie współczesnego człowieka; zagrożenia społeczne w cyberprzestrzeni; wpływ cyberprzestrzeni na przestrzeń społeczną – dyskusja.	2	1,5
7.	Funkcja propagandowo-informacyjna cyberprzestrzeni: propagandowa i informacyjna funkcja cyberprzestrzeni – pojęcie i istota; pojęcie i istota propagandy, cybermedia jako narzędzia propagandy; walka informacyjna w cyberprzestrzeni; media tradycyjne a e-media; e-media jako narzędzie informacji; rozwój globalnych i krajowych serwisów informacyjnych w cyberprzestrzeni; zarządzanie informacją w cyberprzestrzeni; wpływ cyberprzestrzeni na zakres i charakter funkcji propagandowej i informacyjnej mediów – dyskusja.	2	1,5
8.	Funkcja militarna cyberprzestrzeni: funkcja militarna cyberprzestrzeni – pojęcie i istota; wpływ rozwoju cyberprzestrzeni na bezpieczeństwo militarne; cyberprzestrzeń jako narzędzie wykorzystywane do celów militarnych; zakres i charakter wykorzystania cyberprzestrzeni do celów militarnych; cyberprzestrzeń jako nowe pole walki; wpływ rozwoju cyberprzestrzeni na kształt i strukturę sił zbrojnych; cyberprzestrzeń w przestrzeni militarnej – dyskusja.	2	1,5
9.	Kryminogenne aspekty cyberprzestrzeni: cyberprzestrzeń jako przestrzeń kryminogenna – podstawowe pojęcia i istota; czyny zakazane w cyberprzestrzeni; cyberprzemoc i jej konsekwencje; rozwój cyberprzestępczości pospolitej cyberprzestępczość zorganizowana; cyberhazard; pedofilia w cyberprzestrzeni; pornografia w cyberprzestrzeni; cyberprzestrzeń jako czynnik kryminogeny – dyskusja.	2	1,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	2

		Razem zajęć praktycznych:	20	15
		łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:	30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.				
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne				
Efekty uczenia się:				
kategoria	numer	treść		
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i teoretyczne podstawy związane z wpływem cyberprzestrzeni na współczesną przestrzeń społeczną i kulturową		
	W_02	zna zakres i charakter wpływu cyberprzestrzeni na przestrzeń kulturową i społeczną		
	W_03	zna dylematy towarzyszące rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływu na rozwój cywilizacyjny ludzkości		
umiejętności	U_01	potrafi dokonać analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z poszczególnymi funkcjami cyberprzestrzeni		
	U_02	potrafi dokonać analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń społeczną i kulturową		
	U_03	potrafi identyfikować ogólne problemy społeczno-kulturowe związane z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiadać się na ten temat w gronie specjalistów, a także przygotować na te tematy prace pisemne		
	U_04	ma rozwiniętą potrzebę samoedukacji w dziedzinie nowych technologii i ich wpływu na życie społeczne i rozwój cywilizacyjny i potrafi w tym zakresie dobrać odpowiednią literaturę i inne materiały źródłowe		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych ze społecznymi i kultowymi aspektami cyberprzestrzeni		
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz budowania etosu zawodu, który będzie wykonywał po zakończeniu studiów		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracę pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które</p>			

	<p>wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_03, U_04	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach:</p>			

	Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_03	40
	O2.	Praca pisemna (case study)	U_02, U_04, K_01	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, U_04, K_02	1
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01, K1_W03			
W_02	K1_W05, K1_W12			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U06			
U_02	K1_U01, K1_U03, K1_U05			
U_03	K1_U01, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11			
U_04	K1_U03, K1_U14, K1_U07			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K02, K1_K06			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Bednarek J., Andrzejewska A. (red.), <i>Cyberprzestrzeń – Człowiek – Edukacja Dylematy społeczności cyfrowej</i>. Tom 2, Kraków 2015 • Burszta W.J., <i>Globalizacja i nowa lokalność, Antropologia kultury</i>, Poznań 1998 • Giddens A., <i>Socjologia</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 • Szymański W., <i>Globalizacja. Wyzwania i zagrożenia</i>, Wyd. Difin, Warszawa 2002 • Sztompka P., <i>Socjologia. Analiza społeczeństwa</i>, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005 • Wojciechowska-Filipek S., Ciekankowski Z., <i>Bezpieczeństwo funkcjonowania w cyberprzestrzeni jednostki - organizacji - państwa</i>, Warszawa 2016 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Bauman Z., <i>Globalizacja</i>, PIW, Warszawa 2000 				

- Bendyk E., *Antymatrix. Człowiek w labiryncie Sieci*, 2004
- Barkowski J., *Człowiek zagrożony i niebezpieczny. Socjologia i psychologia zagrożeń*, Warszawa 2011
- Bigos K., *Tożsamość narracyjna w cyberprzestrzeni*, Kraków 2009
- Sokół R., *Jak pozostać anonimowym w sieci*, Wyd.Helion, 2014

C. Materiały źródłowe:

- raporty, statystyki, wyniki badań

D. Przydatne strony internetowe:

- <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja>
- <https://www.nask.pl/>
- <https://www.cert.pl/>

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.4. Cyberzagrożenia

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.4.	Cyberzagrożenia	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	W zakresie specjalności „cybermedia”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o bezpieczeństwie 100%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5	-	-		
• wykłady	8	4	-	-		
• zajęcia podsumowujące	1	0,5	-	-		
• studiowanie literatury i przygotowanie do kolokwium oraz egzaminu	-	-	10	15		
• przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	2	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	16	12	-	-		
• kolokwium zaliczeniowe	2	2	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	10	15		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	10	10		
• przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-	-	10	10		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:		zajęcia praktyczne:				
• zajęcia z udziałem nauczycieli:		• zajęcia z udziałem nauczycieli:				
wykład informacyjny, wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, informacja, dyskusja		wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, konsultacje indywidualne i zespołowe				
• samodzielna praca studenta:		• samodzielna praca studenta:				
percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie		percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, poszukiwanie i analizowanie informacji				

informacji niezbędnej do przygotowania pracy zaliczeniowej; przygotowanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie do kolokwium i egzaminu	niezbędnych do merytorycznego przygotowania się do zajęć, udział w dyskusji, studiowanie literatury; przygotowanie do kolokwium i egzaminu		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:		
<ul style="list-style-type: none"> podstawy użytkowania IT 	<ul style="list-style-type: none"> student zna podstawowe zagadnienia związane z: użytkowaniem IT i rozwojem społeczeństwa informacyjnego 		
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami i teoretycznymi podstawami zagrożeń w cyberprzestrzeni zapoznać ich z zakresem i charakterem wpływu cyberprzestrzeni na bezpieczeństwo w wymiarze personalnym i strukturalnym zapoznać ich dylematami towarzyszącymi rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływu na bezpieczeństwo w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z wybranymi zagrożeniami cyberprzestrzeni nauczyć ich analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń bezpieczeństwa w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej nauczyć ich identyfikowania ogólnych problemów sekuritologicznych związanych z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiedania się na ten temat w gronie specjalistów rozwijać wśród nich potrzebę samoedukacji w dziedzinie cyberzagrożeń, ich diagnozy, terapii i profilaktyki 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> przygotować ich do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z zagrożeniami występującymi i związanymi z cyberprzestrzenią uczyć ich znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz funkcjonowaniem społeczeństwa informacyjnego 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia wykładów i przedmiotu; merytoryczne wprowadzenie do przedmiotu.	1	0,5
2.	Istota współczesnych zagrożeń: pojęcie i cechy zagrożeń z perspektywy sekuritologicznej; kategoryzacja zagrożeń z perspektywy globalnej, bezpieczeństwa narodowego i personalnego; współczesne problemy globalne; zagrożenia asymetryczne; zagrożenia bezpieczeństwa w świetle europejskiej strategii bezpieczeństwa; zagrożenia bezpieczeństwa w świetle polskiej strategii narodowej.	2	1
3.	Cyberprzestrzeń jako źródło zagrożeń: pojęcie i cechy cyberzagrożeń; cechy cyberprzestrzeni sprzyjające powstawaniu różnego rodzaju zagrożeń w cyberprzestrzeni; próba ogólnej typologii zagrożeń w cyberprzestrzeni; cyberzagrożenia z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; cyberzagrożenia z perspektywy bezpieczeństwa strukturalnego; cyberzagrożenia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – próba diagnozy.	3	1,5
4.	Cyberbezpieczeństwo: pojęcie cyberbezpieczeństwa; cyberbezpieczeństwo jako dziedzina bezpieczeństwa narodowego; cyberbezpieczeństwo z perspektywy bezpieczeństwa personalnego; cyberbezpieczeństwo w dokumentach strategicznych Rzeczypospolitej Polskiej; instytucjonalny wymiar systemu cyberbezpieczeństwa; bezpieczeństwo zasobów i komunikacji w Internecie.	3	1,5

5.	Zajęcia podsumowujące: synteza treści omówionych w ramach wykładów; zapoznanie z oceną prac zaliczeniowych.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; zasady przygotowania się do zajęć; merytoryczne wprowadzenie do ćwiczeń.	2	1
2.	Cyberwojna: pojęcie i istota cyberwojny; cyberwojna jako zagrożenie asymetryczne; netwar a cyberwar; formy działań w ramach cyberwojny; wybrane aspekty cyberobrony; przykłady ataków noszących znamiona cyberwojny – analiza przypadków.	2	1,5
3.	Cyberprzestępczość: pojęcie i istota cyberprzestępczości; typologia cyberprzestępczości; charakterystyka wybranych form cyberprzestępczości; przyczyny i skutki cyberprzestępczości; ochrona i obrona przed cyberprzestępczością; stan zagrożenia cyberprzestępczością w Polsce – próba diagnozy; przykłady działań o charakterze cyberprzestępczym – analiza przypadków.	2	1,5
4.	Cyberszpiegostwo: pojęcie i istota cyberszpiegostwa; formy cyberszpiegostwa; militarny aspekt cyberszpiegostwa; cyberszpiegostwo gospodarcze; ochrona i obrona przed cyberszpiegostwem; przykłady działań o charakterze cyberszpiegowskim – analiza przypadków.	2	1,5
5.	Hacking: pojęcie i istota hakeringu; formy ataków stosowane przez hakerów; typologia hakerów; kultura hakerska; hacking jako forma przestępczości; ochrona i obrona przed atakami hakerów; przykłady ataków hakerskich – analiza przypadków.	2	1,5
6.	Cyberprzemoc: cyberprzemoc jako przejaw społecznej patologii – pojęcie i istota; formy i rodzaje cyberprzemocy; sprawcy i ofiary cyberprzemocy; diagnoza, terapia i profilaktyka cyberprzemocy; skala zagrożenia cyberprzemocą w Polsce – próba diagnozy; przykłady zachowań noszących znamiona cyberprzemocy – analiza przypadków.	2	1,5
7.	Cyberuzależnienia: cyberuzależnienia jako przejaw społecznej patologii – pojęcie i istota; formy i rodzaje cyberuzależnienia; społeczne i psychologiczne skutki cyberuzależnienia; diagnoza, terapia i profilaktyka cyberuzależnień; skala zagrożenia cyberuzależnieniem w Polsce – próba diagnozy; przykłady cyberuzależnień – analiza przypadków.	2	1,5
8.	Patologie seksualne w cyberświecie: pedofilia w sieci; cyberpornografia; uzależnienie od cyberseksu; przyczyny i skutki patologii seksualnych w wirtualnym świecie; skala zjawiska w Polsce – próba diagnozy; ochrona i obrona przed patologiami seksualnymi w sieci; przykłady patologii seksualnych w sieci – analiza przypadków.	2	1,5
9.	Obsesyjne granie w gry komputerowe: pojęcie i historia gier komputerowych; rodzaje gier komputerowych; pozytywne i negatywne aspekty gier komputerowych; gry komputerowe – granica uzależnienia i obsesji; cyberhazard; obsesyjne granie w gry komputerowe – analiza przypadków.	2	1,5
10.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	2	2
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawowe pojęcia i teoretyczne podstawy związane z cyberzagrożeniami	

	W_02	zna zakres i charakter wpływu cyberprzestrzeni na bezpieczeństwo w wymiarze personalnym i strukturalnym
	W_03	zna dylematy towarzyszące rozwojowi cyberprzestrzeni i jej wpływ na bezpieczeństwo w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej
umiejętności	U_01	potrafi dokonać analizy, oceny i właściwej interpretacji faktów i zjawisk związanymi z wybranymi zagrożeniami cyberprzestrzeni
	U_02	potrafi dokonać analizy i oceny wyzwań, zagrożeń i prognoz związanych z rozwojem cyberprzestrzeni i jej wpływem na przestrzeń bezpieczeństwa w skali personalnej, narodowej i międzynarodowej
	U_03	potrafi identyfikować ogólne problemy securitologiczne związane z funkcjonowaniem cyberprzestrzeni i wypowiadać się na ten temat w gronie specjalistów oraz przygotować pracę pisemną w tym zakresie
	U_04	ma rozwiniętą potrzebę samoedukacji w dziedzinie cyberzagrożeń, ich diagnozy, terapii i profilaktyki
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej analizy i oceny treści merytorycznych związanych z zagrożeniami występującymi i związanymi z cyberprzestrzenią
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z cyberprzestrzenią oraz rozwoju etosu zawodu, który będzie wykonywał po zakończeniu studiów
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, oraz aktywny udział w zajęciach	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 –</p>	

	poniżej 70% frekwencji			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4 \times O1 + 0,3 \times O2 + 0,3 \times O3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencji; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z	U_01, U_02, U_03	40

		wykorzystaniem pytań otwartych			
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, U_03, U_04, K_01, K_02	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02, U_03	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	<i>Ot</i>	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	<i>Oe</i>	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, U_04, K_01, K_02	1	50
<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, U_03, U_04, K_01	2		
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5 * \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01, K1_W03				
W_02	K1_W05, K1_W12				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01, K1_U02, K1_U06				
U_02	K1_U01, K1_U03, K1_U05				
U_03	K1_U01, K1_U08, K1_U09, K1_U10, K1_U11				
U_04	K1_U03, K1_U14, K1_U07				
K_01	K1_K01				

K_02	K1_K02, K1_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Bednarek J., Andrzejewska A., <i>Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego</i>, Warszawa 2009 • Goodman M., <i>Zbrodnie przyszłości</i>, Warszawa 2016 • Kosiński J., <i>Przestępczość teleinformatyczna</i>. Materiały seminaryjne, Wydawnictwo WSPol, Szczytno 2006 • Wójcik J.W., <i>Przestępstwa komputerowe, cz. II - Techniki zapobiegania</i>, CIM, Warszawa 1999 • Wojciechowska-Filipek S., Ciekankowski Z., <i>Bezpieczeństwo funkcjonowania w cyberprzestrzeni jednostki - organizacji - państwa</i>, Warszawa 2016 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ciborski T., <i>Ukryta tożsamość. Jak się obronić przed utratą prywatności</i>, Wyd. Helion, 2015 • <i>Cyberzagrożenia w środowisku bezpieczeństwa XXI wieku</i>, Białoskórk R. WSCiL, Warszawa 2011 • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012 • Sienkiewicz P., <i>Analiza systemowa zagrożeń dla bezpieczeństwa cyberprzestrzeni</i>, Automatyka 2009 Tom 13, Z. 2 • Sienkiewicz P., <i>10 wykładów</i>, Akademia Obrony Narodowej - Wydział Wydawniczy, Warszawa 2005 • Urbanek A., <i>Cyberwojna – zagrożenie asymetryczne współczesnej przestrzeni bezpieczeństwa</i>, „Studia nad bezpieczeństwem” nr 1, Słupsk 2016 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • raporty, statystyki, wyniki badań 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> • https://www.gov.pl/web/cyfryzacja • https://www.nask.pl/ • https://www.cert.pl/ • www.europarl.europa.eu • http://about.att.com/story/cybersecurity_insights_report.html • http://www.cisco.com/c/en/us/products/security/security-reports.html • https://security.googleblog.com/2016/04/android-security-2015-annual-report.html • https://www.symantec.com/security-center/threat-report 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.5. Historia mediów

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.5.	Historia mediów	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „cybermedia”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o mediach 60 %, nauki o bezpieczeństwie 40%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	9	12		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	6	8		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie do wykonania zadania zespołowego	-	-	15	15		
• studiowanie i przegląd literatury niezbędnej do przygotowania się do zajęć i zaliczenia ćwiczeń	-	-	15	20		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
przedyskutowanie ze studentami tematyki zajęć w oparciu o literaturę przedmiotu			podział zadań do wykonania w grupach, zapoznanie się z rezultatami grupowej pracy studentów, omówienie wykonanych przez studentów zadań			

<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
zapoznanie się z wskazanymi fragmentami literatury, przygotowywanie się do uczestnictwa wykładzie, przygotowanie się do kolokwium		przygotowanie się do wykonania zadania zespołowego polegającego na przedstawieniu wybranego zagadnienia poprzez zilustrowanie go za pomocą materiałów dostępnych w Internecie – krytycznie przemyślanych i dobranych z zachowaniem praw autorskich	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy wiedzy o państwie 		<ul style="list-style-type: none"> student posiada ogólną wiedzę z zakresu znajomości mediów i komunikacji społecznej 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami z historii mediów dostarczyć im wiedzy o procesach formowania zasad funkcjonowania mediów jako systemów komunikacji społecznej i instytucji publicznych rozwijających się wraz z ustrojem politycznym zapoznać ich z dylematami społeczno-politycznymi związanymi z rozwojem cywilizacji medialnej 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć ich umiejętności swobodnego posługiwania się pojęciami i informacjami na temat historii mediów w ramach wypowiedzi ustnej i pisemnej nauczyć ich umiejętności realizowania zadań zespołowych w oparciu o dobrane właściwie i z zachowaniem praw autorskich materiały ilustracyjne dostępne w Internecie 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> rozwinąć ich kompetencje w zakresie krytycznego myślenia na temat relacji pomiędzy rozwojem mediów a formacjami społeczno-politycznymi rozwinąć ich kompetencje w zakresie wykorzystywania wiedzy naukowej dostępnej w Internecie do analizy i prezentacji zagadnień z zakresu historii mediów 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	1	1
2.	Geneza i przemiany mediów w historii ludzkiej cywilizacji: era znaków i sygnałów, era pisma, era druku, era telekomunikacji, era komputera i Internetu.	3	1
3.	Rewolucje technologiczne a rozwój mediów masowych: rewolucja Gutenberga i jej wpływ na rozwój mediów, rozwój mediów drukowanych a kształtowanie się nowoczesnej kultury; pojawienie się i rozwój mediów masowych; radio, prasa i telewizja w kulturze masowej.	3	1
4.	Nowe media: pojęcie i charakterystyka nowych mediów; rozwój Internetu i jego wpływ na kształt współczesnych i rozwój nowych mediów; prasa, radio i telewizja w dobie rozwoju Internetu; społeczeństwo sieci i media społecznościowe.	3	1
5.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: zasady zaliczenia zajęć praktycznych; podział zadań zespołowych.	1	1
2.	Druk i jego znaczenie dla rozwoju mediów: druk w starożytności; rewolucja Gutenberga i jej wpływ na kształt współczesnych mediów; z historii rozwoju prasy; prasa w dobie rozwoju Internetu; nowe media a perspektywy rozwoju prasy -	6	5

	dyskusja.		
3.	Od fotografii do telewizji: wynalezienie fotografii i jej wpływ na rozwój mediów; film i kino i ich wpływ na rozwój mediów; początki i rozwój telewizji; telewizja w kulturze masowej; telewizja w dobie rozwoju Internetu; nowe media a perspektywy rozwoju telewizji - dyskusja.	6	4
4.	Od gramofonu do radia: telegraf, telefon, radiostacja, gramofon – wynalazki foniczne i ich wpływ na rozwój mediów; początki i rozwój radia; radio w kulturze masowej; radio w dobie rozwoju Internetu; nowe media a perspektywy rozwoju radia – dyskusja..	6	4
5.	Podsumowanie zajęć: omówienie wniosków z wykonanych zadań zespołowych.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty uczenia się:

Kategoria	numer	Treść
Wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, zjawiska i procesy z zakresu rozwoju mediów i znaczenia historii mediów w całokształcie wiedzy o społeczeństwie informacyjnym
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu procesy formowania zasad funkcjonowania mediów jako systemów komunikacji społecznej i instytucji
	W_03	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne oraz dylematy społeczno-polityczne związane z rozwojem cywilizacji medialnej
umiejętności	U_01	potrafi przygotować własną wypowiedź ustną związaną z tematyką historii mediów oraz uczestniczyć aktywnie w różnych formach dyskusji
	U_02	potrafi planować i organizować pracę zespołu zadaniowego w oparciu o właściwie dobrane materiały
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z historią i rozwojem mediów
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i specjalistycznej jako źródła informacji o historii mediów

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:	
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę</p>

	<p>w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_03, U_01, U_02	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał</p>			

	<p>studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02	40
	O2.	Praca pisemna (case study)	U_02, K_01	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_02	1
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, K_01	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W08			
W_03	K1_W06			
U_01	K1_U10, K1_U11			
U_02	K1_U13			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Brigs A., Burke P., Społeczna historia mediów: od Gutenberga do Internetu, PWN, Warszawa 2004. • Eisenstein E. L., Rewolucja Gutenberga, Prószyński i S-ka, Warszawa 2004. • Goban-Klas T., Cywilizacja medialna. Geneza, ewolucja, eksplozja, WSiP, Warszawa 2005. • Goban-Klas T., Sienkiewicz P., Społeczeństwo informacyjne: Szanse, zagrożenia, wyzwania, Kraków 1999. • McLuhan M., Zrozumieć media. Przedłużenia człowieka, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2004. • Nieć M., Komunikowanie polityczne w społeczeństwach przedmasowych, Wolters Kluwer, Warszawa 2011. 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Pratkanis A., Aronson E., Wiek propagandy, PWN, Warszawa 2005. 				

C. Materiały źródłowe:**D. Przydatne strony internetowe:**

- Twitter, Facebook

Kontakt:

osoba do kontaktu: Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego

telefon: 59 306 76 04

e-mail: sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.6. Socjologia mediów

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.6.	Socjologia mediów	E	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „cybermedia”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o mediach 60%, nauki o bezpieczeństwie 20%, socjologia 20%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie się do udziału w wykładach na podstawie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie się do egzaminu	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie zadania zespołowego	-	-	20	20		
• studiowanie literatury niezbędnej do zaliczenia ćwiczeń i przygotowania się do zajęć	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
przedyskutowanie ze studentami tematyki zajęć w oparciu o literaturę przedmiotu			podział zadań do wykonania w zespołach, zapoznanie się z rezultatami zespołowej pracy studentów, omówienie wykonanych przez studentów zadań			

<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
zapoznanie się z wybranymi fragmentami literatury, przygotowywanie się do uczestnictwa w wykładzie, przygotowanie się do egzaminu		przygotowanie się do wykonania zadania zespołowego polegającego na zastosowaniu socjologicznego aparatu pojęciowego oraz metod badawczych do analizy procesów z zakresu społecznego funkcjonowania mediów – z wykorzystaniem materiałów medialnych	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy socjologii 		<ul style="list-style-type: none"> student posiada ogólną wiedzę z zakresu przedmiotu i metod badań socjologii oraz ogólną wiedzę z zakresu rozwoju społeczeństwa informacyjnego 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z podstawowym aparatem pojęciowym i teoriami z zakresu socjologii mediów zapoznać ich ze sposobami stosowania metod socjologicznych do analizy mediów oraz form, grup i struktur społecznych zapoznać ich z zależnościami pomiędzy upowszechnionymi w społeczeństwie mediami a sposobami normatywno-dyrektywalnego oddziaływania na jednostki i grupy ludzkie 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć ich umiejętności przygotowania własnej wypowiedzi ustnej i uczestnictwa w dyskusjach w oparciu o teorię z zakresu socjologii mediów nauczyć ich umiejętności przygotowania i wykonania zadań zespołowych wymagających zastosowania metod socjologicznych do analizy mediów i związanych z nimi form życia społecznego nauczyć ich umiejętności prognozowania i wartościowania procesów społecznych związanych z określonymi formami mediów 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> rozwinąć ich zdolność do krytycznej analizy społecznych aspektów funkcjonowania mediów rozwinąć ich zdolność do wykorzystywania wiedzy naukowej w interpretowaniu zagadnień z zakresu socjologii mediów 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu; wprowadzenie do przedmiotu.	1	1
2.	Komunikowanie jako podstawa życia społecznego: komunikowanie społeczne – konceptualizacja pojęcia i istota; rola i znaczenie komunikowania dla rozwoju ludzkiej cywilizacji i współczesnych relacji społecznych; media jako środki i nośniki komunikowania; podstawowe modele komunikowania społecznego; komunikowanie masowe jako przedmiot zainteresowania socjologii.	2	1
3.	Mediamorfozy a rozwój współczesnej cywilizacji – ujęcie socjologiczne: pismo jako zapis wiedzy; druk jako obieg wiedzy – w kierunku społeczeństwa wiedzy; rozwój propagandy i informacji dla mas; ikonosfera dla mas; muzyka i słowo dla mas; telegraf i telefon a media masowe; wirtualne multimedia; globalne infostrady; medialna mobilność.	2	1
4.	Teoria społeczeństwa masowego: pojęcie i istotne cechy kultury masowej; funkcje masowych mediów; mechanizmy oddziaływania mediów na człowieka i ludzkie zbiorowości; media jako „czwarta władza”; zagrożenia ze strony współczesnych mediów; media a proces globalizacji – globalna kultura.	2	0,5
5.	Teorie publiczności i opinii publicznej: audytorium a publiczność, zbiorowości odbiorcze; teorie opinii publicznej; tradycje badań nad audytorium; typologia publiczności; koncepcje opinii publicznej; koncepcje public relations.	2	0,5

6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych; podział zadań.	1	1
2.	Informacyjna funkcja mediów: rola i znaczenie informacji w społeczeństwie; media jako narzędzia informacyjne; media jako narzędzia propagandy; media jako narzędzie opiniotwórcze; istota i charakterystyczne cechy współczesnego przekazu medialnego; współczesny rynek mediów informacyjnych w Polsce – analiza przypadków.	3	2
3.	Kulturotwórcza funkcja mediów: kultura, kultura masowa, kultura medialna – wokół podstawowych pojęć; media jako wytwór kultury i ludzkiej cywilizacji; media a uniformizacja współczesnej kultury; media jako narzędzia upowszechniania kultury; media jako narzędzia kształtowania wzorców kulturowych; rola mediów w upowszechnianiu kultury w Polsce – studium przypadków.	3	2
4.	Rekreacyjna funkcja mediów: znaczenie rekreacji i odpoczynku w życiu człowieka; czas wolny w życiu człowieka – aspekty socjologiczne; znaczenie mediów w wypełnianiu czasu wolnego współczesnego człowieka; formy rozrywki we współczesnych mediach; rozrywka w wybranych mediach w Polsce – studium przypadków.	3	2
5.	Polityczna funkcja mediów: kontrolna funkcja mediów; media a władza; socjotechniczne aspekty wykorzystania mediów w polityce; media w kampaniach wyborczych; media a bieżąca polityka; wykorzystanie mediów przez partie polityczne w Polsce – studium przypadków.	3	2
6.	Edukacyjna funkcja mediów: kształcenie, wychowanie, oświata, edukacja we współczesnym świecie – konceptualizacja pojęć i istota; media jako narzędzia kształcenia i wychowania; media jako narzędzia upowszechniania wiedzy naukowej; masowe media w edukacji; kształcenie e-learningowe; kierunki ewolucji edukacji w warunkach rozwoju społeczeństwa sieci – dyskusja.	3	2
7.	Media jako czynnik zagrożenia personalnego i strukturalnego: bezpieczeństwo personalne a bezpieczeństwo personalne – konceptualizacja pojęć; wojna informacyjna – media jako narzędzie propagandy; media a terrorizm; media a przemoc we współczesnym świecie; media jako czynnik rozwoju społecznych patologii; teleświat i McWorld – zagrożenie dla współczesnej kultury; media a konsumpcjonizm; przykłady zagrożeń ze strony mediów – studium przypadków..	3	3
8.	Zajęcia podsumowujące: podsumowanie i omówienie wniosków z zadań zespołowych.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowy aparat pojęciowy i teorie z zakresu socjologii mediów z obszaru nauk społecznych i humanistycznych	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu sposoby stosowania metod socjologicznych do analizy mediów i zasad ich funkcjonowania	
	W_03	zna i rozumie w podstawowym stopniu relacje zależności między mediami, wyzwania i zagrożenia z nimi związane w świecie realnym i cyberprzestrzeni	
umiejętności	U_01	potrafi przygotować wypowiedź ustną i uczestniczyć w dyskusjach z zakresu socjologii	

		mediów		
	U_02	potrafi planować i realizować zadania zespołowe w oparciu o metody badań socjologicznych zastosowanych do analizy mediów		
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanych z kierunkiem kształcenia, analizy społecznych aspektów funkcjonowania mediów		
	K_02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy naukowej i wykorzystania jej do analizy socjologicznych aspektów funkcjonowania mediów społecznościowych		
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:				
forma zaliczenia:	egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, oraz aktywny udział w zajęciach			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę			

	pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01, U_02	40
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, K_01, K_02	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia i forma egzaminu:				
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru			
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę			
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do			

	80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = Ot</i>			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, K_01	50
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ końcowa = 0,5Oe + 0,5 * \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W01			
W_02	K1_W07			
W_03	K1_W11			
U_01	K1_U10, K1_U11			
U_02	K1_U13			
K_01	K1_K01			
K_02	K1_K02			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> • Castells M., Społeczeństwo sieci, PWN, Warszawa 2016. • Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa 2008. • Papińska-Kacperek J. (red.), Społeczeństwo informacyjne, PWN, Warszawa 2008. • Levinson P., Telefon komórkowy. Jak zmienił świat najbardziej mobilny ze środków komunikacji, Muza SA, Warszawa 2006. • Babecki M., Więckiewicz M., Analizy nowych mediów w perspektywie metodologicznej. Konteksty, teoria, praktyka, UWM 2014. • Chmielewski Z., Tworzydło D., Badania i pomiar efektów w public relations, Newsline, Warszawa 2010 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> • Giddens A., Sutton Philip W., Socjologia, Warszawa 2012. • Goodman N., Wstęp do socjologii, Poznań 1998. • Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Warszawa 2007. 				

C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> wybrane przez studentów materiały medialne 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> wybrane media społecznościowe 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.7. Psychologia mediów

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.7.	Psychologia mediów	ZO	3			
Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo narodowe				
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „cybermedia”	IV		
Dyscyplina:						
Nauki o mediach 60%, nauki o bezpieczeństwie 20%, psychologia 20%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			Osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego			Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki			
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie się do udziału w wykładach na podstawie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie się do zaliczenia	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytorne	18	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie zadania zespołowego	-	-	20	20		
• studiowanie literatury niezbędnej do zaliczenia ćwiczeń i przygotowania się do zajęć	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
zajęcia teoretyczne:			zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, informacja, dyskusja			wykład wprowadzający, informacja, dyskusja, konsultacje zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			

percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek; studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium		percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie do kolokwium	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy psychologii, podstawy socjologii 		<ul style="list-style-type: none"> student posiada ogólną wiedzę z zakresu przedmiotu i metod badań socjologii oraz ogólną wiedzę z zakresu rozwoju społeczeństwa informacyjnego 	
Cele przedmiotu:			
w zakresie wiedzy:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznać studentów z pojęciami, teoriami i mechanizmami związanymi z oddziaływaniem mediów różnego typu na jednostkę i społeczeństwo dostarczyć im wiedzy potrzebnej do rozumienia w jaki sposób ludzie odbierają, interpretują i wykorzystują treści medialne oraz jakie są tego konsekwencje dla ich psychiki, zachowań i relacji interpersonalnych 			
w zakresie umiejętności:			
<ul style="list-style-type: none"> nauczyć studentów identyfikacji pozytywów oraz zagrożeń ze strony mediów nauczyć ich tworzenia przekazów medialnych 			
w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> rozbudzać u studentów świadomość odpowiedzialności za treść przekazów medialnych rozbudzać wśród nich świadomość oddziaływania mediów na społeczeństwo 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia przedmiotu.	1	1
2.	Media z perspektywy psychologicznej: obszary zainteresowań i metodologia psychologii mediów; główne podejścia do badań nad wpływem mediów – aspekt psychologiczny; specyfika poszczególnych mediów a psychologiczne aspekty związane z ich użytkowaniem.	2	1
3.	Sfera poznawcza a korzystanie z mediów: uwaga i myślenie odbiorcy; przetwarzanie i wykorzystywanie informacji medialnych; różnice w odbiorze treści z różnych mediów pod względem aktywizacji sfery poznawczej; uwarunkowania i konsekwencje.	2	0,5
4.	Odbiór przekazu medialnego aspekt emocjonalny: charakterystyka procesów emocjonalnych; wywoływanie i podtrzymywanie emocji przez media przekaz oparty na emocjach cechy charakterystyczne; regulowanie emocji poprzez kontakt z mediami; kwestia pobudzenia fizjologicznego i poszukiwania stymulacji efekty psychologiczne i kulturowe	2	0,5
5.	Wpływ mediów na kształtowanie postaw i wzorów zachowań: postawy człowieka – pojęcie i istota; istota kształtowania postaw; uczestnictwo w kulturze medialnej a poczucie wspólnoty; media w okresach traum i euforii społecznych; media a świadomość społeczna.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia zajęć praktycznych;	1	1
2.	Psychologia mediów - cele, zakres, historia, przyszłość: psychologia w mediach a	2	1

	psychologia mediów; agresja a media (telewizja, kino, Internet, gry komputerowe); badania nad rolą mediów w pojawianiu się zachowań agresywnych; możliwości zmniejszania negatywnych skutków przemocy medialnej.		
3.	Specyfika internetowych grup społecznych: media społecznościowe – charakterystyka psychologiczna; rozwój i specyfika portali społecznościowych; uzależnienia od mediów elektronicznych – symptomy, mechanizmy, konsekwencje, skala zjawiska; możliwości terapii i profilaktyki; zdrowie a media.	2	2
4.	Media a polityka: psychologiczne mechanizmy wykorzystania mediów przez partie polityczne; socjotechnika i propaganda jako mechanizm psychologicznego wpływu na opinię i postawy; polityczne kampanie medialne: mechanizmy i wpływ na odbiorców.	4	3
5.	Edukacyjny i rozwojowy kontekst mediów: rozwój człowieka i jego charakterystyczne cechy w poszczególnych okresach, media w poszczególnych okresach rozwojowych; pozytywy oraz zagrożenia ze strony mediów.	4	2
6.	Oddziaływanie mediów na społeczeństwo: twórcze korzystanie z mediów; psychologiczne uwarunkowania edukacji z wykorzystaniem mediów; media w społeczeństwie informacyjnym – szanse, wyzwania, zagrożenia.	2	2
7.	Wpływ mediów na odbiorców: odbiór i przetwarzanie przekazów drukowanych – analiza psychologiczna; odbiór i przetwarzanie przekazów audialnych – analiza psychologiczna; odbiór i przetwarzanie materiałów multimedialnych – analiza psychologiczna.	4	3
8.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu funkcjonowanie sfery poznawczej, emocjonalnej i zachowania człowieka podczas i w efekcie kontaktu z mediami oraz ich wzajemne relacje	
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze badania dotyczące psychologicznych konsekwencji oglądania programów z przemocą, nadmiernego korzystania z brutalnych i pobudzających gier komputerowych oraz badania podejmujące kwestie wpływu korzystania z Internetu na jakość i liczbę kontaktów interpersonalnych	
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśnić podstawowe zjawiska i procesy w psychologicznych aspektach odbioru różnych mediów oraz określić pozytywy i zagrożenia związane z użytkowaniem telewizji i Internetu	
	U_02	potrafi prognozować i modelować, a także przewidywać różnice między zjawiskami życia realnego, a analogicznymi zjawiskami w Sieci (agresja, związki, grupy)	
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do własnej interpretacji poszukiwania takich form i sposobów przekazu medialnego, które eliminowałyby najważniejsze zagrożenia dla psychiki odbiorców i uczestników programów oraz chroniłyby najmłodszych użytkowników mediów.	
	K_02	jest gotów do inicjowania i podejmowania działań na rzecz interesu publicznego związanego z psychologią mediów	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych		
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:			
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, pracą pisemną oraz aktywny udział w zajęciach teoretycznych		

kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	Praca pisemna	W_01, W_02, u_01, U_02	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	<i>Ocena końcowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3</i>			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: <i>Ocena końcowa=(O1 +O2+O3)/3.</i> Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną</p>			

	wartość merytoryczną. 2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku. 3) Aktywny udział w zajęciach: Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; 4,0 – od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych	U_01,U_02	40
	O2.	Praca pisemna (case study)	U_02, K_01	30
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia przedmiotu:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne			
kryteria oceny:	Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS.			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS
	<i>Ot</i>	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, K_02	1
	<i>Op</i>	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, K_01	2
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = \frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2}$			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K1_W05			
W_02	K1_W06			
U_01	K1_U01			
U_02	K1_U06			

K_01	K1_K01,
K_02	K1_K04
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> Kubicka D., Kołodziejczyk A. Psychologia wpływu mediów. Wybrane teorie, metody, badania.: Impuls (Wybrane rozdziały) Kraków 2007. Winterhoff-Spurk P., Psychologia mediów Wydawnictwo WAM, Kraków 2007. 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> Francuz P. Rozumienie przekazu telewizyjnego. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL (rozdziały: 2 i 3) 2002 Klebaniuk, J., Psychologiczne funkcje odbioru telewizji. Francuz W: P. (red.), Psychologiczne aspekty odbioru telewizji (t.2, s.133-164), Towarzystwo Naukowe, KUL Lublin 2004 Kołodziejczyk, A., Znaczenie oceny realizmu przekazu dla rozumienia oraz efektów kontaktów z przekazem audiowizualnym.. Francuz W: P (red.) Psychologiczne aspekty komunikacji audiowizualnej (s.13-36). Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2007. Lepa A., Pedagogika mediów. Wydawnictwo Archidiecezjalne (rozdz. 6 i 7), Łódź 2000. Thompson, J.B. , Media i nowoczesność.: Wydawnictwo Astrum (rozdz. 7), Wrocław 2006. Wallach P. Psychologia Internetu. Dom Wydawniczy Rebis (rozdz. 2,7,9,12), Poznań 2005. 	
C. Materiały źródłowe:	
<ul style="list-style-type: none"> Dobrane przez studenta adekwatnie do tematyki prezentacji multimedialnej lub w celu rozwiązania case study. 	
D. Przydatne strony internetowe:	
<ul style="list-style-type: none"> 	
Kontakt:	
osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl

S.4.8. Teoria komunikacji

Kod i nazwa zajęć:		Forma zaliczenia	Liczba punktów ECTS			
kod	nazwa					
S.4.8.	Teoria komunikacji	E	3			
Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo narodowe					
Charakterystyka zajęć:						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	nie	w zakresie specjalności „cybermedia”	V		
Dyscyplina:						
Nauki o poznaniu i komunikacji społecznej 60%, nauki o bezpieczeństwie 40%						
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		Osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Bezpieczeństwa Narodowego		Osoby wyznaczone zgodnie z przydziałem zajęć na dany rok akademicki				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		

Zajęcia teoretyczne [razem]	10	5	15	20	25	1
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• wykłady	8	3	-	-		
• zajęcia podsumowujące – kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie się do udziału w wykładach na podstawie literatury	-	-	8	10		
• przygotowanie się do egzaminu	-	-	7	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	30	35	50	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	18	13	-	-		
• zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• przygotowanie zadania zespołowego	-	-	20	20		
• studiowanie literatury niezbędnej do zaliczenia ćwiczeń i przygotowania się do zajęć	-	-	10	15		
łącznie:	30	20	45	55	75	3

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.

Metody dydaktyczne:

zajęcia teoretyczne:	zajęcia praktyczne:
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: <p>przedyskutowanie ze studentami tematyki zajęć w oparciu o literaturę przedmiotu</p>	<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: <p>podział zadań do wykonania w grupach, zapoznanie się z rezultatami grupowej pracy studentów nad zadaniami, omówienie wykonanych przez studentów zadań</p>
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <p>zapoznajanie się z zadawanymi fragmentami literatury, przygotowywanie się do uczestnictwa w konwersatorium, przygotowanie się do kolokwium</p>	<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: <p>przygotowanie się do wykonania zadania zespołowego polegającego na przedstawieniu wybranego zagadnienia poprzez zilustrowanie go za pomocą materiałów dostępnych w Internecie – krytycznie przemyślanych i dobranych z zachowaniem praw autorskich</p>

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:

Przedmioty wprowadzające:	Wymagania wstępne:
społeczeństwo informacyjne, podstawy wiedzy o państwie, etyka mediów	Student posiada podstawową wiedzę o komunikacji społecznej, rozwoju cywilizacji, społeczeństwie informacyjnym

Cele przedmiotu:

w zakresie wiedzy:

- zapoznać studentów z podstawowymi pojęciami, faktami i zagadnieniami z historii mediów
- zapoznać ich z procesach formowania się zasad funkcjonowania mediów jako systemów komunikacji społecznej i instytucji publicznych rozwijających się wraz z ustrojem politycznym
- zapoznać ich z dylematami społeczno-politycznymi związanymi z rozwojem cywilizacji medialnej

w zakresie umiejętności:

- nauczyć studentów swobodnego posługiwania się pojęciami, faktami, teorią i informacjami na temat historii i dnia dzisiejszego mediów w ramach wypowiedzi ustnej
- nauczyć prowadzenia dyskusji i debat na tematy związane ze współczesnymi mediami
- nauczyć ich właściwego postrzegania zjawisk medialnych z perspektywy teorii komunikacji
- nauczyć ich pracy w zespole nad analizą i oceną wybranych zagadnień związanych z teorią komunikacji i funkcjonowania mediów

w zakresie kompetencji społecznych:			
<ul style="list-style-type: none"> kształtować u studentów gotowość do krytycznego myślenia na temat relacji pomiędzy rozwojem mediów a formacjami społeczno-politycznymi kształtować ich gotowość do wykorzystywania wiedzy naukowej dostępnej w Internecie do analizy i prezentacji zagadnień z zakresu historii i dnia dzisiejszego mediów 			
Treści kształcenia:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty uczenia się; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia konwersatoriów i przedmiotu.	1	1
2.	Wstęp do teorii komunikowania: definicje komunikowanie masowe, komunikowanie medialne, komunikowanie interpersonalne; epoka społeczeństwa masowego i kultury masowej; teoria umiarkowanych efektów mediów, ocena teorii komunikowania masowego, narodziny mediów masowych.	2	0,5
3.	Pojęcie i modele komunikowania masowego: aktualne spojrzenie na media i społeczeństwo, proces komunikowania masowego i jego odbiorcy, rozróżnienie na kulturę masową i popularną, modele komunikowania.	2	0,5
4.	Komunikowanie masowe a kultura: komunikacja a kultura, komercjalizacja, globalizacja, aktualna technologia komunikacyjna i jej powiązanie z kulturą.	2	1
5.	Globalne komunikowanie masowe: odmiana globalnych mediów, międzynarodowy przepływ informacji, międzynarodowe zarządzanie mediami, zależności mediów w relacjach międzynarodowych, rola technologii i pieniędzy w globalnym komunikowaniu.	2	1
6.	Zajęcia podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe.	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		10	5
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: zasady zaliczenia zajęć praktycznych; podział zadań zespołowych.	1	1
2.	Porównanie teorii w praktyce: teoria Marshalla McLuhana, teoria Harolda Innisa, teoria marketingu społecznego, koncepcja spirali milczenia, teoria zależności od systemów medialnych, teoria intruzji mediów.	2	2
3.	Zarządzanie mediami a ekonomia: prezentacja przez studentów struktury mediów, zróżnicowanie rynku mediów, dochodu z reklamy, konkurowanie i powiązanie z zyskiem, cele i formy zarządzania mediami.	4	3
4.	Kultura mediów a jej tworzenie: prezentacja przez studentów czynników wpływających na dokonywanie selekcji informacji, dostępu do informacji, treści przekazu, przekaz informacyjny, przemoc w telewizji na wybranych przykładach.	4	3
5.	Widownia: prezentacja przez studentów koncepcja widowni, typy widowni, tworzenie widowni, odbiór mediów, zasięg widowni na wybranych przykładach.	4	3
6.	Media a propaganda: początki propagandy, propaganda w Stanach Zjednoczonych, teorie: Harolda Lasswella, Waltera Lippmanna, współczesne teorie propagandy, reakcje na propagandę	4	2
7.	Podsumowanie zajęć: omówienie wybranych problemów wskazanych przez studentów.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	20
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			

Efekty uczenia się:		
kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia, fakty, zjawiska i procesy związane ze współczesnymi mediami z perspektywy teorii komunikacji społecznej
	W_02	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu reguły, normy i zasady etyczne procesu formowania zasad funkcjonowania mediów jako systemów komunikacji społecznej i instytucji publicznych
	W_03	zna i rozumie dylematy społeczno-polityczne, wyzwania i zagrożenia związane z rozwojem cywilizacji medialnej, uwarunkowania etyczne komunikacji międzyludzkiej w świecie realnym i cyberprzestrzeni
umiejętności	U_01	potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśnić podstawowe pojęcia i procesy powiązane ze zjawiskami medialnymi, teorią komunikacji i funkcjonowaniem mediów
	U_02	potrafi przygotować wypowiedź ustną i uczestniczyć w dyskusjach oraz debatach w celu wykazania swobodnego posługiwania się pojęciami i informacjami na temat teorii komunikacji
kompetencje społeczne	K_01	jest gotów do krytycznej oceny treści związanej z kierunkiem kształcenia w aspekcie procesów rozwoju mediów w teorii komunikacji
	K_02	jest gotów do wykorzystywania wiedzy naukowej i specjalistycznej jako źródła informacji o teorii komunikacji społecznej i w celu wykonywania zadań zawodowych
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	egzamin	
warunki i kryteria zaliczenia:	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie przez studentów pozytywnej oceny za zajęcia teoretyczne i praktyczne według przyjętych dla nich kryteriów szczegółowych oraz z egzaminu	
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych:		
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, oraz aktywny udział w zajęciach	
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę. Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>2) Praca pisemna: Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 4,0 – student wykonał pracę w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,5 – student wykonał pracę nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 3,0 – student wykonał pracę w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny pracy; 2,0 – student nie wykonał pracy zaliczeniowej.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do</p>	

	85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem testów	W_01, W_02, K_02	40
	O2.	praca pisemna	W_01, W_02, W_03, K_01	30
	O3.	aktywny udział w zajęciach	W_01, W_02, W_03, K_02	30
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych:				
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych, pracę pisemną (case study) oraz aktywny udział w zajęciach praktycznych			
kryteria oceny:	<p>1) Kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań otwartych: Forma oceny końcowej: średnia ocen za trzy pytania (O1, O2, O3) przygotowane przez wykładowcę wyliczona według wzoru: $Ocena\ ko\ncowa = (O1 + O2 + O3) / 3$. Kryteria oceny: 5,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania; 4,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pytania jakkolwiek pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 4,0 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na dwa pytania i częściowej na jedno, a niedociągnięcia w odpowiedzi wpływają w istotny sposób na jej wartość merytoryczną; 3,5 – student udzielił wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w dość istotny sposób na ich ogólny poziom merytoryczny; 3,0 – student udzielił stosunkowo wyczerpującej odpowiedzi przynajmniej na jedno pytanie i częściowej na dwa kolejne, przy czym pojawiające się niedociągnięcia wpływają w znacznym stopniu na ich ogólny poziom merytoryczny; 2,0 – student nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi na żadne pytanie, a niedociągnięcia w odpowiedziach wpływają w znacznym stopniu na ich ogólną wartość merytoryczną.</p> <p>2) Praca pisemna (case study): Forma oceny końcowej: ocena wyliczona na podstawie dokonanej przez wykładowcę oceny strony formalnej i merytorycznej pracy. Kryteria oceny: 5,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie; 4,5 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na wysokim poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 4,0 – student wykonał studium przypadku w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,5 – student wykonał studium przypadku nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 3,0 – student wykonał studium przypadku w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny studium; 2,0 – student nie wykonał studium przypadku.</p> <p>3) Aktywny udział w zajęciach Kryteria oceny: 5,0 – ponad 90% frekwencja; 4,5 – od 86 do 90% frekwencji; od 81 do 85% frekwencji; 3,5 – od 76 do 80% frekwencji; 3,0 – od 70 do 75% frekwencji; 2,0 – poniżej 70% frekwencji</p>			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
	O1.	kolokwium pisemne z wykorzystaniem pytań	U_01, U_02	40

		otwartych			
	O2.	praca pisemna (case study)	U_01, K_01, K_02	30	
	O3.	Aktywny udział w zajęciach	U_01, U_02	30	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,4xO1 + 0,3xO2 + 0,3xO3$				
sposób zaliczenia i forma egzaminu:					
forma egzaminu:	egzamin pisemny z wykorzystaniem testów jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru				
forma oceny końcowej:	ocena wyliczona na podstawie procentu poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta w teście przygotowanym przez wykładowcę				
kryteria oceny:	5,0 – ponad 90% poprawnych odpowiedzi na pytania testowe; 4,5 – od 86 do 90% poprawnych odpowiedzi; 4,0 – od 81 do 85% poprawnych odpowiedzi; 3,5 – od 76 do 80% poprawnych odpowiedzi; 3,0 – od 70 do 75% poprawnych odpowiedzi; 2,0 – poniżej 70% poprawnych odpowiedzi				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się w trakcie egzaminu:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	Ot	test pisemny	wszystkie efekty	100	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = Ot$				
sposób zaliczenia przedmiotu:					
forma oceny końcowej:	średnia ważona ocen za egzamin oraz za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS za zajęcia teoretyczne oraz praktyczne				
kryteria oceny:	1) Średnia ocen wyliczonych zgodnie z przyjętymi kryteriami w sześciostopniowej skali (5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0, 2,0) za zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem wagi punktów ECTS. 2) Ocena za egzamin zgodnie z przyjętymi kryteriami.				
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	lp.	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	punkty ECTS	waga oceny w %
	Oe	egzamin	wszystkie efekty	-	50
	Ot	zajęcia teoretyczne	W_01, W_02, W_03, K_01, K_02	1	50
	Op	zajęcia praktyczne	U_01, U_02, K_01	2	
sposób wyliczenia oceny końcowej:	$Ocena\ ko\ncowa = 0,5Oe + 0,5 * \left(\frac{Ot \times 1 + Op \times 2}{1 + 2} \right)$				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
numer (symbol) efektu uczenia się	odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K1_W01				
W_02	K1_W06				
W_03	K1_W11				
U_01	K1_U01				
U_02	K1_U10, K1_U11				
K_01	K1_K01				
K_02	K1_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Flusser V., Gest wideo, w: Pejzaże audiowizualne. Telewizja, wideo, komputer, red. A. Gwóźdź, Kraków 1997. 					

- Flusser V., Ku uniwersum obrazów technicznych, w: Po kinie? Audiowizualność w epoce przekazników elektronicznych, red. A. Gwóźdź, Kraków 1994.
- Goban – Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa – (lub późn.) – wskazane rozdziały. Kraków 1999.
- Jenkins H., Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów, Warszawa 2007 – wskazane fragmenty.
- Kerkchove de D., Powłoka kultury. Odkrywanie nowej elektronicznej rzeczywistości, – wskazane fragmenty. Warszawa 2001.
- McLuhan M., Środek jest przekazem, w: tegoż, Wybór tekstów, Poznań 2001.
- Mittel J., Oglądanie telewizji, w: Zmierzch telewizji? Przemiany medium. Antologia, red. T. Bielak, M. Filiciak, G. Ptaszek, Warszawa 2011.
- Murray-Brown J., Video ergo sum, w: Pejzaże audiowizualne. Telewizja, wideo, komputer, red. A. Gwóźdź, Kraków 1997.

B. Literatura uzupełniająca:

- Allen R. C, Teledyskursy. Telewizja w badaniach współczesnych, Kielce 1998.
- Dayan, D., Katz E., Wydarzenia medialne. Historia transmitowana na żywo, Warszawa 2008.
- Fiske J., Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem, Wrocław 1999.
- Griffin E., Podstawy komunikacji społecznej, Gdańsk 2003.
- McLuhan M., Wybór tekstów, Poznań 2001.
- Mersch D., Teorie mediów, Warszawa 2010.
- Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi, red. J. Stewert, Warszawa 2000.

C. Materiały źródłowe:

D. Przydatne strony internetowe:

- Twitter, Facebook

Kontakt:

osoba do kontaktu:	Sekretariat Instytutu Bezpieczeństwa Narodowego
telefon:	59 306 76 04
e-mail:	sekretariat.bn@apsl.edu.pl